

แนวทางการพัฒนารูปแบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่
เชิงนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการ
ดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษ
แทนการพิพากษาคดี

โดย

คณะนักศึกษาลัทธิสุตฺรจิตฺตวิทยาความมั่นคง

รุ่นที่ ๑๒๑

กลุ่ม วิชาการ ๓ (ไก่อฟ้า - ม้า)

เอกสารทางวิชาการฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของลัทธิสุตฺรจิตฺตวิทยาความมั่นคง

รุ่นที่ ๑๒๑

ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๔

บทคัดย่อ

เรื่อง แนวทางการพัฒนารูปแบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี

ผู้วิจัย คณะนักศึกษาลัทธิสุตฺรจิตฺติวิทยาความมั่นคง รุ่นที่ ๑๒๑ กลุ่มที่ ๓

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ ๑) เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี และ ๒) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนารูปแบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี โดยเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการศึกษาพบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดีมี ๔ ประการ ได้แก่ ๑) มีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง ๒) มีวินัยความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น ๓) มีความซื่อสัตย์สุจริต ๔) มีความเมตตากรุณาและโอบอ้อมอารี

สำหรับแนวทางการพัฒนารูปแบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี ประกอบด้วย ๓ ส่วน คือ ๑) การวางแผน ต้องมีพัฒนาระบบเครดิตทางสังคมให้เป็นมาตรฐานและสร้างการรับรู้แก่ผู้เกี่ยวข้อง ๒) การมีส่วนร่วม ต้องสร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนและผู้มีส่วนได้เสีย ๓) การประเมินผล ต้องมีเครื่องมือวัดและประเมินพร้อมการจัดเก็บและฐานข้อมูลที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

ผลการศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะระดับนโยบายและระดับปฏิบัติที่เน้นการวิจัยและการฝึกอบรมให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ยังได้เสนอแนะสำหรับวิจัยครั้งต่อไปโดยควรศึกษาการจัดทำคู่มือระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชน การศึกษาด้านการพัฒนาหลักสูตรการอบรมเรื่องเทคนิคการเสริมแรงทางบวกในระบบเครดิตทางสังคม และการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์เพื่อสร้างเสริมทางบวกเพื่อสนับสนุนระบบเครดิตทางสังคม

Abstract

Title Guidelines for Developing a Social Credit Model based on Innovative Areas to Enhance Desirable Characteristics of Juvenile under Special Measures in lieu of Criminal Proceedings and Special Measures in lieu of Judgement.

Name Students workshop on Security Psychology Program for School Administrators Office of the Basic Education Commission, Class 121, Group 3

The objectives of this qualitative research were 1) to study the desirable characteristics of juvenile under special measures in lieu of criminal proceedings and special measures in lieu of judgement and 2) to study guidelines for developing a social credit model based on innovative areas to enhance desirable characteristics of juvenile under special measures in lieu of criminal proceedings and special measures in lieu of judgement. The data was collected and analyzed by Content Analysis.

The result of this research reveals 4 desirable characteristics of juvenile under special measures in lieu of criminal proceedings and special measures in lieu of judgement including **1) Good and right thinking skills 2) Discipline and responsibility for society and others 3) Honesty and 4) Kindheartedness and generosity**

Guidelines for developing a social credit model based on innovative areas to enhance desirable characteristics of juvenile under special measures in lieu of criminal proceedings and special measures in lieu of Judgement consist of **1) Planning-**Develop the social credit system as a standard and create awareness of the all those involved **2) Participation-**Strengthen cooperation with all parties and stakeholders and **3) Evaluation-**Measurement tools and database with the same standard.

This research provide recommendations focusing on research and training for stakeholders. Furthermore, social credit system manual and training courses on positive reinforcement for supporting social credit system should be collaborated for the future development.

คำนำ

เอกสารวิชาการเรื่อง “แนวทางการพัฒนารูปแบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี” เป็นส่วนหนึ่งของการอบรมหลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง รุ่นที่ ๑๒๑ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี รวมถึงศึกษาแนวทางการพัฒนารูปแบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี ซึ่งจะเป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายหรือดำเนินโครงการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการ ดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เติบโตเป็นพลเมืองที่ดี เป็นรากฐานที่มั่นคงของชุมชน สังคม และประเทศชาติต่อไป

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารทางวิชาการฉบับนี้จะเป็นประโยชน์และเป็นข้อมูลพื้นฐานในงานวิชาการสำหรับผู้อ่านหรือผู้ที่กำลังหาข้อมูลเพื่อการค้นคว้าและพัฒนาต่อยอดในส่วนของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนซึ่งถือเป็นอนาคตของชาติต่อไป หากมีข้อผิดพลาดประการใด คณะผู้จัดทำขออภัยไว้และขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

คณะนักศึกษาลัทธิศาสตร์จิตวิทยาความมั่นคง รุ่นที่ ๑๒๑ กลุ่มที่ ๓
สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิชาการฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ด้วยความกรุณาจาก ผศ.ดร.นักรบ ระวังการณ และ พ.อ.หญิง ปัทมา ขำเอี่ยม อาจารย์ที่ปรึกษาประจำกลุ่มวิชาการที่ ๓ รวมทั้ง รศ.ดร.วีระเกษตร สอนผกา ผศ.ดร.นิสิต อินทมาโน ดร.มัลลวีร์ รอชโฟล ดร.พิธาน พันทอง ที่กรุณาให้คำปรึกษาการทำวิจัยจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ผศ.ดร.เนตร หงส์ไกรเลิศ นักวิจัยชุมชน ดร.สมบูรณ์ แซ่เจ็ง อาจารย์สอนด้านการวิจัย และ ดร.ณรงค์ฤทธิ์ นีละโยธิน วิทยากรด้านเด็กและเยาวชน ทำให้ได้เครื่องมือการวิจัยที่มีคุณภาพในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี อาจารย์และนักเรียน โรงเรียนศรีวิชัย วิทยา เด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี ที่กรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้อย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ พล.ต.ชำนาญ ช่างสาต ผู้อำนวยการสถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบัน วิชาการป้องกันประเทศ และคณาจารย์สถาบันจิตวิทยาความมั่นคงทุกท่านที่กรุณาให้โอกาสได้เรียนรู้ อำนวยความสะดวกและจัดบรรยากาศในการเรียนรู้เป็นอย่างดี รวมทั้งสนับสนุนและให้กำลังใจในการทำ วิจัยครั้งนี้และขอขอบพระคุณสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการเปิดโอกาสและ สนับสนุนการอบรมเชิงปฏิบัติการและการทำวิจัยครั้งนี้

ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา และครู อาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้คณะนักศึกษาหลักสูตรจิตวิทยาความ รุนที่ ๑๒๑ กลุ่มที่ ๓

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
Abstract	ข
คำนำ	ค
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
บทที่ ๑ บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๔
กรอบแนวคิดการวิจัย	๕
ขอบเขตของการวิจัย	๕
ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย	๖
นิยามศัพท์	๖
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎี และการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดและทฤษฎี	๘
การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	๘
ตอนที่ ๑ คุณลักษณะของเด็กและเยาวชนที่พึงประสงค์	๘
ตอนที่ ๒ เยาวชนกับความมั่นคงของชาติ	๑๐
ตอนที่ ๓ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับระบบเครดิตทางสังคม	๑๓
ตอนที่ ๔ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการเสริมแรง	๑๙
ตอนที่ ๕ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับพื้นที่เชิงนวัตกรรม	๒๒
ตอนที่ ๖ แนวคิดในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการ	๒๖
ตอนที่ ๗ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรม เด็กและเยาวชน	๒๘
ตอนที่ ๘ เด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนิน คดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี	๓๓
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๔๐

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๔ ผลการวิจัยและอภิปรายผล	
ผลการศึกษาคูณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชน ที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษ แทนการพิพากษาคดี	๔๒
ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนารูปแบบเครดิตทางสังคมบนฐาน ของพื้นที่เชิงนวัตกรรม	๔๔
บทที่ ๕ สรุปและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	๕๑
ข้อเสนอแนะ	๕๓
บรรณานุกรม	๕๕
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก (แบบสัมภาษณ์และหนังสือขออนุญาตเข้าถึงข้อมูลงานวิชาการ)	๖๐
ภาคผนวก ข (สรุปผลการสัมภาษณ์)	๖๙
ภาคผนวก ค (รายชื่อผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์)	๑๔๘
ภาคผนวก ง (รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ช่วยผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหาร และคณาจารย์ที่ปรึกษางานวิชาการและผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ)	๑๕๐
ภาคผนวก จ (รายนามคณะผู้วิจัย)	๑๕๑
ภาคผนวก ฉ (ภาพประกอบการสัมภาษณ์)	๑๕๒

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ เป็นแผนยุทธศาสตร์ที่จัดทำขึ้นตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อเป็นกรอบแนวทางการพัฒนาเด็กและเยาวชนในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ โดยมีเป้าหมายหลักให้เด็กและเยาวชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีเหมาะสมตามช่วงวัย ทั้งด้านสุขภาพ ภายใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาที่ดี มีทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ ๒๑ รวมทั้งมีความเป็นพลเมืองสร้างสรรค์ที่สามารถปรับตัวเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลก มีความรับผิดชอบต่อตนเอง มีจิตสำนึกต่อส่วนรวมและมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่สำคัญยิ่งของเด็กและเยาวชนที่จะเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติในอนาคต (แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

แต่ในปัจจุบันพบว่าความแตกต่างของคุณลักษณะตามเจเนอเรชัน (Generation) เด็กและเยาวชนที่เกิดในยุคต่างกันจะเติบโตมาในสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันส่งผลให้มีลักษณะนิสัยที่แตกต่างกัน สำหรับเด็กและเยาวชนจัดอยู่ในเจเนอเรชันวาย (Generation Y) เกิดในช่วง พ.ศ. ๒๕๒๓-๒๕๔๐ จะมีความคิดสร้างสรรค์คุ้นเคยกับเทคโนโลยี มีความมุ่งมั่นทำงานเป็นทีม เจเนอเรชันแซด (Generation Z) เกิดในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๕๒ เกิดและเติบโตมาพร้อมกับความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคม การเมืองและสภาพแวดล้อม และเจเนอเรชันแอลฟา (Generation Alpha) เกิดในช่วง พ.ศ. ๒๕๕๓ ขึ้นไป เด็กและเยาวชนรุ่นนี้เกิดและเติบโตมาพร้อมเทคโนโลยีเป็นกลุ่มที่ถูกเรียกว่า “Digital Natives” ทั้งนี้ พบว่าเทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์ปัจจุบันส่งผลต่อวิถีชีวิตและการเรียนรู้ของคนทุกเจเนอเรชัน ซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นพลเมืองคนไทยส่วนใหญ่ยังมีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรมและไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีจิตสาธารณะ จากการสำรวจระดับความคิดเห็นของคนไทยในหัวข้อสถาบันหลักกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในเด็กและเยาวชนไทยพบว่า ระดับคุณธรรมจริยธรรมในหมู่คนไทยเมื่อเทียบกับอดีตที่ผ่านมาโดยเฉพาะความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความมีสติสัมปชัญญะ ความมีวินัยลดลง หากมีการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองให้เกิดในกลุ่มเด็กและเยาวชนย่อมจะส่งผลให้กลุ่มเด็กและเยาวชน เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพนำไปสู่การพัฒนาให้สังคมเข้มแข็งและยั่งยืน สำหรับในประเทศไทยได้มีการขับเคลื่อนความเป็นพลเมืองในเด็กและเยาวชนในหลายภาคส่วน โดยสถาบันการศึกษา ภาคเอกชน และภาคประชาชน แต่ยังคงต้องการการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

ในขณะที่สถานการณ์ด้านการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนกลุ่มเด็กและเยาวชนจำนวนมาก ทำงานพัฒนาชุมชนและสังคมแต่ไม่ได้เชื่อมโยงกันให้เกิดพลังบวกในการขับเคลื่อนงานหรือผลักดันระดับนโยบาย **ยังไม่มีกลไกรับผิดชอบการส่งเสริมการมีส่วนร่วมที่ชัดเจนและมีเอกภาพ** กลไกที่มีอยู่ไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มและมีข้อจำกัดด้านศักยภาพในการทำงาน ในขณะที่มีการกำหนดการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในยุทธศาสตร์และแผนงานของหน่วยงานแต่ยังเป็นส่วนน้อยและการดำเนินงานไม่สัมฤทธิ์ผล ภาคส่วนของสังคมเกิดความตระหนักแต่ไม่เข้าใจความหมายและขอบเขตของการมีส่วนร่วม หน่วยงานที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมจึงดำเนินการตามความต้องการของหน่วยงานในลักษณะกิจกรรมจิตอาสาเป็นครั้งคราว ไม่มีความเข้มข้นในการพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชนที่มีส่วนร่วมและไม่มีความต่อเนื่องของงานที่เลี้ยง และที่ปรึกษาไม่ได้รับการพัฒนาทักษะที่เหมาะสม จึงไม่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ปัญหาอุปสรรคของการมีส่วนร่วมที่สำคัญคือ โอกาสในการมีส่วนร่วมไม่เท่าเทียมกันและโอกาสในระดับนโยบายมีจำกัดความอ่อนด้อยประสบการณ์ของเด็กและเยาวชน และทัศนคติทางลบของผู้ใหญ่เรื่องบทบาทของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนา

ตารางที่ ๑.๑ ประเด็นท้าทายสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน

ประเด็นท้าทายสำคัญที่มีผลต่อ การพัฒนาเด็กและเยาวชน	ผลกระทบ
๑. ความแตกต่างของคุณลักษณะตามเจเนอเรชัน (Generation)	ส่งผลให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมเสี่ยง อาทิ ยึดติดกับวัตถุนิยม ปัญหายาเสพติด เพศเสรี ในเด็กวัยรุ่น ความรุนแรงในพฤติกรรมและอารมณ์ ติดและใช้อินเทอร์เน็ตในทางที่ไม่เหมาะสม สื่อลามกอนาจาร มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และพฤติกรรมก้าวร้าว
๒. ปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม	ส่งผลให้ระดับคุณธรรมจริยธรรมในหมู่คนไทย เมื่อเทียบกับอดีตที่ผ่านมาโดยเฉพาะความซื่อสัตย์ต่อสถาบันหลัก ความรับผิดชอบ ความมีสติสัมปชัญญะและความมีวินัยลดลง
๓. ยังไม่มีกลไกรับผิดชอบการส่งเสริมการมีส่วนร่วมที่ชัดเจนและมีเอกภาพ	ส่งผลให้โอกาสในการมีส่วนร่วมไม่เท่าเทียมกันและโอกาสในระดับนโยบายมีจำกัด ความอ่อนด้อยประสบการณ์ของเด็กและเยาวชน และทัศนคติทางลบของผู้ใหญ่เรื่องบทบาทของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนา

ที่มา : แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

และจากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า ทีมวิจัยนักศึกษาลัทธิพุทธพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร กองบัญชาการกองทัพไทย รุ่นที่ ๑๒, (๒๕๖๔) ที่ทำการศึกษาในเรื่องของแนวทางการเสริมสร้างเยาวชนกับความมั่นคงของชาติ ผลการศึกษาได้ข้อเสนอแนะแนวทางในการเสริมสร้างเยาวชนเพื่อความมั่นคงของชาติ ดังนี้ ๑) สร้างและสนับสนุนนวัตกรรมและพื้นที่การเมืองเชิงทดลองสำหรับเยาวชน และ ๒) พัฒนาระบบเครดิตสังคมเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเยาวชน ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติฉบับที่ ๒ (๒๕๖๐-๒๕๖๔) ที่ต้องการจะพัฒนาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน โดยเน้นให้เด็กและเยาวชนมีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในฐานะผู้ขับเคลื่อนและดูแลชุมชนและสังคมซึ่งเกิดจากการพัฒนาศักยภาพอย่างเป็นระบบ ซึ่งครอบคลุมถึงเด็กและเยาวชนทุกกลุ่มให้มีโอกาสได้รับการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อให้สามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาอย่างมีคุณภาพ มีพลัง และต่อเนื่อง

สำหรับการศึกษาของคณะผู้วิจัย ได้ให้ความสนใจกับกลุ่มเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี ซึ่งเป็นผู้ที่ได้กระทำความผิดและเข้าสู่กระบวนการทางกฎหมาย แต่เนื่องจากการดำเนินคดีดังกล่าวในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัว ได้เปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนเหล่านี้ได้มีทางออกสำหรับปรับแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ดังกล่าว

จากเจตนารมณ์ของศาลเยาวชนและครอบครัวที่มีต่อเด็กและเยาวชนคืออนาคตของชาติในวันข้างหน้าที่จะเติบโตและก้าวมาเป็นกำลังหลักของสังคมในการขับเคลื่อนประเทศอย่างยั่งยืน ในทางหนึ่ง จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่ควรมีการอบรมและปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีให้แก่เด็กและเยาวชนในทางตรงกันข้าม อาจมีผู้เยาว์บางกลุ่มที่พลังพลาดกระทำความผิด และถึงแม้ว่าการกระทำผิดนี้จะเกิดจากความตั้งใจหรือไม่ก็ตาม เด็กและเยาวชนเหล่านี้ก็ควรได้รับโอกาสในการแก้ไขสิ่งที่ตนเองกระทำความผิด ด้วยเหตุนี้จึงมีการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวขึ้นเพื่อป้องกันมิให้เด็กกระทำความผิด โดยจะมุ่งเน้นไปที่การมอบสวัสดิภาพและอนาคตของเด็กและเยาวชนมากกว่าการลงโทษ ศาลเยาวชนและครอบครัวนั้นมีการจัดกิจกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชนทั้งก่อนและหลังการพิจารณาคดี โครงการครอบครัวสัมพันธ์ โครงการครอบครัวอุ่นใจได้ลูกหลานคืน โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและความฉลาดทางอารมณ์ โครงการคุณธรรมจริยธรรม และโครงการฝึกอาชีพ

ในการพิจารณาคดีหรือการตัดสินต่าง ๆ มีกฎหมายและพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องอยู่มากมาย ซึ่งการพิจารณาคดีนั้น นอกจากผู้พิพากษาแล้ว ต้องมีผู้พิพากษาสมทบ ๒ คน โดยอย่างน้อย ๑ คน ต้องเป็นสตรี และต้องเป็นผู้ที่ผ่านการพิจารณาคัดเลือกจากศาลยุติธรรม ส่วนอีกหนึ่งคนเป็นตัวแทนของสังคมที่มีประสบการณ์ ความรู้ความสามารถ รวมถึงต้องสนับสนุนให้การอบรม แก้ไขบำบัด ฟื้นฟู ให้เยาวชนกลับมาเป็นพลเมืองที่ดี

นอกจากผู้พิพากษาและผู้พิพากษาสมทบแล้ว เพื่อให้เกิดการแก้ไขอย่างครบวงจรเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องมีศูนย์ศึกษาซึ่งทำหน้าที่ประเมิน ให้คำปรึกษาแนะนำและวางแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟู เด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิด ทั้งในด้านจิตวิทยาและสิ่งแวดล้อมทางสังคม รวมทั้งประสานงาน

กับเครือข่ายและหน่วยงานที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา รวมถึงการจัดเตรียมเอกสาร สำนวนความต่าง ๆ และการเก็บรวบรวมข้อมูลของเด็กหรือเยาวชนด้วย

เพื่อที่จะให้การให้คำปรึกษานั้นก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเด็กและเยาวชน จึงมีความจำเป็นต้องศึกษามีทฤษฎีและกระบวนการที่เกี่ยวข้องอยู่มากมาย ตัวอย่างเช่น **ทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง**ที่ใช้ประโยชน์จากการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้ให้และผู้รับคำปรึกษา ซึ่งเป็นแนวทางที่ยืดหยุ่นไม่ยึดติดกับเทคนิคที่ตายตัว และสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งของการให้คำปรึกษาในลักษณะนี้ คือ คุณสมบัตินี้และคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาที่ต้องมีความจริงใจ รักษาความลับ มีความใจเย็น ไม่เร่งรีบ และไม่บังคับกระบวนการให้คำปรึกษาที่เปิดโอกาสให้ผู้รับคำปรึกษาเชื่อมั่นที่จะเล่าถึงปัญหาต่าง ๆ เพื่อที่ผู้ให้คำปรึกษาจะสามารถเข้าใจถึงปัญหาและหาแนวทางแก้ไขได้ตรงความต้องการ

อีกทฤษฎีที่ส่งผลอย่างมากต่อการดำเนินชีวิตของเด็กและเยาวชนคือ **ทฤษฎีเกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนเอง** ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการปรับตัวทางอารมณ์ สังคม และการเรียนรู้ โดยเฉพาะกลุ่มบุคคลที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น และจะส่งผลต่อการประสบผลสำเร็จในชีวิต ด้วยเหตุนี้จึงได้มีงานวิจัยและการศึกษามากมายที่เกี่ยวข้องกับการสร้างคุณค่าในตนเอง ซึ่งผลวิจัยส่วนใหญ่กล่าวว่าการเลี้ยงดูที่ดีและเป็นประชาธิปไตยจากครอบครัวจะส่งผลในทางบวกต่อการดำเนินชีวิตและท้ายสุดส่งผลในทางบวกต่อการเห็นคุณค่าในตนเอง

ในส่วนวิธีการบำบัดเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ซึ่งจะมีการสำรวจลักษณะบุคลิกภาพหรือปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลให้เด็กและเยาวชนกระทำความผิด ทั้งในแง่มุมมองของครอบครัว การศึกษา ภาวะทางจิตใจ หรือฐานะทางเศรษฐกิจ ในทางเดียวกัน การฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดนั้นก็จำเป็นต้องพิจารณาองค์ประกอบหลาย ๆ ด้าน เช่น บุคลากร ครอบครัว หรือสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

ดังนั้น กลุ่มผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่องการพัฒนาารูปแบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี

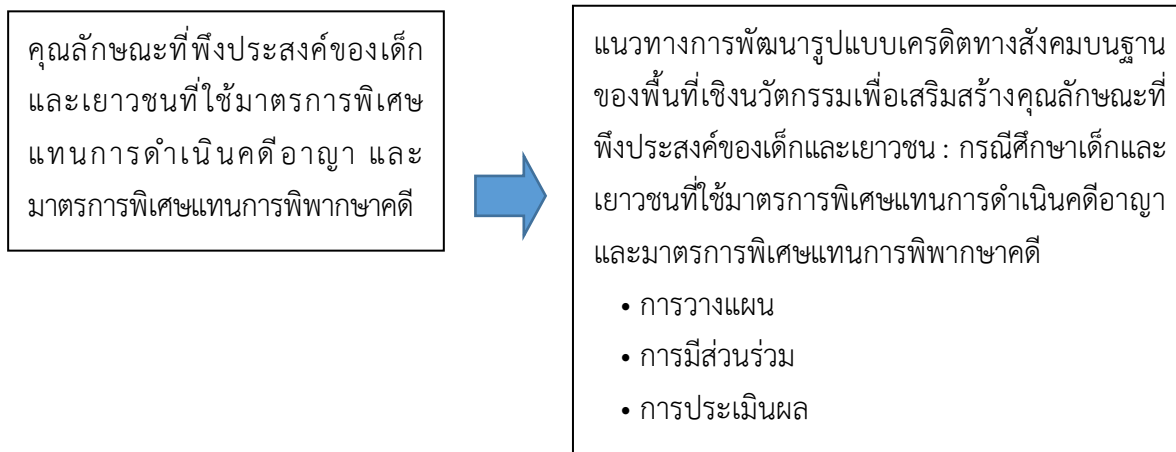
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนารูปแบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรม เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังนี้

๑. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชน กรณีศึกษาเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา

๒. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนารูปแบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรม เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชน กรณีศึกษาเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ ๑.๑ กรอบแนวคิดงานวิจัยแนวทางการพัฒนารูปแบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการวิจัยไว้ดังนี้

๑. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย

๑.๑ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี

๑.๒ การพัฒนารูปแบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี

๒. ขอบเขตด้านประชากร

๒.๑ เยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี จำนวน ๙ คน

๒.๒ นักจิตวิทยาที่ปฏิบัติงานที่ศาลเยาวชนและครอบครัว จังหวัดนครปฐม จำนวน ๒ คน

๒.๓ ครูและนักเรียนจากโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน ๔ คน

๒.๔ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๗ คน

๓. ขอบเขตด้านพื้นที่ คือ ศาลเยาวชนและครอบครัว จังหวัดนครปฐม

๔. ขอบเขตด้านเวลา คือ เดือนมีนาคม-เดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑. ประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชนในประเทศไทย เนื่องจากผลการวิจัยสามารถเป็นแนวทางในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายในการสร้างบรรทัดฐานเดียวกันทั้งประเทศ และใช้ข้อมูลเครดิตของบุคคลในการสร้างค่านิยม และวัฒนธรรมแห่งความซื่อสัตย์ มีคุณธรรม มีจิตสำนึก และความรับผิดชอบต่อสังคม ผ่านกลไกการสร้างแรงจูงใจโดยการให้รางวัลและการลงโทษ เพื่อยกระดับเครดิตโดยรวมของสังคมให้ดีขึ้น

๒. ประโยชน์ต่อหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากผลการวิจัยสามารถเป็นข้อมูลที่สามารถนำไปใช้สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน อาทิ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงยุติธรรมและภาคีเครือข่ายภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สภาเด็กและเยาวชน ฯลฯ ในการกำหนดนโยบายหรือดำเนินโครงการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ปลูกฝังค่านิยมและจิตสำนึกความเป็นไทย ความซื่อสัตย์ประหยัด มีวินัย ขยัน อดทน การเป็นผู้ให้ รวมทั้งมีความรับผิดชอบต่อเพื่อให้เติบโตเป็นพลเมือง สร้างสรรค์และเป็นผู้ประกอบการเปลี่ยนแปลง เป็นรากฐานที่มั่นคงของชุมชน สังคม รักชาติ และสถาบันพระมหากษัตริย์และดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพตามแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

นิยามศัพท์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของเด็กและเยาวชน (Desirable Characteristics of Children and Youth)	หมายถึง	คุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี ที่ประกอบไปด้วยคุณลักษณะของเด็กและเยาวชน ๘ ประการ ๑. มีจิตสาธารณะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ๒. มีวินัย รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น ๓. มีความมัธยัสถ์ อดออมและอยู่อย่างพอเพียง ๔. มีความเมตตากรุณา และโอบอ้อมอารี ๕. มีความซื่อสัตย์สุจริต ๖. ความเป็นพลเมืองดีของชาติและประชาคมโลก ๗. มีคุณธรรม และปฏิบัติตามหลักศีลธรรม ๘. มีทักษะการคิดที่ดี และถูกต้อง
--	---------	---

ระบบเครดิตทางสังคม (Social Credit System)	หมายถึง	การเสริมแรงบวกที่ ส่งผลทำให้เกิดพฤติกรรมสร้างสรรค์ที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชน สังคม
--	---------	--

พื้นที่เชิงนวัตกรรม (Area Based Innovation)	หมายถึง	ส่งเสริมทำให้คนในชุมชนเกิดการเปลี่ยนแปลงพัฒนา ไปในทิศทางที่ดีขึ้นจากเดิมที่ประกอบไปด้วย ๑. การ ชมเชย ๒. การให้รางวัล และ ๓. การยกย่องเชิดชู ช่องทาง หรือพื้นที่ที่ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนทาง ความคิด ทำให้กล้าที่จะแสดงออกทางกิริยา วาจา ด้วยความรู้สึกปลอดภัย เกิดกระบวนการมีส่วนร่วม ของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในชุมชน
--	---------	---

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎี และการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนารูปแบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชน : กรณีศึกษาเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี คณะผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและประมวลองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องโดยนำเสนอตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ ๑ คุณลักษณะของเด็กและเยาวชนที่พึงประสงค์

ตอนที่ ๒ เยาวชนกับความมั่นคงของชาติ

ตอนที่ ๓ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับระบบเครดิตทางสังคม

ตอนที่ ๔ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการเสริมแรง

ตอนที่ ๕ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับพื้นที่เชิงนวัตกรรม

ตอนที่ ๖ แนวคิดในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการ

ตอนที่ ๗ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชน

ตอนที่ ๘ เด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา และมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี

ตอนที่ ๑ คุณลักษณะของเด็กและเยาวชนที่พึงประสงค์

จากยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ให้ความสำคัญกับศักยภาพและคุณภาพของประชากรไทยทุกช่วงวัย โดยวางแนวทางการเตรียมความพร้อมของประชากรให้มีคุณภาพ มีความรู้ สมรรถนะ และทักษะที่ทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป โดยพัฒนาบูรณาการระบบการเรียนการสอน พัฒนาทักษะฝีมือที่สอดคล้องกันกับการพัฒนาของคนในแต่ละช่วงวัย และปัจจัยแวดล้อมที่เอื้ออำนวย ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่ว่า “คนไทยได้รับการพัฒนาให้เป็นคนดี เก่ง มีวินัย คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม และมีศักยภาพในการคิดวิเคราะห์ สามารถ รู้ รับ ปรับใช้ เทคโนโลยีใหม่ได้อย่างต่อเนื่อง”

โดยยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาเยาวชน ระบบ และปัจจัยแวดล้อมให้มุ่งไปสู่เป้าหมาย มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ของประเทศ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีวัตถุประสงค์ที่การพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยมีพัฒนาการที่ตีรอบด้าน มีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ โดยวางประเด็นยุทธศาสตร์ที่เน้นทั้งการแก้ไขปัญหาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในปัจจุบัน และการเสริมสร้างและยกระดับการพัฒนาทุน

มนุษย์ และปัจจัยและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการพัฒนาทรัพยากร อย่างยั่งยืนต่อไป และมุ่งเป้าพัฒนาไปที่ “คนไทย” และ “สังคมไทย” ควบคู่กัน

ทั้งนี้ ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ของไทย โดยสรุปประกอบด้วย (๑) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม ผ่านทุกภาคส่วนของสังคม (๒) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต (๓) ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ (๔) การพัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญาที่หลากหลาย (๕) การเสริมสร้าง สุขภาวะที่ดี ทั้งกาย ใจ สติปัญญา และสังคม (๖) การพัฒนาโดยใช้กีฬาเป็นกลไก และ (๗) การสร้าง สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยมุ่งบูรณาการความ ร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการพัฒนาทุกด้านให้ทรัพยากรมนุษย์ของไทยมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวไปแล้ว (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ๒๕๖๐)

นอกจากนี้ แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ, ๒๕๖๑) ที่จัดทำขึ้นตามบทบัญญัติใน พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยมีเป้าหมายหลักให้เด็ก และเยาวชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีเหมาะสมตามช่วงวัย ทั้งด้านสุขภาพกาย ใจ อารมณ์ สังคม และ สติปัญญาที่ดี มีทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ ๒๑ โดยยึดเป้าหมายอนาคตประเทศไทย ปี ๒๕๘๐ ที่เป็นเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี มาเป็นกรอบในการกำหนดเป้าหมาย รวมทั้งได้ บูรณาการนโยบาย “ประเทศไทย ๔.๐” เป็นแนวทางในการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มุ่งเน้นให้เด็ก และเยาวชนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา โดยมีทิศทางในการเน้นให้เด็กและเยาวชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี เหมาะสมตามช่วงวัย ทั้งด้านสุขภาพกาย ใจ อารมณ์ สังคม และ สติปัญญา มีทักษะการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับศตวรรษที่ ๒๑ รวมทั้งมีความเป็นพลเมืองสร้างสรรค์ ที่สามารถปรับตัวเท่าทันกับการ เปลี่ยนแปลงของบริบทโลก มีความรับผิดชอบต่อนตนเอง มีจิตสำนึกต่อส่วนรวม และมีส่วนร่วมใน ฐานะภาคีที่มีพลังในกระบวนการพัฒนาสังคม อันอาจยึดถือเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและ เยาวชนที่สอดคล้องกับการพัฒนาของไทย มีความสอดคล้องกับคุณลักษณะที่ปรากฏในยุทธศาสตร์ ชาติที่ได้กล่าวมาแล้ว

หลักการของยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

๑. ยึด “เด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา”
๒. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับ “ระบบจุลภาค (Microsystems)” ได้แก่ ครอบครัว สถาบันศาสนา สถาบันการศึกษา ชุมชน สื่อ และภาคส่วนอื่นที่มีความใกล้ชิดกับการพัฒนาเด็กและ เยาวชน โดยตรง
๓. ส่งเสริมให้ “ระบบปฏิสัมพันธ์ (Mesosystems) เกิดความเข้มแข็ง” เพิ่มการมีส่วนร่วม และเชื่อมโยงระหว่างภาคส่วนในการพัฒนาเด็กและเยาวชนในทุกระดับ
๔. ส่งเสริมให้ “ระบบภายนอก (Exosystems) ส่งผลเชิงบวกต่อการพัฒนาเด็กและ เยาวชน” อันได้แก่ สื่อ หลักสูตรการเรียนการสอน การพัฒนาทักษะทางการสื่อสารระหว่างช่วงวัย มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับทิศทางการพัฒนาเด็กและเยาวชนในศตวรรษที่ ๒๑

๕. พัฒนาประสิทธิภาพของ “ระบบมหภาค (Macrosystems)” อันได้แก่ กลไกทางกฎหมาย ด้านการปกป้องและคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชน ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านเด็กและเยาวชน

ตอนที่ ๒ เยาวชนกับความมั่นคงของชาติ

นักศึกษาหลักสูตรพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร กองบัญชาการกองทัพไทย รุ่นที่ ๑๒ (๒๕๖๔) ได้ศึกษาแนวทางการเสริมสร้างเยาวชนกับความมั่นคงของชาติพบว่า เยาวชนมองว่าสังคมและวัฒนธรรมของประเทศเต็มไปด้วยระบบอาวุโส นั่นอาจเป็นเพราะการถูกปิดกั้นในเรื่องการแสดงความคิดเห็น ถูกปิดกั้นในการแสดงออก สังคมมีความเหลื่อมล้ำและความไม่เท่าเทียมทางเพศ ภาพลักษณ์ของระบบอุปถัมภ์ฝังลึกในสังคมทำให้มีการเอื้อประโยชน์กับพวกพ้องด้วยการทุจริตและการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เป็นบรรทัดฐาน การไม่เปิดโอกาสให้ผู้ที่เห็นต่างในการแสดงความคิดเห็น การทุจริตส่งผลต่อการพัฒนาประเทศทั้งทางตรงและทางอ้อม ระบบอุปถัมภ์นำไปสู่การใช้อำนาจอย่างไม่เท่าเทียมทำให้สังคมและวัฒนธรรมไทยอ่อนแอลง คุณลักษณะที่ดีในมุมมองของเยาวชน คือ การปฏิบัติตนตามหลักประชาธิปไตย การเคารพสิทธิผู้อื่นและการมีส่วนร่วม การเคารพความต่างของแต่ละบุคคล ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น เปิดใจรับฟัง การปฏิบัติตามหน้าที่พลเมือง การมีจิตสาธารณะ รวมถึงการมุ่งมั่นพัฒนาตนเองและใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาเยาวชนให้ถึงพร้อมในคุณลักษณะดังกล่าว หากเยาวชนมีความรู้และความเข้าใจในสิ่งที่ตนเองควรปฏิบัติเป็นอย่างดีแล้ว เยาวชนจะสามารถดำเนินชีวิตตามแนวทางนั้นได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม การแก้ไขปัญหาสังคมและวัฒนธรรมในมุมมองเยาวชน มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมเป็นประเด็นสำคัญ โดยต้องการได้รับการสนับสนุนให้มีการแสดงความคิดเห็น การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อลดช่องว่างที่มีอยู่อาจทำได้ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารและทุกฝ่ายต้องปรับตัวเข้าหากัน เยาวชนต้องการพื้นที่ในการมีส่วนร่วมและแสดงบทบาทต่อการดูแลประเทศ ซึ่งผู้ใหญ่บางส่วนอาจมองว่ายังไม่ถึงเวลาควรเรียนรู้ไปก่อน ซึ่งเป็นแนวคิดที่ผู้ใหญ่ถูกปลูกฝังมา แต่สำหรับเด็กและเยาวชนในวันนี้ได้เรียนรู้และรับข้อมูลข่าวสารใกล้เคียงกับผู้ใหญ่ จึงต้องการแสดงออกและมีส่วนร่วมกับการดูแลประเทศ รัฐจึงควรออกแบบวิธีการสร้างพื้นที่ให้พวกเขาเป็นเวทีจำลองให้พวกเขาได้เรียนรู้และสนใจความคิดเห็นที่พวกเขาแสดงออกอย่างจริงใจและจริงจัง แนวคิดในการสร้างและสนับสนุนพื้นที่สำหรับเยาวชนนี้ เป็นการสร้างโอกาสให้กับเยาวชนแทนการแก้ปัญหาของเยาวชน (Problem Oriented to Opportunity Focused) เป็นการเปิดโอกาสให้เยาวชนได้แสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน และต่อบุคคลกลุ่มอื่นในสถานศึกษาหรือชุมชนเป็นพื้นฐานของการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่ทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็นได้ภายใต้กติกาที่ตกลงร่วมกัน ได้ฝึกเคารพสิทธิและความคิดเห็นของผู้อื่น บริหารความเห็นต่างและความขัดแย้ง ในปัจจุบันมีการเปิดเวทีลักษณะนี้หลายรูปแบบ เช่น สถานักเรียน องค์กรนักศึกษา สิ่งที่จะเพิ่มเติมให้ชัดเจนขึ้น คือ การนำประเด็นความคิดเห็นของเยาวชนขึ้นมาสู่การพิจารณากลับกรอง เพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบายหรือมาตรการที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนต่อไป เช่น การมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบบางประการของ

โรงเรียนที่เยาวชนมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบปฏิบัติตาม รวมทั้งการเปิดโอกาสให้เยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามผลการดำเนินงานตามที่ได้เสนอไป จะทำให้เยาวชนเรียนรู้สิทธิการแสดงความคิดเห็น ควบคู่ไปกับหน้าที่ความรับผิดชอบที่เกิดขึ้นจากการแสดงความคิดเห็นนั้น ๆ เกิดการพัฒนาทั้งกระบวนการคิดวิเคราะห์แยกแยะข้อมูลที่ได้รับและความคิดเห็นที่แสดงออก (Head) การจัดการอารมณ์และทักษะสังคม (Heart) การฝึกปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายได้จริง (Hand) หากนำระบบเครดิตสังคม (Social credit) แบบ Social Reward ซึ่งเป็นกลไกที่อาศัยหลักพฤติกรรมศาสตร์เพื่อปรับเปลี่ยนให้ประชาชนแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามหลักพฤติกรรมศาสตร์ เมื่อแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์จะได้รับการเสริมแรง (Reinforcement) และทำให้แสดงพฤติกรรมนั้น ๆ เพิ่มขึ้น หากไม่แสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์จะได้รับการลงโทษ (Punishment) ซึ่งจะทำให้แสดงพฤติกรรมนั้นลดลง สามารถทำได้โดยกำหนดพฤติกรรมทางสังคมที่พึงประสงค์และรางวัลที่จะได้รับหากแสดงพฤติกรรมนั้น และออกแบบการเก็บข้อมูลตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาจนถึงอุดมศึกษาจะเกิดเป็นฐานข้อมูล Big Data ซึ่งสามารถนำมาใช้ประโยชน์ต่อยอดตามความเหมาะสม กลไกนี้เป็นการพัฒนาคุณธรรมของมนุษย์ตามทฤษฎีของ Kohlberg ในขั้นพื้นฐาน ๒ ชั้นแรก คือ ไม่ทำผิดเพราะกลัวการลงโทษ และทำดีเพราะอยากได้รางวัล ควรเป็นสิ่งที่เกิดก่อนการกระทำผิดและบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งมีโอกาสเกิดความเหลื่อมล้ำจากระบบการยุติธรรม หากมีการเก็บข้อมูลที่เชื่อถือได้โดยเฉพาะด้วยหลักฐานทางเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น ภาพถ่ายจากกล้องวงจรปิด จะทำให้สามารถบังคับใช้กติกาย่างเท่าเทียมเป็นธรรม และเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเยาวชนไปในทิศทางที่สังคมต้องการในที่สุด

ธนาคารแห่งประเทศไทย (๒๕๖๐: ออนไลน์) ได้กล่าวถึงความเป็นมาของระบบเครดิตทางสังคมไว้ว่า ในทศวรรษที่ผ่านมา รัฐบาลจีนได้พัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญเติบโตได้อย่างรวดเร็ว โดยได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาทางด้านสังคมควบคู่ไปกับทางด้านเศรษฐกิจด้วย เนื่องจากปัญหาทางสังคมที่เพิ่มขึ้นทำให้จีนกำหนดยุทธศาสตร์ในการกำกับดูแลให้เงินเป็นสังคมที่โปร่งใส มีธรรมาภิบาลในการทำธุรกิจ ป้องกันการฉ้อฉลและการรับสินบน รวมถึงจัดระเบียบสังคม ปรับพฤติกรรมประชาชนในประเทศ เพิ่มความมีระเบียบวินัย เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศ และผลักดันประเทศไปสู่ระดับสากล การใช้วิธีอบรมและปลูกฝังอุปนิสัยไม่สามารถทำได้ในระยะเวลารวดเร็ว รัฐบาลจีนจึงได้นำระบบเครดิตทางสังคม “The Social Credit System” มาใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างบรรทัดฐานเดียวกันทั้งประเทศ และใช้ข้อมูลเครดิตของบุคคลในการสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมแห่งความซื่อสัตย์ มีคุณธรรม มีจิตสำนึก และความรับผิดชอบต่อสังคม ผ่านกลไกการสร้างแรงจูงใจโดยการให้รางวัลและการลงโทษเพื่อยกระดับเครดิตโดยรวมของสังคมให้ดีขึ้น

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) กำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต (Zero Tolerance and Clean Thailand)” กำหนดพันธกิจหลักเพื่อสร้างวัฒนธรรมการต่อต้านการทุจริต ยกกระดับธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกภาคส่วน และปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบให้มีมาตรฐานเทียบเท่าสากลผ่านยุทธศาสตร์ ๖ ด้าน ได้แก่ สร้าง

สังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต ยกกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต สกัดกั้นการทุจริต
เชิงนโยบาย พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก ปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปรามการ
ทุจริต และยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย โดยยุทธศาสตร์ “สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อ
การทุจริต” เป็นแนวทางยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญในกระบวนการการปรับสภาพสังคมให้
เกิดภาวะที่ “ไม่ทนต่อการทุจริต” โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการกล่อมเกลாத่างสังคมในทุกช่วงวัยตั้งแต่
ปฐมวัยเพื่อสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริตและปลูกฝังความพอเพียง มีวินัย ซื่อสัตย์ สุจริต เป็นการ
ดำเนินการผ่านสถาบันหรือกลุ่มตัวแทนที่ทำหน้าที่ในการกล่อมเกลาท่างสังคมให้มีความเป็นพลเมือง
ที่ดี มีจิตสาธารณะ จิตอาสา และความเสียสละเพื่อส่วนรวม และเสริมสร้างให้ทุกภาคส่วนมีพฤติกรรม
ที่ไม่ยอมรับและต่อต้านการทุจริตในทุกรูปแบบผ่านการพัฒนานวัตกรรมและการสื่อสารเพื่อการ
เรียนรู้อันจะนำมาสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้
ดำเนินการพัฒนาเยาวชนในความรับผิดชอบ ได้แก่ นักเรียนที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖
มาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๖ จนถึงปัจจุบันภายใต้ชื่อโครงการโรงเรียนสุจริต โครงการโรงเรียน
สุจริต มีชื่อเต็มว่าโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา “ป้องกันการ
ทุจริต” เกิดขึ้นตามนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการให้หน่วยงานในสังกัดร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการ
ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตโดย สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) บูรณาการความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้เด็กและ
เยาวชน ซึ่งเป็นอนาคตของชาติให้มีคุณลักษณะ ๕ ประการของโรงเรียนสุจริต ประกอบด้วย
๑) ทักษะกระบวนการคิด ๒) มีวินัย ๓) ซื่อสัตย์สุจริต ๔) อยู่อย่างพอเพียงและ ๕) จิตสาธารณะ ซึ่ง
หากใช้แนวคิดการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วม สร้างพื้นที่เชิงนวัตกรรม และส่งเสริมระบบ
เครดิตสังคมให้กับเยาวชน จะยังเป็นการพัฒนาเยาวชนอย่างเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา (สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ๒๕๖๑)

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการศึกษา
ลักษณะของระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรม และพัฒนาแนวทางการใช้ระบบ
เครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการ
โรงเรียนสุจริต ซึ่งจะทำให้นักเรียนเรียนรู้สิทธิการแสดงความคิดเห็นควบคู่ไปกับหน้าที่ความ
รับผิดชอบที่เกิดขึ้นจากการแสดงความคิดเห็นนั้น ๆ ที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และความต้องการ
ของบุคคลในพื้นที่ รวมทั้งการพัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์แยกแยะข้อมูลที่ได้รับและความคิดเห็น
ที่แสดงออก การจัดการอารมณ์และทักษะสังคม การฝึกปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายได้จริง มีคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ตามแนวคิดโรงเรียนสุจริต เป็นพลเมืองที่ดี มีจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริต มีความ
พอเพียง มีวินัย ซื่อสัตย์ สุจริต รวมทั้งคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของแต่ละพื้นที่ตามบริบทของสังคม
ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะส่งผลดีต่อการการพัฒนาประเทศไปสู่ความมั่นคงอย่างยั่งยืนต่อไป

ตอนที่ ๓ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับระบบเครดิตทางสังคม

๑. ความเป็นมาของระบบเครดิตสังคม

ธนาคารแห่งประเทศไทย, (๒๕๖๐: ออนไลน์) ได้กล่าวถึงความเป็นมาของระบบเครดิตทางสังคมไว้ว่า ในทศวรรษที่ผ่านมา รัฐบาลจีนได้พัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญเติบโตได้อย่างรวดเร็ว โดยได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาทางด้านสังคมควบคู่ไปกับทางด้านเศรษฐกิจด้วยเนื่องจากปัญหาทางสังคมที่เพิ่มขึ้นทำให้จีนกำหนดยุทธศาสตร์ในการกำกับดูแลให้จีนเป็นสังคมที่โปร่งใส มีธรรมาภิบาลในการทำธุรกิจ ป้องกันการฉ้อฉลและการรับสินบน รวมถึงจัดระเบียบสังคมปรับพฤติกรรมประชาชนในประเทศ เพิ่มความมีระเบียบวินัย อาทิ การส่งเสริมการแข่งขัน การรักษาความสะอาด และมารยาททางสังคม เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศ และผลักดันประเทศไปสู่ระดับสากล อย่างไรก็ตาม การจะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมประชากรชาวจีนซึ่งมีจำนวน ๑.๔ พันล้านคน มากเป็นอันดับ ๒ ของโลก และมีคนหลายช่วงอายุซึ่งมีประสบการณ์ชีวิตต่างกัน ดังนั้น การใช้วิธีอบรมและปลูกฝังอุปนิสัยไม่สามารถทำได้ในระยะเวลารวดเร็ว รัฐบาลจีนจึงได้นำระบบเครดิตทางสังคม “The Social Credit System” มาใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างบรรทัดฐานเดียวกันทั้งประเทศ และใช้ข้อมูลเครดิตของบุคคลในการสร้างค่านิยม และวัฒนธรรมแห่งความซื่อสัตย์ มีคุณธรรม มีจิตสำนึก และความรับผิดชอบต่อสังคม ผ่านกลไกการสร้างแรงจูงใจโดยการให้รางวัลและการลงโทษ เพื่อยกระดับเครดิตโดยรวมของสังคมให้ดีขึ้น

ระบบเครดิตสังคม หรือ The Social Credit System (ปี ๒๕๕๗-๒๕๖๓) ได้ประกาศใช้ครั้งแรกตั้งแต่วันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๗ โดยได้กล่าวถึงธรรมาภิบาล ๔ ส่วน ได้แก่ ๑) ความซื่อสัตย์ในการบริหารงานของรัฐบาล (Honesty in government affairs) ๒) ความซื่อสัตย์ในการทำธุรกิจ (Commercial integrity) ๓) ความซื่อสัตย์ของสังคม (Societal integrity) และ ๔) ความน่าเชื่อถือของตุลาการ (Judicial credibility) แต่ยังไม่มีการดำเนินการอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมมากนัก ในระยะแรกของโครงการได้กำหนดพื้นที่ทดลองกระจายตามพื้นที่ต่าง ๆ ๑๒ เมือง ได้แก่ เมืองหังโจว (มณฑลเจ้อเจียง) หานานจิง (เจียงซู) เซี่ยเหมิน (ฝูเจี้ยน) ฉิงตู (เสฉวน) ซูโจว (เซี่ยงไฮ้) ซูเซียน (เจียงซู) ฮู่โจว (กวางตุ้ง) เวินโจว (เจ้อเจียง) เว่ยไห่ (ซานตง) เหว่ยฟาง (ซานตง) อี้อู๋ (เจ้อเจียง) และหยงเฉิง (ซานตง) เพื่อนำประเด็นปัญหาอุปสรรคที่พบในพื้นที่ทดลองไปปรับปรุง และส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความมั่นคงและมีประสิทธิภาพ หน่วยงานที่รับผิดชอบและร่วมกันดูแลข้อมูลประกอบด้วยหลายองค์กร เช่น National Development and Reform Commission (NDRC), The People’s Bank of China, State Administration for Market Regulation (SAIC), State Administration of Taxation และสำนักงานกฎหมาย เป็นต้น มีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีหลายสิ่งในการสร้าง Platform และเชื่อมโยงข้อมูล Big Data เพื่อแบ่งปันข้อมูลเครดิตเป็นการสาธารณะ กระบวนการรายงาน และตรวจสอบข้อมูลเครดิต ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๐ National Development and Reform Commission (NDRC) ได้ออกแถลงการณ์ว่าจะมีการนำระบบ Social Credit Scores ของประชาชนมาใช้ตามนโยบายของประธานาธิบดี สีจิ้นผิง โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑

แผนการสร้างระบบเครดิตทางสังคม หรือ 'Social Credit System' นั้น Daithí Mac Sithigh and Mathias Siems. (๒๐๑๙) กล่าวไว้ว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ รัฐบาลจีนได้ออกร่างแผนการสร้างสิ่งที่เรียกว่า 'Social Credit System' ให้เกิดขึ้นภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ การดำเนินการตามแผนนี้กำลังดำเนินไปอย่างรวดเร็วและสามารถแสดงให้เห็นได้ว่าระบบเครดิตทางสังคมจะเปลี่ยนชีวิตของพื้นฐานของพลเมืองจีน สรุปได้ว่า นวัตกรรมหลักเมื่อนำมาใช้อย่างสมบูรณ์แล้วพลเมืองจีนแต่ละคนจะได้รับคะแนนที่วัดความจริงใจ ความซื่อสัตย์ โดยคะแนนนี้จะเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับชีวิตของพลเมืองจีน ตัวอย่างเช่น การได้รับเครดิตในการเช่าแพลตฟอร์มหรือซื้อตั๋วเครื่องบินหรือได้รับสิทธิในการเข้าถึงโรงพยาบาล มหาวิทยาลัย และบริการของรัฐ โครงการของรัฐบาลจีนตามแนวคิดเรื่อง 'เครดิตทางสังคม' เป็นเพียงส่วนเสริมของระบบการให้คะแนนทางการเงินจากที่อื่น ๆ ในโลก เนื่องจากคะแนน 'เครดิตทางสังคม' ของจีนจะพิจารณาจากปัจจัยส่วนบุคคลที่หลากหลาย มีลักษณะคล้ายกัน แต่ไปไกลกว่าระบบต่าง ๆ ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มความโดดเด่นของชื่อเสียงที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมแพลตฟอร์มออนไลน์และใน 'เศรษฐกิจการแบ่งปัน' นอกจากนี้ ความคิดริเริ่มของจีนจะครอบคลุมทั้งบริษัท และบุคคล อย่างหลังนี้มีความแปลกใหม่มากขึ้น (และเป็นที่ถูกเถียงกันมากขึ้น) เนื่องจากความชุกของการให้คะแนนสำหรับอดีตในภาคการเงินและในสาขาต่าง ๆ เช่น ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร มุ่งเน้นที่ระบบการให้คะแนนที่เกี่ยวข้องกับบุคคล

๒. แนวทางการดำเนินงานเครดิตทางสังคม

ธนาคารแห่งประเทศไทย (๒๕๖๐: ออนไลน์) กล่าวว่า ระบบเครดิตสังคม หรือ The Social Credit System เป็นระบบการให้คะแนนด้านมารยาทและสังคมกับประชาชนในประเทศ โดยรัฐบาลจะมีระบบติดตามสอดส่องพฤติกรรมประชาชนไปทุกหนแห่ง และรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ไว้ในระบบดิจิทัล ได้แก่ พฤติกรรมทางการเงิน เช่น การเสียภาษี การจ่ายค่าเช่าบ้าน ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน พฤติกรรมทางด้านสังคม เช่น การช่วยเหลือสังคมหรือการกุศล ความมีระเบียบวินัย การปฏิบัติตามกฎจราจร และพฤติกรรมในอินเทอร์เน็ต เช่น การซื้อของออนไลน์ การใช้โซเชียลเน็ตเวิร์ค และเป็นผู้ให้คะแนนตามกิจกรรมที่ประชาชนทำในแต่ละวัน โดยประชาชนทุกคนจะมี “บัตรความน่าเชื่อถือ” (Trustworthy card) ซึ่งบันทึกคะแนนเครดิตทางสังคมสะสม Social Credit Score กำหนดไว้ตั้งแต่ ๑๐๐-๙๕๐ คะแนน ผู้ที่มีความประพฤติดี อาทิ การช่วยเหลืองานการกุศล มีการแยกขยะทุกครั้ง ฯลฯ จะได้คะแนนสะสมเพิ่มขึ้นจนถึงระดับที่ได้รับรางวัลตามที่กำหนด เช่น ส่วนลดการใช้บริการขนส่งสาธารณะ การเข้าพักในโรงแรม การใช้อินเทอร์เน็ต ทุนการศึกษา และการเข้ารับราชการ เป็นต้น ในทางตรงข้ามหากประชาชนมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ด้านมารยาทสังคมไม่ดี ไม่อยู่ในกรอบระเบียบ หรือทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน เช่น การอาละวาดบนเครื่องบิน การสูบบุหรี่ในที่ห้ามสูบ การหลบเลี่ยงภาษีหรือไม่จ่ายเงินประกันสังคม การทำร้ายบุคลากรทางการแพทย์คะแนนสะสมที่ได้รับจะลดลงต่ำ ซึ่งจะส่งผลต่อการตัดสินใจในการใช้บริการสาธารณะ การรับสิทธิสวัสดิการ การรักษาพยาบาล การใช้บริการรถไฟความเร็วสูงและเครื่องบิน การขอวีซ่าในการเดินทางไปต่างประเทศ การขอสินเชื่อและการทำธุรกรรมทางการเงินอื่น และการพิจารณาการคัดเลือกเข้าทำงาน เป็นต้น ระบบดังกล่าวเป็นยุทธศาสตร์ที่จีนเลือกใช้ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาประเทศให้มีความสมบูรณ์รอบด้านนอกเหนือจากการพัฒนาด้านผลิตภาพเพียง

ด้านเดียว เป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ความน่าเชื่อถือของรัฐบาลและภาพลักษณ์ของประเทศจีน ทำให้เศรษฐกิจของประเทศมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนและมีคุณภาพ ซึ่งไทยสามารถนำกรณีดังกล่าวเป็นกระจกสะท้อนการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศให้มีความสมดุล ทั้งความสามารถด้านต่าง ๆ การมีคุณธรรม มีวินัย จิตสำนึก และรับผิดชอบต่อสังคม อันจะทำให้ไทยมีทรัพยากรบุคคลที่ได้รับการพัฒนาอย่างสมบูรณ์รอบด้าน ทำให้ประเทศมีการพัฒนาอย่างมั่นคงและยั่งยืน ซึ่งระบบเครดิตสังคมดังกล่าวแม้จะมีผลดีแต่อีกด้านหนึ่งที่รัฐบาลจีนไม่ได้กล่าวถึงคือระบบเครดิตสังคมนี้สามารถเก็บข้อมูลของประชาชนทุกคนในทุก ๆ เรื่องโดยที่เจ้าตัวไม่จำเป็นต้องอนุญาต (เปลว สีเงิน. ๒๕๖๒: ออนไลน์)

Daithi Mac Sithigh and Mathias Siems (๒๐๑๙) กล่าวว่า การเปิดเผยข้อมูลได้กลายเป็นสิ่งสำคัญของรูปแบบธุรกิจอีคอมเมิร์ซในศตวรรษที่ ๒๑ และการแบ่งปันทางเศรษฐกิจ แต่แนวคิดเครดิตทางสังคมนี้เป็นแนวคิดที่ได้รับการยอมรับมากขึ้น ที่รู้จักกันดีที่สุดอาจพบได้ในภาคการเงินซึ่ง 'อันดับเครดิต' ของความน่าเชื่อถือของบริษัท สถาบันบุคคลและเครื่องมือทางการเงิน (เช่น พันธบัตร) มีประวัติยาวนานกว่า ๑๒ ปี และก้าวหน้าไปไกลกว่าจุดเริ่มต้นที่แคบกว่าและมีวัตถุประสงค์เดียวในการกลายเป็น 'องค์ประกอบหลักของการกำกับดูแลการเงินทั่วโลก' การรายงานและการให้คะแนนเครดิตของผู้บริโภคในสหรัฐอเมริกาตั้งแต่ศตวรรษที่ ๑๙ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานข้อมูลในด้านการเงินรวมถึงการเปลี่ยนไปสู่พื้นฐานเชิงปริมาณตลอดศตวรรษที่ ๒๐ โดยบันทึกในระบบคอมพิวเตอร์และการประยุกต์ใช้ทางสถิติ เพื่อพิจารณาความเสี่ยงและความน่าเชื่อถือตั้งแต่ทศวรรษที่ ๑๙๖๐ เป็นต้นมา พัฒนาการที่สำคัญอื่น ๆ ได้แก่ การให้ความสำคัญกับ 'คะแนน' ของแต่ละบุคคลในช่วงปลายศตวรรษที่ ๒๐ และการติดตามและเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่องมากกว่าการขึ้นบัญชีดำธรรมดา แนวทางที่ใช้อัลกอริทึมเพื่อความเสี่ยงและความเป็นไปได้ในการชำระคืนในระบบธนาคาร การให้คะแนนเครดิตยังได้รับการพัฒนาในสหราชอาณาจักรและทั่วทั้งยุโรป ธุรกิจขององค์กร เช่น การเข้าซื้อกิจการของ Experian โดย Great Universal Stores (ผู้ค้าปลีกส่งซื้อทางไปรษณีย์ในสหราชอาณาจักรซึ่งได้พัฒนาฟังก์ชันการให้คะแนนเครดิตของตัวเองที่ประสบความสำเร็จ)

ความสำเร็จของ eBay และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องส่วนหนึ่งมาจากการที่แพลตฟอร์มได้รับความนิยม "เชื่อถือ" จากผู้ใช้และวิธีการจัดการและตอบโต้ความไม่สมมาตรของข้อมูลที่เข้าใจเป็นอย่างดี ความน่าเชื่อถือในแพลตฟอร์มการขายกล่าวได้ว่าเป็นการผสมผสานระหว่างความปลอดภัยในการชำระเงินรูปแบบที่น่าเชื่อถือและราคาไม่แพง สิ่งที่น่าสนใจ คือ 'มาตรการสร้างความไว้วางใจ เช่น ระบบการจัดอันดับซึ่งกันและกัน ระบบชื่อเสียงของ eBay ที่ผู้ซื้อและผู้ขายให้คะแนนซึ่งกันและกัน (พร้อมความคิดเห็นที่เผยแพร่ให้ทุกคนได้เห็น) ถูกเพิ่มเข้ามาไม่นานหลังจากที่เริ่มทำธุรกิจเพื่อแก้ไขข้อกล่าวหาเรื่องการโกง ได้กลายเป็นคุณลักษณะที่ได้รับการยอมรับของเว็บไซต์และยังคงใช้งานอยู่ความสามารถในการซื้อขายในอนาคตจะได้รับผลกระทบจากคะแนนและข้อเสนอแนะและการกระทำก่อนหน้า ระบบของ eBay ได้เห็นการมีส่วนร่วมในระดับสูงโดยผู้ค้าที่มีชื่อเสียงในเชิงบวกพบว่า มีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จในการขายสินค้าบนแพลตฟอร์ม นอกจากนี้ยังช่วยให้ eBay สามารถแยกออกจากผู้ใช้ในตลาดที่มีคะแนนต่ำมาก ระบบเครดิตทางสังคมและการจัดอันดับชื่อเสียงของรัฐบาลจีน เว็บไซต์ที่กล่าวถึงในส่วนก่อนหน้านี้แทบไม่ได้ใช้ในประเทศจีนที่มีบริการ Airbnb; แต่ eBay และ Uber ไม่ประสบความสำเร็จในการเข้าสู่ตลาดจีนและเว็บไซต์โซเชียลมีเดียจำนวนมากถูก

บล็อก (เช่น Twitter และ Facebook) ดังนั้นพลเมืองจีนจึงต้องพึ่งพาผู้ให้บริการของจีนซึ่งหมายความว่าโดยหลักการแล้วรัฐบาลจีนอาจสามารถเข้าถึงข้อมูลผู้ใช้ที่เกี่ยวข้องได้

James Pero (๒๐๑๙: online) กล่าวถึงระบบเครดิตสังคมที่นิยมในประเทศจีนถูกนำมาใช้มากขึ้นโดยบริษัทในประเทศทางตะวันตก เช่น Airbnb และ Uber ตามรายงานจาก Fast Company บริษัทต่าง ๆ ในปัจจุบันใช้ระบบเครดิตสังคม ซึ่งกำหนดคะแนนของผู้คนตามโปรไฟล์ หรือคุณลักษณะส่วนบุคคลเพื่อกำหนดทุกอย่าง ตั้งแต่การเข้าสู่แถบรายการ (bar) ไปจนถึงการอนุญาตให้ใช้บางอย่างในแอปพลิเคชัน (Application) แม้ว่าแนวคิดนี้อาจฟังดูควบคุมชีวิตพลเมือง (Orwellian) แต่ก็ได้รับแรงจูงใจจากประเทศจีนซึ่งระบบคะแนนเครดิตสังคมที่ดำเนินการโดยรัฐบาลอาจเป็นความแตกต่างระหว่างคะแนนเครดิตสังคมที่ดีและไม่ดี ในกรณีที่รุนแรงผู้ที่ได้รับคะแนนไม่ดี จะถูกห้ามไม่ให้ใช้ระบบขนส่งสาธารณะเดินทางออกนอกประเทศหรือสิทธิในการได้รับว่าจ้างให้ทำงานบางอย่างตามที่ Fast Company ระบุว่าระบบคะแนนเหล่านี้อยู่ระหว่างการเผยแพร่ในระดับประเทศ โดยมีการทดสอบคุณลักษณะบางอย่างในพื้นที่ แม้ว่ารัฐบาลตะวันตกจะยังไม่ใช้คะแนนเครดิตทางสังคมในระดับเดียวกัน แต่บริษัทเอกชนและหน่วยงานอื่น ๆ ก็หันมาให้ความสำคัญกับลูกค้าเป็นเครดิตทางสังคมตามรูปแบบของตนเองมากขึ้น ในบรรดารายงาน Fast Company สถาบันที่ให้ความสำคัญ เช่น บริษัทประกันชีวิต เมื่อต้นปีที่ผ่านมาสำนักงานบริการทางการเงินของรัฐนิวยอร์กได้เริ่มอนุญาตให้บริษัทประกันชีวิตเริ่มคิดราคาตามโพสต์บนโซเชียลมีเดียได้บางส่วน

ปีซีนิวส์ (๒๕๖๑: ออนไลน์) ได้นำเสนอข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เกี่ยวกับระบบเครดิตทางสังคมไว้ดังนี้ แม้ระบบเครดิตสังคมของรัฐบาลจีนจะเป็นแนวคิดที่ดีแต่มีมุมมองของชาติตะวันตกว่าเป็นความพยายามของทางการจีนในการเข้าสอดส่องและควบคุมวิถีชีวิตในทุกแง่มุมของประชาชน เช่น รองประธานาธิบดีไมค์ เพนซ์ ของสหรัฐอเมริกาได้วิจารณ์แผนการของจีนในการใช้ระบบความน่าเชื่อถือทางสังคม (Social Credit System) ซึ่งหลายฝ่ายมองว่าเป็นความพยายามของทางการจีนในการเข้าสอดส่องและควบคุมวิถีชีวิตในทุกแง่มุมของประชาชน โดยนายเพนซ์ ได้กล่าวสุนทรพจน์ว่า "กลุ่มผู้ปกครองจีนต้องการใช้ระบบสอดส่องพลเมืองของตนเองเพื่อบังคับควบคุมชีวิตมนุษย์ในทุกด้านด้วยเครื่องมือที่เรียกว่า คะแนนความน่าเชื่อถือทางสังคม (Social Credit Score)" ซึ่งนายเพนซ์ ในฐานะรองประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาได้อ้างอิงถึงระบบสอดส่องควบคุมพลเมืองที่เรียกว่า Orwellian System ซึ่งเป็นระบบที่รัฐบาลพยายามเข้าไปควบคุมชีวิตทุกด้านของประชาชนแบบเดียวกับในนวนิยายขายดีของ จอร์จ ออร์เวลล์ เรื่อง ๑๙๘๔ ที่มีเนื้อหาเสียดสีระบอบการปกครองแบบเผด็จการแบบเบ็ดเสร็จ โดยเนื้อเรื่องในนวนิยายกล่าวถึงรัฐไอซ์เนียที่ตั้ง "กระทรวงแห่งความจริง" (Ministry of Truth) เพื่อสร้าง "ความจริงประดิษฐ์" ขึ้นมา และยังมีกฎหมายให้ประชาชนเปิด โทรศัพท์ไว้ ๒๔ ชั่วโมง เพื่อให้รัฐคอยสอดส่องพฤติกรรมผ่านซีซีทีวีแบบพิเศษ โดยคำขวัญที่ชาวไอซ์เนียต้องจำให้ขึ้นใจคือ "Big Brother is watching you" หรือ พี่เบิ้มกำลังจับตาดูพวกแกอยู่ด้าน รัฐบาลจีนยืนยันว่าระบบ Social Credit จะสร้างความไว้วางใจและให้รางวัลแก่ "ผู้ที่แจ้งการกระทำที่ละเมิดความไว้วางใจ" ในระบบนี้พลเมืองจีนจะต้องเข้าร่วมในระบบที่จัดอันดับพฤติกรรมและทัศนคติทางสังคม ซึ่งอาจส่งผลร้ายต่อผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามแม้จะมีสัญญาณว่าระบบนี้จะถูกนำไปใช้เป็น

วงกว้างทั่วประเทศ แต่ดูเหมือนว่าชาวจีนจำนวนมากจะสนับสนุนแนวคิดนี้ในหลายประเทศ "ความน่าเชื่อถือทางการเงิน" (Financial Creditworthiness) อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการกู้ยืมเงินจากธนาคารหรือการทำธุรกิจประเภทอื่น ๆ แต่ระบบ Social Credit ที่รัฐบาลจีนเสนอให้ใช้ ครอบคลุมทั่วประเทศภายในปี ๒๐๒๐ นั้น จะมีผลต่อประชาชนมากกว่านั้น โดยจะจัดอันดับบุคคลตามเกณฑ์ชีวิตที่ทางการเรียกว่า "ความน่าไว้วางใจ" (Trustworthiness) ระบบนี้ยังครอบคลุมไปถึงบริษัทและองค์กรต่าง ๆ ด้วย ประเด็นสำคัญของระบบนี้คือ รัฐบาลมุ่งเป้าที่จะประเมินระดับความน่าไว้วางใจทางสังคมจากปัจจัยด้านต่าง ๆ ตั้งแต่สินค้าที่ประชาชนซื้อไปจนถึงพฤติกรรมทางสังคม หรือแม้แต่ทางการเมือง หากประชาชนละเมิด "ความไว้วางใจ" เช่น การสูบบุหรี่ในพื้นที่ต้องห้าม หรือชำระภาษีล่าช้า บุคคลเหล่านี้จะถูกตัดคะแนน ในทางกลับกันประชาชนจะได้คะแนนเพิ่มหากทำความดี เช่น การทำงานเพื่อการกุศล ในทางปฏิบัติ ระบบคะแนนนี้จะอยู่ในรูปของ "บัญชีดำ" สำหรับผู้มีคะแนนเป็นลบ และ "บัญชีแดง" สำหรับผู้มีคะแนนเป็นบวก ระบบนี้เริ่มใช้ในเมืองหรงเฉิง มณฑลชานตง ทางภาคตะวันออกของจีนแล้ว โดยประชาชนจะได้รับคะแนน ๑,๐๐๐ คะแนน ซึ่งสามารถเพิ่มหรือลดได้ตามกิจกรรมที่ทำ เช่น จะถูกตัดคะแนนหากได้ใบสั่งเพราะทำผิดกฎจราจร หรือจะได้คะแนนเพิ่มหากให้ความช่วยเหลือครอบครัวที่ด้อยโอกาส เมื่อปีที่แล้ว ศาลประชาชนสูงสุด (Supreme People's Court) ของจีนระบุว่า มีพลเมืองราว ๖.๑๕ ล้านคน ถูกห้ามไม่ให้โดยสารเครื่องบินจากการกระทำผิดทางสังคมที่เป็นเช่นนี้ไม่ใช่เพราะพวกเขามีประวัติการก่อปัญหาในการเดินทางด้วยเครื่องบินเท่านั้น แต่ยังอาจมาจากการที่พวกเขากระทำผิดฐานเผยแพร่ข้อมูลเท็จเกี่ยวกับการก่อการร้าย ใช้ตัวที่หมดอายุ หรือสูบบุหรี่ในสถานที่ต้องห้าม การจัดคะแนนความน่าเชื่อถือผู้บริโภคนี้เป็นโครงการของภาคเอกชนที่เริ่มใช้แล้ว โดยทางการให้ใบอนุญาต ๘ บริษัทในการประเมินคะแนนความน่าไว้วางใจและคุณสมบัติอื่น ๆ หนึ่งในบริษัทเหล่านี้ คือ Sesame Credit ธุรกิจในเครืออาลีบาบายักษ์ใหญ่ด้านอีคอมเมิร์ซของจีน ซึ่งมีระบบสำหรับสมาชิกที่สมัครใจ โดยผู้ใช้ระบบนี้จะได้แต้มเพิ่มหากซื้อสินค้าสำหรับครอบครัว เช่น ผ้าอ้อมเด็ก หรือชวนเพื่อนมาเป็น สมาชิก แต่หากซื้อสินค้าบางประเภทเช่น วิดีโอเกม ก็อาจถูกตัดแต้มได้หากลูกค้ายามีคะแนนสะสมสูง ก็จะได้สิทธิพิเศษต่าง ๆ เช่น หากใช้บริการหาตั๋ว Baihe.com โปรไฟล์ของบุคคลนั้นก็จะมีปรากฏให้ผู้อื่นได้เห็นมากขึ้น หากลูกค้ายามีคะแนนมากพอก็อาจสามารถเช่ารถโดยไม่ต้องวางเงินมัดจำ หรือใช้บริการเช่าอินวีโอพีที่ทำอากาศยานนานาชาติปักกิ่งได้สิ่งที่ควรและไม่ควรทำในระบบ Social Credit ไว่ดังนี้สิ่งที่ควรทำ เช่น บริจาคโลหิต บริจาคเงินให้การกุศล ซื้อสินค้าและบริการที่มีภาพลักษณ์ในเชิงบวกมากกว่าการซื้อสินค้าที่ไม่ดีต่อสุขภาพ สิ่งที่ไม่ควรทำ เช่น ทูจจริต หลบเลี่ยง ภาษีฉ้อโกง เผยแพร่ข้อมูลที่ทางการมองว่าเป็นภัยต่อความมั่นคงทางสังคม ชาวจีนแผ่นดินใหญ่เชื่อว่าระบบ Social Credit จะช่วยแก้ปัญหาอาชญากรรม เช่น การทูจจริตเล็ก ๆ น้อยๆ ด้วยการให้มีการสอดส่องดูแลและการตรวจสอบมากขึ้น

๓. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติ (สิงห์คำ ขยวีโส) (๒๕๕๖) ได้วิจัยกระบวนการสร้างสังคม

คุณธรรมแบบมีส่วนร่วมภายใต้รูปแบบธนาคารความดี สำหรับหน่วยอบรมโดยวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดและหลักการเสริมสร้างสังคมคุณธรรมตามแนวพระพุทธศาสนา เพื่อศึกษารูปแบบและกระบวนการเสริมสร้างสังคมคุณธรรมภายใต้แนวคิดธนาคารความดีของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลห้วยม้อ อำเภอกพาน จังหวัดเชียงราย และเพื่อทดลองและนำเสนอรูปแบบการเสริมสร้างสังคมคุณธรรมเชิงพุทธบูรณาการในการดำเนินงานของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลเขตภาคเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ความดีและความมีคุณธรรมนั้นเป็นรากฐานสำคัญของสังคม เป็นอุดมการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์และความสุขแก่ทุกฝ่าย ไม่มีความรุนแรง ล้างผลาญ ไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน มีความเอื้อเฟื้อแบ่งปัน สามารถพัฒนาบุคลากรในสังคมได้อย่างสร้างสรรค์ทั้งทางร่างกายจิตใจ และสติปัญญา พระพุทธศาสนามีหลักการในการพัฒนาสังคมไปสู่สังคมที่มีคุณธรรม ๘ ประการ คือ ความถูกต้อง ความเสมอภาค ความยุติธรรม ความสันติ ความพอเพียง สามัคคีธรรม การพึ่งพาอาศัย การมีศรัทธาและปัญญา ซึ่งถ้าสังคมใดมีธรรมเหล่านี้ทั้งหมด สังคมนั้นก็จะมีความสุข มีการเอื้อเฟื้อแบ่งปันและช่วยพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้มีความสุจริต สามารถก้าวข้ามไปสู่การหลุดพ้นจากกิเลสตัณหา ความอยากต่าง ๆ ได้ หรือสามารถเข้าถึงธรรมได้ การจัดตั้งกลุ่มธนาคารความดีของชุมชนวัดศรีเมืองมูล ตำบลห้วยม้อ อำเภอกพาน จังหวัดเชียงราย เกิดขึ้นภายใต้หน่วยงานที่เรียกว่า “หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล” มีแนวคิดในการจัดตั้งธนาคารความดี ๒ ประการ คือ เพื่อป้องกันสิ่งไม่ดีมุ่งเน้นการพัฒนาคนให้เป็นผู้มีคุณภาพ สามารถที่จะดำเนินชีวิตไปได้อย่างสงบสุข และเพื่อพัฒนากระบวนการขับเคลื่อนความดี โดยนำหลักการทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในลักษณะของคะแนนความดี โดยมีเป้าหมายหลักคือเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา การเสริมสร้างคุณธรรมและสังคมคุณธรรม การจัดสวัสดิการชุมชน เป็นต้น ผลจากการดำเนินการธนาคารความดีสามารถทำให้คนในชุมชนมีความสุข มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยได้รับค่าความดีเป็นสิ่งตอบแทนแล้วสามารถนำมาแลกเปลี่ยนของได้ หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลมีกระบวนการและหลักการที่คล้ายคลึงกันคือ การนำหลักการ ๘ ประการ คือ หลักศีลธรรมและวัฒนธรรม สุขภาพ สัมมาชีพ สันติสุข ศึกษา สงเคราะห์ สาธารณสงเคราะห์ กตัญญูกตเวที และหลักสามัคคีธรรม มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาบุคคลและสังคม โดยมีเป้าหมายของการดำเนินการคือเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา การปฏิบัติตามหลักพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรมท้องถิ่น การพัฒนาสังคม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม การจัดสวัสดิการชุมชน และการสงเคราะห์ชุมชน การใช้หลักการทางพระพุทธศาสนาควบคู่กับการพัฒนาชีวิตและสังคม เพื่อให้บุคคลพึ่งพาตนเองได้ มีการยึดมั่นในการทำความดี มีการช่วยเหลือแบ่งปันสร้างความผูกพันด้วยกิจกรรมการพัฒนา มีการสื่อสารเพื่อให้คนเข้าถึงสัจธรรมด้วยวิถีการปฏิบัติ และมีการฝึกตามหลักไตรสิกขาและหลักภาวนา ๔

คณะนักศึกษาคณะการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รุ่นที่ ๘ กลุ่มที่ ๗ (๒๕๖๔) กล่าวว่า ลักษณะของระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต : กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร ประกอบด้วย ๖ ส่วน คือ ๑) พฤติกรรมทางสังคม ๒) เวลา โอกาส และช่องทางการแสดงพฤติกรรมทางสังคม ๓) เกณฑ์การวัดพฤติกรรมทางสังคม ๔) ผลตอบแทนการแสดงพฤติกรรมทางสังคม ๕) ผู้รับรองการแสดงพฤติกรรมทางสังคม และ ๖) การประเมินผลการแสดงพฤติกรรมทางสังคม ผลการประเมินความ

เหมาะสม ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้และความสอดคล้องของลักษณะของระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต : กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร โดยผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และค่าความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน (ICC) ของความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้และความสอดคล้องอยู่ในระดับดีมากทุกด้าน

แนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต : กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร คือกิจกรรมสุภาพบุรุษวัดเบญญ “รุ่นพี่เกรียงไกร รุ่นน้องช่วยรักษา” ประกอบด้วย ๕ ส่วน คือ ๑) ขอบเขตของกิจกรรม แบ่งเป็นกิจกรรมหลัก และกิจกรรมสร้างสรรค์ ๒) เป้าหมายการจัดกิจกรรม ๓) หลักการจัดกิจกรรม ๔) แนวทางการจัดกิจกรรม และ ๕) บทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้และความสอดคล้องของลักษณะของระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต : กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร โดยผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และค่าความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน (ICC) ของความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้และความสอดคล้องอยู่ในระดับดีมากทุกด้าน

ตอนที่ ๔ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการเสริมแรง

๑. แนวคิดเกี่ยวกับการเสริมแรง

B.F. Skinner (อ้างถึงใน Raymond G. Miltenberger, ๒๐๐๒) นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ผู้คิดทฤษฎีการเรียนรู้การวางเงื่อนไขแบบการกระทำ (Operant Conditioning Theory) โดยมีแนวคิดพื้นฐานว่า พฤติกรรมการเรียนรู้ของมนุษย์อยู่ภายใต้อิทธิพลของเงื่อนไขการเสริมแรงและการลงโทษ ซึ่งการเสริมแรงมี ๒ ประเภท คือ การเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) และการเสริมแรงทางลบ (Negative Reinforcement) แต่หลายคนมักจะสับสนระหว่างการเสริมแรงทางลบ (Negative Reinforcement) และการลงโทษ (Punishment) ทั้งที่จริงแล้ว ๒ สิ่งนี้ไม่เหมือนกัน การเสริมแรงทางลบจะเป็นการเพิ่มความถี่ของพฤติกรรมที่ต้องการ โดยบุคคลสามารถหลีกเลี่ยงผลการกระทำทางลบได้เมื่อมี พฤติกรรมเป็นที่ต้องการจะทำให้เกิดการเรียนรู้พฤติกรรมป้องกันหรือหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่พอใจหรือการลงโทษ ส่วนการลงโทษจะเป็นการลดความถี่ของพฤติกรรมที่ไม่ต้องการหรือทำให้พฤติกรรมอ่อนลงโดยการให้สิ่งที่ไม่พอใจโดยตรง เช่น พนักงานที่มาประชุมสายถูกหัวหน้าตำหนิ ซึ่งต่างจากการเสริมแรงทางลบที่เป็นเพียงการคาดโทษหรือขูให้กลัว แต่ไม่มีการลงโทษจริงๆ

ซึ่งสอดคล้องกับ David J. Cherrington (๑๙๙๔) ได้ศึกษาหลักการเสริมแรงและได้สรุปไว้ในหนังสือพฤติกรรมองค์การ (Organizational Behavior) โดยได้แบ่งการเสริมแรงเป็น ๕ ประการหลัก ๆ ดังต่อไปนี้

๑.๑ การเสริมแรงแบบบวก (Positive Reinforcement Contingencies) เป็นการให้การเสริมแรงบวกตามที่บุคคลต้องการหลังจากที่พฤติกรรมที่ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ เช่น เราศึกษา

เล่าเรียนตอนท้ายคือ เกิดการเรียนรู้หรือได้คะแนนดี เราทำงานก็หวังผลที่จะได้เงินมาเลี้ยงชีพล้วนเป็นประสบการณ์ที่เกิดการเรียนรู้มาแล้วทั้งสิ้น ผลของการกระทำเช่นนั้นจะก่อให้เกิดอะไรตามมา การเสริมแรงแบบบวกในองค์กร หมายถึง ผลลัพธ์ของการกระทำที่ส่งผลให้องค์กรมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานมากขึ้น เช่น การเพิ่มผลผลิตสินค้าและบริการที่มีคุณภาพดี การบรรจุเป้าหมายที่องค์กรกำหนดไว้ เป็นต้น ดังนั้นการเสริมแรงของหัวหน้าที่ให้การยกย่องชมเชยหรือการยอมรับจากเพื่อนร่วมงานจึงเป็นการเสริมแรงที่ให้ผลมากเพราะคำชม หรือการยอมรับจากเพื่อนร่วมงานเป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์กับตำแหน่งความรับผิดชอบของงานที่ทำ

๑.๒ การเสริมแรงแบบหลีกเลี่ยง (Negative Reinforcement Contingencies or Escape Contingencies) หมายถึง เมื่อมีสถานการณ์หรือสิ่งเร้าที่ไม่พอใจบุคคลจะแสดงพฤติกรรมในการพยายามหาทางขจัดสิ่งเร้านั้นให้หมดไป การเสริมแรงลบแบบหลีกเลี่ยงจึงเป็นการตอบสนองเพื่อเอาเสริมแรงลบออกไปจากสถานการณ์นั่นเอง การเสริมแรงลบมีแนวโน้มที่จะเพิ่มพฤติกรรม การตอบสนองเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือกฎเกณฑ์เท่านั้น แต่มิได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมถาวรหรือเกิดประสิทธิผลมากขึ้น เช่น การภาคทัณฑ์เมื่อลูกน้อง กลับก่อนเวลาจะมีผลให้ลูกน้องทำงานและกลับบ้านตรงเวลาเท่านั้น แต่จะไม่ช่วยให้ทำงานเกินกว่าเวลาที่กำหนดในกรณีทำงานยาก การเสริมแรงแบบลบ เช่น การว่ากล่าวตักเตือน การวิจารณ์เสียหาย การถูกข่มขู่ให้ออกจากงาน เป็นต้น

๑.๓ การเสริมแรงแบบหลีกเลี่ยง (Negative Reinforcement Contingencies or Avoidance Contingencies) เป็นการตอบสนองเพื่อหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดผลที่ไม่พอใจ ถ้าหากไม่ทำผลที่การตอบสนองไม่พอใจจะเกิดขึ้น ตัวอย่างการหลีกเลี่ยงกับพฤติกรรมของคน ได้แก่ การอ่านหนังสือดีกเพื่อสอบผ่าน การจ่ายค่าโทรศัพท์เพื่อมิให้ถูกตัดสาย เป็นต้น การหลีกเลี่ยงก็คล้ายกับการหลีกเลี่ยงที่เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นแล้ว ส่วนการหลีกเลี่ยงนั้นเหตุการณ์ยังไม่เกิด การหลีกเลี่ยงเป็นการจูงใจเพื่อให้พ้นความผิดพลาดหรือความเจ็บปวดที่จะได้รับมากกว่าการต้องการความสำเร็จ และรางวัลหรือการทำเพื่อได้มาซึ่งสิ่งที่คาดหวังไว้ เช่น การที่พนักงานพยายามไม่มาสายหรือมาสายไม่เกิน ๒ ชั่วโมงเพื่อมิให้ถูกหักเป็นวันหยุด เพราะกฎระเบียบของบริษัทในเรื่องการมาสายนั้นถือว่าถ้ามาสายเกิน ๒ ชั่วโมงให้ถือเป็นหยุดงาน ดังนั้น เขาก็จะพยายามมาสายไม่ให้เกิน ๒ ชั่วโมงตามกฎระเบียบเท่านั้น แต่จะไม่จูงใจให้พฤติกรรมการมาทำงานช้าเกิดขึ้นกับเขา

๑.๔ การระงับการเสริมแรง (Extinction) หมายถึง ไม่มีการเสริมแรงไม่ว่าเสริมแรงทางบวกหรือทางลบ คุณลักษณะแล้วเสมือนการเพิกเฉย (Ignore) ต่อพฤติกรรมที่แสดงออก ซึ่งผลที่ตามมาจากการไม่เสริมแรงนี้จะทำให้พฤติกรรมที่แสดงออกหดหายไปมากที่สุด ตัวอย่างของการระงับการเสริมแรง ได้แก่ หัวหน้าไม่ไต่ถามและพยายามไม่พูดกับพนักงานที่ทำรายงานไม่เสร็จตามกำหนด แต่ขณะเดียวกันก็พักหายพูดจากกับลูกน้องคนอื่น ๆ ทำให้พนักงานคนนั้นต้องสำรวจตัวเองและพบว่า การทำรายงานไม่เสร็จตามเวลาเป็นสิ่งที่ทำให้หัวหน้ามีพฤติกรรมเพิกเฉยเช่นนั้น และทำให้เห็นว่าควรจะปรับปรุงตนเองและทำรายงานให้เสร็จตรงเวลา ซึ่งสิ่งที่หัวหน้าทำนั้นเป็นการไม่ส่งเสริมให้พนักงานพฤติกรรมที่ไม่ดีทำงานไม่เสร็จตรงเวลา เป็นต้น

๑.๕ การลงโทษ (Punishment Contingencies) การทำโทษหรือการให้สิ่งเร้าที่ไม่พึงพอใจหลังจากที่พฤติกรรมตอบสนองได้เกิดขึ้น เนื่องจากบางครั้งพฤติกรรมของพนักงาน

เกินกว่าที่องค์กรจะรับได้ เช่น การทำผิดกฎระเบียบองค์การหรือผิดกฎหมาย ซึ่งการลงโทษนี้มีหลายระดับ ตั้งแต่การว่ากล่าวตักเตือน การลดเงินเดือน การสั่งพักงานชั่วคราว การลดขั้นหรือตำแหน่ง เป็นต้น การไล่ออกในบางครั้งการลงโทษนำมาซึ่งผลลัพธ์ที่ไม่พึงประสงค์อื่น ๆ เช่น การต่อต้าน การตอบโต้ การสูญเสียความมั่นใจ ทำให้ผู้บริหารที่จะใช้การลงโทษนั้นต้องคิดให้รอบคอบก่อนลงโทษ หรือใช้เมื่อจำเป็นเท่านั้น

๒. การประยุกต์ใช้ทฤษฎีการเสริมแรงในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในองค์การ

ทฤษฎีเสริมแรงเป็นทฤษฎีที่อธิบายความหมายในเชิงพฤติกรรม (Behavior) เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับกระบวนการเรียนรู้ (Learning Process) Skinner เน้นว่าพฤติกรรมของบุคคลถูกกำหนดด้วยผลจากการแสดงพฤติกรรมออกมา เช่น ถ้าพฤติกรรมนั้นได้รับการตอบสนองที่เป็นบวกหรือเป็นรางวัลที่ก่อให้เกิดความยินดีมักจะมีแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมนั้นซ้ำ และในทางตรงข้ามถ้าการตอบสนองต่อผลการกระทำที่เป็นลบหรือการทำให้โทษที่ก่อให้เกิดความไม่ยินดียินดีพฤติกรรมนั้นจะยุติหรือสิ้นสุดลง ดังนั้นผู้บริหารจึงควรปรับใช้ทฤษฎีโดยการกำหนดการลงโทษที่เหมาะสมในการสร้างแนวทางการปฏิบัติงานหรือแนวทางการปฏิบัติตนในองค์การมากกว่าที่จะวิเคราะห์ถึงแรงจูงใจหรือความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน

ดังที่ Luthans and Kreitner (๑๙๗๕) และ Hamner and Hammer (๑๙๗๖) ได้เสนอวิธีการประยุกต์ใช้การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในองค์การกับการจัดการองค์การไว้ ดังต่อไปนี้

๒.๑ ผู้บริหารจำเป็นต้องสร้างความเข้าใจอย่างชัดเจนแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาของตนว่าพฤติกรรมแบบใดที่ต้องการขององค์การ และพฤติกรรมแบบใดที่ทำแล้วได้รับรางวัลตอบแทนและพฤติกรรมใดเป็นพฤติกรรมต้องห้าม

๒.๒ การปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถปรับปรุงได้โดยการให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่องกับการปฏิบัติงานและคุณภาพของงาน ซึ่งรวมถึงการชี้ให้เห็นถึงจุดดี จุดด้อย ข้อบกพร่องที่ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำ

๒.๓ ผู้บริหารต้องชี้ให้เห็นถึงผลรางวัลที่ให้แก่บุคคลที่ปฏิบัติงานดี และมีพฤติกรรมต้องการ และให้คำชมเชย แสดงความยอมรับในผลการปฏิบัติงานและพฤติกรรมของพวกเขาด้วย

๒.๔ ผู้บริหารควรสร้างความมั่นใจแก่บุคลากรของตนว่าแต่ละบุคคลได้รับรางวัลที่แตกต่างออกไปขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของการทำงาน บุคลากรของหน่วยงานต้องมีความเข้าใจจุดเชื่อมระหว่างผลการปฏิบัติงานและระบบการให้รางวัลตอบแทนด้วย

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทรเพ็ญ ชัยพรสุไพศาล (๒๕๕๖) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยเสริมแรงที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการของบริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ที่พบว่า ปัจจัยเสริมแรงทางบวกด้านความก้าวหน้าและด้านเงิน ส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงานด้านการออกจากงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ ส่วนปัจจัยเสริมแรงทางบวกด้านยอมรับนับถือ และด้านการเลื่อนตำแหน่งและการโยกย้ายส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงาน ด้านการขาดงาน และด้านการออกจากงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ ปัจจัยเสริมแรงทางลบด้านการลดอัตราส่วนอำนาจหน้าที่ ส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงานด้านการเพิ่มผลผลิต และด้านการขาดงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ จึงสรุปได้ว่าการเปลี่ยนพฤติกรรมมีการเสริมแรงแยก

ประเภทใหญ่ ๆ ๒ ประเภท คือ การเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) มีจุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มพฤติกรรมหรือก่อให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์เสริมแรงทางลบ (Negative Reinforcement) มีจุดมุ่งหมายเพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ โดยการกระตุ้นความไม่มีวุฒิภาวะของบุคคลด้วยวิธีการบังคับนั่นเอง

จากเอกสารงานและวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นนี้ สรุปได้ว่าการให้การชี้แนะและการเสริมแรงทางบวกสามารถเพิ่มพฤติกรรมของนักเรียนได้ จะเห็นได้ว่าการชี้แนะและการเสริมแรงทางบวกนั้นเป็นวิธีการปรับพฤติกรรมที่น่าจะนำมาใช้ได้ในสภาพการณ์ต่าง ๆ เพราะการชี้แนะสามารถทำให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมเป้าหมายได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง ซึ่งเป็นการลดระยะเวลาในการเรียนรู้ได้ ส่วนการเสริมแรงทางบวกสามารถเป็นตัวที่ช่วยให้นักเรียนมีความถี่ของพฤติกรรมเป้าหมายสูงขึ้น และเป็นแรงเสริมที่ใช้ได้ง่ายและไม่สิ้นเปลืองเป็นสิ่งที่ทุกคนมีอยู่แล้ว เพียงแต่ต้องเลือกใช้ให้ถูกลักษณะ

ตอนที่ ๕ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับพื้นที่เชิงนวัตกรรม

๑. นวัตกรรม

นวัตกรรมความหมายของนวัตกรรม (Innovation) มีความหมายตามพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน แปลว่า “สิ่งที่ทำขึ้นใหม่ หรือแปลกจากเดิม ซึ่งอาจจะเป็นความคิด วิธีการหรือ อุปกรณ์ เป็นต้น” มาจากคำบาลีสันสกฤต นอกจากนี้ ยังมีนักวิชาการหลายท่านที่กล่าวถึง เช่น Drucker (๑๙๘๕) ได้นิยามไว้ในมุมมองของผู้ประกอบการว่า เป็นเครื่องมือสำหรับผู้ประกอบการว่าเป็นเครื่องมือสำหรับผู้ประกอบการสำหรับหาผลประโยชน์และโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เพื่อสร้างธุรกิจและบริการที่แตกต่างจากคู่แข่ง Roger (๑๙๙๕) ได้ให้ความหมายคือ ความคิด การปฏิบัติ หรือสิ่งของที่เป็นสิ่งใหม่สำหรับบุคคลหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่นำไปใช้เป็นกระบวนการแสวงหา ดำเนินงาน จัดเก็บ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากข้อมูลในด้านการสร้างความรู้ การวิจัยและพัฒนา การผลิต การพาณิชย์ และการอยู่รอดของธุรกิจ Perez-Bustamante (๑๙๙๙) เป็นการใช้ความคิดหรือพฤติกรรมที่เกิดขึ้นใหม่ในองค์การ และนวัตกรรมสามารถเป็นได้ทั้งผลิตภัณฑ์ใหม่ บริการใหม่ หรือเทคโนโลยีใหม่ ซึ่งอาจจะเกิดการเปลี่ยนแปลงแบบในลักษณะเฉียบพลันหรือค่อยเป็นค่อยไป Herkema (๒๐๐๓) หรือเป็นเรื่องของการนำความคิดไปใช้ในเชิงปฏิบัติ เพื่อให้ได้สิ่งใหม่หรือกระบวนการใหม่ และ Geoff (๒๐๐๖) ให้ความหมายสั้น ๆ ว่าเป็นความคิดใหม่ในการทำงาน และ Richard (๒๐๐๙) ได้ให้ความหมายว่า การทำให้ปรากฏเป็นรูปธรรม การผสมผสาน และ/หรือ การสังเคราะห์รวบรวมความรู้เดิมให้เกิดเป็นผลิตภัณฑ์ กระบวนการ หรือบริการใหม่ที่มีคุณค่าและมีความสำคัญ ส่วนนักวิชาการไทยหลายท่านได้ให้ความหมายไว้หลากหลาย ได้แก่ วรภัทร์ ภูเจริญ (๒๕๕๐) ระบุความหมายของนวัตกรรม หมายถึง การกระทำต่าง ๆ ที่นำเอาทรัพยากรต่าง ๆ มาทำให้เกิดขีดความสามารถใหม่ ๆ ในทางที่ดีขึ้น หรือการนำแนวคิดใหม่ หรือการใช้ประโยชน์จากสิ่งที่มีอยู่แล้วมาใช้แล้วปัญหาในรูปแบบใหม่ เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการทำงาน ส่วน จิระประภา อัครบวร (๒๕๕๒) กล่าวว่า นวัตกรรมคือการคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่หรือการคิดต่อยอดจากความคิดเก่า แต่ที่สำคัญต้องเป็น ความคิดที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานได้จริง ซึ่งในวงการธุรกิจมองว่าน่าจะครอบคลุม ๔ ประเภท คือ นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ (Productive Service Innovation) นวัตกรรมกระบวนการ (Corporate Process

Innovation) นวัตกรรมเชิงกลยุทธ์ (Strategy Innovation) และนวัตกรรมการจัดการองค์กร (Organization Effectiveness) ซึ่ง Horth (๒๐๐๙) กล่าวว่า ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ต้องมองการเปลี่ยนแปลงเป็นโอกาสขององค์กรในการเปลี่ยนแปลงเพื่อสร้างสิ่งใหม่ ๆ ซึ่งนวัตกรรม (Innovation) จะเกิดจากการร่วมแรงร่วมใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรทั้งหน่วยงาน เมื่อองค์กรได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมภายนอก บุคลากรทุกคนต้องปรับตัวในการทำงานให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นสู่ประสิทธิผลและองค์กรต้องถูกพิจารณาปรับปรุงไม่ว่าจะเป็นโครงสร้าง ระบบบรรยากาศ และวัฒนธรรม รวมทั้งการบริหารงานของผู้นำเพื่อให้สอดคล้องกัน

สรุปได้ว่านวัตกรรม หมายถึง กระบวนการ หรือวิธีการที่นำมาปรับใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการเพื่อให้งานที่ปฏิบัติอยู่เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นหรือได้สิ่งใหม่

๒. พื้นที่เป็นฐาน

พื้นที่เป็นฐาน ความหมายของพื้นที่เป็นฐาน มีผู้ให้ความหมายของพื้นที่เป็นฐานไว้ดังนี้

พื้นที่ หมายถึง ขอบเขต บริเวณที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ (Bennett & Holman, ๒๐๐๕) หรือเหตุการณ์ที่สร้างขึ้นเพื่อให้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น (Gilbert, ๒๐๐๖) เป็นกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ช่วยกระตุ้นความสามารถในการถ่ายโอนความเข้าใจไปสู่สถานการณ์หรือเหตุการณ์อื่น ๆ

Queensland Studies Authority (๒๐๐๔) และ จินดา พรหมณ์ชู (๒๕๕๓) กล่าวว่า เป็นบริเวณที่สถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีและอุตสาหกรรมที่สร้างขึ้นเพื่อช่วยให้เข้าใจคำศัพท์ แนวคิด หลักการ กฎ เหตุการณ์และสิ่งต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้นตลอดจนสามารถถ่ายโอนความเข้าใจเหล่านั้นไปสู่สถานการณ์หรือเหตุการณ์ในการเรียนรู้โดยใช้พื้นที่เป็นฐานเป็นการเรียนรู้โดยใช้ประสบการณ์ในชีวิตประจำวันมาเป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนา

Bennett (๒๐๐๕) อ้างถึงใน จินดา พรหมณ์ชู (๒๕๕๓) ภายใต้อสังแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมที่อยู่รอบตัวผู้เรียน ครูผู้สอนและโรงเรียน

Overton (๒๐๐๕) อ้างถึงใน จินดา พรหมณ์ชู (๒๕๕๓) มุ่งเน้นการทำกิจกรรมกลุ่ม มีผู้คอยกระตุ้นและชี้แนะ กิจกรรมที่มุ่งเน้นการระดมความคิดของกลุ่มเพื่อย้อนดูความรู้พื้นฐานเพื่อลดช่องว่างของระดับความรู้ของสมาชิกแต่ละคนและนำไปสู่การแก้ปัญหาาร่วมกันในที่สุด

Darkwah (๒๐๐๖) อ้างถึงใน บพิศ กิจมี (๒๕๕๑) ในขณะที่ บพิศ กิจมี (๒๕๕๑) ได้กล่าวถึง ความหมายของการเรียนรู้โดยใช้พื้นที่เป็นฐานในมิติด้านการจัดการเรียนการสอนว่า หมายถึง การเรียนการสอนที่เน้นภาพรวมของสิ่งแวดล้อมให้เกิดการเรียนรู้ โดยการใชบริบทที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมของนักเรียน ซึ่งนักเรียนจะถูกปลูกฝังการเรียนรู้โดยเน้นการทำกิจกรรมกลุ่ม และมีครูคอยกระตุ้นชี้แนะ นอกจากนี้ กระบวนการเรียนรู้โดยใช้พื้นที่เป็นฐานจะเป็นการเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียนมีความรู้สามารถนำไปใช้ในการแก้ไขสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกันได้และจะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างไม่มีที่สิ้นสุด

จินดา พรหมณ์ชู (๒๕๕๓) กล่าวว่า การเรียนรู้โดยใช้พื้นที่เป็นฐาน หมายถึง การเรียนการสอนวิธีหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาและสามารถนำ

ความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมการดำรงชีวิต และยังส่งเสริมให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียน ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการเรียน เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้พื้นที่เป็นฐาน เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่นำเอาบริบทในอาณาบริเวณนั้น ๆ ซึ่งเป็นสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่อยู่รอบ ๆ ตัวนักเรียน ครูผู้สอนและโรงเรียนมาเป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

พิเชษฐ เทบารุง (๒๕๕๗) กล่าวว่า การเรียนรู้โดยใช้พื้นที่เป็นฐาน หมายถึง การเรียน การสอนที่ประยุกต์จากพื้นฐานของประสบการณ์เดิมจากชีวิตประจำวันในครอบครัว เรียนรู้ด้วย กิจกรรมกลุ่ม และการทำงาน โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมเสนอการจัดกระบวนการเรียนรู้จากความสนใจ และจากความต้องการของผู้เรียนโดยประยุกต์จากพื้นฐานของประสบการณ์เดิมในชีวิตประจำวัน สิ่งแวดล้อม ชุมชน ด้วยการทำกิจกรรมกลุ่ม และการทำงานด้วยการแก้ปัญหา เพื่อให้นำไปสู่การได้มา ซึ่งความรู้ โดยมีครูผู้สอนคอยเป็นผู้แนะนำและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิด อยากรเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้เดิมมาต่อยอดสู่การเรียนรู้ให้เกิดความรู้ใหม่ และสามารถ นำไปแก้ไขปัญหาในท้องถิ่นหรือชุมชนต่อไป

Julia B. Akers (๑๙๙๙) กล่าวว่า การเรียนรู้โดยใช้พื้นที่เป็นฐาน หมายถึง การ เรียนรู้ตามบริบทที่มีหลายด้านและครอบคลุม บทบาทของครูและนักเรียนในกระบวนการเรียนรู้ กิจกรรมในชีวิตจริงทั้งภายในและนอกห้องเรียน เพื่อให้นักเรียนมีการเชื่อมต่อและเข้าใจบทเรียน แล้วนำไปใช้กับชีวิตของตนเอง นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกัน ได้เรียนรู้คุณค่าของการทำงาน เป็นกลุ่ม และได้พึ่งพาอาศัยกัน นอกจากนี้ การเรียนการสอนยังให้ความสำคัญของผู้เรียน โดย รูปแบบการเรียนการสอนเกิดจากความต้องการของผู้เรียนและนำมาใช้ในการวางแผนใน กระบวนการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนมีแรงกระตุ้นมีความสนใจมากขึ้น

Matthew Clifford and Marica Wilson (๒๐๐๐) กล่าวว่า การเรียนรู้โดยใช้พื้นที่ เป็นฐาน หมายถึง การเรียนรู้ของผู้เรียนโดยประยุกต์จากพื้นฐานของประสบการณ์เดิมจาก ชีวิตประจำวันในครอบครัว เรียนรู้ด้วยกิจกรรมกลุ่ม และการทำงาน เพื่อนำไปสู่การได้มาซึ่งความรู้ การเรียนการสอนและการเรียนรู้ที่หลากหลายกระบวนการเน้นการเรียนรู้โดยแก้ปัญหา ผู้เรียนสามารถ ควบคุมการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองเป็นการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้โดยการเรียนรู้ ร่วมกันเป็นกลุ่มและมีการประเมินผลตามสภาพจริง

Elaine B. Johnson (๒๐๐๖) กล่าวว่า การเรียนรู้โดยใช้พื้นที่เป็นฐาน หมายถึง การ เรียนรู้แบบองค์รวมที่มีส่วนต่าง ๆ มีความสัมพันธ์มากกว่าหนึ่งวิธีการที่จะประกอบให้บรรลุตาม จุดมุ่งหมาย การจัดการเรียนรู้โดยใช้พื้นที่เป็นฐานมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนสามารถศึกษาหา ความหมายด้านวิชาการจากบริบทของผู้เรียนสังคมและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันเป็น การค้นคว้าหาความรู้ ความหมายที่แท้จริง จากการทำกิจกรรม การเรียนรู้ด้วยตนเอง การร่วมมือกัน แก้ปัญหา การเสนอความคิดร่วมกับการวิจารณ์จากความคิดสร้างสรรค์ การเข้ารับการฝึกอบรม และ การเรียนรู้จากประสบการณ์ดั้งเดิม

บพิตร กิจมี (๒๕๕๑) เป็นการนำเอาสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่อยู่รอบ ๆ ตัว ผู้เรียน ครูผู้สอนและโรงเรียนมาเป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และยังเป็นกระบวนการ เรียนรู้กิจกรรมในชีวิตจริงทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีการเชื่อมโยงต่อและเข้าใจ

บทเรียน แล้วใช้กับชีวิตของตนเอง นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกัน ได้เรียนรู้คุณค่าของการทำงานเป็นกลุ่ม และได้ฟังพาทอาศัยกัน (จินดา พรหมณัฐ, ๒๕๕๓)

Julia B. Akers (๑๙๙๙) อ้างถึงใน พิเชษฐ เทบ่ารุ่ง (๒๕๕๗) เป็นการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้โดยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มและมีการประเมินตามสภาพจริง

Mathew Clifford and Marica Wilson (๒๐๐๐) ครูเป็นผู้ใกล้ชิดด้านความถูกต้องของเนื้อหา คอยอำนวยความสะดวกในการจัดหาแหล่งเรียนรู้ และเป็นผู้ประเมินตามสภาพจริงของการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้

Khumalo L. T. N. (๒๐๐๙) ผู้เรียนสามารถนำความรู้เดิมมาต่อยอดสู่การเรียนรู้ให้เกิดความรู้ใหม่ สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาในท้องถิ่นหรือชุมชนต่อไป

กล่าวโดยสรุป การจัดการเรียนรู้โดยใช้พื้นที่เป็นฐาน เป็นแนวคิดที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน ซึ่งผู้วิจัยเองได้นำแนวคิดนี้มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรม ในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริตในครั้งนี้ ซึ่งจะเน้นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมและสิ่งที่อยู่รอบตัวของครู เน้นสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงและในชีวิตประจำวันของครู ครูได้สัมผัสประสบการณ์ตรงที่อยู่รอบตัวมากกว่าสิ่งที่อยู่ไกลตัวและเป็นนามธรรม โดยใช้วิธีการเรียนรู้เน้นการระดมความคิดของผู้เรียนการทำงานร่วมกันของผู้เรียนและผู้สอน

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน

Williams and Day (Darkwah, ๒๐๐๖ อ้างถึงใน บพิธ กิจมี, ๒๕๕๑) ได้แบ่งขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้บริบทเป็นฐานออกเป็น ๔ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ ผู้นิเทศให้ผู้รับการนิเทศอภิปรายสถานการณ์ที่มีบริบทเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของผู้รับการนิเทศ โดยอภิปรายร่วมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งสมาชิกภายในกลุ่มควรมีความหลากหลาย เช่น คณะกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยผู้นิเทศเป็นเพียงผู้ชี้แนะนักเรียนจะเป็นผู้กำหนดในสิ่งที่นักเรียนอยากเรียนรู้ ที่มีอยู่ในบริบทจากการวิเคราะห์ร่วมกัน จากนั้นให้นักเรียนแสดงความคิด (Think Aloud) แลกเปลี่ยนอภิปรายร่วมกันเพื่อแสดงถึงความรู้เดิมของตนและช่องว่างของความรู้ที่มีอยู่เดิมของสมาชิกในกลุ่ม (Knowledge Gaps) ซึ่งนักเรียนจะได้ถกเถียงและแลกเปลี่ยนความรู้กันภายในกลุ่ม และร่วมมือกันตั้งเป้าหมาย พัฒนากลยุทธ์ในการเข้าถึงเป้าหมาย

ขั้นตอนที่ ๒ ผู้นิเทศกระตุ้นให้ผู้รับการนิเทศควบคุมการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Directed) เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ในขั้นที่ ๑ ซึ่งรวมถึงการค้นหาข้อมูลจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เช่น รายงานโครงการ เอกสารทางการศึกษาที่จัดทำขึ้นตามนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่ และการปรึกษาผู้บริหารสถานศึกษาในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งในขั้นตอนที่ ๒ นี้ผู้รับการนิเทศจะระบุดังความแตกต่างในความเชื่อและสมมติฐานของตนเอง และการใช้คำถาม ทำไม ะไรอย่างไร เพื่อเป็นแนวทางในการค้นหาคำตอบให้กับผู้รับการนิเทศ

ขั้นตอนที่ ๓ ผู้นิเทศให้ผู้รับการนิเทศร่วมกันอภิปรายภายในกลุ่มอีกครั้งเพื่อแลกเปลี่ยน แบ่งปันข้อมูลและความคิดเห็นตลอดจนนำข้อมูลที่ได้นำมาแก้ไขสถานการณ์โดยผู้นิเทศจะ

คอยชี้แนะ ซึ่งผู้รับการนิเทศยังคงใช้คำถาม ทำไม อะไร อย่างไร อย่างต่อเนื่อง ในการวิพากษ์ความคิดเห็นของกันและกัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะพัฒนาทักษะการสะท้อนคิดวิพากษ์วิจารณ์ของผู้รับการนิเทศอีกด้วย ในตอนจบของขั้นตอนที่ ๓ ผู้รับการนิเทศจะสรุปเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนรู้และอภิปรายข้อมูลร่วมกันว่าสิ่งที่ได้จากการเรียนสามารถนำไปใช้ในอนาคตได้อย่างไร โดยผู้นิเทศจะเป็นผู้ประเมินว่าผู้รับการนิเทศได้เรียนรู้อะไรจากการแก้ไขสถานการณ์

ขั้นตอนที่ ๔ ผู้นิเทศให้ผู้รับการนิเทศสะท้อนคิดเกี่ยวกับในบทบาทของของผู้รับการนิเทศในการเรียนรู้และวิพากษ์ วิจารณ์ กระบวนการทำงานกลุ่ม ผู้รับการนิเทศจะต้องสะท้อนคิดในสิ่งที่ตนได้เรียนรู้จากกิจกรรมที่ใช้พื้นที่เป็นฐานว่าได้รับความรู้ประสบการณ์อย่างไรและสามารถนำความรู้ไปใช้ในอนาคตได้อย่างไร

บพิศ กิจมี (๒๕๕๑) กล่าวเพิ่มเติมว่าการจัดกิจกรรมโดยใช้พื้นที่เป็นฐานนั้นจะสังเกตเห็นว่าผู้รับการนิเทศจะได้เรียนรู้โดยผ่านกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งจะฝึกให้ผู้รับการนิเทศรู้จักการค้นคว้าข้อมูลที่ใช้ในการแก้ปัญหา ตลอดจนการสะท้อนให้เห็นถึงช่องว่างของความรู้พื้นฐานที่มีอยู่เดิมของผู้รับการนิเทศในแต่ละคนเพื่อเป็นการช่วยเหลือตลอดจนแลกเปลี่ยนความรู้ให้แกกัน ซึ่งผู้รับการนิเทศจะมีความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมเพราะในกิจกรรมนั้นจะเป็นสถานการณ์ที่อยู่ในบริบทที่ผู้รับการนิเทศรู้จักจะช่วยให้ผู้รับการนิเทศเปรียบเสมือนอยู่ในปัญหาจริงและสนุกที่จะได้แก้ปัญหา ดังนั้นการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโดยใช้พื้นที่เป็นฐานตามลำดับขั้นตอนที่กล่าวมาข้างต้นนี้น่าจะส่งเสริมให้ผู้รับการนิเทศเกิดความสนใจและตระหนักถึงประโยชน์ของประเด็นที่ได้รับการนิเทศเป็นอย่างดี

บพิศ กิจมี (๒๕๕๑) นำแนวคิดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้พื้นที่เป็นฐานมาจัดทำแผนการนิเทศทางการศึกษาโดยมีขั้นตอนกิจกรรม ๔ ขั้นตอน ซึ่งประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ ๑ การอภิปรายสถานการณ์ภายในกลุ่ม

ขั้นตอนที่ ๒ การเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อนำความรู้มาใช้ในการแก้สถานการณ์

ขั้นตอนที่ ๓ การระดมความคิดภายในกลุ่มหลังจากค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติม

ขั้นตอนที่ ๔ การสะท้อนความคิดต่อจากนั้นจะสังเกตความสนใจและการตระหนักถึงประโยชน์ของสิ่งที่ได้รับการนิเทศของผู้รับการนิเทศขณะร่วมกิจกรรมตามขั้นตอนต่าง ๆ

กล่าวโดยสรุป ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้พื้นที่เป็นฐานมีลักษณะคล้ายคลึงกับการเรียนรู้แบบร่วม กล่าวคือ มีการเรียนรู้เป็นกลุ่ม ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เพียงแต่ในเนื้อหาจะต้องหยิบยกเอาสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งที่เป็นบริบทใกล้เคียงตัวมาอภิปรายเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาร่วมกัน

ตอนที่ ๖ แนวคิดในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการ

ในแวดวงของการบริหารจัดการได้มีการกล่าวถึงรูปแบบของการบริหารจัดการ ซึ่งมีนักวิชาการหลายสำนักที่อธิบายคำว่า “รูปแบบ” เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการนำมาปรับใช้ในการดำเนินงาน อาทิ

“รูปแบบ หมายถึง โครงสร้างของความเกี่ยวข้องของหน่วยงานต่าง ๆ หรือตัวแปรต่าง ๆ ดังนั้น รูปแบบจึงน่าจะมีมากกว่าหนึ่งมิติ หลายตัวแปร และตัวแปรต่าง ๆ มีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันในเชิงความสัมพันธ์และเชิงเหตุและผล”

(อุทุมพร จามรมาน, ๒๕๔๑:๒๒)

“รูปแบบ เป็นรูปธรรมของความคิดที่เป็นนามธรรม ซึ่งบุคคลแสดงออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เพื่อช่วยให้ตนเองและบุคคลอื่นสามารถเข้าใจได้ชัดเจนขึ้น รูปแบบเป็นเครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้ในการสืบสอยหาคำตอบ ความรู้ ความเข้าใจในปรากฏการณ์ทั้งหลาย

(ทศนา แคมมณี, ๒๕๔๕:๒๑๘)

“รูปแบบ หมายถึง กรอบความคิดที่ระบุงค์ประกอบ วิธีดำเนินงาน และเกณฑ์ของระบบที่นำมาใช้ในการดำเนินงานได้ในหลายลักษณะ”

(นักรบ ระวีการณ, ๒๕๖๔:๑)

สำหรับการนำรูปแบบการใช้ในการบริหารจัดการนั้น นักรบ ระวีการณ และคณะ (๒๕๖๔:๒-๖) ได้นำเสนอแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการในยุคของการเปลี่ยนแปลง โดยนำเสนอแนวคิดสำคัญ ๓ ประการ คือ

การวางแผน (Planning) หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์และการตัดสินใจของผู้บริหารที่จะกำหนดวิธีการไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติให้บรรลุผลตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ต้องการ โดยการวางแผนที่ดีนั้นต้องใช้กระบวนการคิดที่เป็นระบบ จัดสรรเวลาในการวางแผนให้มากพอ เพื่อพิจารณาไตร่ตรองข้อมูลอย่างละเอียด มีวิสัยทัศน์ และมุมมองที่กว้างไกล และคำนึงถึงบริบทและสภาพการณ์ที่เป็นไปได้จริงอย่างเหมาะสม

การมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคคลหรือหน่วยงานส่วนต่าง ๆ ได้มีส่วนช่วยเหลือระหว่างกันหรือประสานความร่วมมือซึ่งกันและกัน ด้วยความคิดและความรู้สึกที่เต็มใจ ยอมรับ เข้าใจและจริงจังในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงาน และร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อส่วนรวมในการบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่บุคคลและสังคมส่วนร่วมต้องการร่วมกัน

การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง วิธีการในการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ทราบว่าผลลัพธ์ของการดำเนินงานนั้นบรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการหรือไม่ อย่างไร โดยในการประเมินผลนั้น ต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ ตัววัดผล (Indicator) เป้าหมาย (Target) การเปรียบเทียบ (Comparison) เครื่องมือ (Instrument) วิธีการปรับปรุงและพัฒนา (Development Method)

ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิด PPE มาประยุกต์ใช้ในการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบเครดิตทางสังคมดังกล่าว

ตอนที่ ๗ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชน

แนวคิดในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับเด็กและเยาวชน เริ่มมีพัฒนาการมาตั้งแต่ปลายศตวรรษที่ ๑๘ โดยก่อนหน้านั้นไม่มีแนวคิดในการแยกกระบวนการพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดอาญาออกจากกระบวนการพิจารณาคดีอาญาผู้ใหญ่ จนกระทั่งในช่วงนี้จึงเริ่มมีแนวคิดในการพิจารณาคดีและการลงโทษผู้กระทำความผิด โดยมีหลักในการพิจารณาว่าบุคคลต้องได้รับโทษในการกระทำความผิดตามผลของการกระทำความผิดที่เกิดขึ้น หากเด็กและเยาวชนกระทำความผิดอาญาก็ต้องพิจารณาว่าการกระทำความผิดนั้นเกิดจากเจตจำนงที่จะกระทำความผิดของผู้กระทำความผิด หรือเกิดจากเหตุปัจจัยอื่นเพื่อนำมาประกอบการพิจารณาในการกระทำความผิดและการลงโทษเด็กและเยาวชน ซึ่งนับว่าเป็นแนวคิดแรกที่เริ่มมีแนวคิดในเรื่องการแยกการพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนออกจากการพิจารณาคดีผู้ใหญ่ แนวคิดในเรื่องกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนเริ่มเห็นเด่นชัดขึ้นในสมัยศตวรรษที่ ๑๙ ซึ่งเริ่มให้ความสำคัญเกี่ยวกับการแก้ไข บำบัดฟื้นฟูผู้กระทำความผิด โดยนำหลักในเรื่องการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูมาใช้กับผู้กระทำความผิดมากกว่าการนำหลักเรื่องการลงโทษเพื่อป้องกันสังคม โดยแยกผู้กระทำความผิดออกจากสังคมมาใช้แต่เพียงอย่างเดียว

Stephen J. O’Driscoll (๒๕๖๑) นำเสนอบทความเรื่อง “Youth Justice in New Zealand : A Restorative Justice Approach to Reduce Youth Offending” บทความนี้ศึกษาถึงกระบวนการยุติธรรมเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนในประเทศนิวซีแลนด์ การนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้เพื่อลดการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนของประเทศนิวซีแลนด์ กระบวนการเบี่ยงเบนคดีเด็กและเยาวชน ศึกษาถึงการประชุมกลุ่มครอบครัว ซึ่งเป็นการประชุมที่ประกอบไปด้วย เด็กและเยาวชนผู้กระทำความผิด เหยื่อจากอาชญากรรม เจ้าหน้าที่ตำรวจเจ้าหน้าที่หรือตัวแทนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเด็ก เยาวชน และครอบครัว ทนายความ และ ตัวแทนของชุมชน การประชุมกลุ่มครอบครัวมีวัตถุประสงค์ในการเข้าถึงเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด เพื่อพยายามที่จะลดความเสี่ยงในการกระทำความผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนโดยการใช้กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ ในประเทศนิวซีแลนด์จะเริ่มใช้การประชุมกลุ่มครอบครัว ตั้งแต่ในชั้นเจ้าพนักงานตำรวจ เมื่อเจ้าพนักงานตำรวจเชื่อว่าเด็กและเยาวชนกระทำความผิด และจำเป็นที่เด็กและเยาวชนจะได้รับการดูแลและการคุ้มครองในชั้นตอนที่เจ้าพนักงานตำรวจมีความตั้งใจที่จะแจ้งข้อหากับเด็กและเยาวชน หรือในชั้นตอนที่เด็กและเยาวชนให้การปฏิเสธในชั้นสอบสวน ส่วนในชั้นศาล เมื่อเด็กและเยาวชนมาปรากฏตัวต่อศาล หากเด็กและเยาวชนให้การรับสารภาพ ศาลจะมีคำสั่งให้มีการประชุมกลุ่มครอบครัว และในการพิจารณาคดีในศาล หรือมีการพิสูจน์ในศาลว่าเด็กและเยาวชนกระทำความผิด ในกรณีนี้ศาลอาจจะมีคำสั่งให้มีการประชุมกลุ่มครอบครัวได้ และมีการศึกษาถึงแผนการประชุมกลุ่มครอบครัว บุคคลที่ต้องเข้าร่วมในการประชุมกลุ่มครอบครัว การปฏิบัติตามแผน และศึกษาเกี่ยวข้องกับการดูแลเด็กและเยาวชนของ Youth Offending Team

ผลการศึกษารูปได้ว่า ในประเทศนิวซีแลนด์มีการใช้กระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนหลายมาตรการในการพยายามที่จะเข้าไปช่วยเหลือดูแลเด็กและเยาวชน มีการใช้ระบบการเบี่ยงเบนคดี โดยใช้กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ ซึ่งมีผลดีกว่าการพิจารณาคดีและการลงโทษเด็กและเยาวชน จากการศึกษาค้นคว้า พบว่า มีเด็กและเยาวชนคิดเป็นจำนวนน้อยมากที่คดีจะไปสิ้นสุดที่ศาลเยาวชน (Youth Court) โดยการนำกระบวนการดังกล่าวมาใช้ต้องคำนึงถึงผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำความผิด โดยผ่านกระบวนการการประชุมกลุ่มครอบครัว เพื่อให้เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดยอมรับในการกระทำความผิดของตน และสมัครใจเข้าร่วมในการแก้ไขการกระทำความผิด เพื่อไม่ให้มีการกระทำความผิดซ้ำอีก โดยมีจุดมุ่งหมายให้กระบวนการยุติธรรมของประเทศนิวซีแลนด์เป็นประโยชน์และเป็นแบบอย่าง เพื่อให้ประเทศอื่นเห็นถึงประโยชน์ของการนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ไปปรับใช้ และนำไปพัฒนาปรับปรุงระบบกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนต่อไป

แนวคิดในเรื่องการกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในปัจจุบันได้รับอิทธิพลมาจากสำนักความคิดทางอาชญาวิทยาสองสำนัก คือ สำนักอาชญาวิทยาดั้งเดิม (The Classical School of Criminology) และสำนักอาชญาวิทยาปฏิฐานนิยม (The Positive School of Criminology หรือ Italian School)

๑. สำนักอาชญาวิทยาดั้งเดิม (The Classic School of Criminology)

ในยุคกลางตอนปลาย ศาสนจักรค่อย ๆ เสื่อมอำนาจลงเพราะการพิจารณาคดีไม่มีความโปร่งใส การบังคับใช้กฎหมายอาญามีลักษณะคลุมเครือและเปิดโอกาสให้ผู้พิพากษาใช้อำนาจและใช้ดุลพินิจในการพิจารณาพิพากษาอย่างปราศจากขอบเขต การลงโทษมุ่งเน้นการลงโทษ เพื่อให้ผู้กระทำความผิดเข็ดหลาบ หากผู้กระทำความผิดไม่สามารถแก้ไขได้ จะมีบทลงโทษที่รุนแรงโดยตัดออกจากสังคมด้วยการลงโทษจำคุกตลอดชีวิต และการลงโทษประหารชีวิต

จนกระทั่งในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ ๑๘ นักปราชญ์ชาวอิตาลีกลุ่มหนึ่ง รวมตัวกันเพื่อต่อต้านการกระทำความผิดดังกล่าว บุคคลที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้ก่อตั้งสำนักอาชญาวิทยาดั้งเดิม คือ ซีซาร์ แบ็คคาเรีย (Cesare Bonesana, Marchese de Beccaria, ค.ศ. 1738-1794) ชาวอิตาลี

ซีซาร์ แบ็คคาเรีย กล่าวว่า “บุคคลทุกคนมีสิทธิ์เท่าเทียมกันภายใต้กฎหมาย” แบ็คคาเรีย มีความเห็นว่า หากบุคคลใดกระทำความผิดอย่างเดียวกันบุคคลนั้นควรได้รับการลงโทษเหมือนกัน โดยคำนึงถึงอายุ จิตใจ หรือปัจจัยอื่น ๆ แนวความคิดของแบ็คคาเรีย มีผลก่อให้เกิดการปฏิรูปกฎหมายอาญา และแนวทางในการปฏิบัติทางด้านกฎหมายอาญาหลายประการ โดยเฉพาะหลักการเรื่อง “การลงโทษควรให้เหมาะสมกับอาชญากรรม” (Punishment should be fit the crime)

อย่างไรก็ตาม ในยุคนี้เมื่อแนวคิดในการที่จะลงโทษทุกคนที่กระทำความผิดให้เหมาะสม จึงยังไม่มีแบ่งแยกความแตกต่างระหว่างการลงโทษผู้กระทำความผิดที่เป็นผู้ใหญ่กับผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็กและเยาวชน

ยุคที่เริ่มแนวคิดเกี่ยวกับการลงโทษเด็กและเยาวชน คือ สำนักอาชญาวิทยาที่ตั้งดั้งเดิม (Neo-Classical School) สำนักอาชญาวิทยาที่ตั้งเดิมมองข้ามความแตกต่างระหว่างบุคคล จึงส่งผลให้เกิดความเคร่งครัดตายตัวในการบังคับใช้กฎหมาย และนำไปสู่ความไม่ยุติธรรมการลงโทษผู้กระทำความผิด นักปราชญ์ในสำนักอาชญาวิทยาที่ตั้งเดิมเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการลงโทษผู้กระทำความผิด ให้สอดคล้องกับเหตุปัจจัยในการกระทำความผิด โดยเป็นผู้ริเริ่มให้ความสนใจกับความแตกต่างระหว่างบุคคล สถานการณ์ในขณะที่กระทำความผิดสถานะของผู้กระทำความผิด เช่น ความอ่อนวัย หรือคนวิตกกังวล หรือจิตบกพร่องไม่สมบูรณ์ โดยเห็นว่าบุคคลธรรมดาามีเจตจำนงเสรี (Free Will) ที่จะกระทำการใด ๆ จึงต้องรับผิดชอบในผลของการกระทำนั้น แตกต่างจากเด็กหรือเยาวชนที่แม้มีเจตจำนงเสรี (Free Will) ที่จะกระทำการใดได้ตามอิสระ แต่เด็กหรือเยาวชนอ่อนประสบการณ์ มีความยับยั้งชั่งใจน้อย อาจถูกชักจูง หรือใช้เป็นเครื่องมือ จึงควรได้รับการลดหย่อนผ่อนโทษ หรือได้รับการปราณี นอกจากนั้นการลงโทษผู้กระทำความผิดต้องคำนึงถึงพฤติการณ์แวดล้อมแห่งคดี รวมถึงเปิดโอกาสให้สามารถรับฟังความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้น ๆ เพื่อประกอบในการชั่งน้ำหนัก และพิจารณาพิพากษาคดีว่า ขณะกระทำความผิดผู้กระทำความผิดรู้ผิดชอบชั่วดีหรือไม่ ผู้กระทำความผิดแม้กระทำความผิดเดียวกันก็อาจจะได้รับโทษไม่เท่าเทียมกันในทุกกรณี จึงถือได้ว่าแนวคิดนี้เป็นแนวคิดที่มีการริเริ่มในเรื่องกระบวนการแยกการดำเนินคดีอาญา และลงโทษในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นเด็กและเยาวชนให้แตกต่างออกจากการกระทำความผิดของผู้ใหญ่ โดยมีการนำเรื่องความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ประวัติและภูมิหลังของผู้กระทำความผิดมาใช้ประกอบการพิจารณาคดีและการบำบัดรักษาผู้ที่ถูกตัดสินว่ากระทำความผิด

สรุปแนวคิดของสำนักอาชญาวิทยาที่ตั้งดั้งเดิม มีแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรม ๔ ประการคือ

๑) แนะนำให้มีการนำพฤติการณ์แห่งคดีมาใช้เพื่อประกอบการพิจารณาคดี ซึ่งจะทำให้กระบวนการยุติธรรมให้ความสนใจต่อสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและทางสังคมที่ผู้กระทำความผิดประสบอยู่

๒) แนะนำให้กระบวนการยุติธรรมตระหนักถึงความสำคัญในการพิจารณาถึงประวัติหรือภูมิหลังของผู้กระทำความผิด

๓) เสนอแนะให้กระบวนการยุติธรรมรับฟังคำให้การของผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ชำนาญการในทางสาขาวิชา เช่น แพทย์ศาสตร์ นิติเวชวิทยา จิตเวชวิทยา เพื่อประกอบในการพิจารณาคดี

๔) เสนอให้กระบวนการยุติธรรมคำนึงถึงลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล ซึ่งอาจแตกต่างกันเฉพาะตัวแต่ละบุคคล ทำให้ไม่สามารถกำหนดเจตจำนงเสรีได้เท่าเทียมกับผู้อื่น ดังนั้น จำเป็นต้องมีข้อยกเว้นให้บุคคลเหล่านี้บ้าง เช่น มีการผ่อนปรนในการลงโทษ

อนึ่ง แม้แนวความคิดที่เกี่ยวกับการลงโทษผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็กและเยาวชน ในยุคนี้ยังไม่มีกระบวนการแบ่งแยกอย่างชัดเจน แต่ถือได้ว่าเป็นก้าวแรกและก้าวสำคัญของการ

เปลี่ยนแปลงในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่มีแนวคิดแตกต่างจากเดิม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงในครั้งนี้เป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา และแนวคิดในการบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำความผิด และเป็นแนวทางให้กับแนวคิดของสำนักอาชญาวิทยาปฏิฐานนิยมในเวลาต่อมา

๒. สำนักอาชญาวิทยาปฏิฐานนิยม (The Positive School of Criminology)

เกิดขึ้นในต้นคริสตศตวรรษที่ ๑๙ ผู้ที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้ก่อตั้งแนวคิดนี้คือ ออกุสต์ ก็องต์ (Auguste Comte, 1798-1857) ในยุคนี้เป็นยุคที่เริ่มมีการนำวิทยาศาสตร์มาใช้ในการศึกษาธรรมและสังคม การศึกษาวิจัยเปลี่ยนจากการศึกษาเกี่ยวกับอาชญากรรม มาเป็นการศึกษาที่ตัวอาชญากร สำนักนี้ได้นำปัญหาเรื่อง “การรับผิดชอบ” หรือ “การรับผิดชอบ” (Responsible) ต่อพฤติกรรมอาชญากรรมที่เกิดขึ้นมาประกอบกับสภาพแวดล้อม และปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการพิจารณาพิพากษาโทษด้วย สำนักอาชญาวิทยาปฏิฐานนิยม (The Positive School of Criminology) ให้ความสำคัญกับตัวผู้กระทำความผิด คือ การแก้ไข ฟื้นฟูผู้กระทำความผิดให้สามารถเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นคนดีกลับคืนสู่สังคมได้เหมือนเดิม เพราะมีความเชื่อว่าคนกระทำความผิดต้องมีสาเหตุจากปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ กดดันให้คนกระทำความผิด สำนักนี้ได้ก่อตั้งศาลเยาวชนในการตัดสินคดีเด็กและเยาวชน ซึ่งเกิดจากความเชื่อที่ว่าเด็กยังขาดความรู้ ความเท่าทัน ความรับผิดชอบ การเข้าใจในเหตุผล สรุปว่าเด็กมีวุฒิภาวะที่ไม่สมบูรณ์ในด้าน การป้องกันอาชญากรรม สำนักนี้มองว่าการแก้ไขพฤติกรรมของอาชญากรให้กลับตัวเป็นคนดี ยอมรับและสามารถปฏิบัติตามกฎเกณฑ์สังคมเหมือนคนปกติทั่ว ๆ ไป และไม่หวนกลับไปกระทำความผิดอีกก็เท่ากับเป็นการป้องกันสังคมจากอาชญากรรม

นักอาชญาวิทยาที่สำคัญคือ เซซาร์ ลอมโบโรโซ (Cesare Lombroso, 1835-1909) ลอมโบโรโซ จบการศึกษาแพทย มีความเชี่ยวชาญด้านจิตแพทย์ ชีวภาพ กายภาพ และมนุษยวิทยา ลอมโบโรโซทำการวิจัยจากทหารในกองทัพ และชาวอิตาลีที่ถูกขังในเรือนจำ ผลการวิจัยทำให้ลอมโบโรโซมีความเชื่อว่า “อาชญากรคือเผ่าพันธุ์ของมนุษย์ที่ด้อยคุณภาพกว่ามนุษย์ทั่วไป” ลอมโบโรโซจึงเสนอว่า กฎหมายไม่ควรกำหนดบทลงโทษตายตัว แต่ควรพิจารณาลงโทษให้เหมาะสมแก่ผู้กระทำความผิดเป็นรายบุคคล ลอมโบโรโซได้ชื่อว่าเป็นนักอาชญาวิทยาคนแรกที่น่าระเบียบวิจัยมาใช้ในการศึกษาพฤติกรรมอาชญากรรม ลอมโบโรโซมองว่าผู้กระทำความผิดเป็นผู้ป่วย การกระทำความผิดเกิดจากปัจจัยภายนอก การลงโทษควรเป็นไปเพื่อการอบรมแก้ไข เพื่อให้ผู้กระทำความผิดปรับตัวกลับเข้าสู่สังคมโดยใช้หลัก B.B.B. (Bring, Back, Besat) การลงโทษไม่ควรกำหนดตายตัว แต่ต้องพิจารณาจากปัจจัยในการกระทำความผิดของแต่ละบุคคล เช่น อายุ เพศ สภาพแวดล้อม บุคคลที่กระทำความผิดเหมือนกันอาจได้รับโทษแตกต่างกัน

สำนักอาชญากรรมวิทยาปฏิฐานนิยมมีแนวทางเชื่อว่า การกระทำของมนุษย์เกิดขึ้นจากปัจจัยภายนอก หรือปัจจัยภายในร่างกายมนุษย์เอง แนวคิดของสำนักนี้ คือ การค้นหาวิธีการในการลงโทษที่เหมาะสมกับผู้กระทำความผิดแต่ละราย เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นสามารถกลับตนเป็นคนดี

และกลับคืนสู่สังคมได้อย่างปกติสุข สำนักคิดนี้มีความเชื่อว่า ผู้กระทำความผิดเปรียบเสมือนผู้ป่วยที่ต้องการบำบัดรักษาและแก้ไขฟื้นฟูมากกว่าการลงโทษแต่เพียงอย่างเดียว การกระทำความผิดควรต้องได้รับการแก้ไขปรับปรุง โดยเน้นการแก้ไขฟื้นฟูให้เหมาะสมกับผู้กระทำความผิดแต่ละราย โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้กระทำความผิดสามารถกลับตัวเข้ามาอยู่ในสังคม ในยุคนี้แนวความคิดที่เกี่ยวกับการลงโทษเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดทางอาญาได้ปรากฏตัวขึ้นอย่างชัดเจน และเป็นยุครุ่งเรืองของแนวคิดในการลงโทษเด็กและเยาวชน

วิวัฒนาการเกี่ยวกับการลงโทษผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็กและเยาวชนเป็นการเปลี่ยนแปลงการลงโทษจากการลงโทษแบบการทรมาน การลงโทษจำคุก หรือการจำกัดสิทธิเสรีภาพไปสู่การลงโทษทางสังคม การให้สังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการลงโทษ การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการลงโทษนี้ส่งผลให้แนวคิดในการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแนวทางในการดำเนินการและการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนอย่างเหมาะสม

วิกานดา จันทรเรือง (๒๕๖๐) กล่าวว่า เด็กและเยาวชนผู้กระทำความผิดในคดีอาญามีความต้องการการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวในทุกด้าน ต้องการให้ครอบครัวพูดคุยกันและรับฟังเมื่อมีปัญหา และแสดงออกถึงความรัก ไม่ต้องการสิ่งของการเงิน ต้องการปรึกษาเพื่อนมากกว่าครอบครัว และอยากตัดสินใจด้วยตนเอง ซึ่งเด็กและเยาวชนผู้กระทำความผิดในคดีอาญาทั้งในกลุ่มก่อนและหลังพิจารณาคดี มีความต้องการการสนับสนุนทางสังคมจากศูนย์ให้คำปรึกษาแนะนำและประสานการประชุมเพื่อแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็ก เยาวชน และครอบครัวในทุกด้านเหมือนกันแต่จะมีความต้องการแตกต่างกันในเรื่องประเด็นและรูปแบบการรับคำปรึกษา แต่มีความต้องการเหมือนกันคือ ไม่ต้องการตรวจวินิจฉัยทางจิตวิทยา ต้องการส่งต่อเพื่อเข้ารับการบำบัดรักษา ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของศาล

ศรัณยา เลิศศาสตร์วัฒนา (๒๕๖๐) กล่าวว่า จำเป็นต้องมีการแก้ไขพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ กฎหมาย ข้อบังคับ หรือระเบียบที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้รับโอกาสในการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูที่เท่าเทียมกัน โดยใช้กระบวนการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูเด็กและเยาวชนให้เป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อเด็กและเยาวชน ทำให้เด็กและเยาวชนสามารถกลับคืนสู่ครอบครัว และสังคมเพื่อใช้ชีวิตอย่างเป็นปกติสุขได้โดยเร็ว

บุญยวัจน ไตรจุฑากาญจน์ (๒๕๖๑) กล่าวว่า ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชน เห็นด้วยกับกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ในด้านการติดตามดูแลเด็กและเยาวชนภายหลังปล่อย ด้านการแก้ไข บำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ด้านการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี และด้านการจำแนกจัดประเภทเด็กและเยาวชน และเห็นด้วยอย่างยิ่งต่อแนวทางการพัฒนากระบวนการแก้ไข บำบัดฟื้นฟูของเด็กและเยาวชนในการใช้มาตรการพิเศษต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและ

ครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยมีประเด็นด้านแนวทางการจัดการรายกรณี (Case Management), รูปแบบ Rehabilitation – Oriented Community Care และการพัฒนาระบบของศาลเยาวชนและครอบครัวในภาพรวม มาเป็นเครื่องมือในการพัฒนากระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในการใช้มาตรการพิเศษต่าง ๆ

ตอนที่ ๘ เด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี

๑. เจตนารมณ์ของศาลเยาวชนและครอบครัวและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑.๑ เจตนารมณ์ของศาลเยาวชนและครอบครัว

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในการเปิดศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางและสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๕ มีความตอนหนึ่งว่า “อนาคตของชาติทุกชาติย่อมขึ้นอยู่กับเด็ก เพราะเด็กก็คือผู้ใหญ่ในเวลาข้างหน้า ถ้าบุคคลได้รับการอบรมบ่มนิสัยให้เป็นพลเมืองดีอยู่ในศีลในธรรม เคารพต่อบทกฎหมายของบ้านเมืองเสียตั้งแต่ยังเยาว์ เมื่อเติบโตขึ้นพลเมืองของประเทศก็จะมีแต่คนดี และประเทศจะเจริญก้าวหน้าต่อไปได้ก็โดยต้องมีพลเมืองดีตั้งแต่นี้ ข้าพเจ้าจึงมีความพอใจที่รัฐบาลของข้าพเจ้าได้มีความสนใจในปัญหาเกี่ยวกับการที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิด และพยายามคิดหาทางที่จะอบรมบุคคลเหล่านี้ให้กลับตนเป็นพลเมืองดี...”

ศาลเยาวชนและครอบครัวมีวิธีพิจารณาเป็นการเฉพาะแตกต่างจากศาลยุติธรรมอื่น ๆ เพราะมีเจตนารมณ์สำคัญของศาลเยาวชนและครอบครัว คือการคำนึงถึงสวัสดิภาพและอนาคตของเด็กและเยาวชนซึ่งควรได้รับการฝึกอบรม สั่งสอนและสงเคราะห์ให้กลับตนเป็นพลเมืองดียิ่งกว่าการลงโทษโดยต้องคำนึงถึงบุคลิกลักษณะ สุขภาพและสภาวะทางจิตของเด็กและเยาวชนเป็นการเฉพาะราย ดังนั้น ในการพิจารณาพิพากษาคดีเกี่ยวกับครอบครัวซึ่งมีความละเอียดอ่อนและอาจเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน จึงมีวิธีการพิจารณาพิพากษาคดีที่คำนึงถึงความสงบสุขและการอยู่ร่วมกันในครอบครัวเป็นสำคัญ เพราะครอบครัวที่อบอุ่นและมีความสุขจะเป็นภูมิคุ้มกันสำหรับเด็ก ป้องกันมิให้เด็กเยาวชนกระทำความผิดได้เป็นอย่างดี

๑.๒ กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้อง

๑.๒.๑ พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓

เป็นกฎหมายที่มีสาระสำคัญและรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการสงเคราะห์คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็กอย่างเหมาะสม คุ้มครองสิทธิสวัสดิภาพและวิธีปฏิบัติต่อเด็ก เยาวชน สตรี และบุคคลในครอบครัว (แก้ไขปรับปรุง ฉบับที่ ๒ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๘ ฉบับที่ ๔ ฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๕๙)

๑.๒.๒ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล เป็นกฎหมายที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็ก และสวัสดิภาพของเด็ก การปฏิบัติต่อเด็กการสงเคราะห์เด็ก รวมไปถึงผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก สถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์สถานคุ้มครองสวัสดิภาพและสถานพัฒนาฟื้นฟูการส่งเสริม ความประพฤตินักเรียน นักศึกษา กองทุนคุ้มครองเด็ก

๑.๒.๓ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐

เป็นกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ปัญหาการแก้ไขการใช้ความรุนแรงมีความละเอียดอ่อน มีลักษณะพิเศษแตกต่างจากการทำร้ายระหว่างบุคคลโดยทั่วไป ดังนั้น การมีกฎหมายคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวจึงมีความเหมาะสมกว่าการใช้กระบวนการทางอาญา มีขั้นตอนที่แตกต่าง โดยให้ผู้กระทำผิดมีโอกาสกลับตัวและยับยั้งการกระทำซ้ำ รวมทั้งสามารถรักษาความสัมพันธ์อันดีในครอบครัวไว้ได้

๑.๒.๔ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก คศ. ๑๙๘๐ (Convention of the Rights of Children)

วัชรินทร์ ปัจเจกวิญญูสกุล. (๒๕๖๐) กล่าวว่าอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก คือ ข้อตกลงระหว่างประเทศที่จัดทำขึ้นโดยสหประชาชาติคณะกรรมาธิการด้านสิทธิมนุษยชน) โดยได้รับการรับรองจากที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติ (United Nations General Assembly) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กกำหนดนิยาม (เด็ก หมายถึง บุคคลทุกคนที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี) และมาตรฐานสิทธิมนุษยชนของเด็ก เพื่อช่วยให้ ประเทศต่าง ๆ ให้ความคุ้มครองดูแลเด็กได้อย่างเหมาะสมอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก รวมหลักการสำคัญ คือ การไม่เลือกปฏิบัติและเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็ก โดยมีเนื้อหา ๔ ด้าน ได้แก่ สิทธิในการอยู่รอด สิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง สิทธิที่จะได้รับการพัฒนาและสิทธิในการมีส่วนร่วม ปัจจุบันอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กเป็นข้อตกลงระหว่างประเทศที่ได้รับการรับรองมากที่สุดในโลก โดยเกือบทุกประเทศ (๑๙๖ ประเทศ) ได้เข้าเป็นภาคีแล้ว ยกเว้นเพียงสหรัฐอเมริกาที่ยังไม่ได้เข้าเป็นภาคี ประเทศไทยได้ลงนามเข้าเป็นภาคีเมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ มีผลบังคับเมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๓๕ มีผลให้ประเทศไทยต้องแก้ไขกฎหมาย ระเบียบภายในประเทศที่ขัดกับอนุสัญญาดังกล่าว

๒. ผู้พิพากษาสมทบและบทบาทหน้าที่ของผู้พิพากษาสมทบ

๒.๑ ผู้พิพากษาสมทบ

พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๒๓ กำหนดไว้ว่าศาลเยาวชนและครอบครัวจะต้องมีผู้พิพากษาไม่น้อยกว่า ๒ คน และผู้พิพากษาสมทบอีก ๒ คน ซึ่งอย่างน้อย ๑ คน ต้องเป็นสตรีจึงจะเป็นองค์คณะพิจารณาคดีได้ด้วยเหตุนี้ผู้พิพากษาสมทบจึงมีสถานะและมีความสำคัญ ด้วยถือเป็น

ตัวแทนของสังคมที่มีประสบการณ์ความรู้ความสามารถและความพร้อมด้วยประการทั้งปวงที่จะมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเด็ก เยาวชน และครอบครัว โดยได้ผ่านการคัดเลือกจากศาลยุติธรรมให้มาปฏิบัติหน้าที่ในทางตุลาการเพื่อร่วมพิจารณาพิพากษาคดีที่เด็กและเยาวชน กระทำความผิดและคดีครอบครัวที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งนี้รวมถึงหน้าที่ในการให้การอบรม แก้ไข บำบัด ฟื้นฟู และสงเคราะห์เด็กและเยาวชนให้กลับตนเป็นพลเมืองดีของสังคม ประการสำคัญ ตำแหน่งผู้พิพากษาสมทบได้รับการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในพระปรมาภิไธย และเป็นเจ้าพนักงานตุลาการตามกฎหมาย

๒.๒ บทบาทหน้าที่ของผู้พิพากษาสมทบ

ผู้พิพากษาสมทบ คือ บุคคลซึ่งสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการคัดเลือกตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมกำหนดในระเบียบ

บทบาทและหน้าที่ของผู้พิพากษาสมทบกล่าวโดยสังเขป มีดังนี้

๑. หน้าที่เกี่ยวกับบรรณคดีเป็นหน้าที่สำคัญของผู้พิพากษาสมทบโดยเป็นองค์คณะร่วมกับผู้พิพากษาในการประสานความยุติธรรมแก่ผู้มีบรรณคดีด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เทียงธรรม เป็นกลาง ปราศจากอคติปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้องตามกฎหมายและนิติประเพณี ในการนี้ผู้พิพากษาสมทบจึงต้องปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ทั้งเวรปฏิบัติงานในคดีพิเศษ และเวรปฏิบัติในคดีต่อเนื่อง รวมทั้งงานอื่น ๆ ได้แก่การจำแนกและสืบค้นสาเหตุแห่งการกระทำความผิด การให้คำปรึกษา การอบรมเด็กและเยาวชน การไกล่เกลี่ยประนีประนอม การประชุม จัดทำแผน แก้ไข บำบัด ฟื้นฟู

๒. หน้าที่เกี่ยวกับการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน ผู้พิพากษาสมทรมีหน้าที่สำคัญในการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน โดยการดำเนินโครงการ กิจกรรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็กและเยาวชน รวมทั้งความสัมพันธ์ในครอบครัว การบำบัดความบกพร่อง หรือผิดปกติทางร่างกายและจิตใจไปจนถึงการฟื้นฟูเสริมสร้างสมรรถนะของเด็กและเยาวชน เช่น การพัฒนาทักษะวิชาชีพ การให้การศึกษาเพื่อให้เด็กและเยาวชนสามารถกลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้โดยไม่กลับมากระทำความผิดอีก

๓. หน้าที่เกี่ยวกับกิจกรรมกลุ่ม มีภารกิจหน้าที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมและงานของศาลเยาวชนและครอบครัว กิจกรรมตามนโยบายของคณะผู้บริหารงานศาลฯ และของคณะผู้พิพากษาสมทบ

๓. บทบาทหน้าที่ของศูนย์ให้คำปรึกษา

ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้แก้ไขเพิ่มเติมการให้ความคุ้มครองสิทธิ สวัสดิภาพ และวิธีปฏิบัติต่อเด็ก เยาวชน สตรี และบุคคลในครอบครัว รวมทั้งกระบวนการพิจารณาคดีของศาลเยาวชนและครอบครัว ให้สอดคล้อง

กับรัฐธรรมนูญ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก และอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุก รูปแบบ ศาลเยาวชนและครอบครัวกลางจึงจัดตั้ง “ศูนย์ให้คำปรึกษาแนะนำและประสานการประชุม เพื่อการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู เด็ก เยาวชน และครอบครัว” ขึ้นโดยมีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการให้ คำปรึกษาแนะนำและวางแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟู เด็ก หรือเยาวชน ที่กระทำความผิด ซึ่งศูนย์ให้ คำปรึกษามีหน้าที่และวัตถุประสงค์คือ ให้คำปรึกษาแนะนำด้านจิตวิทยาและสิ่งแวดล้อมทางสังคม การจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชน รวมทั้งการสร้างระบบเครือข่ายและการส่งต่อผู้มี ปัญหาทางสังคมและจิตเวชไปยังหน่วยงานที่เหมาะสม เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือสนับสนุนเด็ก หรือเยาวชน ซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด และเข้าสู่กระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีศาลเยาวชนและ ครอบครัวกลาง ให้สามารถอยู่กับครอบครัวและชุมชนได้อย่างปกติสุข ไม่หวนกลับไปทำคดีซ้ำ และให้การ ฟื้นฟูเบื้องต้นแก่ผู้เสียหายในคดีความผิดทางเพศหรือคุ้มครองในคดีคุ้มครองสวัสดิภาพ

คดีที่เข้าสู่ระบบกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเพื่อรับคำปรึกษาแนะนำ

๑. ศาลมีคำสั่งปล่อยชั่วคราวโดยมีเงื่อนไขให้เด็กหรือเยาวชนเข้ารับคำปรึกษา แนะนำในชั้นตรวจสอบการจับ (มาตรา ๗๓ วรรคท้าย)

๒. ศาลมีคำสั่งให้ปล่อยชั่วคราวโดยมีเงื่อนไขให้เข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูรับ คำปรึกษาแนะนำก่อนมีคำพิพากษา (มาตรา ๙๐) (มาตรา ๑๓๒ วรรคหนึ่ง)

๓. ศาลมีคำพิพากษาปล่อยเด็กหรือเยาวชนโดยกำหนดเงื่อนไขให้เด็กหรือเยาวชน เข้ารับคำปรึกษาแนะนำ แก้ไขบำบัดฟื้นฟู เป็นเวลาไม่เกิน ๑ ปี (มาตรา ๑๓๘) (มาตรา ๕๖)

๔. ในคดีคุ้มครองสวัสดิภาพ (มาตรา ๑๗๔, ๑๗๕)

๓.๑ บทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบของศูนย์ให้คำปรึกษา

๑. ค้นหาและประเมินสาเหตุของปัญหา ความสามารถทางเชาวน์ปัญญา ลักษณะนิสัย บุคลิกภาพ เพื่อจำแนกระดับความสามารถ ศักยภาพเด็กหรือเยาวชน เพื่อวางแผน แก้ไข บำบัด ฟื้นฟู หรือส่งต่อไปยังหน่วยงานหรือภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง และพัฒนาโปรแกรม แก้ไข บำบัด ฟื้นฟู ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม หรือบริบททางสังคมของเด็กหรือเยาวชน ให้สามารถปรับเปลี่ยนความคิด พฤติกรรม สามารถเรียนรู้อยู่ในสังคม ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะ การจัดการกับอารมณ์ ฯลฯ

๒. ดำเนินการเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแนะนำ/การบำบัดทางด้านจิตวิทยา และ สิ่งแวดล้อมทางสังคม เพื่อสร้างแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้แก่เด็กหรือเยาวชนที่ได้รับการ ปล่อยชั่วคราวหรือมอบตัวให้ผู้ปกครองในชั้นตรวจสอบการจับ ชั้นก่อนมีคำพิพากษา และชั้นหลัง คำพิพากษา เพื่อสนับสนุนการแก้ไขบำบัดรักษาเด็กหรือเยาวชน ตามคำสั่งศาลเยาวชนและครอบครัว ตามมาตรา ๗๓ วรรคท้าย มาตรา ๙๐ มาตรา ๑๓๒ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๓๘ ให้มีประสิทธิภาพและ สมฤทธิ์ผล และดำเนินการเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแนะนำด้านจิตวิทยาแก่ผู้ถูกกล่าวหาและผู้ร้องในคดี คุ้มครองสวัสดิภาพตามคำสั่งศาลในมาตรา ๑๗๔ และ มาตรา ๑๗๕ ตามกระบวนการให้คำปรึกษา

- ตรวจสอบข้อเท็จจริง : นักจิตวิทยา/ผู้ให้คำปรึกษาต้องตรวจสอบข้อเท็จจริง พฤติกรรม พฤติการณ์แวดล้อม ค้นหาปัญหาที่แท้จริงที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ

- ให้คำปรึกษาแนะนำ : นักจิตวิทยา/ผู้ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำและแนวทางในการแก้ไข บำบัด หรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไม่ให้เด็กหรือเยาวชนกลับไปกระทำความผิดซ้ำ

- วิเคราะห์สภาพปัญหา : วิเคราะห์หาสาเหตุแห่งการกระทำความผิดของเด็ก หรือเยาวชน ที่มาจากปัจจัยภายนอก เช่น ชุมชน โรงเรียน เพื่อหาแนวทางการแก้ไขและแนวทางการป้องกันในระยะยาว

๓. ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำแผนแก้ไข บำบัด พื้นฟูเด็กหรือเยาวชน การชดเชยเยียวยาแก่ผู้เสียหาย การกำกับติดตาม ประเมินผลและจัดทำรายงานการปฏิบัติ ตามแผนแก้ไข บำบัด พื้นฟูเด็ก หรือเยาวชนและผู้เสียหาย เสนอศาลประกอบการใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาพิพากษาคดี ตามมาตรา ๙๐ มาตรา ๑๓๒ วรรคหนึ่ง ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

- มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา มาตรา ๙๐

เป็นมาตรการที่มีเจตนารมณ์เพื่อเบี่ยงเบนคดีของเด็ก เยาวชนที่สำนึกในการกระทำออกไปจากกระบวนการพิจารณาคดีของศาลโดยเร็ว ด้วยวิธีการจัดทำแผนแก้ไขบำบัด พื้นฟูซึ่งเกิดขึ้นจากมติร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย (ได้แก่ เด็ก เยาวชน บิดามารดา ผู้ปกครอง ผู้เสียหาย และบางกรณีอาจรวมถึงผู้แทนชุมชนที่ได้รับผลกระทบด้วย) ซึ่งจะทำให้ผู้เสียหายกับเด็ก เยาวชน และชุมชนมีโอกาสปรับความเข้าใจกัน ผู้เสียหายได้รับการดูแลรับฟังสภาพปัญหา ความทุกข์ทรมาน อันจะช่วยป้องกันมิให้เกิดการกระทำผิดซ้ำและช่วยให้ผู้เสียหายไม่ต้องตกเป็นเหยื่อในอนาคต

- มาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี มาตรา ๑๓๒

เป็นมาตรการที่ศาลใช้เมื่อคดีเสร็จการพิจารณาแล้ว ศาลเห็นว่าพฤติการณ์ในการกระทำผิดไม่เป็นภัยร้ายแรงจนเกินสมควร เด็ก เยาวชนมีแนวโน้มปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น จึงกำหนดให้เด็ก เยาวชนปฏิบัติตามมาตรการแทนการพิพากษหากปฏิบัติได้ครบถ้วน ศาลจะไม่ต้องมีคำพิพากษา ทำให้เด็กเยาวชนสามารถกลับคืนสู่สังคมได้โดยไม่มีตราบาป

๔. จัดเตรียมเอกสาร สำนวนความต่าง ๆ จัดทำบัญชีคุณวันนัด บริหารและจัดเก็บสำนวน จัดทำสารบบความตลอดจนอำนวยความสะดวกแก่ผู้ให้คำปรึกษาแนะนำและผู้ประสานการประชุมในการปฏิบัติหน้าที่และดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเด็กหรือเยาวชนให้เข้ารับการบำบัดรักษาตามคำสั่งศาล

๕. เก็บรวบรวมข้อมูล จัดทำฐานข้อมูลเด็กหรือเยาวชน และสถิติคดีที่มีการให้คำปรึกษาและจัดทำแผนแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู เสนอต่ออธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง และอธิบดีผู้พิพากษามาตร

๖. ประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งต่อให้เด็กหรือเยาวชนที่มีปัญหายุ่งยากซับซ้อน ได้รับการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู ให้เหมาะสมกับศักยภาพ และสภาพปัญหาของเด็กหรือเยาวชนแต่ละราย

๔. เด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม

เด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม หมายความว่า เด็กอายุเกิน ๑๐ ปี แต่ไม่เกิน ๑๕ ปีบริบูรณ์และเยาวชนที่อายุเกิน ๑๕ ปีแต่ยังไม่ถึง ๑๘ ปีบริบูรณ์ที่เข้ามาสู่กระบวนการยุติธรรม ไม่ว่าจะในฐานะผู้ต้องหา จำเลย ผู้เสียหายหรือพยาน โดยที่การศึกษาในรายงานนี้มุ่งศึกษาวิเคราะห์กิจกรรมแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูสำหรับเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมที่กระทำความผิดและถูกจับกุมดำเนินคดีตามขั้นตอน จนกระทั่งพนักงานอัยการยื่นฟ้องต่อศาลเยาวชนและครอบครัว ในการนี้กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดทางอาญาจึงออกแบบมาโดยตระหนักว่าเด็กและเยาวชนแต่ละคนมีมูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิดที่แตกต่างกัน ด้วยเหตุนี้ศาลเยาวชนและครอบครัวจึงมีกลไกและมาตรการซึ่งขับเคลื่อนโดยผู้พิพากษาและผู้พิพากษาสมทบเพื่อแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเหล่านั้นให้กลับคืนสู่สังคมและลดความเสี่ยงในการกระทำความผิดซ้ำ ภายใต้หลักเกณฑ์ของกฎหมาย ทั้งการคุ้มครองสิทธิเสริมสร้างสวัสดิภาพ และประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม

๕. กิจกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน

นอกจากการให้คำปรึกษาแนะนำเพื่อแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูเด็กและเยาวชนก่อนฟ้อง ในชั้นตรวจสอบการจับกุม ศาลเยาวชนและครอบครัวได้จัดให้มีโครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ตามความเหมาะสมสำหรับเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม ทั้งก่อนและหลังการพิจารณาคดี ได้แก่ โครงการครอบครัวสัมพันธ์ โครงการครอบครัวอุ่นใจได้ลูกหลานคืน โครงการการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและความฉลาดทางอารมณ์ โครงการคุณธรรมจริยธรรม โครงการฝึกอาชีพ ฯลฯ โดยแต่ละกิจกรรมมีรายละเอียด ดังนี้

๑. โครงการครอบครัวสัมพันธ์ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีการสื่อสารที่ดีกับเด็ก เยาวชน สร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจกันภายในครอบครัว โดยเน้นที่การเปลี่ยนแปลงท่าทีและการสื่อสารของผู้ปกครอง เมื่อผู้ปกครองปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เด็ก เยาวชน ก็จะไปเปลี่ยนพฤติกรรม กิจกรรมมีระยะเวลา ๒ วัน โดยครั้งแรกอบรมผู้ปกครอง และครั้งที่ ๒ เป็นการอบรมเด็ก เยาวชนกับผู้ปกครอง ระยะเวลาครั้งแรกกับครั้งที่ ๒ ห่างกัน ๒ เดือน มีการอบรม โดยแบ่งกลุ่มผู้ปกครองและกลุ่มเยาวชน และแสดงความคิดเห็นร่วมกันระหว่างเด็กและผู้ปกครอง

๒. โครงการครอบครัวอุ่นใจได้ลูกหลานคืน เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็ก เยาวชนมีระเบียบวินัย มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ โดยการฝึกอบรม

เด็กและเยาวชน ณ ค่ายทหารเป็นระยะเวลา ๖ วัน ๗ คืน และผู้ปกครองไปทำกิจกรรมร่วมกับเด็กและเยาวชนในวันสุดท้ายของการอบรมที่ค่ายทหาร

๓. โครงการการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและความฉลาดทางอารมณ์ (EQ/MQ) เป็นโครงการที่อบรมเยาวชนให้รู้บทบาทหน้าที่ มีสัมมาคารวะ การไหว้ การควบคุม ตนเอง ทักษะการปฏิเสธในการไม่ใช้ยาเสพติด ระยะเวลาในการอบรม ๒ วัน วันที่ ๑ และวันที่ ๒ ห่างกัน ๓ สัปดาห์มีการอบรมโดยแบ่งกลุ่มทำกิจกรรมระหว่างผู้ปกครองและเด็ก เยาวชน

๔. โครงการคุณธรรมจริยธรรม เป็นการอบรมเด็ก เยาวชนและผู้ปกครองด้วย การให้ทั้งเด็ก เยาวชนและผู้ปกครองเข้าค่ายปฏิบัติธรรม ๓ วัน ๒ คืน ในวัดหรือสถานปฏิบัติธรรม เพื่อทำกิจกรรมทางศาสนาและทำกิจกรรมครอบครัวร่วมกันระหว่างผู้ปกครองและเด็ก เยาวชน

๕. โครงการฝึกอาชีพ เป็นหลักสูตรระยะสั้น ๑ วัน เพื่อฝึกอาชีพที่สามารถทำได้ง่ายและใช้ได้จริงให้กับเด็ก เยาวชน โดยมีกิจกรรมหลากหลาย ได้แก่ กิจกรรมฝึกทำสติ๊กเกอร์ไลน์ การทำอาหารคาวหวาน การตัดผม การซ่อมมุ้งลวด การซ่อมโทรศัพท์มือถือ ศิลปะประดิษฐ์ เคนูพาร์ท การตัดเย็บเสื้อผ้า กระเป๋าหนัง เป็นต้น

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนารูปแบบเครดิตทางสังคมบนพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชน : กรณีศึกษาเด็กและเยาวชนเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี และแนวทางการพัฒนารูปแบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี โดยใช้แนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อมุ่งเน้นทำความเข้าใจสภาวะการณ์ความเกี่ยวข้องต่าง ๆ ในบริบทและความแตกต่างของความคิดของบุคคล โดยศึกษาดูในแต่ละส่วนในภาพรวมเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ใช้การเก็บข้อมูลจากผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ภายใต้วิธีเดียวกันคือการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เพื่อให้ได้คำตอบเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชน ได้ ๘ ประการ ๑. มีจิตสาธารณะ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ๒. มีวินัยความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น ๓. มีความมีธรรมาภิบาล และอยู่อย่างพอเพียง ๔. มีความเมตตากรุณาและโอบอ้อมอารี ๕. มีความซื่อสัตย์สุจริต ๖. มีความเป็นพลเมืองดีของชาติและประชาคมโลก ๗. มีคุณธรรมและปฏิบัติตามหลักศีลธรรม ๘. มีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง และแนวทางการพัฒนารูปแบบเครดิตบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี ซึ่งคณะผู้วิจัยได้แบ่งวิธีวิจัยเป็น ๒ ระยะ คือ

ระยะที่ ๑ การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Document Analysis) เพื่อสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยและวิเคราะห์ประเด็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชน รวมถึงระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรม เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาเป็นแบบสัมภาษณ์ในการวิจัย

ระยะที่ ๒ การวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์และแนวทางการพัฒนารูปแบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี

โดยคณะผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างโดยสร้างข้อคำถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบตอบได้อย่างเสรี โดยลักษณะคำถามประกอบด้วย ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และส่วนที่ ๓ ความคิดเห็นที่มีต่อแนวทางการพัฒนารูปแบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี ใน ๓ ด้าน คือ การวางแผน การมีส่วนร่วม และการประเมินผล

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบเนื้อหา โดยผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๓ ท่าน คือ

๑. ผศ.ดร.เนตร หงส์ไกรเลิศ นักวิจัยชุมชน
  ๒. ดร.สมบูรณ์ แซ่เจ็ง อาจารย์สอนด้านการวิจัย
  ๓. ดร.ณรงค์ฤทธิ์ นีละโยธิน วิทยากรด้านเด็กและเยาวชน
- ตรวจสอบความตรงของเนื้อหาแล้วจึงนำไปเก็บข้อมูลภาคสนาม

สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยขอความร่วมมือจาก นักจิตวิทยาให้ทำหน้าที่ช่วยในการสัมภาษณ์กลุ่มเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา และมาตรการพิเศษแทนการพิจารณาคดี เพราะเป็นกลุ่มที่มีความเปราะบางในการให้ข้อมูลและ ป้องกันไม่ให้เกิดการละเมิดจริยธรรมในคน แต่สำหรับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้เกี่ยวข้องและผู้เชี่ยวชาญ อื่น ๆ นั้น ทางคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยลงเก็บข้อมูลในระหว่างวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ทั้งนี้ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำนวนทั้งสิ้น ๒๒ คน ประกอบด้วย

๑. เยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการ พิพากษาคดีจำนวน ๙ คน
  ๒. นักเรียนระดับมัธยมโรงเรียนศรีวิชัยวิทยา จังหวัดนครปฐม จำนวน ๓ คน
  ๓. นักจิตวิทยา ประจำศาลเยาวชนและครอบครัว จังหวัดนครปฐม จำนวน ๒ คน
  ๔. อาจารย์โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา จังหวัดนครปฐม จำนวน ๑ คน
  ๕. พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัว จังหวัดนครปฐม จำนวน ๑ คน
  ๖. ผู้พิพากษา ศาลเยาวชนและครอบครัว จังหวัดนครปฐม จำนวน ๑ คน
  ๗. คณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส จำนวน ๑ คน
  ๘. อาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุม จำนวน ๑ คน
  ๙. เจ้าหน้าที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร จำนวน ๑ คน
  ๑๐. รองผู้บังคับการตำรวจนครบาล ๙ กองบังคับการตำรวจนครบาล ๙ กองบัญชาการตำรวจนครบาล จำนวน ๑ คน
  ๑๑. คณะอนุกรรมการด้านคุณธรรมและจริยธรรม ในคณะกรรมการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา จำนวน ๑ คน

เมื่อดำเนินการสัมภาษณ์เสร็จสิ้นแล้ว จึงได้สรุปคำสัมภาษณ์และนำมาวิเคราะห์เพื่อ สร้างข้อสรุปต่อไป อนึ่ง คณะผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาเขียนรายงานวิจัยแบบรายงานข้อเท็จจริง แต่ได้ ปกปิดข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูลด้วยการกำหนดนามแฝงของผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ให้ข้อมูล ๑ ถึงผู้ให้ ข้อมูล ๒๒

บทที่ ๔

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องแนวทางพัฒนารูปแบบเครดิตทางสังคมบนพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชน : กรณีศึกษาเด็กและเยาวชนเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี มีวัตถุประสงค์ (๑) เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี (๒) แนวทางการพัฒนารูปแบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี ซึ่งผลการวิจัยและการอภิปรายผลนำเสนอเป็น ๒ ตอน คือ

๑. ผลการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี

๒. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนารูปแบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรม

โดยมีรายละเอียดของผลการศึกษา ดังนี้

ผลการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี

ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของเด็กและเยาวชนที่พึงประสงค์พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ประกอบด้วยคุณลักษณะ ๘ ประการคือ

๑. มีจิตสาธารณะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม
๒. มีวินัยความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น
๓. มีความมัธยัสถ์ อดออมและอยู่อย่างพอเพียง
๔. มีความเมตตากรุณาและโอบอ้อมอารี
๕. มีความซื่อสัตย์สุจริต
๖. มีความเป็นพลเมืองดีของชาติและประชาคมโลก
๗. มีคุณธรรมและปฏิบัติตามหลักศีลธรรม
๘. มีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง

ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ, ๒๕๖๑) ที่จัดทำขึ้นตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยมีเป้าหมายหลักให้เด็กและเยาวชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีเหมาะสมตามช่วงวัย ทั้งด้านสุขภาพกาย ใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาที่ดี มีทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ ๒๑ โดยยึดเป้าหมายอนาคตประเทศไทย

ปี ๒๕๕๐ ที่เป็นเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี มาเป็นกรอบในการกำหนดเป้าหมาย และเมื่อนำคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง ๘ ประการนี้ไปสอบถามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้พบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เห็นสอดคล้องกันมากในคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ๔ ประการคือ

๑. มีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง
๒. มีวินัยความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น
๓. มีความซื่อสัตย์สุจริต
๔. มีความเมตตากรุณาและโอบอ้อมอารี

ซึ่งจะเห็นได้ว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์เกี่ยวกับ (๑) มีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง (๒) มีวินัยความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น (๓) มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นคุณลักษณะที่สอดคล้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษาศาสตร์ศึกษาศาสตร์ศึกษาศาสตร์ศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้กำหนดคุณลักษณะสำคัญ ๕ ประการคือทักษะการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต อยู่อย่างพอเพียงและมีจิตสาธารณะ และสอดคล้องกับผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการใช้ระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงวัฒนธรรมในการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสุจริต : กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร (๒๕๖๔, บทคัดย่อ)

แต่ยังมีประเด็นที่น่าสนใจคือ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในเรื่องความเมตตากรุณาและโอบอ้อมอารี ซึ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลระบุว่า

“ความเมตตากรุณาต่อผู้อื่นจะทำให้สังคมน่าอยู่ คนในสังคมที่มีความเมตตาต่อกันก็จะทำให้สังคมมีความสุข” ผู้ให้ข้อมูล ๑

“ความเมตตากรุณาและโอบอ้อมอารีทำให้เราเห็นใจผู้อื่น เราจะไม่คิดที่จะทำความผิดเห็นใจผู้อื่นมากขึ้น” ผู้ให้ข้อมูล ๓

“ความเมตตาทำให้เรามีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่นไม่เห็นแก่ตัว เช่น ทำบุญบริจาคให้กับคนที่ยากไร้หรือช่วยเหลือเพื่อนที่ลำบาก” ผู้ให้ข้อมูล ๕

“ความเมตตาเป็นอารมณ์ หรือสภาวะของคนดีและเป็นสิ่งที่ใช้ในการระงับความโกรธและเป็นมิตรต่อผู้อื่นช่วยระงับการทะเลาะวิวาทของเด็กและเยาวชน ที่เป็นปัญหาในสังคมไทยขณะนี้” ผู้ให้ข้อมูล ๑๐

“ความเมตตาโอบอ้อมอารี คือการให้ที่ไม่จำเป็นต้องเป็นทรัพย์สิน หรือสิ่งของมีค่าแต่คือการให้ความรัก ความเมตตาและการให้โอกาส” ผู้ให้ข้อมูล ๑๑

“หากบุคคลในสังคมต้องการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และมีการพึ่งพาอาศัยกัน ความเมตตากรุณาและความโอบอ้อมอารีเป็นส่วนสำคัญทั้งเด็กและเยาวชนและประชาชน” ผู้ให้ข้อมูล ๑๔

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดีนั้นได้รับโอกาสจากศาลเยาวชนและครอบครัวดังที่ผู้ให้ข้อมูล ๑๑ กล่าวไว้ว่า

“ศาลใช้แผนฟื้นฟูแทนการพิพากษาคือ เป็นหนึ่งในการให้โอกาสแก่เด็กและเยาวชนที่ผิดพลาดหรือกระทำความผิดอาจโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม ซึ่งศาลจะใช้มาตรการดังกล่าวในการดึงเอาเด็กและเยาวชนออกจากกระบวนการพิจารณาความปกติ และไม่ทำให้เกิดเป็นจุดต่างในชีวิตของเด็กและเยาวชนเพื่อกลับคืนสู่สังคม”

ซึ่งกล่าวได้ว่ามาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิจารณาคดีนี้เป็นการเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) ที่สอดคล้องกับหลักการเสริมแรงของ David J. Cherrington (๑๙๙๔) ที่ระบุว่า การเสริมแรงแบบบวกโดยการยกย่องชมเชยจากหัวหน้าและการยอมรับจากเพื่อนจะช่วยให้เกิดพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบที่สูงขึ้น นอกจากนี้ กนกวรรณ สุภาราญ (๒๕๖๔ ออนไลน์) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้การเสริมแรงเชิงบวกในห้องเรียนพบว่าช่วยปรับพฤติกรรมของนักเรียนให้เหมาะสมกับช่วงวัย มีทักษะในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และ มารยาททางสังคมที่ดีมากยิ่งขึ้น ตลอดจนช่วยให้นักเรียนหลีกเลี่ยงแรงกดดัน หรือความเครียดอันมาจากอิทธิพลด้านลบของพฤติกรรมกลุ่ม

ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนารูปแบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรม

ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลในประเด็นที่กล่าวถึงการพัฒนารูปแบบเครดิตสังคมบนพื้นฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะของเด็กและเยาวชนพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการพัฒนาและการใช้รูปแบบเครดิตทางสังคม เพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพราะเป็นเครื่องมือที่ช่วยเสริมแรงทางบวก ดังที่ผู้ให้ข้อมูลกล่าวว่า

“การให้แรงเสริมทางบวกหรือการให้เครดิตทางสังคมกับเด็กและเยาวชนเหล่านี้ อาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมโดยเกิดจากความต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง ซึ่งจะเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ถาวรมากกว่า” ผู้ให้ข้อมูล ๑๔

“เด็กบางคนยังขาดแรงจูงใจที่จะทำดีได้ด้วยตนเอง การเสริมแรงทางบวกจะช่วยเป็นแรงจูงใจภายนอกที่ทำให้เด็กเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีได้” ผู้ให้ข้อมูล ๑๕

“ประเทศไทยควรมีการนำระบบเครดิตทางสังคมมาใช้ เพราะจะทำให้เด็กและเยาวชนกล้าแสดงออก ตามที่สังคมต้องการเห็นคือการเป็นคนดี” ผู้ให้ข้อมูล ๗

นอกจากนั้น ผู้ให้ข้อมูลบางส่วนเห็นว่าควรใช้ระบบเครดิตสังคมกับเด็กและเยาวชนที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะและการทำความผิดที่ไม่ใช่คดีอาญา ดังเช่น

“เห็นด้วยถ้าใช้กับเยาวชนที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ เพราะยังขาดทักษะการคิดที่ถูกต้อง”
ผู้ให้ข้อมูล ๑๘

“ถ้าการกระทำเป็นความผิดลงโทษสามารถนำมาหักล้างได้ แต่ถ้าเป็นความผิดโทษหนักก็ไม่ควรนำมาหักล้าง เพราะความผิดก็คือความผิด” ผู้ให้ข้อมูล ๑๕

สำหรับแบบเครดิตทางสังคมที่ควรนำมาใช้กับเด็กและเยาวชนตามมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี ควรมีลักษณะที่เป็นการให้โอกาส การให้กำลังใจ การยอมรับ การสร้างความภาคภูมิใจในตนเอง การชื่นชม การให้คุณค่า ซึ่งเป็นการเสริมแรงทางบวกภายในจิตใจ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลกล่าวว่า

“การชมเชยให้ผลลัพธ์ที่ดี โดยไม่ทำให้เกิดแผลใจกับเด็ก เด็กจะเกิดความภูมิใจในตนเอง หนีเปลี่ยนตนเองไปในทางที่ดีขึ้นได้” ผู้ให้ข้อมูล ๑๕

“สำหรับเด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ ควรให้แรงเสริมในลักษณะของการยกย่องเชิดชู เช่น อาจเป็นมอบเกียรติบัตรในการทำกิจกรรมอาสาสมัครเพื่อสังคม และอีกประการหนึ่งคือถ้าเป็นการให้รางวัลก็ไม่ควรเป็นลักษณะของการแข่งขัน หรือการเปรียบเทียบกับคนอื่น” ผู้ให้ข้อมูล ๑๓

“เห็นด้วย เพราะโดยธรรมชาติของคนทุกคนก็อยากได้รางวัล อยากได้รับคำชม แต่สำหรับเด็กและเยาวชนที่อยู่ในมาตรการพิเศษไม่ต้องใช้การชมเชยก็ได้ แค่เพียงไม่นำเรื่องความผิดมาตอกย้ำก็เพียงพอแล้ว” ผู้ให้ข้อมูล ๖

“เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดหากได้รับการยอมรับและมองเป็นคุณค่า รวมถึงการให้โอกาสในการกระทำสิ่งต่างๆ ของตนเองเพื่อเปลี่ยนแปลงตนเอง ย่อมเกิดเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์” ผู้ให้ข้อมูล ๑๔

“การให้คำชื่นชมและชมเชยจากพ่อแม่ ครูอาจารย์ หรือบุคคลรอบข้าง เป็นการทำให้กำลังใจที่สุดของระบบเครดิตสังคม” ผู้ให้ข้อมูล ๑๒

“ควรบอกกล่าวดี ๆ ไม่ใช้การตำหนิหรือบังคับ ผู้ใหญ่ควรทำความเข้าใจเด็กให้มากขึ้น ลดการบ่นแล้วให้กำลังใจมากขึ้น” ผู้ให้ข้อมูล ๕

ในส่วนของการความคิดเห็นที่ไม่เห็นด้วยกับการนำระบบเครดิตทางสังคมมาใช้ก็มีเหตุผลสนับสนุนที่น่าสนใจและควรนำมาพิจารณาประกอบ อาทิ

“ไม่เห็นด้วย เพราะประเทศไทยยังขาดความพร้อมในการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลเครดิตทางสังคมของบุคคล และสังคมไทยมีความเหลื่อมล้ำและระบบอุปถัมภ์อาจทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมได้” ผู้ให้ข้อมูล ๒๑

“ไม่เห็นด้วย เพราะเด็กที่มีปัญหาที่ไม่ได้รับการแก้ไขปัญหายังอยู่” ผู้ให้ข้อมูล ๙

“ไม่เห็นด้วย เพราะขนาดที่โรงเรียนมีระบบการให้คะแนน ให้รางวัล มีการบันทึกความดี แต่ก็ยังมีการโกง เพื่อให้ได้คะแนน ดังนั้น ควรเป็นการปลูกฝังจิตสำนึกที่ดี ไม่จำเป็นต้องให้รางวัล” ผู้ให้ข้อมูล ๒

“ไม่เห็นด้วย หากใช้กับผู้ที่ยังมีพฤติกรรมไม่ดีแล้ว เพราะผู้ใหญ่ควรมีการวินิจฉัยหรือความคิดที่ถูกต้อง ถ้าทำความผิดก็ควรถูกดำเนินคดีตามขั้นตอนของกฎหมาย” ผู้ให้ข้อมูล ๑๘

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การพัฒนารูปแบบเครดิตทางสังคมเพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับเด็กและเยาวชนตามมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี มีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้ โดยเฉพาะระบบการเสริมแรงทางบวกที่สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของ B.F.S Kinner นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ที่ระบุว่า การเสริมแรงทางบวกเป็นการให้ผลตอบแทนในสิ่งที่คุณคณอย่างได้ เพื่อจูงใจให้คุณคณเกิดแรงจูงใจที่จะทำพฤติกรรมอันพึงประสงค์ต่าง ๆ และลักษณะของการใช้ระบบเครดิตสังคมนั้น ไม่ควรเป็นลักษณะของการแข่งขันหรือเปรียบเทียบ และควรมีเครื่องมือหรือเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลอย่างมีมาตรฐาน ยุติธรรม และเชื่อถือได้ ตลอดจนการใช้ระบบควรมีข้อพิจารณาให้เหมาะสมกับการกระทำของแต่ละบุคคลอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน เพราะเด็กและเยาวชนกลุ่มนี้เป็นกลุ่มเฉพาะที่ได้กระทำความผิดเกิดขึ้นแล้ว และได้รับโอกาสในการกลับตัว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดด้านอาชญาวิทยาของสำนักอาชญาวิทยาปฏิฐานนิยมที่เชื่อว่า

“ผู้กระทำผิดเปรียบเสมือนผู้ป่วยที่ต้องการบำบัดรักษาและแก้ไขฟื้นฟูมากกว่าการลงโทษเพียงอย่างเดียว ควรได้รับการแก้ไขปรับปรุงโดยเน้นการแก้ไขฟื้นฟูให้เหมาะสมกับที่กระทำความผิดแต่ละราย โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้กระทำความผิดสามารถกลับตัวเข้ามาอยู่ในสังคมได้”

สำหรับการนำรูปแบบการใช้ในการบริหารจัดการนั้น นักรบ ระวังการณ์ และคณะ (๒๕๖๔:๒-๖) ได้นำเสนอแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการในยุคของการเปลี่ยนแปลง โดยนำเสนอแนวคิดสำคัญ ๓ ประการ คือ

การวางแผน (Planning) หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์และการตัดสินใจของผู้บริหารที่จะกำหนดวิธีการไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติให้บรรลุผลตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ต้องการ โดยการวางแผนที่ดีนั้นต้องใช้กระบวนการคิดที่เป็นระบบ จัดสรรเวลาในการวางแผนให้มากพอ เพื่อพิจารณาไตร่ตรองข้อมูลอย่างละเอียด มีวิสัยทัศน์ และมุมมองที่กว้างไกล และคำนึงถึงบริบทและสภาพการที่เป็นไปได้จริงอย่างเหมาะสม

การมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคคลหรือหน่วยงานส่วนต่างๆ ได้มีส่วนร่วมช่วยเหลือระหว่างกันหรือประสานความร่วมมือซึ่งกันและกัน ด้วยความคิดและความรู้สึกที่เต็มใจ ยอมรับ เข้าใจและจริงใจในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงาน และร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อส่วนรวมในการบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่บุคคลและสังคมส่วนร่วมต้องการร่วมกัน

การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง วิธีการในการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ทราบว่าผลลัพธ์ของการดำเนินงานนั้นบรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการหรือไม่ อย่างไร โดยในการประเมินผลนั้น ต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ ตัววัดผล (Indicator) เป้าหมาย (Target) การเปรียบเทียบ (Comparison) เครื่องมือ (Instrument) วิธีการปรับปรุงและพัฒนา (Development Method)

ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิด PPE มาประยุกต์ใช้ในการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบเครดิตทางสังคมดังกล่าว

สำหรับแนวทางการพัฒนารูปแบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา และมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี ซึ่งคณะผู้วิจัยได้แนวคิดในการพัฒนารูปแบบการจัดการมาประยุกต์ใช้ กล่าวคือ การวางแผน (Planning) การมีส่วนร่วม (Participation) และการประเมินผล (Evaluation) ผลการวิจัยพบว่า

๑. การวางแผน ควรมีแนวทางดังนี้

๑.๑ สร้างพื้นที่ในการทำกิจกรรมร่วมกันในหลายรูปแบบ เช่น นันทนาการประเภทดนตรี กีฬาและศิลปะ กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมค่านิยมในชุมชน โดยสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมถอดบทเรียนเพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์กับชุมชนและกลุ่มเป้าหมายประเภทผู้ป่วย ผู้สูงอายุและผู้พิการเป็นต้น (ผู้ให้ข้อมูล ๑, ๘, ๑๐, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๙, ๒๐ และ ๒๑) นอกจากนี้ การพบปะในพื้นที่กิจกรรมนี้ควรสร้างวัฒนธรรมการสื่อสารแบบสุนทรียสนทนา โดยเป็นการรับฟังอย่างเข้าใจและปราศจากอคติ (ผู้ให้ข้อมูล ๑๒, ๒๒) ทั้งนี้ ในพื้นที่กิจกรรมทุกรูปแบบต้องปลอดภัยเสพติด (ผู้ให้ข้อมูล ๑๑) และสำหรับประเด็นที่เป็นข้อค้นพบสำคัญมากอีกประการหนึ่งก็คือ การส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นไปตามความถนัด ความสนใจ และความสามารถของตัวเยาวชนเอง (ผู้ให้ข้อมูล ๑๐, ๑๓, ๑๙, ๒๐)

๑.๒ สร้างช่องทางในการสื่อสารประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมของเยาวชน ผ่านทางดิจิทัล เช่น Instagram Twitter Facebook Line และ Website (ผู้ให้ข้อมูล ๒, ๓, ๖, ๘, ๙, ๑๒, ๑๓ และ ๑๕) รวมถึงควรสร้าง Application ในการสื่อสารความดีสู่สังคม และสร้างเนื้อหาที่เป็นเชิงบวกและสร้างสรรค์ออกสู่สังคมออนไลน์ (ผู้ให้ข้อมูล ๑๒, ๑๕) ทั้งนี้ควรจัดทำเพจ Facebook เพื่อเปิดพื้นที่เชิงนวัตกรรมให้แสดงออกได้อย่างเสรี (ผู้ให้ข้อมูล ๙)

๑.๓ วางระบบการให้ผลตอบแทนในการทำความดีด้วยการยกย่องชมเชย ประกาศเกียรติคุณให้รางวัล และสิทธิพิเศษ ทั้งนี้ระบบการให้รางวัลต้องให้เหมาะสมผล และเหมาะสม (ผู้ให้ข้อมูล ๒, ๑๘) มีความเท่าเทียมและยุติธรรม (ผู้ให้ข้อมูล ๙) และลักษณะของรางวัลต้องมีความน่าสนใจ เช่น ทุนการศึกษา บัตรเติมเงิน ไอเท็มในเกม เกียรติบัตร (ผู้ให้ข้อมูล ๓, ๕, ๘) นอกจากนี้ ผู้ให้ข้อมูล ๒๒ ได้เพิ่มเติมว่า รางวัลที่ให้ควรเป็นรางวัลที่มีมูลค่าทางจิตใจ

๑.๔ การวางแผนในการบริหารจัดการระบบเครดิตสังคม ซึ่งผลการวิเคราะห์พบว่า

๑.๔.๑ จัดทำระบบเครดิตทางสังคมที่เป็นมาตรฐานให้ทุกคนทุกฝ่ายยอมรับร่วมกัน

๑.๔.๒ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจกับผู้ที่เกี่ยวข้อง

๑.๔.๓ สร้างการรับรู้และการยอมรับในหมู่เด็กและเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับระบบเครดิตทางสังคม

๑.๔.๔ ฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีสมรรถนะในการใช้ระบบเครดิตทางสังคม

๑.๔.๕ ใช้สื่อดั้งเดิม (โทรทัศน์) และสื่อใหม่ (Social Media) พร้อมสร้างเนื้อหาที่น่าสนใจ ทำการประชาสัมพันธ์เชิงรุก

๑.๔.๖ ตัวระบบเครดิตทางสังคมต้องมีการจัดเก็บข้อมูลที่ถูกต้อง ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและมีผู้ตรวจสอบที่มีคุณภาพ

ข้อค้นพบในด้านการวางแผนข้างต้นมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยเรื่องแนวทางการเสริมสร้างเยาวชนกับความมั่นคงของชาติที่พบว่ารัฐบาลควรออกแบบวิธีการสร้างพื้นที่ที่เป็นเวทีจำลองให้เยาวชนได้เรียนรู้และแสดงออกโดยผู้ใหญ่ต้องรับฟังอย่างจริงจัง และจริงจัง เปิดโอกาสให้เยาวชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการและติดตามผลโดยผ่านระบบเครดิตสังคม (คณะนักศึกษาล้ำสุดรพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร กองบัญชากองทัพไทย รุ่นที่ ๑๒, ๒๕๖๔)

๒. การมีส่วนร่วม ควรมีแนวทาง ดังนี้

๒.๑ เด็กและเยาวชนเป็นหัวใจสำคัญของระบบเครดิตสังคม ดังนั้น ต้องมีการเสริมแรงทางบวกด้วยการยกย่อง ชมเชย และให้รางวัลในกิจกรรม ช่องทางและโอกาสที่มีการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่พึงประสงค์ นอกจากนั้นต้องเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมต่างๆ ตามความถนัด ความสนใจ และความต้องการ รวมถึงการส่งเสริมให้เกิดการทำงานร่วมกันและมีการสนับสนุนซึ่งกันและกัน แบบเพื่อนช่วยเพื่อน (ผู้ให้ข้อมูล ๑, ๒, ๓, ๕, ๖, ๘, ๙, ๑๐, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๘, ๑๙, ๒๐, และ ๒๑)

๒.๒ พ่อแม่และครู เป็นกลไกในการขับเคลื่อนระบบเครดิตทางสังคมที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จของระบบดังกล่าว ถือเป็นกุญแจดอกแรกที่จะไขไปสู่การพัฒนาระบบ ทั้งนี้ พ่อแม่และครู ต้องมีความรู้ความเข้าใจทักษะและทัศนคติที่ดี ในการให้คำปรึกษาแนะนำ และเสริมแรงทางบวกให้กับเด็กและเยาวชน โดยต้องลดการลงโทษ การดูต่ำว่ากล่าวที่รุนแรงให้น้อยลง เปลี่ยนวิธีการเป็นลักษณะของการพูดคุยอย่างสร้างสรรค์ รับฟังอย่างตั้งใจและเข้าใจ และให้กำลังใจสม่ำเสมอ (ผู้ให้ข้อมูล ๑, ๒, ๕, ๑๒, ๑๔)

๒.๓ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง ควรทำความร่วมมือกันแบบมี MOU (ผู้ให้ข้อมูล ๒๑) มีการร่วมประชุมกันอย่างสม่ำเสมอ (ผู้ให้ข้อมูล ๓, ๕, ๖, ๑๔) มีการสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัญหา และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แล้วพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับทุกคนทุกฝ่าย (ผู้ให้ข้อมูล ๑๕) มีการออกแบบกระบวนการช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา

แนะนำเป็นรายบุคคลแก่เด็กเยาวชนและครอบครัว (ผู้ให้ข้อมูล ๑๖) และรัฐบาลควรกำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงมีตัวชี้วัดด้านการขับเคลื่อนระบบเครดิตทางสังคม (ผู้ให้ข้อมูล ๑๐) นอกจากนี้ ควรมีการประสานความร่วมมือกับมูลนิธิองค์กรภาคเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ และให้ความช่วยเหลือสนับสนุนอย่างเต็มที่ (ผู้ให้ข้อมูล ๑๐, ๑๓)

ซึ่งการสร้างความร่วมมือระหว่างทุกภาคส่วนนั้นจะเป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ที่มุ่งให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้รับผิดชอบงานทั้งหมดมีเป้าหมายที่ชัดเจนไปในทิศทางเดียวกันและสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างสอดคล้องและ บูรณาการกันอันจะก่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ (สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, ๒๕๖๐)

๓. การประเมินผล ควรมีแนวทางดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าการประเมินผลควรจะต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน มีระบบและเครื่องมือที่ดีมีคุณภาพ ตลอดจนมีกระบวนการตรวจสอบที่เชื่อถือได้ โดยข้อสรุปมี ๕ แนวทาง ดังที่ผู้ให้ข้อมูล ๑๘, ๒๑ ได้เสนอไว้ คือ

๓.๑ ต้องสร้างเครื่องมือในการวัดประเมินที่มาตรฐานและเป็นธรรม

๓.๒ ต้องมีระบบจัดเก็บข้อมูลและฐานข้อมูลที่ เป็นมาตรฐานเดียวกันของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓.๓ ใช้ Application ในการจัดเก็บและตรวจสอบข้อมูลให้เข้าถึงได้ง่ายและมีความปลอดภัยในระบบสูง

๓.๔ มีการวิเคราะห์ตรวจสอบระบบให้มีความถูกต้องและเป็นปัจจุบันตลอดเวลา

๓.๕ มีหน่วยงานกลางในการประสานจัดเก็บ และวิเคราะห์ข้อมูล

กล่าวโดยสรุปได้ว่าการจัดทำรูปแบบการพัฒนาระบบเครดิตทางสังคมนั้น ถ้าสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตั้งแต่การวางแผน การมีส่วนร่วมและการประเมินผลก็จะทำให้ระบบดังกล่าว สามารถนำมาปรับใช้ในการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้กับเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา และมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอในการวิจัยเรื่องกระบวนการแก้ไข บำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในศาลเยาวชนและครอบครัว (ศรีธญา , ๒๕๖๐ : ๒๓๔) ที่ระบุว่า

“การแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูเด็กและเยาวชนจำเป็นต้องมีมาตรฐานและต้องมีความชัดเจน การกำหนดแนวทางในการจัดทำแผนแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชน การเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู แบบมีส่วนร่วมโดยบุคคล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเด็ก บิดา มารดา ผู้ปกครองของเด็กและเยาวชน ผู้เสียหาย บิดามารดา ผู้ปกครองของฝ่ายผู้เสียหาย รวมทั้งชุมชน เช่น สถานศึกษา ชุมชนของเด็กและเยาวชน ชุมชนของฝ่ายผู้เสียหาย ร่วมกันประชุมกลุ่ม เพื่อกำหนดทิศทางในการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูเด็กและเยาวชน และการส่งเสริมให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลเด็กและเยาวชนให้ปฏิบัติตามแผน การสอดส่องไม่ให้เด็กและเยาวชนกระทำความผิดซ้ำ และช่วยดูแล

ความประพฤติ การให้โอกาสเด็กและเยาวชนในการอยู่ร่วมในชุมชนและสังคม เช่น การเข้าร่วมประชุมกลุ่มครอบครัว เพื่อกำหนดทิศทางและแนวทางในการจัดทำแผนแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๘๖, ๘๐ และ ๑๓๒ รวมทั้งการพัฒนาเครือข่ายและองค์กรในชุมชน เพื่อรองรับเด็กและเยาวชน ที่ศาลมีคำสั่งให้ปฏิบัติตามแผนแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู เพื่อให้มีองค์กร หน่วยงานของรัฐ หรือชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน เพื่อการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู เยียวยา และดูแลทั้งฝ่ายผู้เสียหายและฝ่ายเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด

บทที่ ๕

สรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนารูปแบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรม เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชน : กรณีศึกษาเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา และมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ ๑) เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี และ ๒) แนวทางการพัฒนารูปแบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี

จากผลการวิจัยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี จากการสังเคราะห์เอกสารพบว่า มี ๘ ประการ คือ ๑) มีจิตสำนึกเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ๒) มีวินัยความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น ๓) มีความมั่งคั่ง อุดมและอยู่อย่างพอเพียง ๔) มีความเมตตากรุณาและโอบอ้อมอารี ๕) มีความซื่อสัตย์สุจริต ๖) ความเป็นพลเมืองดีของชาติและประชาคมโลก ๗) มีคุณธรรมและปฏิบัติตามหลักศีลธรรม ๘) มีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง และจากการสรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเห็นด้วยมากใน ๔ คุณลักษณะ คือ ๑) มีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง ๒) มีวินัยความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น ๓) มีความซื่อสัตย์สุจริต และ ๔) มีความเมตตากรุณาและโอบอ้อมอารี ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าว คณะผู้วิจัยได้นำไปหาแนวทางการพัฒนารูปแบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนฯ ต่อไป

๕.๑.๒ แนวทางการพัฒนารูปแบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนฯ

ในการพิจารณาประยุกต์ใช้ *แนวทางการพัฒนารูปแบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรม* เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการวางระบบที่ใช้แรงผลักดันเชิงบวก นำไปสู่พฤติกรรมที่พึงประสงค์ เป็นการวางระบบมาตรการที่บูรณาการแนวทางเชิงแก้ไขฟื้นฟูและป้องกัน (Corrective and Preventive Measures) เข้าด้วยกันเพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่เอื้ออำนวยต่อการฟื้นฟูเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ คีร์ทพยากรมนุษย์ที่มี

คุณค่ากลับสู่สังคม และพัฒนาปัจจัยพื้นฐานที่นำไปสู่การสร้างสังคมที่ส่งเสริมคุณธรรมความดีไปพร้อม ๆ กัน

โดยจากผลการวิจัย ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการพัฒนาและการใช้รูปแบบเครดิตทางสังคม เพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพราะเป็นเครื่องมือที่ช่วยเสริมแรงทางบวก โดยมีข้อควรพิจารณาในการใช้ระบบเครดิตสังคมกับเด็กและเยาวชนที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ และการทำความผิดที่ไม่ใช่คดีอาญาเป็นหลัก ทั้งนี้ ยังมีความเห็นคัดค้านเนื่องจากบริบทของประเทศไทยที่ยังไม่เอื้ออำนวยต่อการประยุกต์ใช้ และไม่มียุทธศาสตร์ในการประเมินรับรองประสิทธิผลของรูปแบบเครดิตทางสังคมดังกล่าว โดยข้อควรพิจารณาในการประยุกต์ใช้ระบบเครดิตสังคม จึงควรมีเครื่องมือหรือเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลอย่างมีมาตรฐาน ยุติธรรม และเชื่อถือได้ ตลอดจนการใช้ระบบควรมีข้อพิจารณาให้เหมาะสมกับการกระทำของแต่ละบุคคลอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน โดยไม่ควรเป็นลักษณะของการแข่งขันหรือเปรียบเทียบ

ในประเด็นการวางแผนทางในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการมาประยุกต์ใช้ ผ่านกระบวนการวางแผน (Planning) การมีส่วนร่วม (Participation) และการประเมินผล (Evaluation) ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

๑. การวางแผน ควรมีแนวทางการสร้างพื้นที่ในการทำกิจกรรมร่วมกันในหลายรูปแบบโดยเปิดกว้างรับฟังอย่างจริงจัง สร้างช่องทางในการสื่อสารประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมของเยาวชนผ่านช่องทางดิจิทัล โดยสร้างเนื้อหาที่เป็นเชิงบวกและสร้างสรรค์ออกสู่สังคมออนไลน์ มีการวางระบบการให้ผลตอบแทนในการทำความดีด้วยการยกย่องชมเชย ให้รางวัล และสิทธิพิเศษ อย่างสมเหตุสมผลและเหมาะสม รวมทั้งวางระบบในการบริหารจัดการระบบเครดิตสังคมด้วยการจัดเก็บข้อมูลที่ถูกต้องผ่านเทคโนโลยีที่ทันสมัยและมีผู้ตรวจสอบที่มีคุณภาพ

๒. การมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมต่างๆ ตามความถนัด ความสนใจ และความต้องการ รวมถึงการส่งเสริมให้เกิดการทำงานร่วมกันและการสนับสนุนซึ่งกันและกัน โดยให้พ่อแม่และครูเป็นกลไกในการขับเคลื่อนระบบเครดิตทางสังคม ในขณะที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงเป็นผู้ให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจริงจังผ่านตัวชี้วัดและความร่วมมือกันแบบมี MOU และประสานความร่วมมือกับมูลนิธิองค์กรภาคเอกชนในการสำรวจวิเคราะห์สภาพปัญหา และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แล้วนำมาพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบเครดิตสังคมอย่างต่อเนื่อง

๓. การประเมินผล ด้วยการเป้าหมายที่ชัดเจน มีระบบและเครื่องมือที่ดีมีคุณภาพ ตลอดจนมีกระบวนการตรวจสอบที่เชื่อถือได้ โดยมีองค์ประกอบ ได้แก่ เครื่องมือในการวัดประเมินที่มีมาตรฐานและเป็นธรรม, ระบบจัดเก็บข้อมูลและฐานข้อมูลที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน, Application ในการจัดเก็บและตรวจสอบข้อมูลให้เข้าถึงได้ง่ายและมีความปลอดภัยในระบบสูง, การวิเคราะห์ตรวจสอบระบบให้มีความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน, และมีหน่วยงานกลางในการประสานจัดเก็บ และวิเคราะห์ข้อมูล

โดยสรุป ในการจัดทำรูปแบบการพัฒนาาระบบเครดิตทางสังคมให้สามารถปรับใช้ในการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้กับเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา และมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี ต้องวางระบบดำเนินการให้มีประสิทธิภาพ ตั้งแต่การวางแผน การมีส่วนร่วมและการประเมินผล โดยร่วมบูรณาการการดำเนินงานทุกภาคส่วน และทุกระดับโครงสร้างทางสังคมที่เกี่ยวข้อง

๕.๒ ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย

๑.๑ สำนักศาลยุติธรรมประจำภาคสนับสนุนงบประมาณให้ศาลเยาวชนและครอบครัวดำเนินโครงการวิจัย เพื่อสร้างคู่มือเครดิตทางสังคมเสริมแรงจูงใจ แก้ไขพฤติกรรมให้เป็นที่ยอมรับอย่างยั่งยืน

๑.๒ ศาลเยาวชนและครอบครัวกำหนดแผนงานระยะยาวในการฝึกอบรมให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในหลักสูตรต่าง ๆ คือ

๑.๒.๑ สำหรับหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน “หลักสูตรการสร้างกระบวนการที่ต้นด้านระบบเครดิตทางสังคมในการเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์”

๑.๒.๒ สำหรับพ่อแม่ผู้ปกครองและครู ที่มีเด็กและเยาวชนอยู่ในเงื่อนไขมาตรการพิเศษ “หลักสูตรสุนทรียสนทนาเพื่อเพิ่มคุณค่าในการเสริมแรงบวกแก่เด็กและเยาวชน”

๑.๓ ศาลเยาวชนและครอบครัวจัดทำแผนยุทธศาสตร์แบบบูรณาการในการประสานความร่วมมือภาครัฐและเอกชนในการฟื้นฟูเด็กและเยาวชนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์คืนสู่สังคม

๑.๔ รัฐบาลกำหนดนโยบายให้หน่วยงานปกครองส่วนภูมิภาคจัดทำลานเอนกประสงค์สำหรับเด็กและเยาวชนในการทำกิจกรรมด้านดนตรี การแสดง ศิลปะ และกีฬา โดยมีนักจัดกิจกรรมทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินกิจกรรม

๒. ข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติ

๒.๑ ศูนย์ให้คำปรึกษาแนะนำและประสานการประชุมเพื่อการแก้ไข บำบัดฟื้นฟูเด็ก เยาวชน และครอบครัว ออกแบบการประชุมกลุ่มเพิ่มเติมในลักษณะโครงการ “เพื่อนช่วยเพื่อน” “พี่ช่วยน้อง”

๒.๒ นักจิตวิทยาประจำศูนย์ให้คำปรึกษาฯ จัดทำโครงการวิจัยจากงานประจำเรื่อง “เทคนิคการเสริมแรงบวกในระบบเครดิตทางสังคม”

๒.๓ นักจิตวิทยาประจำศูนย์ให้คำปรึกษาฯ จัดทำคู่มือสำหรับผู้ปกครองเพื่อเสริมแรงบวกให้เด็กและเยาวชนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยมีเนื้อหาสาระประกอบด้วย การให้

คำปรึกษาการชื่นชมในคุณค่าของตน การแสดงออกถึงความรัก วิธีพูดคุยแบบสุนทรีย์สนทนาและสุนทรีย์พู่ฉา การแบ่งเวลาให้กันและกัน

๒.๔ ผู้บริหารและบุคลากรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรการพิเศษฯ ต้องได้รับการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการเสริมสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกกับเด็กเยาวชน และครอบครัว

๓. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๓.๑ ควรทำการศึกษารวบรวมข้อมูลที่มีระบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรม เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชน

๓.๒ ควรทำการศึกษารวบรวมและพัฒนาหลักสูตรการอบรมเรื่องเทคนิคการเสริมแรงทางบวกในระบบเครดิตทางสังคม

๓.๓ ควรทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เพื่อสร้างเสริมทางบวกสนับสนุนระบบเครดิตทางสังคม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. “คู่มือหลักสูตรต้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education)”, กรุงเทพมหานคร. สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, ๒๕๖๑.

ทิตนา แคมมณี. “ศาสตร์การสอน”, กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๕.

นิตา ชูโต. “การวิจัยเชิงคุณภาพ”, กรุงเทพฯ: พีเอ็นการพิมพ์, ๒๕๔๐.

สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. “มาตรฐานโรงเรียนสุจริต”

วารสารและหนังสือพิมพ์

บุญชม ศรีสะอาด “การวิจัยเบื้องต้น”, กรุงเทพมหานคร. พิมพ์ครั้งที่ ๓, ๒๕๔๕.

บุญยวัฒน์ ไตรจุฑากาญจน์. “แนวทางการพัฒนากระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนของผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชน”. วารสารธรรมศาสตร์ ปีที่ ๓๗ (ฉบับที่ ๒), ๒๕๖๑.

อุทุมพร จามรมาน “โมเดล”, วารสารวิชาการ, ปีที่ ๑ (๒), ๒๕๔๑.

อำนาจ บัวศิริ “การศึกษาพฤติกรรมมนุษย์ในสภาพแวดล้อมที่เคลื่อนไหวตลอดเวลา”, บัณฑิตศาสตร์ มจร, ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๑, มกราคม - มิถุนายน ๒๕๕๙, หน้า ๗๐-๘๔.

วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย เอกสารวิจัย

จินดา พรหมณัฐ. “การพัฒนาความเข้าใจเรื่องอัตราการเกิดปฏิกิริยาเคมีและเจตคติต่อการเรียนวิชาเคมีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน”. วิทยานิพนธ์คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๕๓.

จันทร์เพ็ญ ชัยพรสุไพศาล. “ปัจจัยเสริมแรงที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงานของพนักงาน ระดับปฏิบัติการของบริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร”. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๕๖.

นักศึกษา กศ.บป.รุ่น ๒๒. “รายงานการศึกษาพฤติกรรมมนุษย์” มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๐

บพิตร กิจมี. “การใช้การเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานในการจัดกิจกรรมชุมชนคณิตศาสตร์สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ ๓ โรงเรียนบ้านเมืองคอง จังหวัดเชียงใหม่” วิทยานิพนธ์ คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๑.

พระราชบัญญัติ (สิงห์คำ ชยวโส) “กระบวนการสร้างสังคมคุณธรรมแบบมีส่วนร่วมภายใต้รูปแบบธนาคารความดี สำหรับหน่วยอบรมประชาชน” วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์ดุสิต บัณฑิต, สาขาวิชาพระพุทธศาสนา, มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖.

พิเชษฐ เทบ่ารุง “การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวิชาเคมีตามแนวคิดการเรียนรู้ โดยใช้บริบทและปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักศึกษาหลักสูตรปริญญาบัณฑิต” วิทยานิพนธ์ ปร.ด. สกลนคร, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, ๒๕๕๗.

วรางคนินทร์ ศรีวงศ์ “การบริหารจัดการของธนาคารความดี ตำบลห้วยมัมและตำบลป่าหุ่ง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย” วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๖.

วสันต์ บุญประสม “การพัฒนาระบบกิจกรรมโครงการโรงเรียนสุจริตโดยใช้วงจรคุณภาพ โรงเรียนบ้านตุงลาย อำเภอมวก้อย จังหวัดเชียงใหม่” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, ๒๕๖๑.

วิกานดา จันท์เรือง. “ความต้องการของเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดที่มีต่อการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวและศูนย์ให้คำปรึกษาแนะนำและประสานการประชุมเพื่อแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็ก เยาวชนและครอบครัว”. สังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาการบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๖๐.

ศรัณยา เลิศศาสตร์วัฒนา. “กระบวนการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูเด็ก เยาวชนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ในศาลเยาวชนและครอบครัว”. ปรัชญาดุสิตบัณฑิต, สาขาการบริหารกระบวนการยุติธรรม, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๖๐.

กฎหมาย

“ประกาศ เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)”, ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ ๑๓๕ ตอนที่ ๘๒ ก, ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๑, หน้าที่ ๑ – ๗๔

“แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔”, คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ.

เอกสารไม่ตีพิมพ์

ทวีศักดิ์ จันท์วีระเสถียร “เอกสารประกอบการบรรยาย กระบวนการยุติธรรมทางเลือกในศาลเยาวชนและครอบครัว (Alternative in Juvenile and Family Court)” ๒๕๕๖.

นักรบ ระวีการณ และคณะ “เอกสารประกอบการอบรมหลักสูตรการบริหารงานตำรวจชั้นสูง รุ่นที่ ๕๐” ๒๕๖๔.

วัชรินทร์ ปัจเจกวิญญูสกุล “เอกสารประกอบการบรรยาย การประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพ การพิจารณาพิพากษาคดีในศาลเยาวชนและครอบครัว หัวข้อ หลักการของอนุสัญญาว่า ด้วยสิทธิเด็ก” ๒๕๖๐.

ศาลเยาวชนและครอบครัวในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรมประจำภาค ๒ “มาตรฐานและแนวทางการปฏิบัติงานของผู้พิพากษาสมทบ ศาลเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๘” ๒๕๕๘.

ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

กนกวรรณ สุภาราย “การเสริมแรงเชิงบวกในห้องเรียน การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนักเรียน” (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก : Education.com

ปีปีชีนิวส์ Social Credit “เครื่องมือควบคุมชีวิตประชาชนเต็มรูปแบบของรัฐบาลจีน” (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก : <https://www.bbc.com/thai/international - ๔๕๙๐๔๗๗๔.๒๕๖๑>

ธนาคารแห่งประเทศไทย. “รายงานพิเศษ จีนสร้างภาพลักษณ์ใหม่ด้วยระบบเครดิตทางสังคม” รายงานเศรษฐกิจและการเงินมณฑลยูนนาน ปี ๒๕๖๐ (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก : https://www.bot.or.th/Thai/Monetary Polic/Econ Makhong Canel Area/ Yunnan/Doclib_YNA ticle/๒๐๑๗-Article๑_China%๒๐ Social%๒๐ Credit pdf ๒๕๖๐.

เปลว สีเงิน “จีนกับระบบเครดิตสังคม” (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก : <https://www.Thaipost.nat/mail/detail/๔๒๕๓๗, ๒๕๖๒>

ภาษาต่างประเทศ

Bennett, J. and Holman, J. Context-based approaches to the teaching of chemistry : what are they and what are their effect? In Gillbert. J. K. et al. (eds.) Chemical Education : Toward Research-Based Practice. Dordrecht : Kluwer Academic Publisher, ๑๖๕-๑๘๔.๒๐๐๕.

Daithi Mac Sithigh and Mathias Siems. The Chinese social credit system : A model for other countries? Department of Law. European University Institute, Badia Fiesolana. ๑-๕๐๐๑๔ San Domenico di Fiesole (Fl), Italy. ๒๐๑๙.

Darkwah,V.A. Undergraduate nursing student’s level of thinking and self-efficacy in patient education in a Context-Based learning Program. Dissertation. University of Alberta. Canada. ๒๐๐๖.

David J. Cherrington. Organizational behavior: the management of individual and organizational performance. Boston: Allyn and Bacon. ๑๙๙๔

Drucket. Innovation and Entrepreneurship January. The Academy of Management Review. ๑๒ (๑): ๑๗๒. ๑๙๘๕.

- Eliane B. Johnson. Contextual Teaching and Learning: What it is and Why It's Here to Stay Boston: ୨୦୦୬.
- Glennis R. McWilliams. A STUDY of the SOCIAL CREDIT SCORE SYSTEM and the IMPLICATIONS it may have in CHINESE SOCIETY. A thesis submitted to the faculty of The University of Mississippi in partial fulfillment of the requirements of the Sally McDonnell Barksdale Honors College. ୨୦୧୦.
- Gilberk, J. K. On the nature of "context" in education. International Journal of Science Education, ୨୯ (୧), ୧୧୧-୧୩୬. ୨୦୦୬.
- Hembree, R. Experiments and Relational Studies in Problem Solving: A Meta-Analysis. Journal for Research in Mathematics Education, ୨୩, ୧୧୧-୧୩୩. ୧୯୯୨.
- James Pero. 'Social credit' coming to the US? Report claims score systems similar to China's are being used increasingly by Silicon Valley companies. Available from <https://www.dailymail.co.uk/sciencetech/article-୩୩୧୬୧୩୧/Is-social-credit-coming-Report-claims-systems-like-Chinas-used-Silicon-Valley.html>, ୨୦୧୯.
- Julia B. Akers. Confronting the Realities of Implementing Contextual Learning Ideas in a Biology Classroom. (Unpublished doctoral dissertation). Virginia Polytechnic Institute and State University, United States. ୧୯୯୯.
- Khumalo, L. T. A context-based problem solving approach in grade ୯ natural sciences teaching and learning. Doctoral dissertation. ୨୦୧୦.
- Lahey L. Lisa The real reason People won't Change, Harvard Business Review : November, ୨୦୦୧.
- Martin Maurtvedt. The Chinese Social Credit System surveillance and Social Manipulation: A Solution to "Moral Decay"? Master's Thesis in Chinese Society and Politics. Department of Culture Studies and Oriental. Languages University of Oslo. ୨୦୧୩.
- Philip G. Zimbardo Richard J. Gerrig. Psychology and Life, ୧୯th Edition. ୧୯୯୯.
- Queensland Studies Authority (QSA). Chemistry Extended Trial-Pilot Senior Syllabus.n.p. ୨୦୦୯
- Raymond G. Miltenberger. Behavior Modification : Principles and Procedures. ୩ rd ed. CA, Belmont: Wadsworth Publishing. ୨୦୦୭.
- Wade c. Rowatt. Human behavioral research. Journal of Social and Personal Relationship, ୧୯୯୯.
- William, C.B. The effects of Program Achieve on Underachieving Middle School Students' Psychological Characteristics and Achievement. Pro-Quest Dissertation Abstracts. ୨୦୦୦.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์และหนังสือขออนุญาตเข้าเก็บข้อมูลงานวิชาการ

.....

ที่ กท ๐๓๑๗.๔/ ๑๗๖๖

สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
๖๒ ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงรัชดาภิเษก
เขตดินแดง กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่องานทางวิชาการ

เรียน ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัว จังหวัดนครปฐม

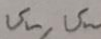
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กองบัญชาการกองทัพไทย ได้เปิดหลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง (สจว.) รุ่นที่ ๑๒๑ ระหว่างวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ถึง ๒๓ กันยายน พ.ศ.๒๕๖๔ และกำหนดให้ผู้เข้ารับการอบรมฯ จัดทำเอกสารทางวิชาการ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการอบรมดังกล่าว โดยผู้เข้ารับการอบรมฯ กลุ่มวิชาการที่ ๓ ได้ดำเนินการจัดทำผลงานทางวิชาการเรื่อง “การพัฒนา รูปแบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรม เพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะของเด็ก และเยาวชน : กรณีศึกษาเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา และมาตรการพิเศษ แทนการพิพากษาคดี”

ในการนี้ คณะผู้เข้ารับการอบรมฯ กลุ่มวิชาการที่ ๓ พิจารณาแล้วเห็นว่า หน่วยงานของท่าน เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่โดยตรงในการดำเนินมาตรการพิเศษเพื่อแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิด เพื่อปรับเปลี่ยนความประพฤติของเด็กและเยาวชนให้สามารถกลับตนเป็นคนดี มีความรับผิดชอบต่อสังคมและเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ เก็บข้อมูลทางวิชาการ โดยการศึกษาข้อมูล เอกสารที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มจากท่าน และบุคลากรในหน่วยงานของท่าน ในวันที่ ๑๘ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๔ เป็นต้นไป สำหรับประเด็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์เป็นไปตามแบบสัมภาษณ์ เพื่อการวิจัยตามสิ่งที่ส่งมาด้วย สถาบันฯ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อกรุณาพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

พลตรี

(ชำนัญ ช้างสาต)

ผู้อำนวยการสถาบันจิตวิทยาความมั่นคง

สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

กองวิทยากรฯ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๗๖ ๕๖๓๗

โทรสาร ๐ ๒๒๗๖๔ ๖๓๓๗

ที่ กท ๐๓๑๗.๔/๑๗๓๖๐

สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
๖๒ ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงรัชดาภิเษก
เขตดินแดง กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๖๒ มิถุนายน ๒๕๖๔

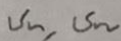
เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่องานทางวิชาการ
เรียน ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดนครปฐม
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กองบัญชาการกองทัพไทย ได้เปิดหลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง (สจว.) รุ่นที่ ๑๒๑ ระหว่างวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ถึง ๒๓ กันยายน พ.ศ.๒๕๖๔ และกำหนดให้ผู้เข้ารับการอบรมฯ จัดทำเอกสารทางวิชาการ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการอบรมดังกล่าว โดยผู้เข้ารับการอบรมฯ กลุ่มวิชาการที่ ๓ ได้ดำเนินการจัดทำผลงานทางวิชาการเรื่อง "การพัฒนา รูปแบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรม เพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะของเด็ก และเยาวชน : กรณีศึกษาเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการตีเน้นคดีอาญา และมาตรการพิเศษ แทนการพิพากษาคดี"

ในการนี้ คณะผู้เข้ารับการอบรมฯ กลุ่มวิชาการที่ ๓ พิจารณาแล้วเห็นว่า หน่วยงานของท่าน เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่โดยตรงในการดำเนินมาตรการพิเศษเพื่อแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิด เพื่อปรับเปลี่ยนความประพฤติของเด็กและเยาวชนให้สามารถกลับตนเป็นคนดี มีความรับผิดชอบต่อสังคมและเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ เข้าเก็บข้อมูลทางวิชาการ โดยการศึกษาข้อมูล เอกสารที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มจากท่าน และบุคลากรในหน่วยงานของท่าน ในวันที่ ๑๘ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๔ เป็นต้นไป สำหรับประเด็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์เป็นไปตามแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยตามสิ่งที่ส่งมาด้วย สถาบันฯ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อกรุณาพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

พลตรี

(ชำนัญ ช้างสาต)

ผู้อำนวยการสถาบันจิตวิทยาความมั่นคง
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

กองวิทยากรฯ
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๗๖ ๔๖๓๗
โทรสาร ๐ ๒๒๗๖๔ ๖๓๗

ที่ กท ๐๓๑๗.๔/๗๓๗๐

สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
๖๒ ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงรัชดาภิเษก
เขตดินแดง กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๖ มิถุนายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่องานทางวิชาการ

เรียน อัยการจังหวัดคดีเยาวชนและครอบครัว จังหวัดนครปฐม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กองบัญชาการกองทัพไทย ได้เปิดหลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง (สจว.) รุ่นที่ ๑๒๑ ระหว่างวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ถึง ๒๓ กันยายน พ.ศ.๒๕๖๔ และกำหนดให้ผู้เข้ารับการอบรมฯ จัดทำเอกสารทางวิชาการ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการอบรม ดังกล่าว โดยผู้เข้ารับการอบรมฯ กลุ่มวิชาการที่ ๓ ได้ดำเนินการจัดทำผลงานทางวิชาการเรื่อง "การพัฒนา รูปแบบเครดิตทางสังคมบนฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรม เพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะของเด็ก และเยาวชน : กรณีศึกษาเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา และมาตรการพิเศษ แทนการพิพากษาคดี"

ในการนี้ คณะผู้เข้ารับการอบรมฯ กลุ่มวิชาการที่ ๓ พิจารณาแล้วเห็นว่า หน่วยงานของท่าน เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่โดยตรงในการดำเนินมาตรการพิเศษเพื่อแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิด เพื่อปรับเปลี่ยนความประพฤติของเด็กและเยาวชนให้สามารถกลับตนเป็นคนดี มีความรับผิดชอบต่อสังคมและเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ เข้าเก็บข้อมูลทางวิชาการ โดยการศึกษาข้อมูล เอกสารที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มจากท่าน และบุคลากรในหน่วยงานของท่าน ในวันที่ ๑๘ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๔ เป็นต้นไป สำหรับประเด็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์เป็นไปตามแบบสัมภาษณ์ เพื่อการวิจัยตามสิ่งที่ส่งมาด้วย สถาบันฯ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อกรุณาพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

พลตรี

(ชำนาญ ช่างสาด)

ผู้อำนวยการสถาบันจิตวิทยาความมั่นคง
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

กองวิทยาการฯ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๗๖ ๔๖๓๗

โทรสาร ๐ ๒๒๗๖๔ ๖๓๗

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรื่อง การพัฒนารูปแบบเครดิตทางสังคมบนพื้นฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรม
เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะของเด็กและเยาวชน
กรณีศึกษาเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา และมาตรการพิเศษแทน
การพิพากษาคดี

คำชี้แจง - แบบสัมภาษณ์นี้เป็นส่วนหนึ่งในการวิจัยเพื่อการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบเครดิตทางสังคมบนพื้นฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรม เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะของเด็กและเยาวชนกรณีศึกษาเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา และมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี

- คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนในการวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการวิเคราะห์เอกสารจาก ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ , ทักษะที่จำเป็นของเด็กและเยาวชนในศตวรรษที่ ๒๑ ตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียนสุจริต ซึ่งสามารถวิเคราะห์เป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กและเยาวชน ได้ ๘ ประการ ดังนี้

๑. มีจิตสาธารณะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม
๒. มีวินัยความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น
๓. มีความมัธยัสถ์ อดออมและอยู่อย่างพอเพียง
๔. มีความเมตตา กรุณา และโอบอ้อมอารี
๕. มีความซื่อสัตย์สุจริต
๖. มีความเป็นพลเมืองดีของชาติและประชาคมโลก
๗. มีคุณธรรมและปฏิบัติตามหลักศีลธรรม
๘. มีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง

ชื่อผู้วิจัย   **นักศึกษาหลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง รุ่นที่ ๑๒๑**
สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

อาจารย์ที่ปรึกษา   **ผศ. ดร. นักรบ ระวังการณ์**

แบบสัมภาษณ์ชุดนี้แบ่งออกเป็น ๓ ส่วน คือ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ส่วนที่ ๓ ความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบเครดิตทางสังคมบนพื้นฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (วิธีการจูงใจโดยการให้รางวัล การชมเชยและการยกย่อง

เชิดชู เพื่อให้เด็กและเยาวชนแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผ่านกิจกรรมและช่องทางการแสดงออกได้อย่างเสรีและรู้สึกปลอดภัย)

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ชื่อ - นามสกุล .....

หน่วยงาน .....

ตำแหน่ง/บทบาทหน้าที่ .....

วันเดือนปี ที่สัมภาษณ์ .....

เริ่มการสัมภาษณ์เวลา ..... น. จบการสัมภาษณ์เวลา ..... น.

สถานที่ในการสัมภาษณ์ .....

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ท่านมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับเด็กและเยาวชนต่อไปนี้อย่างไร

คุณลักษณะ	ความคิดเห็น		ลำดับความสำคัญ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
๑. มีจิตสาธารณะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม			
๒. มีวินัยความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น			
๓. มีความมั่งคั่ง อุดมและอยู่อย่างพอเพียง			
๔. มีความเมตตากรุณาและโอบอ้อมอารี			
๕. มีความซื่อสัตย์สุจริต			
๖. ความเป็นพลเมืองดีของชาติและประชาคมโลก			
๗. มีคุณธรรมและปฏิบัติตามหลักศีลธรรม			
๘. มีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง			

กรุณาระบุเหตุผลประกอบในการจัดลำดับความสำคัญ

ลำดับที่ ๑

.....

.....

.....

ลำดับที่ ๒

.....

.....

.....

ลำดับที่ ๓

.....

.....

.....

ส่วนที่ ๓ ความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบเครดิตทางสังคมบนพื้นฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (วิธีการจูงใจโดยการให้รางวัล การชมเชยและการยกย่องเชิดชู เพื่อให้เด็กและเยาวชนแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผ่านกิจกรรมและช่องทางการแสดงออกได้อย่างเสรีและรู้สึกปลอดภัย)

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ถ้าประเทศไทยจะมีระบบเครดิตทางสังคม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะช่วยส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับเด็กและเยาวชนหรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

๓. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะมีผลกระทบต่อบุคคล องค์กร ชุมชนและสังคมอย่างไร

.....

.....

.....

.....

๔. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการชักชวนให้บุคคลและองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมในการดำเนินการระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๕. ท่านคิดว่าจะใช้การจูงใจในระบบเครดิตทางสังคมด้วยการชมเชย ให้รางวัลและยกย่องเชิดชูเยาวชนอย่างไรบ้างจึงจะมีความเหมาะสม

.....

.....

.....

.....

.....

๖. ท่านคิดว่าจะมีกิจกรรมอะไรบ้างที่จะเปิดโอกาสให้เยาวชนได้แสดงออกแบบเสรีเพื่อให้สามารถแสดงพฤติกรรมซึ่งสะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

.....

.....

.....

๗. ท่านคิดว่าจะใช้การสื่อสารประชาสัมพันธ์อย่างไร ที่จะทำให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบเครดิตทางสังคม มีความรู้ความเข้าใจและร่วมมือกันในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

.....

.....

.....

.....

.....

๘. ท่านคิดว่าจะใช้มาตรการหรือวิธีการอย่างไร (อาทิ การจัดทำฐานข้อมูลแบบ Big Data, การใช้ Application Social Credit) ที่จะทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำงานร่วมกันแบบบูรณาการในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๙. ท่านคิดว่าจะประชาสัมพันธ์และสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทศนคติและพฤติกรรมให้กับเยาวชน
อย่างไรเพื่อให้เกิดการยอมรับและปฏิบัติ ตลอดจนเข้าร่วมกิจกรรมตามระบบเครดิตทางสังคม

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๑๐. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....

๑๑. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการหรือช่องทางในการสื่อสารและรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
ของระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
นักศึกษาหลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง รุ่นที่ ๑๒๑
สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

ภาคผนวก ข
สรุปผลการสัมภาษณ์

ผู้ให้ข้อมูล ๑

ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ท่านมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับเด็กและเยาวชนต่อไปนี้อย่างไร

คุณลักษณะ	ความคิดเห็น		ลำดับ ความสำคัญ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
๑. มีจิตสาธารณะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	√		๗
๒. มีวินัยความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น	√		๘
๓. มีความมัธยัสถ์ อดออมและอยู่อย่างพอเพียง	√		๒
๔. มีความเมตตากรุณาและโอบอ้อมอารี	√		๑
๕. มีความซื่อสัตย์สุจริต	√		๔
๖. ความเป็นพลเมืองดีของชาติและประชาคมโลก	√		๕
๗. มีคุณธรรมและปฏิบัติตามหลักศีลธรรม	√		๓
๘. มีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง	√		๖

กรุณาระบุเหตุผลประกอบในการจัดลำดับความสำคัญ

ลำดับที่ ๑ ความเมตตากรุณาต่อคนอื่น มันจะทำให้สังคมน่าอยู่ คนในสังคมที่มีความเมตตาต่อกันก็จะทำให้สังคมมีความสุข

ลำดับที่ ๒ สภาพเศรษฐกิจตอนนี้ ผมว่าถ้าใครประหยัดอะไรได้ก็ต้องประหยัดกันก่อนนะครับ

ลำดับที่ ๓ ศีลธรรมเป็นเหมือนแนวทางให้คนเราปฏิบัติตามให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามที่ควรจะเป็น ถ้าทุกคนรักชาติก็จะมีภาระก่อเหตุไม่ดีในสังคม ไม่มีคนทำผิดครับ

ความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบเครดิตทางสังคมบนพื้นฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา และมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี (วิธีการจูงใจโดยการให้รางวัล การชมเชยและการยกย่องเชิดชู เพื่อให้เด็กและเยาวชนแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผ่านกิจกรรมและช่องทางการแสดงออกได้อย่างเสรีและรู้สึกปลอดภัย)

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ถ้าประเทศไทยจะมีระบบเครดิตทางสังคม

เห็นด้วยครับ เพราะทุกวันนี้ที่ผมได้รับโอกาสในการเข้ามาตรการพิเศษ ก็เหมือนกับผมได้รับรางวัล ถึงแม้ว่าผมจะทำผิดแต่ผมก็ยังได้โอกาสในการให้กลับตัวเป็นคนดี กลับไปช่วยแม่ทำงานชดใช้ค่าเสียหายครับ

๒. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะช่วยส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับเด็กและเยาวชนหรือไม่อย่างไร

มันเหมือนเป็นการให้กำลังใจให้คนที่ทำผิดอยากที่จะเปลี่ยนแปลงตัวเอง ทำดีให้สมกับโอกาสที่ได้รับมา มันทำให้เราอยากพัฒนาตัวเองให้ดีขึ้น อย่างผมก็ตั้งแต่ได้รับโอกาสไปผมก็อยู่บ้าน ช่วยแม่ทำงาน ดูแลน้อง ถ้ามีโอกาสผมก็อยากไปเรียนต่อครับ

๓. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะมีผลกระทบกับบุคคล องค์กร ชุมชนและสังคมอย่างไร

การได้รับโอกาสมันมีผลกับตัวบุคคลอยู่แล้วครับ มันทำให้คนบางคนสามารถที่จะเริ่มต้นดำเนินชีวิตใหม่ได้ อย่างผม ผมก็ได้เรียนรู้อะไรในชีวิตเยอะมากจากการได้รับโอกาสครั้งนี้ และผมก็คิดว่าถ้าผมมีกำลังจะช่วยอะไรกับคนอื่นได้บ้าง ถ้ามีโอกาสที่ผมทำได้ผมก็จะทำครับ

๔. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการชักชวนให้บุคคลและองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมในการดำเนินการระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

ผมก็ไม่รู้เหมือนกันว่า ผมจะทำยังไงให้คนอื่นทำได้ แต่ถ้าเค้าเห็นว่าเค้าสามารถให้โอกาสคนได้แล้วผมก็กลับไปอยู่ในสังคมคุ้มกับที่เค้าให้โอกาสมา ผมว่าคนอื่นก็จะอยากให้อีกโอกาสเหมือนกัน

๕. ท่านคิดว่าจะใช้การจูงใจในระบบเครดิตทางสังคมด้วยการชมเชย ให้รางวัลและยกย่องเชิดชูเยาวชนอย่างไรบ้างจึงจะมีความเหมาะสม

การที่ศาลไม่ลงโทษผมและให้อีกโอกาสในการกลับตัว ก็ถือว่าเป็นการจูงใจให้ผมทำสิ่งอื่นๆตามมาแล้วครับ นอกจากนี้แม่ผมก็เป็นอีกหนึ่งคนที่คอยให้กำลังใจ เราให้กำลังใจกันตลอดครับในครอบครัว ทั้งการพูดคุยกัน การพูดคุยกันในครอบครัว

๖. ท่านคิดว่าจะมีกิจกรรมอะไรบ้างที่จะเปิดโอกาสให้เยาวชนได้แสดงออกแบบเสรีเพื่อให้สามารถแสดงพฤติกรรมซึ่งสะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ลานกิจกรรม หรือว่าพวกลานเล่นกีฬาครับ

๗. ท่านคิดว่าจะใช้การสื่อสารประชาสัมพันธ์อย่างไร ที่จะทำให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบเครดิตทางสังคม มีความรู้ความเข้าใจและร่วมมือกันในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

ผมว่า โรงเรียนต้องเป็นตัวหลักในการประชาสัมพันธ์ครับ เพราะเด็กส่วนใหญ่ก็จะเรียนอยู่ในโรงเรียน ครูที่โรงเรียนจะต้องเป็นตัวหลักในการประชาสัมพันธ์ในทุกๆคนเข้าใจ

๘. ท่านคิดว่าจะใช้มาตรการหรือวิธีการอย่างไร (อาทิ การจัดทำฐานข้อมูลแบบ Big Data, การใช้ Application Social Credit) ที่จะทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำงานร่วมกันแบบบูรณาการในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

ทำ application ติดตัวทุกคนเลยครับ แล้วก็กำหนดว่าใครมีสิทธิให้คะแนนได้ ใครมีสิทธิหักคะแนนได้ เหมือนสมุดความดีในโรงเรียนแต่อันนี้เป็นแบบอยู่ในโทรศัพท์ทุกคน ผมว่าที่ศาลก็ทำได้นะครับถ้าใครไปทำไม่ดีที่ไหนตำรวจก็หักคะแนนแล้วก็ส่งมาที่ศาล แบบที่ครูชอบบอกว่า ถ้าทำไม่ดีศาลจะเปลี่ยนแปลงเงื่อนไข

๙. ท่านคิดว่าจะประชาสัมพันธ์และสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทศนคติและพฤติกรรมให้กับเยาวชนอย่างไรเพื่อให้เกิดการยอมรับและปฏิบัติ ตลอดจนเข้าร่วมกิจกรรมตามระบบเครดิตทางสังคม

พวกเด็กๆเค้าก็จะมิกลุ่มของเค้า ผมว่าถ้าเด็กคนหนึ่งมีความรู้ความเข้าใจระบบนี้ เค้าก็จะไปบอกต่อคนอื่น มันก็เหมือนเป็นการกระจายข่าวประชาสัมพันธ์กันไปในตัว

๑๐. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

ก็ถ้าเรามี Application ตามที่ผมบอก เราก็สามารถตรวจสอบข้อมูลได้ แล้วอย่างทางศาลก็สามารถเข้าไปดูข้อมูลได้ว่า วันนี้คนไหนมีพฤติกรรมดีหรือไม่ครับ

๑๑. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการหรือช่องทางในการสื่อสารและรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

ก็ใช้ Application ตัวนั้นแหละครับที่จะมีคนดูและระบบแล้วก็คอยรับฟังความคิดเห็นจากคนอื่น ๆ ว่า มันเป็นอย่างไร หรือมีอะไรต้องปรับปรุงแก้ไขบ้าง

ผู้ให้ข้อมูล ๒

ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ท่านมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับเด็กและเยาวชนต่อไปนี้อย่างไร

คุณลักษณะ	ความคิดเห็น		ลำดับ ความสำคัญ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
๑. มีจิตสาธารณะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	√		๕
๒. มีวินัยความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น	√		๑
๓. มีความมัธยัสถ์ อดออมและอยู่อย่างพอเพียง		√	๘
๔. มีความเมตตากรุณาและโอบอ้อมอารี	√		๖
๕. มีความซื่อสัตย์สุจริต	√		๔
๖. มีความเป็นพลเมืองดีของชาติและประชาคมโลก	√		๓
๗. มีคุณธรรมและปฏิบัติตามหลักศีลธรรม	√		๗
๘. มีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง	√		๒

กรุณาระบุเหตุผลประกอบในการจัดลำดับความสำคัญ

ลำดับที่ ๑ มีวินัยความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น เพราะ ถ้ามีความรับผิดชอบกับการกระทำของตนเองก็จะเป็นคนที่ไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับสังคม เป็นคนที่ดีได้

ลำดับที่ ๒ มีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง เพราะ ก็จะทำอะไรที่ผิดพลาดน้อยลง ใช้ชีวิตได้ดีขึ้น

ลำดับที่ ๓ มีความเป็นพลเมืองดีของชาติและประชาคมโลก เพราะ ถ้าเป็นพลเมืองที่ดีของโลกได้ก็น่าจะมีมาตรฐานความดีที่ถูกต้องมากขึ้น

ความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบเครดิตทางสังคมบนพื้นฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา และมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี (วิธีการจูงใจโดยการให้รางวัล การชมเชยและการยกย่องเชิดชู เพื่อให้เด็กและเยาวชนแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผ่านกิจกรรมและช่องทางการแสดงออกได้อย่างเสรีและรู้สึกปลอดภัย)

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ถ้าประเทศไทยจะมีระบบเครดิตทางสังคม

ไม่เห็นด้วย

๒. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะช่วยส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับเด็กและเยาวชนหรือไม่อย่างไร

ไม่ช่วย เพราะในโรงเรียนก็มีระบบนี้เหมือนกัน ให้คะแนนจิตพิสัย ให้รางวัล บันทึกทำความดีอะไรแบบนี้ แต่ก็ยังมีเด็กมากมายที่ไม่ได้ใส่ใจกับเรื่องพวกนี้ ส่วนมากก็จะทำอะไรก็ตามที่จะไม่ส่งผล

กระทบกับเกรดเฉลี่ย ถ้าทำความดีแล้วได้คะแนนเพิ่ม ก็คงทำเพราะมันส่งผลกับเกรด บางคนก็อาจจะยอมโกงทำอะไรบางอย่าง เพื่อคะแนนตรงนี้เลยก็ได้ สุดท้ายเราคิดว่าเรื่องพวกนี้มันเป็นหน้าที่ เป็นจิตสำนึกที่ต้องปลูกฝัง ไม่จำเป็นต้องให้รางวัลกัน

๓. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะมีผลกระทบกับบุคคล องค์กร ชุมชนและสังคมอย่างไร

ทำให้สังคมดีขึ้น ดีขึ้นแบบคนภายนอกมองมา แต่ภายในนี้ก็ไม่รู้เหมือนกัน

๔. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการชักชวนให้บุคคลและองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมในการดำเนินการระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

คิดว่าถ้าคนจะต้องรู้สึกถูกจับจ้องว่าเราจะทำอะไรไม่ดี และมีการเพิ่มคะแนนให้คะแนนอยู่ตลอดเวลา ก็คงไม่มีใครอยากเข้าร่วม ถ้าจะต้องชักชวนระบบก็ต้องมีมาตรฐานการให้รางวัลการทำโทษที่มีเหตุผล

๕. ท่านคิดว่าจะใช้การจูงใจในระบบเครดิตทางสังคมด้วยการชมเชย ให้รางวัลและยกย่องเชิดชูเยาวชนอย่างไรบ้างจึงจะมีความเหมาะสม

ระบบก็ต้องมีมาตรฐานการให้รางวัลการทำโทษที่มีเหตุผล เหตุผลที่ชัดเจนว่าการกระทำนี้เป็นผลดีจริงการกระทำนี้เป็นผลเสียจริง ไม่ใช่การคิดเองเออเองว่าการกระทำนี้ต้องได้รางวัลหรือการกระทำนี้ต้องถูกทำโทษ เพราะคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับเด็กและเยาวชนในมุมมองของแต่ละคนเราคิดว่ามันไม่เหมือนกัน เพราะถ้าทำผิดกฎหมาย ก็ต้องถูกลงโทษ ถูกจับอยู่แล้ว แต่ถ้าเป็นระบบเครดิตทางสังคม มันเป็นเรื่องพวกศีลธรรมจริยธรรม ที่มุมมองของแต่ละคนแตกต่างกันไปใช้ไหม แล้วเราจะตัดสินกันยังไงว่าการกระทำแบบนี้ควรได้รางวัล เช่น อุดออม ประหยัด ได้รางวัล แล้วคนที่เค้าไม่ออดเค้าไม่ออมเพราะเค้ามีใช้วันต่อวันละ เราจะวัดได้หรือว่าใครควรถูกชมเชย

๖. ท่านคิดว่าจะมีกิจกรรมอะไรบ้างที่จะเปิดโอกาสให้เยาวชนได้แสดงออกแบบเสรีเพื่อให้สามารถแสดงพฤติกรรมซึ่งสะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์

กิจกรรมที่เด็กสนใจในทุกๆด้าน

๗. ท่านคิดว่าจะใช้การสื่อสารประชาสัมพันธ์อย่างไร ที่จะทำให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบเครดิตทางสังคม มีความรู้ความเข้าใจและร่วมมือกันในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

ก็เปิดสถานที่ เปิดเวทีให้คนได้เข้ามาแสดงความคิดเห็น สร้างแพลตฟอร์มให้คนได้รับรู้ระบบนี้

๘. ท่านคิดว่าจะใช้มาตรการหรือวิธีการอย่างไร (อาทิ การจัดทำฐานข้อมูลแบบ Big Data, การใช้ Application Social Credit) ที่จะทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำงานร่วมกันแบบบูรณาการในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

คิดว่าใช้ Application ต่างๆน่าจะช่วยได้

๙. ท่านคิดว่าจะประชาสัมพันธ์และสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทศนคติและพฤติกรรมให้กับเยาวชนอย่างไรเพื่อให้เกิดการยอมรับและปฏิบัติ ตลอดจนเข้าร่วมกิจกรรมตามระบบเครดิตทางสังคม

สร้างแพลตฟอร์มให้มาเรียนรู้ว่าระบบเครดิตทางสังคมคืออะไร จะดำเนินการอย่างไรมีข้อดี
ข้อเสียประโยชน์คืออะไร คิดว่าการสื่อสารกับเยาวชนโดยตรงไปตรงมาเยาวชนก็จะตัดสินใจเองว่า
จะเข้าร่วมหรือไม่ หากมีระบบที่เป็นประโยชน์ ชัดเจนและมีเหตุมีผล เยาวชนไม่รู้สึกลัวถูกลิขิตรอน
เสรีภาพ เยาวชนก็คงจะเข้าร่วมกิจกรรม

๑๐. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

ถ้ามีมาตรฐานชัดเจนว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์คืออะไร คำจำกัดความคืออะไร ความ
ถูกต้องของข้อมูลก็น่าจะสูงขึ้น

๑๑. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการหรือช่องทางในการสื่อสารและรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
ของระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

สร้างแพลตฟอร์ม เปิดเวทีให้ได้สื่อสารกัน

ผู้ให้ข้อมูล ๓

ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ท่านมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับเด็กและเยาวชนต่อไปนี้อย่างไร

คุณลักษณะ	ความคิดเห็น		ลำดับ ความสำคัญ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
๑. มีจิตสาธารณะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	√		๔
๒. มีวินัยความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น	√		๓
๓. มีความมัธยัสถ์ อดออมและอยู่อย่างพอเพียง	√		๘
๔. มีความเมตตากรุณาและโอบอ้อมอารี	√		๑
๕. มีความซื่อสัตย์สุจริต	√		๒
๖. มีความเป็นพลเมืองดีของชาติและประชาคมโลก	√		๖
๗. มีคุณธรรมและปฏิบัติตามหลักศีลธรรม	√		๗
๘. มีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง	√		๕

กรุณาระบุเหตุผลประกอบในการจัดลำดับความสำคัญ

ลำดับที่ ๑ มีความเมตตากรุณาและโอบอ้อมอารี เพราะ ถ้าเราเห็นใจผู้อื่นเราก็จะไม่คิดที่จะทำ ความผิด เห็นใจผู้อื่นมากขึ้น

ลำดับที่ ๒ มีความซื่อสัตย์สุจริต เพราะ จะได้ไม่รู้สึกกังวลใจ ถ้าเราไม่ซื่อสัตย์สุจริตก็จะรู้สึกไม่ดีกับตัวเองตลอดเวลา รู้สึกเหมือนมีชนกติดหลัง

ลำดับที่ ๓ มีวินัยความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น เพราะ ทำให้สังคมดีขึ้นถ้าทุกคนมีความ รับผิดชอบ

ความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบเครดิตทางสังคมบนพื้นฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อสร้าง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา และ มาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี (วิธีการจูงใจโดยการให้รางวัล การชมเชยและการยกย่องเชิดชู เพื่อให้เด็กและเยาวชนแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผ่านกิจกรรม และช่องทางการแสดงออกได้อย่างเสรีและรู้สึกปลอดภัย)

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ถ้าประเทศไทยจะมีระบบเครดิตทางสังคม

เห็นด้วย

๒. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะช่วยส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับเด็กและเยาวชน หรือไม่อย่างไร

ช่วย เยาวชนคงจะพยายามทำความดีมากขึ้นเพราะมีแรงจูงใจหากมีรางวัลให้

๓. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะมีผลกระทบต่อบุคคล องค์กร ชุมชนและสังคมอย่างไร
ทำให้คนพยายามทำความดีมากขึ้น องค์กรชุมชนก็อาจจะมีคนอาสาทำอะไรดีๆเพื่อสังคมมากขึ้นเพราะได้รับสิ่งตอบแทน
๔. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการชักชวนให้บุคคลและองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมในการดำเนินการระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร
ชักชวนโดยบอกข้อดีของระบบเครดิตทางสังคมว่าส่งผลดีอะไรบ้างให้กับสังคม สามารถทำให้คนมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น สังคมดีขึ้น ช่วยเหลือกันมากขึ้น
๕. ท่านคิดว่าจะใช้การจูงใจในระบบเครดิตทางสังคมด้วยการชมเชย ให้รางวัลและยกย่องเชิดชูเยาวชนอย่างไรบ้างจึงจะมีความเหมาะสม
ให้รางวัลอย่างมีมาตรฐาน ครอบคลุมกับเยาวชนทุกคน
๖. ท่านคิดว่าจะมีกิจกรรมอะไรบ้างที่จะเปิดโอกาสให้เยาวชนได้แสดงออกแบบเสรีเพื่อให้สามารถแสดงพฤติกรรมซึ่งสะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ทุกวันนี้ก็มีกิจกรรมในโรงเรียนเยอะที่让孩子ได้มีส่วนร่วม การแข่งขัน งานกีฬาต่างๆ
๗. ท่านคิดว่าจะใช้การสื่อสารประชาสัมพันธ์อย่างไร ที่จะทำให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบเครดิตทางสังคม มีความรู้ความเข้าใจและร่วมมือกันในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว
ทำคลิปลงยูทูปโปรโมท เปิดเพจในเฟสบุ๊ค
๘. ท่านคิดว่าจะใช้มาตรการหรือวิธีการอย่างไร (อาทิ การจัดทำฐานข้อมูลแบบ Big Data, การใช้ Application Social Credit) ที่จะทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำงานร่วมกันแบบบูรณาการในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว
อบรม ให้ความรู้กับหน่วยงานต่างๆ
๙. ท่านคิดว่าจะประชาสัมพันธ์และสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทศนคติและพฤติกรรมให้กับเยาวชนอย่างไรเพื่อให้เกิดการยอมรับและปฏิบัติ ตลอดจนเข้าร่วมกิจกรรมตามระบบเครดิตทางสังคม
สื่อสารกับเยาวชนผ่านช่องทางที่เยาวชนรวมตัวกันเยอะๆ
๑๐. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร
มีมาตรฐาน ระบบการลงข้อมูลที่ดี สามารถตรวจสอบได้
๑๑. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการหรือช่องทางในการสื่อสารและรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร
เปิดเพจให้คนได้มาแสดงความคิดเห็น หรือโทรสอบถามความเห็นด้วยตนเอง

ผู้ให้ข้อมูล ๔

ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ท่านมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับเด็กและเยาวชนต่อไปนี้อย่างไร

คุณลักษณะ	ความคิดเห็น		ลำดับ ความสำคัญ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
๑. มีจิตสาธารณะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	√		๑
๒. มีวินัยความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น	√		๒
๓. มีความมีอัธยาศัย ออคอมและอยู่อย่างพอเพียง	√		๓
๔. มีความเมตตากรุณาและโอบอ้อมอารี	√		๕
๕. มีความซื่อสัตย์สุจริต	√		๔
๖. ความเป็นพลเมืองดีของชาติและประชาคมโลก	√		๘
๗. มีคุณธรรมและปฏิบัติตามหลักศีลธรรม	√		๖
๘. มีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง	√		๓

กรุณาระบุเหตุผลประกอบในการจัดลำดับความสำคัญ

ลำดับที่ ๑ เหมือนเราอยู่ร่วมกันในหมู่บ้าน แต่ทุกคนแต่ละบ้านก็ต้องมีความช่วยเหลือกันมันจะทำให้หมู่บ้านมีความสุข คนอยู่ร่วมกันได้

ลำดับที่ ๒ วินัยและความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น ถ้ามีวินัยก็จะทำให้คนไม่ทำผิดกฎระเบียบหรือผิดกฎหมาย

ลำดับที่ ๓ ทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง สำคัญเพราะจะทำให้เราเป็นคนดี ทำแต่สิ่งที่ดี ไม่ทำผิด

ความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบเครดิตทางสังคมบนพื้นฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา และมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี (วิธีการจูงใจโดยการให้รางวัล การชมเชยและการยกย่องเชิดชู เพื่อให้เด็กและเยาวชนแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผ่านกิจกรรมและช่องทางการแสดงออกได้อย่างเสรีและรู้สึกลดโทษ)

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ถ้าประเทศไทยจะมีระบบเครดิตทางสังคม

การที่หนูได้เข้ามามาตรการพิเศษนี้ เป็นระบบเครดิตทางสังคมหรือไม่คะครู?? ถ้าใช่หนูคิดว่าประเทศไทยควรที่จะมีระบบนี้ค่ะ เพราะทำให้คนอื่นที่เค้าทำผิด แต่เค้าไม่ได้ตั้งใจได้มีโอกาสในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตัวเองแล้วก็กลับไปอยู่กับครอบครัวได้

๒. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะช่วยส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับเด็กและเยาวชนหรือไม่อย่างไร

ถ้าการที่หนูเข้ามาตรวจการพิเศษฯ เป็นระบบเครดิตทางสังคมแล้ว ระบบเครดิตทางสังคมก็จะช่วยส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับเด็กและเยาวชนได้ค่ะ โดยการที่ทำให้เด็กที่ทำผิดได้รับโอกาสที่จะเปลี่ยนแปลงตัวเองแล้วก็จะเป็นคนดี เพราะไม่อยากให้เสียโอกาสที่ได้รับ

๓. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะมีผลกระทบกับบุคคล องค์กร ชุมชนและสังคมอย่างไร

ระบบเครดิตทางสังคมจะมีผลกระทบคือ ทำให้คนอยากทำความดี อยากที่จะได้รับคำชมเชย พอแต่ละคนอยากทำความดีก็จะทำให้ชุมชนและสังคมน่าอยู่

๔. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการชักชวนให้บุคคลและองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมในการดำเนินการระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

ใช้การบอกต่อกันค่ะ บอกว่ามีระบบนี้แล้วต้องทำยังไงบ้าง

๕. ท่านคิดว่าจะใช้การจูงใจในระบบเครดิตทางสังคมด้วยการชมเชย ให้รางวัลและยกย่องเชิดชูเยาวชนอย่างไรบ้างจึงจะมีความเหมาะสม

เวลาเด็กทำดีก็ควรจะได้รับคำชมเชย แต่หนูว่าเราต้องทำให้คำชมเชยเป็นสิ่งที่เพิ่มขึ้นเป็นอัน เช่น ถ้าหนูทำความดีแล้วหนูจะได้สิทธิพิเศษอะไร เหมือนเป็นการสะสมคะแนนแล้วเอาคะแนนนี้ไปแลกเป็นอะไรก็ได้ค่ะ

๖. ท่านคิดว่าจะมีกิจกรรมอะไรบ้างที่จะเปิดโอกาสให้เยาวชนได้แสดงออกแบบเสรีเพื่อให้สามารถแสดงพฤติกรรมซึ่งสะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์

เหมือนที่โรงเรียนมีการเข้าชุมนุม มีชั่วโมงกิจกรรมให้เด็กนักเรียนได้แสดงออก หนูคิดว่าถ้าอยู่ที่โรงเรียน ไม่ได้เอาเวลาว่างไปทำอย่างอื่นที่ไม่ดี แค่นี้ก็น่าจะเป็นสิ่งที่พึงประสงค์แล้วหรือไม่คะครู

๗. ท่านคิดว่าจะใช้การสื่อสารประชาสัมพันธ์อย่างไร ที่จะทำให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบเครดิตทางสังคม มีความรู้ความเข้าใจและร่วมมือกันในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

FaceBook ค่ะ เหมือนที่เค้าทำเพจเฟซบุ๊กแล้วคนไปกดไลค์ เพราะมันน่าจะเป็นการประชาสัมพันธ์ที่เข้าถึงได้ง่ายที่สุดแล้วตอนนี้

๘. ท่านคิดว่าจะใช้มาตรการหรือวิธีการอย่างไร (อาทิ การจัดทำฐานข้อมูลแบบ Big Data, การใช้ Application Social Credit) ที่จะทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำงานร่วมกันแบบบูรณาการในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

หนูว่าถ้าจะมีข้อมูล ทุกคนที่เกี่ยวข้องต้องเข้าถึงข้อมูลได้ เช่น มีระบบหรือ Website ที่รวบรวมข้อมูลแล้วทำให้ทุกคนเข้าไปค้นได้

๙. ท่านคิดว่าจะประชาสัมพันธ์และสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทศนคติและพฤติกรรมให้กับเยาวชนอย่างไรเพื่อให้เกิดการยอมรับและปฏิบัติ ตลอดจนเข้าร่วมกิจกรรมตามระบบเครดิตทางสังคม

FaceBook ค่ะ เช่นพอมี่ เพจเฟซบุ๊ก เวกก็ช่วยกันแชร์ให้คนไปกดไลค์เยอะๆ ก็น่าจะเป็นการประชาสัมพันธ์ให้คนสนใจระบบเครดิตทางสังคมและอยากเข้าร่วมเครดิตทางสังคมได้

๑๐. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

ไม่ทราบค่ะ

๑๑. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการหรือช่องทางในการสื่อสารและรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

มีแอดมินเพจเฟซบุ๊ก แล้วก็คอยตอบคำถาม คอยรวบรวมข้อมูลให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องค่ะ

ผู้ให้ข้อมูล ๕

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ท่านมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับเด็กและเยาวชนต่อไปนี้อย่างไร

คุณลักษณะ	ความคิดเห็น		ลำดับ ความสำคัญ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
๑. มีจิตสาธารณะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	/		๕
๒. มีวินัยความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น	/		๔
๓. มีความมัธยัสถ์ อุดออมและอยู่อย่างพอเพียง	/		๓
๔. มีความเมตตากรุณาและโอบอ้อมอารี	/		๑
๕. มีความซื่อสัตย์สุจริต	/		๒
๖. ความเป็นพลเมืองดีของชาติและประชาคมโลก	/		๖
๗. มีคุณธรรมและปฏิบัติตามหลักศีลธรรม	/		๗
๘. มีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง	/		๘

กรุณาระบุเหตุผลประกอบในการจัดลำดับความสำคัญ

ลำดับที่ ๑ มีความเมตตากรุณาและโอบอ้อมอารี มีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น ไม่เห็นแก่ตัว เช่น การทำบุญ บริจาคให้กับคนที่ยากไร้ หรือช่วยเหลือเพื่อนที่ลำบาก

ลำดับที่ ๒ มีความซื่อสัตย์สุจริต เราไม่ควรอยากได้หรือเอาของคนอื่นที่ไม่ใช่ของเราเพราะเป็นเรื่องที่ไม่ดี ผิดกฎหมาย อาจจะถูกตำรวจจับได้

ลำดับที่ ๓ มีความมัธยัสถ์ อุดออมและอยู่อย่างพอเพียง ประหยัดอดออม เอาเก็บเงินไว้ใช้ตอนแก่ เลี้ยงพ่อแม่

ส่วนที่ ๓ ความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบเครดิตทางสังคมบนพื้นฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา และมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี (วิธีการจูงใจโดยการให้รางวัล การชมเชยและการยกย่องเชิดชู เพื่อให้เด็กและเยาวชนแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผ่านกิจกรรมและช่องทางการแสดงออกได้อย่างเสรีและรู้สึกปลอดภัย)

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ถ้าประเทศไทยจะมีระบบเครดิตทางสังคม

เห็นด้วย ก็ชอบให้บอกดี ๆ มากกว่าตำหนิหรือมาคอยบังคับให้ทำ รู้สึกรำคาญ บางทีก็ไม่ให้ผู้ใหญ่ชอบบอกให้ทำสิ่งดีๆ ให้ทำนู่นทำนี่ แต่บางทีมันก็ยากแต่เขาไม่เข้าใจ อยากให้ผู้ใหญ่เริ่มเข้าใจเด็กให้มากขึ้น ลดการบ่นลงแล้วให้กำลังใจกันมากขึ้น

๒. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะช่วยส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับเด็กและเยาวชนหรือไม่อย่างไร

ส่งเสริม เหมือนเวลาเก็บเงินได้แล้วครูประกาศชื่อนำเสาธง ก็ทำให้รู้สึกดีใจ ภูมิใจในตัวเอง อยากที่จะเป็นเด็กดีต่อไปเรื่อยๆ เป็นตัวอย่างที่ดีของเพื่อน และเป็นที่รักของครู พ่อแม่

๓. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะมีผลกระทบกับบุคคล องค์กร ชุมชนและสังคมอย่างไร

เหมือนที่ตอบไปข้อที่แล้ว ถ้าเราเป็นคนดี เป็นตัวอย่างให้เพื่อน แล้วก็จะเป็นที่รักของคนอื่นๆ แต่ถ้าเราเป็นคนไม่ดีก็ไม่มีใครรัก สังคมรังเกียจ ไม่อยากยุ่งเกี่ยว

๔. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการชักชวนให้บุคคลและองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมในการดำเนินการระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

ประกาศทางทีวีหรือโรงเรียน ถ้าชวนเฉยๆ คนก็คงไม่ค่อยเข้า ถ้ามันยากเกินไปลำบากก็ชี้แจงเข้า แต่ถ้าบังคับก็น่าจะพอได้อยู่แหละ เหมือนเวลามีโครงการประกวดอะไร ครูก็จะมาคัดเลือกนักเรียนในห้องไปแข่งแบบนี้

๕. ท่านคิดว่าจะใช้การจูงใจในระบบเครดิตทางสังคมด้วยการชมเชย ให้รางวัลและยกย่องเชิดชูเยาวชนอย่างไรบ้างจึงจะมีความเหมาะสม

ก็พูดคุยชมเชย พูดเพราะๆ ให้รางวัลของที่เด็กชอบ เช่น ไอเท็มในเกม หรือ พกบัตรหมู่มันนี้ไว้เติมเกมโทรศัพท์

๖. ท่านคิดว่าจะมีกิจกรรมอะไรบ้างที่จะเปิดโอกาสให้เยาวชนได้แสดงออกแบบเสรีเพื่อให้สามารถแสดงพฤติกรรมซึ่งสะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ร้องเพลง เต้น ออกกำลังกายในเวลาว่าง

๗. ท่านคิดว่าจะใช้การสื่อสารประชาสัมพันธ์อย่างไร ที่จะทำให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบเครดิตทางสังคม มีความรู้ความเข้าใจและร่วมมือกันในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

ผ่านทางสื่อออนไลน์ ทุกวันนี้ใครๆก็มีโทรศัพท์มือถือกันหมดแล้ว ทุกคนมีเฟซบุ๊กแล้วก็ติดต่อกันง่าย ไม่ต้องมาคอยนานและฟรี

๘. ท่านคิดว่าจะใช้มาตรการหรือวิธีการอย่างไร (อาทิ การจัดทำฐานข้อมูลแบบ Big Data, การใช้ Application Social Credit) ที่จะทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำงานร่วมกันแบบบูรณาการในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

เอาคนเก่งๆมาเป็นหัวหน้าแล้วให้รัฐบาลเป็นตัวกลางในการจัดอบรมร่วมกัน

๙. ท่านคิดว่าจะประชาสัมพันธ์และสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทศนคติและพฤติกรรมให้กับเยาวชนอย่างไรเพื่อให้เกิดการยอมรับและปฏิบัติ ตลอดจนเข้าร่วมกิจกรรมตามระบบเครดิตทางสังคม

ถ้าระบบเครดิตสังคมมันดีจริงๆ ใช้แล้วเห็นผลก็ให้คนลองทำดูใช้กับกลุ่มเล็กๆก่อน แล้วค่อยไปใช้กับคนกลุ่มใหญ่ บอกต่อกัน

๑๐. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

ตรวจเช็คจากข้อมูลที่เคยบันทึกไว้ว่าตรงกัน คือถูกต้อง

๑๑. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการหรือช่องทางในการสื่อสารและรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

ทำแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นส่งเป็นจดหมาย ไม่ต้องเขียนชื่อจะได้รู้ข้อมูลที่แท้จริง ถ้าใส่ชื่อจริงไม่มีใครกล้าแสดงความคิดเห็น

ผู้ให้ข้อมูล ๖

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ท่านมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับเด็กและเยาวชนต่อไปนี้อย่างไร

คุณลักษณะ	ความคิดเห็น		ลำดับ ความสำคัญ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
๑. มีจิตสาธารณะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	√		๓
๒. มีวินัยความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น	√		๘
๓. มีความมัธยัสถ์ อดออมและอยู่อย่างพอเพียง	√		๕
๔. มีความเมตตากรุณาและโอบอ้อมอารี	√		๖
๕. มีความซื่อสัตย์สุจริต	√		๒
๖. มีความเป็นพลเมืองดีของชาติและประชาคมโลก	√		๗
๗. มีคุณธรรมและปฏิบัติตามหลักศีลธรรม	√		๔
๘. มีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง	√		๑

กรุณาระบุเหตุผลประกอบในการจัดลำดับความสำคัญ

ลำดับที่ ๑ คนเราต้องคิดดีแล้วก็จะทำดี

ลำดับที่ ๒ คนเราก็ต้องมีความซื่อสัตย์ ถึงจะเป็นคนที่ได้รับการยอมรับในสังคม ได้รับการเชิดชู คนจะชอบ

ลำดับที่ ๓ โรงเรียนมีโครงการให้เป็นจิตอาสา ถ้าเป็นจิตอาสาแล้วก็จะได้คะแนนเพิ่ม

ความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบเครดิตทางสังคมบนพื้นฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา และมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี (วิธีการจูงใจโดยการให้รางวัล การชมเชยและการยกย่องเชิดชู เพื่อให้เด็กและเยาวชนแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผ่านกิจกรรมและช่องทางการแสดงออกได้อย่างเสรีและรู้สึกปลอดภัย)

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ถ้าประเทศไทยจะมีระบบเครดิตทางสังคม

เห็นด้วย เพราะว่าใครๆก็ชอบการได้รางวัล ได้รับคำชม ถ้าในประเทศเรามีการให้โอกาสเด็กที่ทำผิด จริงๆแล้วไม่ต้องเป็นการชมเชยพวกหนูก็ได้ แต่แค่ไม่เอาเรื่องที่หนูทำผิดมาตอกย้ำ พวกหนูก็ดีใจแล้ว

๒. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะช่วยส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับเด็กและเยาวชนหรือไม่อย่างไร

คนทำดีกับเรา เราก็ต้องทำดีด้วยสิคะพี่ ถ้าสังคมให้โอกาส ให้การยอมรับเด็กที่ทำผิดพวกหนู ก็ยินดีที่จะเป็นคนดีของสังคมเหมือนกัน อย่างตอนเกิดคดีความหนูก็ไม่รู้ว่ามันจะเป็นเรื่อง แต่พอศาลให้โอกาสหนูก็ไม่ได้ทำแบบนั้นอีก หนูคิดว่าเค้าให้โอกาสแล้วหนูจะกลับไปทำอีกทำไม

๓. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะมีผลกระทบกับบุคคล องค์กร ชุมชนและสังคมอย่างไร

มีผลสิพี่ ถ้าคนเราบ้านมันน่าอยู่ ชุมชนมันน่าอยู่มีแต่คนพูดดีๆกัน ใครจะไม่อยากอยู่ ถ้าเรามีการชมเชย มีคนรับฟังเราจริงๆ ก็จะทำให้คนรักกันมากขึ้น

๔. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการชักชวนให้บุคคลและองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมในการดำเนินการระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

ถ้าเค้าเห็นว่าการทำแบบนี้(ระบบเครดิตทางสังคม) แล้วมันดี เค้าก็คงจะมาเข้าร่วมกันเองมั้งคะพี่

๕. ท่านคิดว่าจะใช้การจูงใจในระบบเครดิตทางสังคมด้วยการชมเชย ให้รางวัลและยกย่องเชิดชูเยาวชนอย่างไรบ้างจึงจะมีความเหมาะสม

คนที่เค้าทำดี เช่น ช่วยเหลือคนอื่นเค้าก็ควรจะได้รับ การชื่นชม บอกให้คนอื่นรู้ว่าเค้าทำดี พอคนอื่นเห็นว่าทำแบบนี้แล้วได้รางวัล คนอื่นก็อยากทำตาม เค้าก็เลียนแบบกันคะ

๖. ท่านคิดว่าจะมีกิจกรรมอะไรบ้างที่จะเปิดโอกาสให้เยาวชนได้แสดงออกแบบเสรีเพื่อให้สามารถแสดงพฤติกรรมซึ่งสะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ประกวดวาดภาพ ระบายสี ประกวดร้องเพลง ประกวดเต้น

๗. ท่านคิดว่าจะใช้การสื่อสารประชาสัมพันธ์อย่างไร ที่จะทำให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบเครดิตทางสังคม มีความรู้ความเข้าใจและร่วมมือกันในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

ให้เค้าประชุมกันคะ

๘. ท่านคิดว่าจะใช้มาตรการหรือวิธีการอย่างไร (อาทิ การจัดทำฐานข้อมูลแบบ Big Data, การใช้ Application Social Credit) ที่จะทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำงานร่วมกันแบบบูรณาการในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

ประชุมกันแล้วก็เอาข้อมูลที่ได้จากการประชุมมาทำงานร่วมกันคะ

๙. ท่านคิดว่าจะประชาสัมพันธ์และสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทศนคติและพฤติกรรมให้กับเยาวชนอย่างไรเพื่อให้เกิดการยอมรับและปฏิบัติ ตลอดจนเข้าร่วมกิจกรรมตามระบบเครดิตทางสังคม

ทำ YouTube แล้วก็ลงเพจที่มีคนตามเยอะๆ หรือว่าจ้าง Youtuber มาทำวิดีโอแล้วก็ประชาสัมพันธ์ เพราะเดี๋ยวนี้คนชอบดู youtube กันคะ

๑๐. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

ถ้าผู้ใหญ่บอกว่ามันดี ก็น่าจะเป็นสิ่งที่ถูกต้องคะ

๑๑. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการหรือช่องทางในการสื่อสารและรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

ให้เค้าส่งจดหมายไปที่หน่วยงานที่รับผิดชอบหรือส่งข้อความไปทางหน่วยงานที่รับผิดชอบ

ผู้ให้ข้อมูล ๗

ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ท่านมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับเด็กและเยาวชนต่อไปนี้อย่างไร

คุณลักษณะ	ความคิดเห็น		ลำดับ ความสำคัญ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
๑. มีจิตสาธารณะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	√		๒
๒. มีวินัยความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น	√		๔
๓. มีความมัธยัสถ์ อุดออมและอยู่อย่างพอเพียง	√		๕
๔. มีความเมตตากรุณาและโอบอ้อมอารี	√		๖
๕. มีความซื่อสัตย์สุจริต	√		๑
๖. มีความเป็นพลเมืองดีของชาติและประชาคมโลก	√		๘
๗. มีคุณธรรมและปฏิบัติตามหลักศีลธรรม	√		๓
๘. มีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง	√		๗

กรุณาระบุเหตุผลประกอบในการจัดลำดับความสำคัญ

ลำดับที่ ๑ ภาวจะเป็นคนดีได้ สิ่งแรกที่จะทำให้เป็นคนดีคือ การที่เป็นคนที่มี ความซื่อสัตย์ และน่าจะเป็นสิ่งที่ความต้องการของสังคมมากที่สุด

ลำดับที่ ๒ จิตอาสา สาธารณะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ก็น่าจะเป็นสิ่งที่สังคมต้องการที่จะมองเห็นในตัวเด็กและเยาวชน

ลำดับที่ ๓ ภาวมีคุณธรรมและปฏิบัติตามหลักศีลธรรม เป็นความต้องการที่สังคมอยากได้รับจากตัวเด็กและเยาวชน

ความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบเครดิตทางสังคมบนพื้นฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา และมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี (วิธีการจูงใจโดยการให้รางวัล การชมเชยและการยกย่องเชิดชู เพื่อให้เด็กและเยาวชนแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผ่านกิจกรรมและช่องทางการแสดงออกได้อย่างเสรีและรู้สึกปลอดภัย)

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ถ้าประเทศไทยจะมีระบบเครดิตทางสังคม

ระบบเครดิตทางสังคมที่บอกว่าหมายถึงการให้รางวัล การชมเชย การให้เด็กและเยาวชนแสดงพฤติกรรมผ่านกิจกรรมและแสดงออกได้อย่างเสรี ผมคิดว่า ประเทศไทยควรที่มีการนำระบบเครดิตทางสังคมมาใช้ เพราะจะทำให้เด็กและเยาวชนกล้าแสดงออก ซึ่งการแสดงออกนี้ก็จะเป็นการแสดงออกตามที่สังคมต้องการที่จะเห็น เช่น การเป็นคนดี

๒. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะช่วยส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับเด็กและเยาวชนหรือไม่อย่างไร

ระบบเครดิตทางสังคม จะช่วยให้เด็กอยากที่จะทำสิ่งที่ดี และเมื่อเค้าทำผิดหรือทำไม่ดีก็จะมี การตักเตือนแบบที่เป็นเรื่องเป็นราวก่อนที่เค้าจะทำผิดกฎหมาย

๓. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะมีผลกระทบกับบุคคล องค์กร ชุมชนและสังคมอย่างไร

ระบบเครดิตทางสังคมจะทำให้การให้รางวัล การให้คำชมเชยเป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดเจนมากขึ้น ในสังคม คนในสังคมก็จะมองเห็นว่าคนนี้ทำผิดหรือทำถูก หรือเมื่อทำถูกแล้วจะต้องได้รับอะไรตามมา

๔. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการชักชวนให้บุคคลและองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมในการดำเนินการระบบ เครดิตทางสังคมได้อย่างไร

การจะชักชวนให้บุคคลเข้าร่วมในการดำเนินการระบบเครดิตทางสังคมได้ ผมว่าเค้าก็ต้อง ได้รับเครดิตทางสังคมด้วยเช่นกัน เหมือนกันว่า เค้าให้เครดิตทางสังคมผม เค้าก็ต้องได้รับเครดิตทาง สังคมว่าเค้าเป็นคนดีเหมือนกันครับ

๕. ท่านคิดว่าจะใช้การจูงใจในระบบเครดิตทางสังคมด้วยการชมเชย ให้รางวัลและยกย่องเชิดชู เยาวชนอย่างไรบ้างจึงจะมีความเหมาะสม

การให้คำชมเชย หรือการสะสมแต้มเพื่อเอาไปแลกเป็นของรางวัลหรือสิทธิพิเศษบางอย่างได้ ผมคิดว่าอย่างในโรงเรียนที่เค้ามีคะแนนจิตพิสัยก็เหมือนระบบเครดิตทางสังคมที่บอกเหมือนกันนะ ครับ

๖. ท่านคิดว่าจะมีกิจกรรมอะไรบ้างที่จะเปิดโอกาสให้เยาวชนได้แสดงออกแบบเสรีเพื่อให้สามารถ แสดงพฤติกรรมซึ่งสะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์

พื้นที่ในการแสดงออกที่ทำให้เด็กอยากที่จะแสดงตัวตนของตัวเองออกมา โดยที่เค้าไม่คิดว่า ถ้าเค้าทำแล้วจะถูกปฏิเสธหรือผิด อย่างเพื่อนผมบางคนเค้าว่าดรูปลสวยมากเลยครับครู เค้าอยากลอง ไปวาดตามกำแพงแบบที่เมืองนอกเค้าทำ แต่เค้าทำไม่ได้เพราะมันไม่มีที่ให้วาด ผมว่า กิจกรรมอะไรก็ได้ครับขอแค่มีที่ให้เค้าได้ยวคนทีเค้าชอบจะหาทางไปทำกิจกรรมเอง

๗. ท่านคิดว่าจะใช้การสื่อสารประชาสัมพันธ์อย่างไร ที่จะทำให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบ เครดิตทางสังคม มีความรู้ความเข้าใจและร่วมมือกันในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

จัดอีเวนต์เลยครับ แล้วก็เชิญนักข่าวมาทำข่าวทั้งทางโซเชียล ข่าวโทรทัศน์ ให้ทำคนรู้ว่า มี กระบวนการแบบนี้อยู่ และที่สำคัญคือถ้าเค้าทำแบบนี้แล้วจะได้อะไรกลับมา

๘. ท่านคิดว่าจะใช้มาตรการหรือวิธีการอย่างไร (อาทิ การจัดทำฐานข้อมูลแบบ Big Data, การใช้ Application Social Credit) ที่จะทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำงานร่วมกันแบบบูรณาการในการ ขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

อันนี้ผมไม่รู้เลยครับครูว่าจะต้องทำยังไงให้ทุกคนสามารถทำงานร่วมกันได้

๙. ท่านคิดว่าจะประชาสัมพันธ์และสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทศนคติและพฤติกรรมให้กับเยาวชน อย่างไรก็ตามให้เกิดการยอมรับและปฏิบัติ ตลอดจนเข้าร่วมกิจกรรมตามระบบเครดิตทางสังคม

อย่างที่ผมบอกไว้ครับครู ถ้าเค้าเห็นว่า เค้าเข้าร่วมระบบเครดิตทางสังคมอันนี้แล้วจะทำให้
เค้าได้ประโยชน์อะไรบ้าง ผมว่าเค้าก็จะอยากเข้าร่วมกิจกรรมนี้

๑๐. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร
เหมือนที่ครูบอกว่า ถ้ามีการทำงานร่วมกันแสดงว่าทุกคนต้องมีข้อมูลเป็นอันเดียวกัน ข้อมูล
นั้นก็น่าจะถูกต้องแต่มันจะตรวจสอบได้ยังไงผมก็ไม่แน่ใจครับ

๑๑. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการหรือช่องทางในการสื่อสารและรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
ของระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

ทำเหมือนที่ผมเคยเห็นในข่าวได้มั๊ยครับครู ที่เค้าทำเป็นพวกถอดบทเรียนแล้วก็รับฟังปัญหา
ของระบบเครดิตทางสังคมเลย

ผู้ให้ข้อมูล ๘

ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ท่านมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับเด็กและเยาวชนต่อไปนี้อย่างไร

คุณลักษณะ	ความคิดเห็น		ลำดับ ความสำคัญ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
๑. มีจิตสาธารณะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	/		๘
๒. มีวินัยความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น	/		๖
๓. มีความมัธยัสถ์ อดออมและอยู่อย่างพอเพียง	/		๗
๔. มีความเมตตากรุณาและโอบอ้อมอารี	/		๓
๕. มีความซื่อสัตย์สุจริต	/		๑
๖. ความเป็นพลเมืองดีของชาติและประชาคมโลก	/		๕
๗. มีคุณธรรมและปฏิบัติตามหลักศีลธรรม	/		๒
๘. มีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง	/		๔

กรุณาระบุเหตุผลประกอบในการจัดลำดับความสำคัญ

ลำดับที่ ๑ มีความซื่อสัตย์สุจริต เพราะ คนต้องมีความซื่อสัตย์ ไม่เอาของคนอื่น ไม่คดโกง ไม่ลักขโมย

ลำดับที่ ๒ มีคุณธรรมและปฏิบัติตามหลักศีลธรรม เพราะ เป็นคนดี ไม่เบียดเบียนคนอื่น อยู่ในศีลในธรรม

ลำดับที่ ๓ มีความเมตตากรุณาและโอบอ้อมอารี เพราะ ควรมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น ช่วยเหลือสัตว์ที่ทุกข์ยาก

ความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบเครดิตทางสังคมบนพื้นฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา และมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี (วิธีการจูงใจโดยการให้รางวัล การชมเชยและการยกย่องเชิดชู เพื่อให้เด็กและเยาวชนแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผ่านกิจกรรมและช่องทางการแสดงออกได้อย่างเสรีและรู้สึกปลอดภัย)

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ถ้าประเทศไทยจะมีระบบเครดิตทางสังคม

เห็นด้วย เป็นการให้โอกาสเด็กที่ทำผิด อย่างผมทำผิดไปแล้วกลับไปวันนั้นก็ไม่ได้แล้ว แต่หลังจากนี้ผมจะแก้ไขให้ตัวเองเป็นคนดีขึ้นมาไม่ทำผิดอีก

๒. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะช่วยส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับเด็กและเยาวชนหรือไม่อย่างไร

ก็ถ้ามีการให้รางวัล ก็น่าจะช่วยให้อยากทำดีเพิ่มขึ้น ก็ต้องดูว่าให้อะไรถ้าอยากได้ก็น่าจะทำ แต่ถ้าไม่น่าสนใจก็ไม่ทำ

๓. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะมีผลกระทบกับบุคคล องค์กร ชุมชนและสังคมอย่างไร

ถ้าเด็กเป็นเด็กดีขึ้น พ่อแม่ก็ไม่เดือดร้อน ครูก็สบายใจ สังคมก็ไม่ต้องหวาดกลัวกังวล...เด็กก็กลับไปใช้ชีวิตในสังคมอย่างปกติ

๔. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการชักชวนให้บุคคลและองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมในการดำเนินการระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

เพื่อนชวนให้เข้า เพื่อนๆเข้ากันหมด ก็น่าจะมีคนเข้าร่วมเยอะขึ้น หรือเป็นโครงการที่โรงเรียนครูที่โรงเรียนให้เข้าเก็บคะแนนแบบนี้ก็น่าจะได้เยอะนะ

๕. ท่านคิดว่าจะใช้การจูงใจในระบบเครดิตทางสังคมด้วยการชมเชย ให้รางวัลและยกย่องเชิดชูเยาวชนอย่างไรบ้างจึงจะมีความเหมาะสม

ให้เกียรติบัตรมัย หรือให้เป็นเงินก็ได้เพื่อใครที่ต้องการทุนเรียนจะได้มีเงินมาหมุนใช้จ่าย

๖. ท่านคิดว่าจะมีกิจกรรมอะไรบ้างที่จะเปิดโอกาสให้เยาวชนได้แสดงออกแบบเสรีเพื่อให้สามารถแสดงพฤติกรรมซึ่งสะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์

การประกวดต่างๆ เช่น ประกวดร้องเพลง ประกวดดนตรี

๗. ท่านคิดว่าจะใช้การสื่อสารประชาสัมพันธ์อย่างไร ที่จะทำให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบเครดิตทางสังคม มีความรู้ความเข้าใจและร่วมมือกันในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

แชร์ในเฟซบุ๊ก. ในไลน์

๘. ท่านคิดว่าจะใช้มาตรการหรือวิธีการอย่างไร (อาทิ การจัดทำฐานข้อมูลแบบ Big Data, การใช้ Application Social Credit) ที่จะทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำงานร่วมกันแบบบูรณาการในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

จัดงานให้มาพูดคุยรวมกัน

๙. ท่านคิดว่าจะประชาสัมพันธ์และสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทศนคติและพฤติกรรมให้กับเยาวชนอย่างไรเพื่อให้เกิดการยอมรับและปฏิบัติ ตลอดจนเข้าร่วมกิจกรรมตามระบบเครดิตทางสังคม

เชิญชวน กตโลค์เพจ. แชร์ในเฟซบุ๊ก. กลุ่มไลน์

๑๐. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

สอบถามจากคนที่ดูแลระบบ

๑๑. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการหรือช่องทางในการสื่อสารและรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

ทำแบบสอบถาม. เปิดโหวตในเฟซบุ๊ก

ผู้ให้ข้อมูล ๙

ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ท่านมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับเด็กและเยาวชนต่อไปนี้อย่างไร

คุณลักษณะ	ความคิดเห็น		ลำดับ ความสำคัญ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
๑. มีจิตสาธารณะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	√		๕
๒. มีวินัยความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น	√		๓
๓. มีความมัธยัสถ์ อดออมและอยู่อย่างพอเพียง		√	๘
๔. มีความเมตตากรุณาและโอบอ้อมอารี	√		๖
๕. มีความซื่อสัตย์สุจริต	√		๒
๖. ความเป็นพลเมืองดีของชาติและประชาคมโลก	√		๔
๗. มีคุณธรรมและปฏิบัติตามหลักศีลธรรม	√		๗
๘. มีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง	√		๑

กรุณาระบุเหตุผลประกอบในการจัดลำดับความสำคัญ

ลำดับที่ ๑ มีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง เพราะ ตัดสินใจทำเรื่องที่ถูกต้องได้

ลำดับที่ ๒ มีความซื่อสัตย์สุจริต เพราะ การทำสิ่งที่ไม่ซื่อสัตย์สุจริต เช่น การทำสิ่งที่ผิดกฎหมายก็จะทำให้เราได้รับบทลงโทษ ไม่สามารถใช้ชีวิตได้อย่างปกติ

ลำดับที่ ๓ มีวินัยความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น เพราะ ทำให้เราเห็นอกเห็นใจผู้อื่น คิดถึงผลของการกระทำ สิ่งที่ต้องรับผิดชอบ ทำให้มีความระมัดระวังมากขึ้น สังคมก็จะดีขึ้น

ความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบเครดิตทางสังคมบนพื้นฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา และมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี (วิธีการจูงใจโดยการให้รางวัล การชมเชยและการยกย่องเชิดชู เพื่อให้เด็กและเยาวชนแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผ่านกิจกรรมและช่องทางการแสดงออกได้อย่างเสรีและรู้สึกปลอดภัย)

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ถ้าประเทศไทยจะมีระบบเครดิตทางสังคม

ไม่เห็นด้วย

๒. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะช่วยส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับเด็กและเยาวชนหรือไม่อย่างไร

ไม่ช่วย เพราะเด็กที่มีปัญหาที่ไม่ได้รับการแก้ไขปัญหาย่อยดี

๓. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะมีผลกระทบกับบุคคล องค์กร ชุมชนและสังคมอย่างไร

ทำให้เราหมดหวังในการทำสิ่งต่างๆมากขึ้น แต่ไม่รู้สึกรว่าจะทำให้สังคมดีขึ้น

๔. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการชักชวนให้บุคคลและองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมในการดำเนินกระบวน
เครดิตทางสังคมได้อย่างไร

ชักจูงด้วยรางวัล หากทำแล้วได้รางวัลอย่างที่บอก คนก็มักจะเข้าร่วมเพราะได้รางวัล. แต่คนที่
ทำความผิด คนที่ไม่ได้เป็นคนดีของสังคมก็ไม่มีใครอยากเข้า

๕. ท่านคิดว่าจะใช้การจูงใจในระบบเครดิตทางสังคมด้วยการชมเชย ให้รางวัลและยกย่องเชิดชู
เยาวชนอย่างไรบ้างจึงจะมีความเหมาะสม

ให้รางวัลอย่างเท่าเทียมกัน และยุติธรรม

๖. ท่านคิดว่าจะมีกิจกรรมอะไรบ้างที่จะเปิดโอกาสให้เยาวชนได้แสดงออกแบบเสรีเพื่อให้สามารถ
แสดงพฤติกรรมซึ่งสะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์

กิจกรรมในโรงเรียน การแข่งขันกีฬา

๗. ท่านคิดว่าจะใช้การสื่อสารประชาสัมพันธ์อย่างไร ที่จะทำให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบ
เครดิตทางสังคม มีความรู้ความเข้าใจและร่วมมือกันในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

ใช้อินเตอร์เน็ตประชาสัมพันธ์

๘. ท่านคิดว่าจะใช้มาตรการหรือวิธีการอย่างไร (อาทิ การจัดทำฐานข้อมูลแบบ Big Data, การใช้
Application Social Credit) ที่จะทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำงานร่วมกันแบบบูรณาการในการ
ขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

สร้างเพจ สร้างเครือข่ายของแต่ละที่

๙. ท่านคิดว่าจะประชาสัมพันธ์และสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทัศนคติและพฤติกรรมให้กับเยาวชน
อย่างไรเพื่อให้เกิดการยอมรับและปฏิบัติ ตลอดจนเข้าร่วมกิจกรรมตามระบบเครดิตทางสังคม

สื่อสารกับเยาวชนอย่างชัดเจนของข้อดีข้อเสียของการเข้าร่วมกิจกรรม.

๑๐. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร
ลงข้อมูลหลายๆที่ จะสามารถเช็คได้ว่าข้อมูลตรงกันรึป่าว

๑๑. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการหรือช่องทางในการสื่อสารและรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
ของระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

Facebook youtube. สื่อโซเชียลต่างๆ

ผู้ให้ข้อมูล ๑๐

ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ท่านมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับเด็กและเยาวชนต่อไปนี้อย่างไร

คุณลักษณะ	ความคิดเห็น		ลำดับ ความสำคัญ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
๑. มีจิตสาธารณะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	√		๗
๒. มีวินัยความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น	√		๖
๓. มีความมัธยัสถ์ อดออมและอยู่อย่างพอเพียง	√		๕
๔. มีความเมตตากรุณาและโอบอ้อมอารี	√		๒
๕. มีความซื่อสัตย์สุจริต	√		๑
๖. มีความเป็นพลเมืองดีของชาติและประชาคมโลก		√	
๗. มีคุณธรรมและปฏิบัติตามหลักศีลธรรม	√		๔
๘. มีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง	√		๓

กรุณาระบุเหตุผลประกอบในการจัดลำดับความสำคัญ

ลำดับที่ ๑ หากมีความซื่อสัตย์สุจริต คุณธรรมหรือความดีอย่างอื่นก็จะค่อยๆเกิดขึ้นในตัวเด็กและเยาวชน และจะไม่ก่อภาระให้แก่ตนเองและผู้อื่น

ลำดับที่ ๒ ความเมตตาเป็นอารมณ์หรือสภาวะของคนดี และเป็นสิ่งที่ใช้ในการชนะความโกรธและเป็นมิตรต่อผู้อื่น ช่วยระงับการทะเลาะวิวาทของเด็กและเยาวชนที่เป็นปัญหาในสังคมไทยในขณะนี้

ลำดับที่ ๓ ความพอเพียงเป็นเครื่องชี้วัดระดับความคิดและปัญญาของเด็ก รู้จักใช้ประโยชน์จากสิ่งของที่มี รู้คุณค่าของเงินและทรัพย์สิน ทำให้มีความพอใจ ไม่ฟุ่มเฟือย

ความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบเครดิตทางสังคมบนพื้นฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา และมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี (วิธีการจูงใจโดยการให้รางวัล การชมเชยและการยกย่องเชิดชู เพื่อให้เด็กและเยาวชนแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผ่านกิจกรรมและช่องทางการแสดงออกได้อย่างเสรีและรู้สึกปลอดภัย)

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ถ้าประเทศไทยจะมีระบบเครดิตทางสังคม

.....ก่อนอื่นต้องนิยามคำว่าระบบเครดิตทางสังคมให้เข้าใจเป็นพื้นฐานเสียก่อนว่ามีความหมายกว้างเพียงใด หากระบบเครดิตทางสังคมพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างคุณลักษณะ ๘ ประการดังกล่าวมาแล้ว ข้าพเจ้ามีความเห็นคล้อยด้วย.

๒. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะช่วยส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับเด็กและเยาวชนหรือไม่อย่างไร

.....การให้รางวัล การชมเชย และการยกย่องเชิดชู เป็นวิธีการที่ทำให้เด็กและเยาวชนได้รับการยอมรับจากสังคมรอบข้าง และอาจนำไปสู่คุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับผู้ใหญ่หรือผู้ปกครองได้

๓. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะมีผลกระทบต่อบุคคล องค์กร ชุมชนและสังคมอย่างไร

.....เห็นว่า หากระบบเครดิตทางสังคมสามารถสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนเพียงแค่นี้หรือสองประการ ก็ย่อมมีผลดีต่อเด็กและเยาวชน ผู้อื่น และชุมชนรอบตัวเด็ก และเยาวชนแล้ว

๔. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการชักชวนให้บุคคลและองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมในการดำเนินการระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

.....การจูงใจบุคคลและองค์กรเกี่ยวข้องให้ร่วมดำเนินการระบบเครดิตทางสังคมทำได้ด้วยวิธีการสมัครใจและบังคับโดยกฎหมาย ต้องเสนอผลประโยชน์ในรูปแบบต่างๆทางกฎหมายหรือทางสังคม กรณีทางกฎหมาย เช่นการผลประโยชน์ทางภาษีหรือการลดหย่อนเกี่ยวกับภาระค่าใช้จ่าย ทางสังคม เช่นการให้ประกาศเกียรติคุณ เป็นต้น

๕. ท่านคิดว่าจะใช้การจูงใจในระบบเครดิตทางสังคมด้วยการชมเชย ให้รางวัลและยกย่องเชิดชูเยาวชนอย่างไรบ้างจึงจะมีความเหมาะสม

.....การยกย่อง ชมเชย หรือรางวัล ควรพิจารณาจากการกระทำก่อนประโยชน์ให้แก่สังคมส่วนร่วม เป็นสำคัญ ซึ่งต้องพิจารณาตามอายุ การศึกษา ความพร้อมของร่างกาย ความตั้งใจ และการยอมรับของคนรอบข้าง

๖. ท่านคิดว่าจะมีกิจกรรมอะไรบ้างที่จะเปิดโอกาสให้เยาวชนได้แสดงออกแบบเสรีเพื่อให้สามารถแสดงพฤติกรรมซึ่งสะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....กิจกรรมที่ช่วยเหลือบุคคล องค์กรภาคี หน่วยงานรัฐ วัตถุประสงค์ในทุกระดับ ตามความสามารถ และความถนัดของเด็กและเยาวชน เช่น เด็กเรียนช่วงเย็นก็ให้ซ่อมรถในช่วงเทศกาลต่างๆหรือ อุทกภัย หรือวาตภัย

๗. ท่านคิดว่าจะใช้การสื่อสารประชาสัมพันธ์อย่างไร ที่จะทำให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบเครดิตทางสังคม มีความรู้ความเข้าใจและร่วมมือกันในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

.....ต้องทำให้ทุกภาคส่วนตระหนักถึงปัญหาของเด็กและเยาวชนที่กระทำให้เกิดปัญหาทางสังคม ไม่มองว่าเด็กและเยาวชนเป็นภาระหรือภัยของชาติ

๘. ท่านคิดว่าจะใช้มาตรการหรือวิธีการอย่างไร (อาทิ การจัดทำฐานข้อมูลแบบ Big Data, การใช้ Application Social Credit) ที่จะทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำงานร่วมกันแบบบูรณาการในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

.....ควรกำหนดตัวชี้วัดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนระบบเครดิตทางสังคม ตลอดจนทั้งหามาตรการจูงใจให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมด้วย

๙. ท่านคิดว่าจะประชาสัมพันธ์และสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทศนคติและพฤติกรรมให้กับเยาวชน
อย่างไรเพื่อให้เกิดการยอมรับและปฏิบัติ ตลอดจนเข้าร่วมกิจกรรมตามระบบเครดิตทางสังคม

.....ติดต่อประสานงานขอความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ อาทิ องค์กรมหาชนต่างๆที่มุ่งพัฒนา
ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนให้เป็นพลเมืองที่ดี และองค์กรภาคเอกชนและมูลนิธิต่างๆให้ช่วยกัน
ประชาสัมพันธ์

๑๐. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

.....ต้องมีช่องทางหรือระบบจัดเก็บข้อมูลที่มีมาตรฐานของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับเด็กและ
เยาวชน

๑๑. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการหรือช่องทางในการสื่อสารและรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
ของระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

.....สื่อทุกรูปแบบ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุโทรทัศน์ เว็บไซต์ของส่วนกลางและเอกชน รวมทั้ง
สถานที่ราชการและสถานที่สำคัญ โดยให้ผู้แสดงความคิดเห็นได้รับรางวัลจากการแสดงความคิดเห็น
ไม่ว่าจะทรัพย์สิน โលเกียรติยศ หรือเครดิตรูปแบบอื่น

ผู้ให้ข้อมูล ๑๑

ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ท่านมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับเด็กและเยาวชนต่อไปนี้อย่างไร

คุณลักษณะ	ความคิดเห็น		ลำดับ ความสำคัญ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
๑. มีจิตสาธารณะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	√		๗
๒. มีวินัยความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น	√		๑
๓. มีความมัธยัสถ์ อดออมและอยู่อย่างพอเพียง	√		๕
๔. มีความเมตตากรุณาและโอบอ้อมอารี	√		๓
๕. มีความซื่อสัตย์สุจริต	√		๔
๖. ความเป็นพลเมืองดีของชาติและประชาคมโลก	√		๘
๗. มีคุณธรรมและปฏิบัติตามหลักศีลธรรม	√		๒
๘. มีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง	√		๖

กรุณาระบุเหตุผลประกอบในการจัดลำดับความสำคัญ

ข้อ ๑. เรียงลำดับคุณลักษณะ

๑. มีวินัยและความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น ผู้ให้ข้อมูลเห็นว่าควรปรับเป็นการมีวินัยต่อตัวเอง ส่วนการมีวินัยต่อสังคมและผู้อื่นนั้นเห็นว่าเป็นอีกขั้นของการมีวินัยแต่ควรเริ่มต้นจากการมีวินัยต่อตัวเองก่อน เพราะจะต้องมีวินัยต่อตัวเองก่อนเนื่องจากว่าหากยังไม่สามารถมีวินัยต่อตัวเองได้แล้วก็จะไม่สามารถมีวินัยต่อสังคมและผู้อื่นได้เพราะจะไม่เข้าใจพื้นฐานของคำว่าวินัย โดยผู้ให้ข้อมูลเห็นว่าคำว่าวินัยมีนัยว่าเป็นการสร้างโอกาสในการใช้ชีวิตของตัวเอง หรือเครื่องมือในการสร้างโอกาสให้สังคมมนุษย์อยู่อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อยไม่กระทบกระทั่งซึ่งกันและกัน

๒. เรื่องคุณธรรมจริยธรรม ผู้ให้ข้อมูลเห็นว่าคนที่คนเราจะมีคุณธรรมและจริยธรรมนั้นต้องมีความรู้สึกว่ามีบุญใจที่ได้เกิดมาเป็นมนุษย์หรือเรียกว่าศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เพราะฉะนั้นการที่ตระหนักรู้ว่าได้มีโอกาสเกิดมาเป็นมนุษย์ในชาตินี้นั้นถือว่ายาก การที่มีความเชื่อว่ามนุษย์เป็นสัตว์ประเสริฐนั้นเกิดขึ้นจากการฝึก การฝึกในที่นี้คือการฝึกจิตใจและมีความอดทนมุ่งมั่นที่จะไปสู่สิ่งที่ตนเองมุ่งหวังไว้ การมีคุณธรรมและจริยธรรมจึงเกิดจากการฝึก โดยเริ่มจากการฝึกเสียสละ ฝึกที่จะสูญเสีย ฝึกที่จะเห็นประโยชน์ของผู้อื่นมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว ฝึกที่จะให้สังคมมากกว่าตนเอง โดยเฉพาะการให้ที่ไม่ต้องมีต้นทุนเลยคือการให้ความรัก ความเมตตาต่อทุกสิ่งในโลกนี้ เช่น ธรรมชาติ ดังนั้น คนเราเมื่อได้มีการฝึกตนแล้วก็จะนำไปสู่การมีคุณธรรมและจริยธรรมตามมาได้เอง

๓. ความเมตตากรุณาหรือความโอบอ้อมอารี ผู้ให้ข้อมูลเห็นว่าความเมตตากรุณาความโอบอ้อมอารีในนัยนี้ก็คือ การให้ไม่จำเป็นต้องเป็นการให้ทรัพย์สินหรือสิ่งของมีค่าแต่อย่าใดการให้ คือ การให้ความรักความเมตตา และการให้โอกาส กรณีที่ศาลใช้แผนฟื้นฟูแทนการพิพากษาก็ถือเป็นหนึ่ง

ในการให้โอกาสแก่เด็กและเยาวชนที่ผิดพลาดหรือกระทำความผิดอาจโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม ซึ่งศาลจะใช้มาตรการดังกล่าวในการดัดนิสัยเด็กและเยาวชนดังกล่าวนั้นออกมาจากกระบวนการพิจารณาตามปกติและไม่ทำให้เกิดเป็นจุดต่างในชีวิตของเด็กและเยาวชน เพื่อกลับคืนสู่สังคมต่อไป

๔. ความซื่อสัตย์สุจริต เมื่อคนเรามีความต้องการโดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวน้อยลง โดยไม่คิดที่จะเบียดเบียนผู้อื่น

๕. ความมั่งคั่งถือต่อมอยู่อย่างพอเพียง

๖. การมีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง จะต้องมึ่วิศุติหรือทักษะในการฝึกที่ถูกต้องอยู่ในกรอบของความเป็นมนุษย์

๗. การมีจิตสาธารณะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนร่วม เป็นเรื่องของการให้นั่นเอง เช่น การให้ใจ ให้ความรัก ให้โอกาส หรือให้ทรัพย์สินสิ่งของ การให้โอกาสแก่สาธารณะเพื่อประโยชน์แก่ส่วนร่วม

๘. การเป็นพลเมืองดีของชาติและสังคมโลก ซึ่งถือเป็นเรื่องที่เป็นผลลัพธ์ที่เกิดจากข้อต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

ความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบเครดิตทางสังคมบนพื้นฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา และมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี (วิธีการจูงใจโดยการให้รางวัล การชมเชยและการยกย่องเชิดชู เพื่อให้เด็กและเยาวชนแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผ่านกิจกรรมและช่องทางการแสดงออกได้อย่างเสรีและรู้สึกปลอดภัย)

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ถ้าประเทศไทยจะมีระบบเครดิตทางสังคม

.....ผู้ให้ข้อมูลเห็นว่าคำว่าเครดิตทางสังคมเป็นเสมือนกล่อง โดยเห็นว่าไม่เห็นความสำคัญของกล่องเท่ากับการที่จะมีจิตใจที่มีวินัย มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความภูมิใจในความเป็นมนุษย์ การที่จะมีสิ่งเหล่านี้ เพียงแต่ควรมีการศึกษานุคคลอื่นที่ด้อยกว่ามีโอกาสน้อยกว่า โดยจะต้องเป็นการศึกษาในลักษณะการศึกษาซึ่งกันและกัน ดังนั้น สิ่งที่มีความสำคัญ คือ ความภูมิใจในการเป็นมนุษย์ซึ่งเกิดจากภายในเกิดจากการฝึกฝนตนเองเท่านั้น

๒. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะช่วยส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับเด็กและเยาวชนหรือไม่อย่างไร

.....ไม่เลย เพราะผู้ให้ข้อมูลเห็นว่าควรให้ความสำคัญกับเรื่องความภูมิใจในการเป็นมนุษย์ และการฝึกฝน โดยเริ่มต้นจากการฝึกตนเอง

๓. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะมีผลกระทบต่อบุคคล องค์กร ชุมชนและสังคมอย่างไร

.....ผู้ให้ข้อมูลเห็นว่าถ้ามีเครดิตทางสังคมที่ดีผลที่จะเกิดขึ้นถือเป็นผลลัพธ์ที่ดี. ในเมื่อคนรอบข้าง หรือสภาพแวดล้อมทางสังคมรอบตัวที่ดีย่อมส่งผลดีต่อทั้งตัวเองและสังคมเช่นเดียวกัน ซึ่งถือเป็นเครดิตทางสังคมที่ไม่มีรูปร่างแต่สามารถรู้สึกได้ แต่ในความเป็นมนุษย์ก็ยังคงมีความรัก ความโลภ.

ความโกรธ และความหลง แต่สิ่งแรกที่ควรมีให้แกกันนั้น คือ “มธุรสวาจา” แปลว่า คำพูดคำกล่าวที่ไพเราะอ่อนหวาน โดยสิ่งที่ต้องการ คือ กลยาณมิตร คือ มิตรแท้ เพื่อนแท้ เพื่อนตาย เพื่อนที่คอยช่วยเหลือเพื่อนอย่างจริงใจโดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน เป็นมิตรที่หวังดี มีสิ่งดี ๆ ให้กันด้วยความจริงใจ โดยผู้ให้ข้อมูลเห็นว่าเป็นเพื่อนที่พูดในสิ่งที่เราไม่อยากฟังแต่เป็นสิ่งที่ส่งผลดีต่อเราเอง

๔. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการชักชวนให้บุคคลและองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมในการดำเนินการระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

.....การจูงใจบุคคลและองค์กรเกี่ยวข้องให้ร่วมดำเนินการระบบเครดิตทางสังคมทำได้ด้วยวิธีการสมัครใจและบังคับโดยกฎหมาย ต้องเสนอผลประโยชน์ในรูปแบบต่างๆทางกฎหมายหรือทางสังคม กรณีทางกฎหมาย เช่นการผลประโยชน์ทางภาษีหรือการลดหนี้เกี่ยวกับภาระค่าใช้จ่าย ทางสังคม เช่นการให้ประกาศเกียรติคุณ เป็นต้น การบูรณาการร่วมกันต้องไม่มีคำว่าอำนาจนิยม โดยเน้นเรื่องความเมตตา กรุณา และการให้ เมื่อตัดเรื่องอำนาจนิยมออกก็จะสามารถร่วมกันทำหน้าที่ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

๕. ท่านคิดว่าจะใช้การจูงใจในระบบเครดิตทางสังคมด้วยการชมเชย ให้รางวัลและยกย่องเชิดชูเยาวชนอย่างไรบ้างจึงจะมีความเหมาะสม

.....ผู้ให้ข้อมูลเห็นว่าเด็กย่อมมีสังคมของเด็ก ดังนั้น แรงจูงใจ คือการที่ให้เด็กได้อยู่ร่วมกันระหว่างเด็กรุ่นเดียวกัน จึงไม่ควรปิดกั้นตัวเองและสร้างสังคมในการศึกษาซึ่งกันและกัน ซึ่งถือเป็นการให้โอกาสตัวเองโดยไม่ปิดกั้นตัวเอง ผู้ให้ข้อมูลเห็นว่าองค์กร โรงเรียนหรือภายในบ้าน ไม่ได้หมายความว่าต้องจำกัดเฉพาะกลุ่มตัวเอง

๖. ท่านคิดว่าจะมีกิจกรรมอะไรบ้างที่จะเปิดโอกาสให้เยาวชนได้แสดงออกแบบเสรีเพื่อให้สามารถแสดงพฤติกรรมซึ่งสะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....ผู้ให้ข้อมูลเห็นว่าควรนำกิจกรรมสันตนาการมาใช้เป็นเครื่องมือ หมายถึง ภาษา เสียงดนตรี ก็ถือเป็นภาษา และถือเป็นภาษาสากล สังคมที่แตกต่าง การเรียนรู้สังคมที่แตกต่างเพื่อให้ทราบถึงความคิดและลักษณะการดำรงชีวิตที่แตกต่าง เวทีระหว่างเด็กและเยาวชนทั่วไปกับเด็กและเยาวชนในกลุ่มศึกษาไม่มีความพิเศษเพียงแต่มีเงื่อนไข เช่น มีเงื่อนไขห้ามเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

๗. ท่านคิดว่าจะใช้การสื่อสารประชาสัมพันธ์อย่างไร ที่จะทำให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบเครดิตทางสังคม มีความรู้ความเข้าใจและร่วมมือกันในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

.....วิธีการชักจูงให้เกิดความรู้สึกระหันทันรู้ถึงความสำคัญการให้เกียรติซึ่งกันและกัน โดยจิตใจ คำพูด และการกระทำ หรือการให้ความเคารพ

๘. ท่านคิดว่าจะใช้มาตรการหรือวิธีการอย่างไร (อาทิ การจัดทำฐานข้อมูลแบบ Big Data, การใช้ Application Social Credit) ที่จะทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำงานร่วมกันแบบบูรณาการในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

.....ไม่มีความเห็น

๙. ท่านคิดว่าจะประชาสัมพันธ์และสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทศนคติและพฤติกรรมให้กับเยาวชน
อย่างไรเพื่อให้เกิดการยอมรับและปฏิบัติ ตลอดจนเข้าร่วมกิจกรรมตามระบบเครดิตทางสังคม

.....เมื่อทำสิ่งที่ดีก็จะส่งผลต่อความรู้สึกของตัวเอง ดังนั้น จึงควรมีความรับผิดชอบต่อตนเองและ
ผู้อื่น และการหาต้นแบบที่ดีเพื่อเป็นต้นแบบให้แก่ชีวิตหรือแรงบันดาลใจที่ดี

๑๐. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

.....ไม่มีความเห็น

๑๑. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการหรือช่องทางในการสื่อสารและรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
ของระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

.....อยากให้สังคมให้ความสำคัญแก่เด็กและเยาวชนในกลุ่มที่ศึกษาเป็นพิเศษ. ๑. เรื่องการให้
หมายถึงการให้โอกาส โดยเฉพาะอย่างยิ่งห้ามไปตัดโอกาสเด็กเพียงเพราะคำว่าฉันอาบน้ำร้อนมาก่อน.
๒. การสร้างกฎ วินัย และระเบียบ. ๓. มีพื้นที่ในการแสดงออกในสิ่งที่เด็กและเยาวชนต้องการ.

ผู้ให้ข้อมูล ๑๒

ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับเด็กและเยาวชนทั้ง ๘ ประการ ตามแบบ สัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่า คุณลักษณะทั้ง ๘ ประการดังกล่าว มีบางหัวข้อที่เป็นหัวข้อใหญ่ ได้แก่ หัวข้อที่ ๗ ความมีคุณธรรม ซึ่งจะครอบคลุมหัวข้ออื่นด้วย หรือหัวข้อที่ ๖ ความเป็นพลเมืองที่ดีก็คือนีคุณธรรม ทั้งนี้ สาเหตุที่มีการระบุคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้หลายประการ เนื่องจากในการจัดทำแผนพัฒนาต่าง ๆ ผู้แทนจากหน่วยงานที่มาประชุมร่วมกันมักจะกำหนดสิ่งที่หน่วยงานของตนเองเห็นว่าควรมีไว้ในแผน ทำให้การเติบโตขึ้นมาเป็นบุคคลคนหนึ่งในสังคมต้องมีคุณสมบัติจำนวนมาก ซึ่งในทางปฏิบัติแล้วก็เป็นไปได้ยากที่จะมีบุคคลที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ แม้แต่วัยผู้ใหญ่ เพราะในความเป็นมนุษย์ยังต้องมีการกระทำผิดบ้าง จึงควรต้องมีการจัดลำดับความสำคัญ แล้วมีการให้คะแนนประเมินว่าคุณลักษณะข้อใดที่มีผู้คัดเลือกมากที่สุดก็น่าจะเป็นข้อที่ดีที่สุด

สำหรับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ผู้ให้สัมภาษณ์คัดเลือก โดยจัดลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย จำนวน ๓ ลำดับ มีดังนี้

๑. ความมีวินัย เนื่องจากความมีวินัยเป็นพื้นฐานของทุกเรื่อง โดยยกตัวอย่างประเทศญี่ปุ่น ซึ่งเมื่อเด็กและเยาวชนมีวินัยก็จะตั้งใจเรียนและเรียนดี เชื้อพืงพ่อแม่ เคารพกฎจรรยาจร เป็นต้น

๒. ความซื่อสัตย์สุจริต

๓. ความกตัญญู

อย่างไรก็ตาม นอกเหนือจากคุณลักษณะทั้งสามข้อแล้ว ผู้ใหญ่ยังต้องส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีความรู้ มีงานทำ และสามารถพึ่งพาตนเองได้

ความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบเครดิตทางสังคมบนพื้นฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา และมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี (วิธีการจูงใจโดยการให้รางวัล การชมเชยและการยกย่องเชิดชู เพื่อให้เด็กและเยาวชนแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผ่านกิจกรรมและช่องทางการแสดงออกได้อย่างเสรีและรู้สึกปลอดภัย)

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ถ้าประเทศไทยจะมีระบบเครดิตทางสังคม

ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นด้วยที่จะให้มีระบบเครดิตทางสังคมที่เป็นการเสริมแรงทางบวกในทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการให้คะแนน การให้รางวัล รวมถึงการให้คำชื่นชมจากพ่อแม่ ครูอาจารย์ หรือบุคคลรอบข้าง และที่สำคัญควรทำทุกวันและบ่อยๆ การชื่นชม ชมเชย เป็นการทำให้่ง่ายที่สุดของ

ระบบเครดิตทางสังคม และอยากให้มองทุกมิติเป็นทัศนคติเชิงบวก การขึ้นชมมีหลายระดับ แต่บ้านเรามักสร้างเครดิตทางสังคมแบบเน้นที่ผู้ชนะ เช่น มอบรางวัลและขึ้นชมกับผู้ชนะการแข่งขัน หรือคนเก่ง โดยลืมชื่นชมผู้ร่วมแข่งขัน หรือคนอื่นๆ ได้ไม่ได้เก่งหรือผ่านการคัดเลือก ดังนั้น เพื่อให้เกิดการสร้างเครดิตทางสังคม ควรมองในภาพรวม เช่น อย่าขึ้นชมเฉพาะผู้ชนะ หรือ คนเก่ง แต่ควรพิจารณารายละเอียด เช่น ทำสถิติดีขึ้น เหมือนแข่งขันกับตนเอง ก็ควรได้รับการชื่นชมด้วยเช่นกัน

๒. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะช่วยส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับเด็กและเยาวชนหรือไม่อย่างไร

.....บ้านเรา เน้นไปที่ ระบบแพ้คัดออก ทำให้เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ถูกกีดกันออกสังคม การจะนำระบบเครดิตทางสังคมมาช่วยส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับเด็กและเยาวชน ต้องเปลี่ยนที่ทัศนคติของผู้ใหญ่ โดยการเปิดทางเลือกให้เยอะเท่าที่จะทำได้ เช่น แค่เปลี่ยนให้เด็กและเยาวชน ถ้าวอกมาพูดหน้าห้อง ก็ได้รับการชื่นชมจากเพื่อนร่วมชั้นเรียน ก็เป็นการสร้างระบบเครดิตทางสังคม

๓. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะมีผลกระทบต่อบุคคล องค์กร ชุมชนและสังคมอย่างไร

.....คงหนีไม่พ้นการปรับเปลี่ยนทัศนคติของผู้ใหญ่ ที่จำเป็นและสำคัญ เพราะจะส่งผลถึงการเปลี่ยนแปลง

๔. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการชักชวนให้บุคคลและองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมในการดำเนินการระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่า ก่อนอื่นต้องวิเคราะห์ถึงบุคคลหรือองค์กรที่มีบทบาทต่อการส่งเสริมระบบเครดิตทางสังคม ซึ่งคนส่วนใหญ่มักจะระบุว่าเป็นพ่อแม่ แต่หากวิเคราะห์ในเชิงลึกจะเห็นว่าแม้แต่พ่อแม่ของเด็กและเยาวชนเองก็ยังมีประสบปัญหาการดำรงชีวิตในหลายด้านและต้องดิ้นรนเพื่อความอยู่รอด จากการศึกษาเด็กและเยาวชนในสถานพินิจพบว่าเด็กที่กระทำความผิดส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงมัธยมต้น ซึ่งเป็นช่วงเปลี่ยนผ่านระหว่างวัยเด็กไปสู่ผู้ใหญ่ เด็กต้องการเรียนรู้และมีโอกาสกระทำความผิดพลาดได้ค่อนข้างสูง แต่การก้าวพลาดไม่ได้หมายถึงความเลวร้าย เพราะทุกคนย่อมมีโอกาสทำผิดพลาดได้ ยกตัวอย่างเช่น เด็กสองคนที่มีอายุเท่ากัน เพศเดียวกัน คนหนึ่งเป็นเด็กนักเรียนที่ขโมยของในโรงเรียน อีกคนหนึ่งเป็นเด็กเร่ร่อนที่ขโมยของในร้านสะดวกซื้อ เด็กที่ขโมยของในโรงเรียน จะมีกระบวนการประนีประนอม โดยครูอาจจะเชิญเด็กมาพูดคุยทำความเข้าใจและคาดหวังได้ แต่เด็กที่ขโมยของในร้านสะดวกซื้ออาจจะต้องถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย ทั้งที่เด็กมีพฤติกรรมแบบเดียวกัน เพียงแต่ยืนอยู่คนละสถานะ ซึ่งกรณีลักษณะดังกล่าวเป็นความจริงในสังคม เพราะฉะนั้นจึงอาจจะฝากความหวังไว้กับพ่อแม่เพียงอย่างเดียวไม่ได้

.....กลุ่มคนที่มีบทบาทสำคัญจึงอาจจะต้องเป็นกลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่ในการดูแลและคุมประพฤติเด็กและเยาวชน ซึ่งควรจะต้องเข้าใจชีวิตของเด็กและเยาวชนแต่ละรายโดยละเอียด เนื่องจากแต่ละรายมีจุดหักเหของชีวิตที่ต่างกัน จึงควรจะต้องดูแลอย่างใกล้ชิด มีการจัดกิจกรรมและสร้างทางเลือกหลาย ๆ ทาง เพราะเมื่อเด็กและเยาวชนได้ทำกิจกรรมและพบเจอผู้คนจำนวนมาก ก็จะสามารถตัดสินใจเลือกทางเดินของตนเองได้ ดังนั้น ในการทำหน้าที่ดูแลและคุมประพฤติเด็กและเยาวชนจึง

ควรต้องใช้นักจิตวิทยาที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ เนื่องจากการคุมประพฤติเด็กไม่ใช่เพียงแค่การให้เด็กมารายงานตัวและทำตามเกณฑ์ที่ผู้ใหญ่ต้องการให้ทำ เพราะเด็กจะมีการปรับตัวเพื่อทำตามเกณฑ์ที่ผู้ใหญ่กำหนด แต่เด็กจะไม่เปลี่ยนพฤติกรรม

..... นอกจากนี้ สังคมก็มีส่วนช่วยเหลือลดพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนได้มาก ดังจะเห็นได้จากเด็กที่อยู่ในโรงเรียน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเด็กดี มีครูกำกับดูแล จึงไม่ค่อยพบการกระทำผิด ตรงกันข้ามกับเด็กที่อยู่ในสถานพินิจ ซึ่งเป็นที่รวมของผู้ที่กระทำความผิดไว้ด้วยกันและจะยิ่งทำให้เด็กได้เรียนรู้การกระทำผิดด้วยวิธีการที่ซับซ้อนมากขึ้น ดังนั้น จึงได้มีการนำแนวทางของต่างประเทศมาประยุกต์ใช้ กล่าวคือ แทนที่จะส่งเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเข้าไปในสถานพินิจ ก็ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การใช้มาตรการลักษณะดังกล่าวควรจะต้องอยู่ภายใต้การดูแลจากนักจิตวิทยาที่มีความรู้ และจะต้องมีการประเมินพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนอย่างใกล้ชิดเป็นรายกรณี โดยจะต้องรู้ว่าใครคือบุคคลที่เด็กและเยาวชนรายนั้น ๆ มีความผูกพันใกล้ชิดและไวใจ ซึ่งจะทำให้สามารถสร้างทางเลือกและหาทางออกจากปัญหาให้เด็กและเยาวชนได้ เช่น กรณีของเด็กในโรงเรียนเอกชนที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่ง ซึ่งกลายเป็นเด็กเร่ร่อนเนื่องจากถูกพ่อทำร้ายร่างกายจนต้องหนีออกจากบ้าน ซึ่งเมื่อได้รับทราบจากเด็กว่า เด็กมีความผูกพันใกล้ชิดและไวใจอา. สุดท้ายเด็กก็สามารถไปอาศัยอยู่กับอาได้ ดังนั้น ในการแก้ปัญหาลักษณะดังกล่าวจึงต้องหาจุดเชื่อมโยงได้ด้วย โดยเด็กควรจะต้องรู้ว่า เมื่อไรก็ตามที่เผชิญปัญหาหรือมีความทุกข์ หรือมีความคิดที่จะกระทำความผิด ควรจะต้องปรึกษาใคร... ซึ่งจะเป็นการช่วยให้เด็กออกจากวิกฤตได้

..... สำหรับวิธีการที่จะทำให้ผู้ใหญ่ปรับทัศนคติและเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างระบบเครดิตทางสังคม บางครั้งอาจจะต้องใช้วิธีการที่เรียกว่า “Shock Therapy” โดยต้องทำให้ผู้ใหญ่ตระหนักถึงผลสะท้อนที่จะกลับมาหากยังไม่ให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าว เช่น กรณีที่เด็กไม่เชื่อฟังจนถึงขั้นกล้าที่จะเดินชนครูในลิฟท์ เหมือนเช่นที่ปรากฏในปัจจุบัน ซึ่งก็ทำให้ผู้ใหญ่ต้องหันกลับมาทบทวนถึงรูปแบบการเลี้ยงดูเด็ก และเรียนรู้และเข้าใจจิตวิทยาเด็กใหม่อีกครั้ง

..... นอกจากนี้ ผู้ใหญ่ต้องปรับตัวในเรื่องของเทคโนโลยี โดยจะต้องเรียนรู้และเข้าใจว่าเด็กสนุกสนานกับเรื่องอะไร เกมที่เด็กเล่นคืออะไร ผู้ใหญ่ควรจะต้องปรับตัวเข้าหาเด็กและต้องเปลี่ยนความคิด โดยเฉพาะพ่อแม่รายใหม่ ควรจะต้องทุ่มเทดูแลลูกอย่างใกล้ชิดในช่วงอายุ ๗-๘ ปีแรก มีการวางแผนชีวิตให้กับลูกและพยายามเปิดทางเลือกหลาย ๆ ทาง เพื่อให้ลูกมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้งสามข้อตามที่ได้อ้างข้างต้น เพราะมีฉะนั้นอาจจะต้องมาแก้ปัญหาของลูกในตอนท้าย

..... ในขณะเดียวกัน หน่วยงานของรัฐ สถาบันการศึกษา ต้องให้ความสำคัญกับเด็ก และสร้างกลไกในการดูแลเด็กร่วมกับพ่อแม่ โดยเฉพาะในช่วงปฐมวัย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะต้องลงทุนในเรื่องบุคลากรซึ่งจำเป็นต้องมีทักษะความรู้ ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับจิตวิทยาเด็กด้วย ที่บอกไว้ข้างต้น ผมยกตัวอย่าง เช่น คนที่ไม่เคยออกมาร้องเพลง สามารถออกมาร้องเพลงได้ จะไพเราะหรือไม่ ได้ไม่ประเด็น แต่สิ่งที่แสดงออกเป็นสิ่งสำคัญ เสียงตบมือก็เป็นเครดิตทางสังคม เน้นการชื่นชม ชมเชย ต้องทำให้น้อยๆ ทำทุกวัน

๕. ท่านคิดว่าจะใช้การจูงใจในระบบเครดิตทางสังคมด้วยการชมเชย ให้รางวัลและยกย่องเชิดชูเยาวชนอย่างไรบ้างจึงจะมีความเหมาะสม

ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่าสังคมปัจจุบันมีการเสริมแรงทางบวกค่อนข้างน้อย เนื่องจากคนไทยมีนิสัยจับผิด ในขณะที่เด็กและเยาวชนต้องการคำชื่นชมเป็นเบื้องต้น ซึ่งคำชื่นชมก็มีหลายระดับ คนไทยส่วนใหญ่มักจะชื่นชมแต่เฉพาะผู้ชนะ เช่น ในการแข่งขันกีฬาวิ่งหรือว่ายน้ำจะมีผู้ชนะเพียง ๓ คน ซึ่งถือเป็นคนส่วนน้อย ทำให้เด็กและเยาวชนที่ไม่ได้เป็นผู้ชนะ และถือเป็นคนส่วนใหญ่ของสังคมเกิดปมด้อย ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว เพียงแค่เด็กคนหนึ่งมีพัฒนาการและสามารถทำสถิติได้ดีขึ้นก็ควรได้รับคำชื่นชมแล้ว ผู้ใหญ่จึงจำเป็นต้องเปลี่ยนวิธีคิดว่าเด็กและเยาวชน ทุกคนควรจะได้รับรางวัลหรือคำชื่นชม ภายใต้ความถนัดและความสนใจของตนเอง เพราะเด็กแต่ละคนเติบโตขึ้นมาในสภาพแวดล้อมที่ต่างกันและมีศักยภาพที่ต่างกัน โดยยกตัวอย่างกรณีของเด็กที่มีความซุกซนกับเด็กที่เรียนดี หากถูกปล่อยไว้ไป เด็กที่ซุกซนอาจจะเอาตัวรอดได้ดีกว่าเด็กที่เรียนดี ดังนั้น จึงอาจไม่สามารถระบุได้ว่าเด็กคนไหนเก่งกว่ากัน เพราะขึ้นอยู่กับแต่ละบริบท การเปลี่ยนทัศนคติของผู้ใหญ่ จึงเป็นเรื่องที่สำคัญและจะช่วยส่งเสริมให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กและเยาวชน โดยสังคมไทยไม่ควรใช้ระบบแพ้คัดออกหรือให้ผู้แพ้ตกรอบไป แต่ควรส่งเสริมการให้เครดิตทางสังคมที่เปิดกว้าง เปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนมีทางเลือกและทางรอดเยอะ ๆ ตลอดจนถึงให้เครดิตกับเด็กและเยาวชนทุกคนให้สามารถสร้างปมเด่นของตนเองได้ในทุกวัน เช่น เด็กที่ไหวพริบแม่ หรือช่วยยาย หุงข้าวก่อนไปโรงเรียนก็ควรได้รับคะแนนพิเศษ เพราะเป็นการแสดงถึงความกตัญญู โดยไม่ได้จำกัดว่าจะต้องได้รับคะแนนเฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น การเสริมสร้างปมเด่นและลดปมด้อยดังกล่าวจะช่วยลดปัญหาของสังคม และลดโอกาสที่จะเกิดกรณีอย่างเช่นเด็กและเยาวชนที่ต้องใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา และมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี

๖. ท่านคิดว่าจะมีกิจกรรมอะไรบ้างที่จะเปิดโอกาสให้เยาวชนได้แสดงออกแบบเสรีเพื่อให้เห็นสามารถแสดงพฤติกรรมซึ่งสะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่า การจัดกิจกรรมสัมพันธ์ กิจกรรมนันทนาการทุกรูปแบบ ทั้งดนตรี กีฬา เป็นต้น ถือเป็นโอกาสเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนได้แสดงออกแบบเสรีเพื่อให้เห็นสามารถแสดงพฤติกรรมที่มีคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ได้ โดยได้ยกตัวอย่างจากการศึกษาดูงานเกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งมีการจัดพื้นที่เกือบสิบไร่ สำหรับจัดทำเป็นอาคารขนาดใหญ่ ซึ่งประกอบด้วย ห้องสมุด สระว่ายน้ำ ห้องคาราโอเกะ ห้องเชียร์ ห้องดนตรี ห้องยิงธนู ห้องงูชา เพื่อให้ผู้สูงอายุเข้ามาทำกิจกรรมตามที่ตนเองสนใจ และในช่วงสายก็จะเปิดโอกาสให้เด็กเข้ามาเรียนรู้จากผู้สูงอายุตามความสนใจของเด็กแต่ละคน ซึ่งก็จะทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้สูงอายุ หรืออาจจะเป็นการจัดกิจกรรมของโรงเรียน เช่น การเข้าค่ายลูกเสือ การเดินทางไกล เป็นต้น การจัดกิจกรรมควรจะต้องความหลากหลายและมีจำนวนมาก เพราะกิจกรรมทุกรูปแบบล้วนเป็นประโยชน์ในการเสริมสร้างคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ เนื่องจากแต่ละกิจกรรมก็จะตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน ผู้ใหญ่จึงควรทำหน้าที่จัดสภาพแวดล้อมและสร้างกลไกที่เอื้อต่อพัฒนาการของเด็ก ส่วนรูปแบบการประเมินนั้น อาจจะใช้วิธีการสอบถามเด็กว่าได้อะไรจากการเข้าร่วมกิจกรรมหรือผู้ใหญ่อาจจะเป็นผู้สังเกตการณ์พฤติกรรมของเด็ก เช่น หากเด็กที่เข้าร่วมกิจกรรมร้องคาราโอเกะแล้วมีอาการซึมเศร้า ลดลง ไม่เก็บตัวเงียบ ก็แสดงว่ามีสัมพันธ์ภาพกับผู้ที่ดีขึ้น

..... ทั้งนี้ ปัจจุบันเด็กมีเวทีในการแสดงออกมากขึ้นกว่าในอดีต ผู้ใหญ่จึงอาจจะต้องชี้ให้เห็นว่า การกระทำลักษณะใดที่ผิด หรือไม่ผิด โดยใช้กรอบของกฎหมายเป็นหลัก โดยจะต้องยกกรณีตัวอย่าง ที่เกิดขึ้นเพื่อให้เห็นเป็นรูปธรรมชัดเจน เช่น กรณีที่มีการค้าทอหรือหมิ่นประมาทบุคคลอื่นในโลก สังกอมออนไลน์ซึ่งมีหลายรายที่ถูกดำเนินคดี ซึ่งจะทำให้เด็กได้เรียนรู้และปรับพฤติกรรมในการ แสดงออก หรือกรณีของการเกณฑ์ทหาร ซึ่งที่ผ่านมาเยาวชนจะเกรงกลัวเรื่องดังกล่าว แต่สถานพินิจ ที่จังหวัดเชียงใหม่ ได้มีการปรับเรื่องดังกล่าวให้เป็นไปในเชิงบวก โดยได้มีการประสานกับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องให้ส่งรายชื่อเยาวชนที่มีอายุครบเกณฑ์ทหารมาที่สถานพินิจ และเมื่อเยาวชนสมัครเข้าเป็น ทหารเกณฑ์ก็จะได้รับการลดระยะเวลาการรับโทษ อีกทั้งยังได้รับเงินเดือนระหว่างเข้ารับการ เกณฑ์ทหาร ทำให้มีเยาวชนสมัครเป็นจำนวนมาก

๗. ท่านคิดว่าจะใช้การสื่อสารประชาสัมพันธ์อย่างไร ที่จะทำให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบ เครดิตทางสังคม มีความรู้ความเข้าใจและร่วมมือกันในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว / ๘. ท่านคิดว่า จะประชาสัมพันธ์และสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทศนคติและพฤติกรรมให้กับเยาวชนอย่างไรเพื่อให้ เกิดการยอมรับและปฏิบัติ ตลอดจนเข้าร่วมกิจกรรมตามระบบเครดิตทางสังคม / ๑๑. ท่านคิดว่าจะมี วิธีการหรือช่องทางในการสื่อสารและรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของระบบเครดิตทาง สังคมได้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่า ในการประชาสัมพันธ์ให้ทุกภาคส่วน รวมถึงเด็กและเยาวชนมี ความรู้ความเข้าใจและร่วมมือกันขับเคลื่อนระบบเครดิตทางสังคม ต้องใช้กลยุทธ์ “สื่อสู่สื่อ” เท่านั้น กล่าวคือ ต้องช่วยเผยแพร่สิ่งดีๆ ที่เกิดขึ้นให้มาก เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับเด็กและเยาวชน เพราะ เด็กและเยาวชนมักจะมีต้นแบบของตนเอง จึงอาจจะต้องนำเสนอเรื่องราวของบุคคลที่เป็นขวัญใจ เช่น เรื่องราวของพิมรี่พาย ซึ่งสามารถเปลี่ยนสถานะจากเด็กยากจนเป็นบุคคลที่ประสบความสำเร็จ ในการประกอบธุรกิจ หรือรุ่นพี่ที่เคยติดคุก แต่สามารถออกมาทำมาหา.....เลี้ยงชีพจนสามารถ พึ่งตนเองได้...หรือการนำเสนอเรื่องราวและภาพของลูกที่จบแพทยศาสตร์จากมหาวิทยาลัยชั้นนำของ ประเทศขณะที่กำลังก้มกราบพ่อแม่ที่เป็นคนเก็บขยะ เพื่อเชื่อมโยงถึงคุณลักษณะของความกตัญญู เป็นต้น

๘. ท่านคิดว่าจะใช้มาตรการหรือวิธีการอย่างไร (อาทิ การจัดทำฐานข้อมูลแบบ Big Data, การใช้ Application Social Credit) ที่จะทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำงานร่วมกันแบบบูรณาการในการ ขับเคลื่อนระบบดังกล่าว / ๑๐. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลใน ระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่า เนื่องจากภาครัฐมีการดำเนินการค่อนข้างล่าช้าอันเนื่องจากหลายเหตุ ปัจจัย เช่น เปลี่ยนผู้บริหารบ่อย ทำให้ขาดความต่อเนื่อง หรือผู้บริหารขาดทักษะความรู้และ ประสบการณ์ ดังนั้น จึงควรปรับบทบาทมาเป็นผู้กำกับดูแล และเป็นสนับสนุนส่งเสริมให้ภาคเอกชน มาดำเนินการแทนในบางเรื่อง ยกตัวอย่างเช่น อาจให้ภาคเอกชนมาบริหารจัดการในเรื่องของ เรือธง/ท่าเรือ/สถาน/สถานพินิจ...เนื่องจากเอกชนมีมาตรฐานในการดำเนินการสูงและต้องมีการ แข่งขันในด้านคุณภาพเพื่อที่จะให้ชนะการประมูลในครั้งต่อไป...ในขณะเดียวกัน ภาครัฐมีการขยับตัว ที่ค่อนข้างช้า ยกเว้นกรณีที่มีสภาพแวดล้อมภายนอกกดดัน เช่น กรณีสถานการณ์การแพร่ระบาดของ

โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ที่จำเป็นต้องเว้นระยะห่างทางสังคม ทำให้มีการนำระบบคอมพิวเตอร์ มาใช้กับผู้ต้องขัง เป็นต้น

..... ขณะเดียวกัน ในเรื่องของวิธีการหรือเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบก็ใช้เทคโนโลยีที่มีอยู่ในปัจจุบัน เชื่อมโยงเข้ากับโทรศัพท์มือถือที่ใช้กันทั่วไป เมื่อทำความดีก็ควรต้องประกาศให้ทราบ... ทั้งนี้ ระบบเครดิตทางสังคมควรเป็นเรื่องที่จะบอกต่อได้ง่าย และไม่ควรทำให้กลายเป็นเรื่องที่มีความยุ่งยาก ซับซ้อน หรือมีการกำหนดคุณลักษณะจำนวนมากเกินไปจนทำให้เป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยากในทางปฏิบัติ

*การปรับเปลี่ยนทัศนคติในผู้ใหญ่ ขอเน้นที่ พ่อแม่มีโอใหม่ เน้นว่าจะเลี้ยงดูลูกอย่างไร (ภาครัฐเพิ่ม การลาคลอด เพิ่มวันลาในการเลี้ยงดูบุตร) การสร้างกลไกการดูแลเด็ก การสร้างสื่อให้ความรู้กับพ่อแม่มีโอใหม่ รวมถึงการนำมีโออาชีพมาช่วยในการดูแลในเรื่องดังกล่าว

*ปลายเหตุเรื่องนี้ จะกลายเป็นต้นเหตุของปัญหาอีกมากมายถ้าไม่ได้รับการแก้ไข

ตัวอย่าง เครดิตทางสังคม เยาวชนในสถานพินิจ ได้รับข้อมูลข่าวสาร ด้านการเกณฑ์ทหาร ได้รับสิทธิการลดโทษ เมื่อเข้าร่วมเกณฑ์ทหารและเป็นทหาร มีทั้งเงินเดือน และสวัสดิการณ แต่จะเกิดเรื่องเช่นนี้ต้องมี Role Model ซึ่งก็อาจเป็น รุ่นพี่ที่เคยอยู่ในสถานพินิจนั้นๆ

ผู้ให้ข้อมูล ๑๓

ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ท่านมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับเด็กและเยาวชนต่อไปนี้อย่างไร

คุณลักษณะ	ความคิดเห็น		ลำดับ ความสำคัญ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
๑. มีจิตสาธารณะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	/		๒
๒. มีวินัยความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น	/		
๓. มีความมัธยัสถ์ อดออมและอยู่อย่างพอเพียง	/		๓
๔. มีความเมตตากรุณาและโอบอ้อมอารี	/		
๕. มีความซื่อสัตย์สุจริต	/		
๖. มีความเป็นพลเมืองดีของชาติและประชาคมโลก	/		
๗. มีคุณธรรมและปฏิบัติตามหลักศีลธรรม	/		๑
๘. มีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง	/		

กฎมาระบุเหตุผลประกอบในการจัดลำดับความสำคัญ

ลำดับที่ ๑ คือข้อที่ ๗ เรื่องของการมีคุณธรรม และปฏิบัติตามหลักศีลธรรม ถ้ามองในมุมมองการศึกษา คือเราจะมีกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งเราใช้ทั้งสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ทั้งของ ม.เอกชนทุกแห่ง คือในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ค่าให้ความสำคัญเรื่องของคุณธรรม ไม่ว่าจะคุณจะเป็นบัณฑิต จบ ป.ตรี ป.เอก ทุกคนจะต้องมีคุณธรรมเป็นเรื่องแรก เพราะฉะนั้น จากเหตุข้อนี้จะเข้าอยู่ในข้อที่ ๗ อันนี้ก็คือสิ่งที่อยากจะบอกแล้วก็หลายสถาบันให้ความสำคัญของการสร้างเค้าเรียกว่าเป็น Motto เช่นเราอาจจะเคยได้ยินว่า ความรู้คู่คุณธรรม คุณธรรมนำความรู้ สองคำนี้ปรากฏให้เห็นในหลายคณะ จุฬา เองก็เป็น Motto ผมก็จบ จุฬา มานานแล้วตั้งแต่รหัส ๓๙ เข้าไปก็ได้ยินคำนี้แหละเป็น Motto ของ จุฬา ก็คือความรู้คู่คุณธรรม ถ้าคณะครุศาสตร์จุฬา ก็เดิมเป็นความรู้คู่คุณธรรม ตอนนี้เป็นคุณธรรมนำความรู้ ก็ลักษณะนี้ เพราะฉะนั้นเนี่ยเหตุผลทำไมข้อ ๗ จึงเป็นเบอร์ ๑ ที่คิดว่ามันมีความสำคัญมากที่สุด

คราวนี้ผมขอเรียนถาม อ.ชัยวุฒิ ครับที่มี ๘ ข้อ เราใช้กับกลุ่มเด็กและเยาวชนที่มีปัญหาใช้ไหม คนที่มีคดีอาญา แล้วต้องพิพากษาแต่เราจะใช้มาตรการพิเศษที่ อ. บอกแทนการดำเนินคดีทางอาญา ใช้ไหมครับ (อ. /ใช่ครับ) เพราะฉะนั้นใน ๘ ข้อ ไม่ได้หมายถึงเด็กทั่วไปถูกไหมครับ (อ. /แต่จริง ๆ แล้วรวมด้วยครับ แต่ว่าตอนนี้เค้าอยู่ในสังคม คือศาลใช้มาตรการพิเศษ เพราะฉะนั้นเค้าก็อยู่ในสังคมเพียงแต่ที่ว่า เรายังไม่อยากให้เค้ากลับไปอีกและอีกส่วนก็ยังไม่อยากให้เด็กกลับไปอยู่ในมาตรการนี้) ครับคือผมกำลังมองเป็นสองรูปแบบนะครับถ้าเด็กทั่วไป ผม จะจัดอีกรูปแบบหนึ่ง ถ้าเป็นเด็กกลุ่มที่มีปัญหาเนี่ยผมจะจัดอีกแบบ เพราะฉะนั้นผมเลือกเด็กที่มีปัญหา เบอร์ ๑ ก็ยังเป็นเรื่องของคุณธรรม เบอร์ ๗

ลำดับที่ ๒ ส่วนความสำคัญอันดับที่ ๒ ผมคิดว่าน่าจะเป็นข้อ ๑ คือการมีจิตสาธารณะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม คือเด็กที่เค้ามีปัญหาหรือมีคดีไม่ว่าจะเป็นปัจจุบัน ถ้าเราดูจากสถิติเรื่องของเด็กและเยาวชน ผมว่ามันมีหลากหลายตั้งแต่ปัญหาเรื่องยาเสพติด ปัญหาความรุนแรง การใช้ความรุนแรง การทำร้ายร่างกาย ปัญหาเรื่องการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ซึ่งเรามีพบ. ตรงนี้อยู่ ปัญหาเรื่องของการค้าประเวณีในเด็ก อันนี้ก็เป็นปัญหา ถ้าดูจากปัญหาเหล่านี้ เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่เค้าไม่ได้นึกถึงส่วนรวม เค้านึกถึงตัวตนของตัวเอง ถ้าเค้านึกถึงตัวตนของตัวเอง เค้าก็จะนึกถึงแต่สิ่งที่เค้าอยากจะทำทั้ง ๆ ที่รู้ว่ามันผิด ไม่ว่าจะยาเสพติดก็ดี ปัญหาความรุนแรงในสังคมก็ดี อันนี้คือการนึกถึงตัวเอง เพราะฉะนั้น ถ้าเค้ามีคุณธรรมแล้ว เราส่งเสริมเรื่องคุณธรรมเป็นเบอร์ ๑ อันที่ ๒ เราจะต้องทำอย่างไรให้เค้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสังคมเพื่อส่วนรวม เพราะฉะนั้นเหตุผลทำไมผม ถึงเลือก ข้อ ๑ เป็นเบอร์ ๒ สำหรับเด็กและเยาวชนในกลุ่มนี้

ลำดับที่ ๓ ส่วนความสำคัญลำดับที่ ๓ / ส่วนเบอร์ ๓ นอกจากการมีสำนึกในส่วนรวมแล้ว คือในปัจจุบันเราให้ความสำคัญถึงการเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมโลก แต่เห็นว่าตอนนั้นนโยบาย Police UN เค้าส่งเสริมให้กับทุกคน เด็กและเยาวชนไม่ได้นึกถึงเฉพาะในประเทศไทยอย่างเดียว เค้าต้องมองตัวเค้าเองเป็นหนึ่งคนบนโลกใบนี้ ซึ่งใน SDG ของ UN เค้าก็เน้นมาตั้ง ๑๖ เรื่อง ความยากจน ๆ ถ้าเค้ามีเรื่องเหล่านี้อยู่ในหัวมีสำนึกสากล (global mindedness) ถ้าเค้ามีสำนึกสากล เค้าจะมองว่าไม่ได้อยู่โดดเดี่ยวบนโลกใบนี้ แต่เค้ามีเพื่อนไม่ใช่ในประเทศไทยเค้ามีทั่วโลกเลย อันนี้มันจะเป็นอีกตัวหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมให้เค้ามองเห็นความรับผิดชอบต่อสังคมและต่อส่วนรวมมากขึ้น เพราะฉะนั้นถ้าให้เลือก ๑ ๒ ๓ ผมจะเลือกตามนี้ ส่วนด้านอื่น ๆ ถามว่าสำคัญไหม ก็สำคัญนะครับ แต่ว่าจะเป็นอันดับรองที่เราสามารถที่จะส่งเสริมได้

ขอเพิ่มเติมจากใน ๘ ข้อ

ถ้ามองคุณลักษณะส่วนบุคคล คือการพัฒนาเด็กและเยาวชนมี ๓ ส่วนตามหลักของจิตวิทยาเรื่องของสมอง ทักษะการคิดที่เหลือเป็นเรื่องของอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดทั้งนั้น ส่วนทักษะไม่มีเลยครับใน ๘ ข้อนี้ คือถ้าเรามองในมุมมองของทฤษฎีทางจิตวิทยา ๘ ข้อนี้ยังไม่ครอบคลุมในส่วนที่เป็นคุณลักษณะของเด็กและเยาวชน ในสามส่วน ก็คือ สมอง ความรู้สึกนึกคิด ทักษะ เพราะฉะนั้นถ้าอยากจะเพิ่มใน ๘ ข้อนี้ ในเรื่องของความฉลาดรู้ หรือเราเรียกว่า เช่นเรามีความฉลาดรู้ด้าน Digital ว่าเค้าจะใช้เทคโนโลยีอย่างไรให้เกิดประโยชน์ และอีกเรื่องทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทักษะตรงนี้เป็นเรื่องจำเป็นในปัจจุบัน สมัยก่อน ๒๐ , ๓๐ ปี ที่ แล้วอาจจะไม่สำคัญ แต่ยุคปัจจุบันต่อให้เค้าเป็นเด็กมีปัญญาไม่ได้อยู่ในระบบโรงเรียน มีคดีติดตัว แต่เค้าก็สามารถเรียนรู้นอกห้องเรียนได้จากคนในชุมชนก็ได้ จากหน่วยงานองค์กรก็ได้ จากเพื่อนก็ได้ อันนี้คือการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย คือผมพูดในฐานะนักวิชาการนะ ใน พรบ.การศึกษาแห่งชาติเนี่ย เรามองว่าระบบการศึกษามันมีอยู่ ๓ แบบ การศึกษาในระบบ นอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย เพราะฉะนั้นเด็กเหล่านี้ที่มีปัญหา

อาจจะเข้าอยู่ในระบบไม่ได้ เด็กและเยาวชนที่เค้ามีปัญหาเรื่องคดีเค้าอยู่ในระบบไม่ได้แต่ที่ทำได้ก็คือ การศึกษานอกระบบ ก็การศึกษาตามอัธยาศัย เพราะฉะนั้นทักษะอย่างหนึ่งที่จำเป็นสำหรับเค้าก็คือ life from learning skill อันนี้คืออยากจะเพิ่มไปนะครับ

ส่วนที่ ๓ ความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบเครดิตทางสังคมบนพื้นฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อสร้าง คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการต านินคดีอาญา และมาตรการพิเศษแทนการ พิพากษาคดี (วิธีการจูงใจโดยการให้รางวัล การชมเชยและการยกย่องเชิดชู เพื่อให้เด็กและเยาวชนแสดง พฤติกรรมที่เหมาะสมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผ่าน กิจกรรมและช่องทางการแสดงออกได้อย่างเสรีและ รู้สึกปลอดภัย)

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ถ้าประเทศไทยจะมีระบบเครดิตทางสังคม

คำตอบคือเห็นด้วย แต่รูปแบบการให้เครดิตทางสังคมเฉพาะสำหรับเด็กและเยาวชนคนกลุ่มนี้ นะ ยกตัวอย่างเช่น คือเด็กเหล่านี้คือเด็กมีปัญหา การให้รางวัลอะไรก็แล้วแต่ อาจจะไม่เหมาะสมใน ความเห็นผมนะ การให้รางวัลอาจจะไม่เหมาะสม รางวัลมันก็มีหลายรูปแบบ เช่น การให้เป็นเงิน หรือ ไม่ได้ให้เป็นเงิน แต่ถ้าเราใช้คำว่ายกย่องเชิดชู เช่น อาจจะมีใบเกียรติบัตรที่เค้าอาสาสมัครทำโน้นทำนี้ อะไรเพื่อสังคม อันนี้ผมว่าโอเคนะ เพราะฉะนั้นในการเสริมแรงทางบวกในที่นี้ จึงไม่น่าจะใช้คำว่าให้ รางวัล แต่การยกย่องเชิดชูเค้า ผมคิดว่ามันเป็นเรื่องจำเป็นอย่างมากให้เค้ารู้สึกได้ว่าเค้าได้ทำประโยชน์ เพื่อส่วนรวมเพื่อสังคม เค้าก็จะมีเครดิตที่ดีทางสังคม ในเรื่องของการเรียนก็ดี การประกอบอาชีพใน อนาคตก็ดี คือรางวัลต้องมีคู่แข่ง การให้รางวัลต้องมีคู่แข่งคู่แข่ง แต่เราไม่ต้องการให้เค้าเทียบกับใคร เราไม่ต้องการให้เค้ามีคู่แข่ง และเทียบกับใครไม่ใช่การประกวดหรือให้รางวัล แต่เราอยากชมเชยก ยกย่องในสิ่งที่เค้าทำ ที่เป็นประโยชน์ต่อคนอื่น อันนี้คือเจตนาสำคัญ เพราะฉะนั้น ถ้าถามว่าข้อ ๑ เห็น ด้วยไหมเห็นด้วย แต่คงต้องมีการเปลี่ยนลักษณะของการยกย่องชมเชยไม่ใช่การให้รางวัล

๒. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะช่วยส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับเด็กและเยาวชน หรือไม่อย่างไร

เรื่องของการส่งเสริม เห็นด้วย ช่วยส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ได้แน่นอนเรื่องเครดิต ทางสังคมแต่ที่เราควรพิจารณาให้เหมาะสมว่าเด็กแต่ละคนเค้าจะมีปัญหาต่างกัน คือเราต้องนึกถึง ความต่างของเด็กและเยาวชนเหล่านั้น คือเด็กและเยาวชนเค้าอาจจะชอบหรือไม่ชอบไม่เหมือนกัน กระทำความผิดมาไม่เหมือนกัน เพราะฉะนั้นการช่วยเค้าเนี่ยต้องช่วยให้เหมาะสมกับเด็ในแต่ละคน มัน เป็นเรื่องของปัจเจกบุคคลไม่ใช่ส่วนรวม

๓. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะมีผลกระทบกับบุคคล องค์กร ชุมชนและสังคมอย่างไร

คิดว่าเครดิตทางสังคมจริง ๆ เป็นเรื่องที่น่าสนใจนะ ผมก็ได้ยินมาบ้างแต่ก็ยังไม่มีคนมาทำ วิจัยในลักษณะนี้นะ ผมว่างานนี้นั้นเป็นงานที่ดี แต่ที่นี้เราอาจจะต้องสร้างความรับรู้ให้คนที่เกี่ยวข้อง ว่าเครดิตทางสังคมมันคืออะไร อย่างที่ผมถามนักวิจัยว่าตกลงนิยามว่าอะไร มีรูปแบบใดบ้างที่เรียกว่า

เครดิตทางสังคม คือคนส่วนใหญ่เค้าอาจจะยังไม่ทราบตรงนี้ เพราะฉะนั้น ถามว่าจะมีกระทบกับบุคคลองค์กรมีกระทบแน่นอน แต่เค้าอาจจะถามเหมือนที่ผมถามตกลงมันคืออะไร แล้วเค้าจะมีส่วนรวมอย่างไร ช่วยเหลือได้อย่างไร คือถ้าเป็นระดับบุคคล พ่อ แม่ เค้าอาจไม่เข้าใจเครดิตทางสังคม เราอาจจะต้องยกตัวอย่างกิจกรรม หรือโครงการที่คิดว่าอันนี้มันคือรูปแบบของการใช้เครดิตทางสังคมที่จะช่วยเด็กและเยาวชน ลูกหลานของเค้า มันก็กระทบแน่นอน สำหรับระดับบุคคล พ่อ แม่ หรือผู้ปกครอง...ระดับองค์กร สถานศึกษา โรงเรียนรัฐใหม่ สำหรับบางคนอาจจะรู้ หรือไม่รู้ เพราะฉะนั้นกระทบแน่นอนในระบบการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียน หรือมหาวิทยาลัยก็ดี ชุมชน สังคม ก็กระทบแน่นอน แต่ถามว่าเค้าเข้าใจเรื่องนี้น้อยแค่ไหน คือถ้าเค้าเข้าใจยินดีมีส่วนร่วม ผมเชื่อว่าผู้นำชุมชนทุกที่ เค้าอยากให้เด็กและเยาวชนในพื้นที่ของเค้าเป็นคนดี และได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือสังคม แต่ถ้าเราเอาเครดิตทางสังคมไปจับอย่างไรงี้ก็ต้องอธิบายให้เค้าเข้าใจ แต่กระทบหมดแหละครับไม่ว่าจะ บุคคล องค์กร ชุมชน สังคม ในภาพรวม

๔. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการชักชวนให้บุคคลและองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมในการดำเนินงานระบบเครดิตทาง สังคมได้อย่างไร

คือชวนคน เราต้องมั่นใจว่าคนเหล่านั้นที่เอ่ยชื่อมา เค้ายินดีจะมีส่วนร่วมคือเรารู้แหละว่าคนนี้ร่วมแน่ ทำกิจกรรมเพื่อสังคม เพื่อเด็กและเยาวชน คือก็อาจจะดึงคนเหล่านี้มาร่วมได้เราต้องมั่นใจดูแล้วว่าคนนี้ร่วมได้ไม่ใช่ หมายความว่าทุกคนจะมาด้วยกันเรา และต้องคิดว่าคนนี้จะช่วยแน่...ส่วนช่วยองค์กร องค์กรมี ๒ แบบ องค์กรที่เป็นลักษณะที่ช่วยเหลือสังคมอยู่แล้ว เช่น NEO ต่าง ๆ พวกนี้เค้าทำงานเพื่อสังคมอยู่แล้วว่าคนนี้จะช่วยแน่ เพราะฉะนั้น ถ้าชวนองค์กรที่เป็นลักษณะนี้ ที่ทำงานเพื่อสังคมอยู่แล้วอันนี้เค้ายินดีอยู่แล้ว ผมว่านะ...แต่องค์กรที่ไม่ได้ทำงานเพื่อสังคม เช่น ต่อให้เป็นสถานศึกษาก็ดี คือสถานศึกษาในความเป็นระบบราชการ เค้าจะทำงานภายใต้ kpi ที่กำหนด เพราะฉะนั้นการชวนองค์กรภาครัฐไม่ใช่ NGO จะมีลักษณะอีกแบบหนึ่ง คือคุณจะต้องชวนจากต้นสังกัดก่อน ทุกแห่งมีต้นสังกัดมันต้องมี policy ลงไปและไปชวนให้ต้นสังกัดเห็นด้วยตรงนี้และจากต้นสังกัดถึงจะกระจายอำนาจไปสู่สถานศึกษาต่าง ๆ ตามลำดับขั้น อันนี้คือสิ่งที่จะชวนในองค์กรที่เป็นภาครัฐ...แต่ถ้าเอกชน เอกชนเค้าก็ไม่ได้แค่ภาครัฐมากหรอก คุณอาจจะชวนจากผู้บริหารองค์กรได้เลย แต่ถ้าเป็นหน่วยงานภาครัฐคุณต้องทำตามขั้นแบบนี้

๕. ท่านคิดว่าจะใช้การจูงใจในระบบเครดิตทางสังคมด้วยการชมเชย ให้รางวัลและยกย่องเชิดชูเยาวชนอย่างไรบ้าง จึงจะมีความเหมาะสม

ต้องทำอย่างไรก็ได้ให้ทางสังคมเห็นคุณค่าก่อน การเห็นคุณค่าก็คือการเผยแพร่ต่อสาธารณะ คือ ถ้าเค้าไปทำโครงการอะไรที่เป็นประโยชน์มีส่วนร่วมต่อสังคม เป็นอาสาสมัครจะอย่างไรก็ได้ให้ภาพของเค้าออกไปสู่สื่อสังคมให้มากที่สุด ก็คือการเผยแพร่ออกสู่สาธารณะ ไม่ว่าจะเป็นเว็บไซต์ของหน่วยงานองค์กร สมาคม หรือเผยแพร่ทางโซเชียลมีเดีย สื่อสังคมต่าง ๆ ประเด็นที่ ๑. ถ้ามีคนรับรู้เรื่องของเค้ามากขึ้นในความคิดที่เค้าทำเค้าจะรู้สึกว่ามีคุณค่าตนเอง เค้าจะมองเห็นคุณค่าในตนเอง

เค้าเห็นคุณค่าตัวเองในความเป็นมนุษย์คนนึง. ที่จะทำให้ความดีเพื่อคนอื่นไม่ใช่เพื่อตนเอง. และส่วนเรื่องที่ ๒. การสร้างโอกาส. คือเด็กเหล่านี้ผมคิดว่าเค้าขาดโอกาสที่ดีในการที่จะแสดงความรู้. ความสามารถต่าง ๆ อาจจะเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้เค้าต้องไปทำความเข้าใจที่เราไม่รู้. เพราะฉะนั้นเรื่องที่ ๒. คือการสร้างโอกาส. โอกาสในที่นี้หมายถึงโอกาสด้านการเรียน. คือเค้าอาจจะอยู่ในระบบการศึกษาไม่ได้. เรามีช่องทางให้เค้าเรียนนอกระบบได้ใหม่และเค้าได้วุฒิการศึกษาเพื่อที่จะไปประกอบอาชีพในอนาคต. นี่คือการสร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับคนเหล่านี้. หรือถ้าไม่ใช่โอกาสทางการศึกษา. เด็กและเยาวชน. คนที่อายุมากกว่าไม่เกิน ๑๕ ปี. หรืออาจจะ ๑๕ ปี. ยังเป็นเยาวชนอยู่เค้าอาจจะสนใจในการประกอบอาชีพเราอาจจะสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพให้เค้าได้ฝึกฝน. ในเรื่องที่สำคัญ. เช่น อาจจะมีโรงเรียนอาชีวะมาเป็น training ฝึกฝนให้เยาวชน. เช่น เครื่องยนต์. ไฟฟ้า. ให้เป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพ

๖. ท่านคิดว่าจะมีกิจกรรมอะไรบ้างที่จะเปิดโอกาสให้เยาวชนได้แสดงออกแบบเสรีเพื่อให้สามารถแสดงพฤติกรรม ซึ่งสะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ผมคิดว่ากิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับพวกเค้า. คือกิจกรรมพวกอาสาสมัครในโครงการต่าง ๆ. โครงการที่เกิดจากภาครัฐก็ได้. เป็นโครงการขององค์กรที่เป็นสมาคมก็ได้. เช่น โครงการที่สอนน้อง. ในที่นี้หมายความว่าเค้าอาจจะไปช่วยโรงเรียน. เด็กที่เค้าอาจจะไม่มีความรู้ช่างยนต์. ไฟฟ้า. แต่ถ้าเค้ามีความรู้ความสามารถเค้าอาจจะอาสาตัวเองไปช่วย. แต่ถ้าเค้าไม่มีความรู้ความสามารถเค้าอาจจะใช้แรงงานกาย

๗. ท่านคิดว่าจะใช้การสื่อสารประชาสัมพันธ์อย่างไร ที่จะทำให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบเครดิตทางสังคม มีความรู้ความเข้าใจและร่วมมือกันในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

สื่อสารประชาสัมพันธ์ต้องผ่านสื่อสังคมให้มากที่สุด. สื่อสังคมมันมีพลัง. เพราะฉะนั้นเราจะทำอย่างไรให้เรื่องนี้กระจายไปโดยเร็ว. เช่น. โลก. ไลน์. ทีวี. ทวิตเตอร์. เฟสบุค. ยูทูป. ๆ. อันนี้สังคมรับรู้ได้เร็ว. อาจจะไปผ่านเว็บไซต์หน่วยงานองค์กรด้วยส่วนหนึ่ง. หรืออาจจะมีกลุ่ม .app. เครดิตทางสังคม

๘. ท่านคิดว่าจะใช้มาตรการหรือวิธีการอย่างไร (อาทิ การจัดทำฐานข้อมูลแบบ Big Data, การใช้ Application Social Credit) ที่จะทำ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำงานร่วมกันแบบบูรณาการในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

มาตรการวิธีการคือมีคณะทำงาน. หรือการมีสมาคม. หรือการมีชมรม. อาจจะทำเป็นชมรมก็ได้. แล้วดึงคนที่เราคิดว่าเกี่ยวข้อง. หรืออาจจะมี Clubhouse. ที่เกี่ยวกับเรื่องนี้โดยเฉพาะก็ได้. โซเชียล เครดิต

๙. ประชาสัมพันธ์และสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทักษะคิดและพฤติกรรมให้กับเยาวชนอย่างไรเพื่อให้เกิดการยอมรับและปฏิบัติ ตลอดจนเข้าร่วมกิจกรรมตามระบบเครดิตทางสังคม

เราอาจจะเคยได้ยิน บวร บ้าน วัด โรงเรียน บ้านก็คือคนที่ได้รับผลกระทบโดยตรง พ่อ แม่ ผู้ปกครอง..เค้าต้องมีส่วนร่วมกันเราแน่นอน..เค้าอยากให้เด็กและเยาวชนของเค้าเนี่ย..ลูกหลานของเค้าเป็นคนดีของสังคม..และก็ไม่กระทำความผิด..เพราะฉะนั้นเราจะต้องดึงบ้านเข้ามาเกี่ยว..วัด..พระภิกษุต่าง..ๆ..หลายท่านเป็นนักเทศน์ชั้นยอด..และเข้าใจถึงการจัดการคุณธรรมจริยธรรมอยู่แล้ว..ส่วนโรงเรียนก็จะมีทรัพยากรต่าง..ๆ..ที่จะเอื้อให้กับเด็กเหล่านี้ได้แสดงออก..รวมถึงมีส่วนในการจัดกิจกรรมหรือโครงการต่าง..ๆ..เพราะฉะนั้น..คำว่า..บวร..นำมาตอบข้อ..๘..ได้ดีที่สุด..บ้าน..วัด..โรงเรียน

๑๐.ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

ต้องมีนัก..it..ที่เก่ง..ๆ..สร้างระบบตรงนี้ขึ้นมา..สร้าง..Warehouse..และเราสามารถดึงข้อมูลเพื่อที่จะให้ผู้บริหารได้นำไปใช้ประโยชน์..ได้ทันทีในสิ่งที่ต้องการ..และสามารถดึงข้อมูลออกมาเป็นกราฟได้..ระบบต้องเป็นลักษณะนี้

๑๑.ท่านคิดว่าจะมีวิธีการหรือช่องทางในการสื่อสารและรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของระบบ..เครดิตทางสังคมได้อย่างไร

อันดับแรกน่าจะทำประชาวิจารณ์..คนที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง..ๆ..คนที่ดูระดับนโยบายลงมาเลย..จนกระทั่งคนปฏิบัติ..เช่น..การประชุมเพื่อทำประชาวิจารณ์..การออกแบบสอบถามเพื่อประชาวิจารณ์..อันดับที่สอง..คือรับฟังความคิดเห็นผู้ที่ได้รับผลกระทบ..คนที่ได้รับผลกระทบในที่นี่หมายถึง..พ่อ..แม่..ผู้ปกครองที่เค้ามีลูกหลานที่เค้ามีคดีความ..เค้ามีความเห็นอย่างไรถ้ามีตรงนี้จะเข้าไปช่วยลูกหลาน..คุณต้องฟังเด็กและเยาวชนที่เค้ามีปัญหา..เค้าทำผิดเพราะอะไร..เพราะฉะนั้น..รับฟังความคิดเห็น..ผลกระทบจะมีสองส่วน..คือ..พ่อ..แม่..ผู้ปกครอง..กับกลุ่มเด็กและเยาวชนที่มีปัญหาคุณต้องฟังเสียงสะท้อนจากเค้า..ว่าเค้าทำผิดเพราะอะไร..แต่บางทีเค้าก็ไม่อยากทำผิดนะ..แต่มีเหตุจำเป็น..เช่น..เพื่อนพาไปอะไรประมาณนี้..ซึ่งมีหลายเหตุผล

ผู้ให้ข้อมูล ๑๔

ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ท่านมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับเด็กและเยาวชนต่อไปนี้อย่างไร

คุณลักษณะ	ความคิดเห็น		ลำดับ ความสำคัญ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
๑. มีจิตสาธารณะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	√		๒
๒. มีวินัยความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น	√		๑
๓. มีความมีอัธยาศัย ออคอมและอยู่อย่างพอเพียง	√		๘
๔. มีความเมตตากรุณาและโอบอ้อมอารี	√		๓
๕. มีความซื่อสัตย์สุจริต	√		๔
๖. ความเป็นพลเมืองดีของชาติและประชาคมโลก	√		๗
๗. มีคุณธรรมและปฏิบัติตามหลักศีลธรรม	√		๖
๘. มีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง	√		๕

กรุณาระบุเหตุผลประกอบในการจัดลำดับความสำคัญ

ลำดับที่ ๑ วินัยและความรับผิดชอบต่อสังคมถือเป็นจุดเริ่มต้นในการมีส่วนร่วมในสังคมของมนุษย์ เป็นสิ่งที่ทำให้มนุษย์สามารถบรรลุเป้าประสงค์ทั้งต่อตนเองและสังคมได้ เมื่อเด็กและเยาวชนมีวินัย และมีความรู้สึกรับผิดชอบต่อสังคมแล้ว การมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์อื่นๆ ย่อมตามมา

ลำดับที่ ๒ การมีจิตสาธารณะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม การมีจิตสาธารณะเป็นผลที่ต่อเนื่องมาจาก ความรับผิดชอบต่อสังคม เพราะเมื่อเด็กและเยาวชนมีความรับผิดชอบต่อสังคมแล้ว จะเกิดการอยาก ที่จะกระทำการต่างๆ เพื่อตอบแทนสังคมหรือการยอมเสียสละตนเองเพื่อสังคม ซึ่งเป็นความหมายใน ภาพรวมของคำว่าจิตสาธารณะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

ลำดับที่ ๓ ความเมตตากรุณาและโอบอ้อมอารี สังคมคือการอยู่ร่วมกันของมนุษย์ ดังนั้นหากบุคคลใน สังคมต้องการที่จะอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและมีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันในสังคมแล้วนั้น การมี ความเมตตา กรุณาและความโอบอ้อมอารี จึงเป็นส่วนสำคัญและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไม่ใช่แค่ สำหรับเด็กและเยาวชนเป็นคือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนที่อยู่ร่วมกันในสังคมทุกคน

ความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบเครดิตทางสังคมบนพื้นฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อสร้าง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา และ มาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี (วิธีการจูงใจโดยการให้รางวัล การชมเชยและการยกย่องเชิดชู เพื่อให้เด็กและเยาวชนแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผ่านกิจกรรม และช่องทางการแสดงออกได้อย่างเสรีและรู้สึกลดโทษ)

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ถ้าประเทศไทยจะมีระบบเครดิตทางสังคม

.....เห็นด้วย เนื่องจาก ระบบเครดิตทางสังคม ประกอบด้วย การจูงใจโดยการให้รางวัล คำชมเชยและการยกย่องเชิดชู เพื่อให้เด็กและเยาวชนแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งในทางจิตวิทยาสามารถเปรียบเทียบระบบเครดิตทางสังคมได้กับ “การให้รางวัล” ตามทฤษฎีจิตวิทยาการเรียนรู้ของ B.F. Skinner. ที่กล่าวว่า แรงเสริมคือสิ่งที่ทำให้เกิดพฤติกรรมตามที่ต้องการ มีอยู่ ๒ รูปแบบคือ ๑. การให้แรงทางบวก เช่นการให้รางวัล ๒. การให้แรงเสริมทางลบ เช่น การลงโทษ ซึ่งในการปรับพฤติกรรมเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดนั้น บางครั้งการให้แรงเสริมทางลบอาจไม่ทำให้เกิดพฤติกรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างถาวร แต่ในทางกลับกันในการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดนั้น การให้แรงเสริมทางบวกหรือการให้เครดิตทางสังคมกับเด็กและเยาวชนเหล่านี้ อาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมโดยเกิดจากความต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง ซึ่งจะเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ถาวรมากกว่า

.....ดังนั้น ในกรณีเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดและมีการใช้มาตรการพิเศษ การให้โอกาสในการเข้ามาตรวจการพิเศษ การให้เครดิตทางสังคม ย่อมทำให้เกิดเด็กและเยาวชนมีแนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง และสามารถกลับคืนสู่สังคมได้อย่างปกติสุข ตามเจตนารมณ์ของศาลเยาวชนและครอบครัว

๒. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะช่วยส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับเด็กและเยาวชนหรือไม่อย่างไร

.....ระบบเครดิตทางสังคม ช่วยส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดย ระบบเครดิตทางสังคมจะช่วยให้เด็กและเยาวชนเกิดแรงจูงใจในการเปลี่ยนแปลงในตนเองซึ่ง แรงจูงใจจะประกอบด้วยแรงจูงใจภายนอก และแรงจูงใจภายใน เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดหากได้รับการยอมรับและการมองเห็นคุณค่า รวมถึงการให้โอกาสในการกระทำสิ่งต่างๆของตนเอง ย่อมทำให้เด็กและเยาวชนเหล่านี้ต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองและเกิดเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ต่อไป

๓. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะมีผลกระทบต่อบุคคล องค์กร ชุมชนและสังคมอย่างไร

.....ตามหลักทฤษฎีความต้องการ ๕ (Maslow's Hierarchy of Needs) ซึ่งประกอบด้วย ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological needs) ความต้องการทางด้านความปลอดภัย (Safety needs) ความต้องการความรักความสัมพันธ์และความเป็นเจ้าของ (Love and Belonging needs) ความต้องการความเคารพนับถือ (Esteem needs) และความต้องการสูงสุดในชีวิต (Self-Actualizations needs) ซึ่งความต้องการทั้ง ๕ ขั้นนี้คือความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ บางครั้งการที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิดอาจเกิดจากความต้องการบางขั้นที่ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้ เช่น ความต้องการการเคารพนับถือ แต่เด็กและเยาวชนเลือกที่จะอยู่ในสังคมที่มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น การใช้สารเสพติด ดังนั้น การต้องการความเคารพนับถือจากสังคมของผู้ใช้ยาเสพติดคือการเสพยาเสพติด เด็กและเยาวชนจึงมีการใช้ยาเสพติดและกลายเป็นการกระทำความผิดได้ แต่การมีระบบเครดิตทางสังคมนั้น ทำให้เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเกิดความไว้วางใจและรู้สึกว่าคุณเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ได้รับความปลอดภัยทางด้านร่างกาย ได้รับความรักและความปรารถนา

ดีจากบุคคลรอบข้างในสังคม จนถึงความรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคมนี้...ซึ่งจะทำให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม การเกิดจิตสำนึกสาธารณะ เป็นต้น

๔. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการชักชวนให้บุคคลและองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมในการดำเนินการระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

.....การประชาสัมพันธ์ให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบเครดิตทางสังคม โดยการเชื่อมโยงให้เข้ากับรูปแบบการทำงานขององค์กร เช่น ในส่วนของศาลเยาวชนและครอบครัว การเข้ามาตรวจการพิเศษฯ ก็ถือเป็นโอกาสดีและเยาวชนที่กระทำความผิด และเกิดการชมเชยเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด ซึ่งถือเป็นระบบเครดิตทางสังคมอย่างหนึ่ง

๕. ท่านคิดว่าจะใช้การจูงใจในระบบเครดิตทางสังคมด้วยการชมเชย ให้รางวัลและยกย่องเชิดชูเยาวชนอย่างไรบ้างจึงจะมีความเหมาะสม

.....การยอมรับในตัวตนของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดโดยปราศจากอคติของผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งการยอมรับในตัวตนของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดจะเกิดการให้เกียรติซึ่งกันและกันระหว่างเด็กและเยาวชนและผู้ให้คำปรึกษา การให้คำชมเชยเมื่อเด็กและเยาวชนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในตัวเด็กและเยาวชน

๖. ท่านคิดว่าจะมีกิจกรรมอะไรบ้างที่จะเปิดโอกาสให้เยาวชนได้แสดงออกแบบเสรีเพื่อให้สามารถแสดงพฤติกรรมซึ่งสะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนได้แสดงออกโดยการเป็นผู้นำกิจกรรมด้วยตนเอง เช่น กิจกรรมจิตอาสา การจัดพื้นที่ที่ปลอดภัยในการแสดงออกในทางที่เหมาะสม เช่น การเล่นกีฬา การเล่นดนตรี ภายใต้การสนับสนุนที่เหมาะสมจากผู้ใหญ่ และเป็นพื้นที่ที่ปลอดภัย

.....สิ่งสำคัญที่สุดที่จะทำให้เด็กและเยาวชนได้แสดงพฤติกรรมอย่างเสรี คือ การรับฟังอย่างเข้าใจและปราศจากอคติ ซึ่งจะทำให้เด็กและเยาวชนกล้าที่จะสื่อสารในสิ่งที่ตนเองคิด

๗. ท่านคิดว่าจะใช้การสื่อสารประชาสัมพันธ์อย่างไร ที่จะทำให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบเครดิตทางสังคม มีความรู้ความเข้าใจและร่วมมือกันในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

.....เนื่องด้วยปัจจุบัน สื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ของประชาชนทั่วไปสูง ดังนั้น การใช้สื่อประชาสัมพันธ์ เช่น FaceBook, Twitter ในการประชาสัมพันธ์ถึงเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดสามารถที่จะมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองได้อย่างไรบ้าง และสามารถเป็นกำลังสำคัญในการเปลี่ยนแปลงสังคมได้อย่างไร

๘. ท่านคิดว่าจะใช้มาตรการหรือวิธีการอย่างไร (อาทิ การจัดทำฐานข้อมูลแบบ Big Data, การใช้ Application Social Credit) ที่จะทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำงานร่วมกันแบบบูรณาการในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

.....การทำงานแบบบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านความยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน เช่น สถานพินิจฯ ศาล ตำรวจ อัยการ ทั้งการแชร์ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน การจัดกิจกรรม การหาข้อขัดข้องในการทำงานร่วมกัน

๙. ท่านคิดว่า จะประชาสัมพันธ์และสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทักษะคติและพฤติกรรมให้กับเยาวชน อย่างไรเพื่อให้เกิดการยอมรับและปฏิบัติ ตลอดจนเข้าร่วมกิจกรรมตามระบบเครดิตทางสังคม

.....การชักจูงให้เห็นถึงผลดี ผลเสีย ของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง ทำให้เกิด แรงจูงใจในการเปลี่ยนแปลง และกลายเป็นลักษณะพฤติกรรมที่เหมาะสม แต่หากมีความผิดพลาดไม่ สามารถทำตามความตั้งใจในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ การให้เครดิตทางสังคมโดยการชมเชย ความพยายามที่ผ่านมาและการให้กำลังใจ การให้โอกาสที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอีกครั้งกับเด็ก และเยาวชน ย่อมทำให้เด็กและเยาวชนเกิดการยอมรับและยินดีที่จะเข้าร่วมกิจกรรมต่อไป

๑๐. ท่านคิดว่า จะมีวิธีการในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

.....การแชร์ข้อมูลร่วมกันแบบบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ในเด็กและเยาวชนที่ กระทำผิดหากมองถึงระบบเครดิตทางสังคมของเด็กและเยาวชนกลุ่มนี้มีหน่วยงานใดที่เกี่ยวข้อง กันบ้าง เช่น ศาล ตำรวจ อัยการ สถานพินิจ สถานศึกษา แล้วมีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ในการส่งต่อเด็กและเยาวชนรวมถึงการให้ข้อมูล น่าจะทำให้สามารถตรวจสอบข้อมูล ของระบบเครดิตทางสังคมของเด็กและเยาวชนในกลุ่มนี้ได้

๑๑. ท่านคิดว่า จะมีวิธีการหรือช่องทางในการสื่อสารและรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ของระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

.....การเปิดโอกาสรับฟังอย่างเข้าใจ ภายใต้พื้นที่ที่ปลอดภัย ปราศจากอคติ เช่น การจัดกิจกรรม พูดคุยเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งจากตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ผู้ปกครอง หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง เช่น ตำรวจ ศาล อัยการ สถานพินิจ ครูในโรงเรียน ผู้นำชุมชน น่าจะเป็นช่องทางการ สื่อสารที่ง่ายที่สุดและเกิดประสิทธิภาพที่สุดสำหรับเด็กและเยาวชนกลุ่มนี้

ผู้ให้ข้อมูล ๑๕

ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ท่านมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับเด็กและเยาวชนต่อไปอย่างไร

คุณลักษณะ	ความคิดเห็น		ลำดับ ความสำคัญ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
๑. มีจิตสาธารณะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	/		4
๒. มีวินัยความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น	/		1
๓. มีความมั่งคั่ง อุดมและอยู่อย่างพอเพียง	/		8
๔. มีความเมตตากรุณาและโอบอ้อมอารี	/		5
๕. มีความซื่อสัตย์สุจริต	/		6
๖. มีความเป็นพลเมืองดีของชาติและประชาคมโลก	/		7
๗. มีคุณธรรมและปฏิบัติตามหลักศีลธรรม	/		2
๘. มีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง	/		3

กรณาระบุเหตุผลประกอบในการจัดลำดับความสำคัญ

ลำดับที่ ๑ คือ การมีวินัยความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น

มนุษย์เป็นสัตว์สังคม ดังนั้นคงปฏิเสธไม่ได้ที่จะอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น การที่เด็กรับรู้ว่าคุณเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและการกระทำใดๆ ของตนเองอย่างไรสามารถส่งผลกระทบต่อบุคคลอื่นๆ ทั้งครอบครัว เพื่อน ชุมชน ประเทศ ไม่มากก็น้อยตั้งแต่ระดับเล็กๆ จนถึงระดับที่สูงขึ้น การคำนึงถึงส่วนรวมไม่ให้เดือดร้อนหรือเป็นภาระของผู้อื่น ต้องปฏิบัติตนเพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ สิ่งนี้เป็นพื้นฐานในการใช้ชีวิตอยู่ในสังคมของเรา

ลำดับที่ ๒ คือ การมีคุณธรรมและปฏิบัติตามหลักศีลธรรม

เด็กควรมีคุณธรรมในจิตใจ รับผิดชอบต่อสังคม สามารถไตร่ตรองด้วยเหตุผลตามวุฒิภาวะของตนเองได้ เด็กแต่ละวัยมีการพัฒนาของคุณธรรมจริยธรรมที่แตกต่างกัน มีส่วนมาจากการเลี้ยงดูจากผู้ปกครองและสิ่งแวดล้อม เช่น ในวัยที่ยังเล็กมากๆ เด็กจะทำพฤติกรรมดีเพื่อไม่ให้ถูกลงโทษหรือเพื่อให้ได้รางวัล โตขึ้นมาหน่อยก็อาจจะทำดีเพื่อให้แม่มีความสุข และเมื่อยิ่งโตขึ้น เด็กก็จะเริ่มคิดหรือใช้วิจารณญาณด้วยตนเองได้ที่จะทำดี โดยไม่ต้องมีบุคคลหรือผู้ใดมาบังคับ

ลำดับที่ ๓ คือ การมีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง

เด็กที่มีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง นำไปสู่การมีเป้าหมายและรู้วิธีการที่จะไปถึงเป้าหมายนั้น มองเห็นเส้นทางเดินของชีวิตตนเอง มองเห็นปัญหา รู้จักการแก้ปัญหาจนบรรลุจุดหมายได้

ความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบเครดิตทางสังคมบนพื้นฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (วิธีการจูงใจโดยการให้รางวัล การชมเชยและการยกย่องเชิดชู เพื่อให้

เด็กและเยาวชนแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผ่านกิจกรรมและช่องทางแสดงออกได้อย่างเสรีและรู้สึกปลอดภัย)

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ถ้าประเทศไทยจะมีระบบเครดิตทางสังคม

เห็นด้วย การเสริมแรงทางบวก ทั้งด้วยการชมเชย การให้รางวัลต่างๆ เหล่านี้ ให้ผลลัพธ์ที่ดีโดยไม่ทำให้เกิดผลใจกับเด็ก ระหว่างการทำงานที่ศาลเยาวชนได้เห็นการใช้การเสริมแรงเหล่านี้มากมาย ทั้งจากในระดับครอบครัว เช่น ครอบครัวเปลี่ยนวิธีการเลี้ยงดูเด็ก จากที่ใช้วิธีบ่น ตำหนิเป็นการลงโทษเด็กเมื่อเด็กทำพฤติกรรมไม่ดี เป็นชื่นชมเมื่อเด็กทำพฤติกรรมดี และเห็นว่าเด็กเกิดความภูมิใจในตนเอง ปรับเปลี่ยนตนเองไปในทางที่ดีขึ้นได้ พ่อแม่ก็ประหยัดแรงในการคอยตามบ่นไปด้วย เด็กบางคนยังขาดแรงจูงใจที่จะทำดีได้ด้วยตนเอง การเสริมแรงทางบวกจะช่วยเป็นแรงจูงใจภายนอกที่จะช่วยให้เด็กเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีได้

๒. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะช่วยส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับเด็กและเยาวชนหรือไม่อย่างไร

ช่วยแน่นอน ทั้งนี้หลักเกณฑ์ต้องชัดเจนและอาศัยความสม่ำเสมอเคร่งครัดทำให้เด็กสามารถเข้าใจ เห็นภาพชัดเจน เช่น เด็กกลับบ้านเร็ว แม่ชมทุกวันๆ เด็กก็จะกลับบ้านเร็วเพื่อให้ได้รับคำชมและรับรู้ ว่านี่คือพฤติกรรมที่เหมาะสม เช่นเดียวกับการได้รับรางวัลหรือการสะสมแต้ม สิ่งสำคัญในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กคือความสม่ำเสมอและเอาจริงของผู้ปกครองหรือหน่วยงาน

๓. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะมีผลกระทบกับบุคคล องค์กร ชุมชนและสังคมอย่างไร

ระดับบุคคล เด็กคนหนึ่งถ้าได้รับการดูแลปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เหมาะสมย่อมส่งผลให้ครอบครัวได้ลูกที่ดี โรงเรียนได้นักเรียนที่ดี สังคมได้พลเมืองที่ดีไปด้วย เช่น การให้โอกาสเด็กในการเข้ามาตกรการพิเศษ มีการเข้าโครงการและอบรมผู้ปกครอง สานสัมพันธ์ภายในครอบครัว เด็กมีการมารายงานตัว ติดตามผลความเปลี่ยนแปลงจนมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น เด็กก็จะได้เรียนรู้ผลจากการกระทำผิดและกลับคืนสู่สังคมปรับตัวเป็นคนดีได้

๔. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการชักชวนให้บุคคลและองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมในการดำเนินการระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

ประชาสัมพันธ์เชิงรุก เช่น การให้ความรู้ผู้ปกครอง การเข้าไปพูดในโรงเรียนทั้งกับระดับครูและนักเรียน และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับองค์กรอื่นๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อค้นหาปัญหาและสำรวจความต้องการของแต่ละภาคส่วน

๕. ท่านคิดว่าจะใช้การจูงใจในระบบเครดิตทางสังคมด้วยการชมเชย ให้รางวัลและยกย่องเชิดชูเยาวชนอย่างไรบ้างจึงจะมีความเหมาะสม

การใช้ I Message และหยุด You Message เลิกกล่าวโทษกัน ใช้การสื่อสารที่ดีเป็นเครื่องมือ เริ่มจากบอกความต้องการหรือความรู้สึกของผู้พูดแทน ตัวอย่าง You Message เช่น ลูกหายไปไหนมา แม่โทรหาทำไมไม่รับ ไปทำอะไร เปลี่ยนเป็น I Message แม่เป็นห่วงลูกมากที่ติดต่อไม่ได้ เล่าให้แม่ฟังหน่อยเกิดอะไรขึ้นบ้าง และเลิกข้อความประเภทยเปรียบเทียบกับผู้อื่น มองจุดเด่นของเด็กให้ออกและใช้จุดเด่นนั้นในการชมเชย “จับถูกให้มาก จับผิดให้น้อย”

๖. ท่านคิดว่าจะมีกิจกรรมอะไรบ้างที่จะเปิดโอกาสให้เยาวชนได้แสดงออกแบบเสรีเพื่อให้สามารถแสดงพฤติกรรมซึ่งสะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์

-กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ทุกอย่างที่มีการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ทางจิตวิทยาเองก็มีกลุ่มหลายแบบ ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้คิดแสดงออกอย่างอิสระ โดยอาศัยหลักการต่างๆทางจิตวิทยา เช่น กลุ่ม Art therapy, Music therapy, Dance therapy

- กิจกรรมที่ส่งเสริมเด็กตามความสนใจหรือความถนัดที่หลากหลาย โดยมีการจัดเตรียมสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้และไม่บังคับ บางครั้งเด็กยังไม่รู้ว่าชอบอะไร ถ้าให้ทางเลือกเขาๆจะมองเห็นชัดเจนกว่า

๗. ท่านคิดว่าจะใช้การสื่อสารประชาสัมพันธ์อย่างไร ที่จะทำให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบเครดิตทางสังคม มีความรู้ความเข้าใจและร่วมมือกันในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

อบรมให้ความรู้ผู้ปกครอง คุณครู เจ้าหน้าที่ๆเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ให้เข้าใจและเห็นถึงประโยชน์ของเครดิตสังคม รวมถึงชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นที่ต้องมีเครดิตสังคม เพื่อให้ปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน มีการจัดโครงการเข้าถึงกันเพื่อให้ประสานงานช่วยเหลือกันได้อย่างรวดเร็ว และไม่ให้เกิดความเสียหายไป เช่น ในระดับครอบครัวมีปัญหาปรึกษาคุณครู คุณครูติดต่อเครือข่าย เช่น ติดต่อโรงพยาบาลหรือทางเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น ติดต่อสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๘. ท่านคิดว่าจะใช้มาตรการหรือวิธีการอย่างไร (อาทิ การจัดทำฐานข้อมูลแบบ Big Data, การใช้ Application Social Credit) ที่จะทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำงานร่วมกันแบบบูรณาการในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

มีการจัดทำข้อมูลหรือบันทึกข้อมูลประวัติร่วมกันระหว่างหน่วยงานเพื่อให้สามารถติดตามเด็กได้อยู่เสมอ ไม่ต้องมาคอยซักประวัติ เริ่มเรื่องเปิดเผยผลใหม่ทุกครั้งที่พบหน้า ทางออนไลน์ได้ยิ่งดี เพราะบางครั้งเด็กต้องไปพบเจ้าหน้าที่หลายที่และต้องเล่าเรื่องเดิมใหม่ทุกครั้ง

๙. ท่านคิดว่าจะประชาสัมพันธ์และสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทศนคติและพฤติกรรมให้กับเยาวชนอย่างไรเพื่อให้เกิดการยอมรับและปฏิบัติ ตลอดจนเข้าร่วมกิจกรรมตามระบบเครดิตทางสังคม

ใช้เหตุผลและหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน ทำแล้วได้อะไร ไม่ทำแล้วจะเกิดอะไรได้บ้าง มีผลเสียอย่างไรและจะกระทบกับใคร ชวนให้คิดผ่านการพูดคุยให้เด็กคิดประเมินปัญหาและเห็นถึงความสำคัญ นำไปสู่การแก้ปัญหาด้วยตัวเอง รวมถึงคุยกับผู้ปกครองให้ตระหนักว่าตนเองก็มีหน้าที่ที่ต้องส่งเสริมให้เด็กทำ ให้สำเร็จบรรลุเป้าหมาย

๑๐. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

ประเมินเด็กและผู้ปกครองผ่านการสอบถามเปรียบเทียบกับข้อมูลประวัติของเด็กว่าตรงกันหรือไม่ เกิดการเปลี่ยนแปลงจริงหรือเปล่า

๑๑. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการหรือช่องทางในการสื่อสารและรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

- ทำตัวเองให้เป็นคนที่ได้ใจปรึกษาได้ ไว้วางใจเสียก่อน หากเด็กมีปัญหาหรืออุปสรรคก็พร้อมที่จะเข้ามาพูดคุยอย่างไม่กลัว
- เปิดเวทีให้มีการฟีดแบครับความคิดเห็นระหว่างองค์กรหรือผู้ปกครอง
- กรอกแบบสอบถามหรือส่งข้อมูลเข้ามาที่หน่วยงานที่ดูแลระบบเครดิตจิตสังคมเพื่อแก้ไขปัญหา

ผู้ให้ข้อมูล ๑๖

ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ท่านมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับเด็กและเยาวชนต่อไปนี้อย่างไร

คุณลักษณะ	ความคิดเห็น		ลำดับ ความสำคัญ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
๑. มีจิตสาธารณะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	√		๔
๒. มีวินัยความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น	√		๓
๓. มีความมั่งคั่ง อุดมและอยู่อย่างพอเพียง	√		๗
๔. มีความเมตตากรุณาและโอบอ้อมอารี	√		๖
๕. มีความซื่อสัตย์สุจริต	√		๑
๖. ความเป็นพลเมืองดีของชาติและประชาคมโลก	√		๘
๗. มีคุณธรรมและปฏิบัติตามหลักศีลธรรม	√		๕
๘. มีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง	√		๒

กรุณาระบุเหตุผลประกอบในการจัดลำดับความสำคัญ

ลำดับที่ ๑ มีความซื่อสัตย์สุจริต คุณลักษณะทางบวก แสดงถึงความจริงใจต่อตัวเองและผู้อื่น

ลำดับที่ ๒ มีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง เมื่อมีความซื่อสัตย์สุจริต จะคิดทำสิ่งที่ถูกต้อง

ลำดับที่ ๓ มีวินัยความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น ตระหนักในการกระทำที่ไม่ส่งผลร้ายต่อผู้อื่นหรือสังคม

ความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบเครดิตทางสังคมบนพื้นฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา และมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี (วิธีการจูงใจโดยการให้รางวัล การชมเชยและการยกย่องเชิดชู เพื่อให้เด็กและเยาวชนแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผ่านกิจกรรมและช่องทางการแสดงออกได้อย่างเสรีและรู้สึกปลอดภัย)

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ถ้าประเทศไทยจะมีระบบเครดิตทางสังคม

.....เห็นด้วย

๒. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะช่วยส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับเด็กและเยาวชนหรือไม่อย่างไร

.....ช่วยได้ ถ้าเด็กและเยาวชนได้รับโอกาสจากสังคม ตามปัญหารายบุคคล เนื่องจากปัญหาที่มีความแตกต่างกันของเด็กและเยาวชนและครอบครัว

๓. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะมีผลกระทบกับบุคคล องค์กร ชุมชนและสังคมอย่างไร

.....ถ้าเด็กและเยาวชนได้รับโอกาสแล้วไม่ปฏิบัติตามกฎ กติกา กลับไปกระทำผิดอีก จะส่งผล
กระทบให้กับบุคคล ผู้เกี่ยวข้อง ตัวเด็กและเยาวชน ผู้ปกครอง ผู้เสียหายในคดี องค์กร นำคดีสู่
กระบวนการยุติธรรม พนักงานสอบสวน ศาล สถานพินิจ ศูนย์ฝึกอบรม หน่วยงานรัฐที่ต้องส่งต่อ
ชุมชนและสังคมที่เด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ก็ไม่ต้อนรับ

๔. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการชักชวนให้บุคคลและองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมในการดำเนินการระบบ
เครดิตทางสังคมได้อย่างไร

.....ประชุมวางแผน ร่วมกับเครือข่าย ในการช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่เข้าสู่สถาน
พินิจ เพื่อการแก้ไข นำบัดฟื้นฟู เด็กและเยาวชนให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้เป็นคนดี เพื่อคืนสู่สังคม
และมีความเป็นอยู่ดี กินดี อย่างยั่งยืน

๕. ท่านคิดว่าจะใช้การจูงใจในระบบเครดิตทางสังคมด้วยการชมเชย ให้รางวัลและยกย่องเชิดชู
เยาวชนอย่างไรบ้างจึงจะมีความเหมาะสม

.....ให้ความช่วยเหลือเป็นรายบุคคล ตามปัญหาของเด็กและเยาวชนและครอบครัว เช่น ให้
ทุนการศึกษา ให้อาชีพตามความสามารถ เพื่อเป็นการต่อยอดคุณภาพชีวิต ให้คำปรึกษา แนะนำ
ทักษะการปฏิบัติที่จะกระทำผิด

๖. ท่านคิดว่าจะมีกิจกรรมอะไรบ้างที่จะเปิดโอกาสให้เยาวชนได้แสดงออกแบบเสรีเพื่อให้สามารถ
แสดงพฤติกรรมซึ่งสะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....การบริการสาธารณสุขประโยชน์ ให้เยาวชนได้แสดงความสามารถด้วยความเต็มใจ เช่น ร้องเพลง
เล่นดนตรี อ่านหนังสือให้ผู้ป่วยหรือผู้รับบริการรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาล ได้รับฟัง เพื่อเป็นการ
บำบัด ผ่อนคลาย

๗. ท่านคิดว่าจะใช้การสื่อสารประชาสัมพันธ์อย่างไร ที่จะทำให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบ
เครดิตทางสังคม มีความรู้ความเข้าใจและร่วมมือกันในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

.....แผน ขาด ยุทธศาสตร์ชาติ การบูรณาการ

๘. ท่านคิดว่าจะใช้มาตรการหรือวิธีการอย่างไร (อาทิ การจัดทำฐานข้อมูลแบบ Big Data, การใช้
Application Social Credit) ที่จะทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำงานร่วมกันแบบบูรณาการในการ
ขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

.....การจัดทำฐานข้อมูลแบบ Big Data สามารถวิเคราะห์และเข้าถึงข้อมูลบุคคล สถาบัน
หน่วยงาน องค์กร กระบวนการ

๙. ท่านคิดว่าจะประชาสัมพันธ์และสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทศนคติและพฤติกรรมให้กับเยาวชน
อย่างไรเพื่อให้เกิดการยอมรับและปฏิบัติ ตลอดจนเข้าร่วมกิจกรรมตามระบบเครดิตทางสังคม

.....การสร้างพื้นที่และกิจกรรมการส่งเสริมวัฒนธรรมและค่านิยมในชุมชนโดยสอดคล้องกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐาน (ความซื่อสัตย์สุจริตการมีจิตสาธารณะ การเป็นอยู่อย่างพอเพียง การกระทำอย่างรับผิดชอบ ความเป็นธรรมทางสังคม) เพื่อสร้างแรงจูงใจ

๑๐. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

.....ดูจากฐานข้อมูลซึ่งมีข้อมูลจำนวนมากประมวลผลได้

๑๑. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการหรือช่องทางในการสื่อสารและรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

.....ฐานข้อมูล Big Data ชุดข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผู้ให้ข้อมูล ๑๗

ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ท่านมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับเด็กและเยาวชนต่อไปนี้อย่างไร

คุณลักษณะ	ความคิดเห็น		ลำดับ ความสำคัญ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
๑. มีจิตสาธารณะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม			
๒. มีวินัยความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น			๒
๓. มีความมัธยัสถ์ อดออมและอยู่อย่างพอเพียง			
๔. มีความเมตตากรุณาและโอบอ้อมอารี			๓
๕. มีความซื่อสัตย์สุจริต			
๖. มีความเป็นพลเมืองดีของชาติและประชาคมโลก			
๗. มีคุณธรรมและปฏิบัติตามหลักศีลธรรม			
๘. มีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง			๑

กรุณาระบุเหตุผลประกอบในการจัดลำดับความสำคัญ

ลำดับที่ ๑ มีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง การมีทักษะการคิดที่ดีเป็นพื้นฐานในการคิดและตัดสินใจที่ถูกต้องได้

ลำดับที่ ๒ มีวินัยความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น ทุกคนต้องมีวินัยในตนเอง ไม่สร้างความเสียหายและความเดือดร้อนให้กับบุคคลอื่น และต้องรับผิดชอบต่อตนเองด้วย

ลำดับที่ ๓ มีความเมตตากรุณาและโอบอ้อมอารี พื้นฐานที่ดี คือการมีจิตใจที่ดี พอมีจิตใจที่ดีเราก็จะสามารถคิดบวกได้ โดยต้องปลูกฝังตั้งแต่แรก คือ สถาบันครอบครัว

ความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบเครดิตทางสังคมบนพื้นฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อสร้างคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา และมาตรการพิเศษแทนการ พิพากษาคดี (วิธีการจูงใจโดยการให้รางวัล การชมเชยและการยกย่องเชิดชู เพื่อให้เด็กและเยาวชนแสดง พฤติกรรมที่เหมาะสมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผ่านกิจกรรมและช่องทางการแสดงออกได้อย่างเสรีและ รู้สึกปลอดภัย)

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ถ้าประเทศไทยจะมีระบบเครดิตทางสังคม

.....ความคิดจะแบ่งแยกเป็นสองกรณี.ความคิดที่เห็นด้วยก็คือ การที่เด็กและเยาวชนได้กระทำ ความผิดทางอาญา.ถ้าเป็นความผิดลหุโทษก็อาจจะสามารถหักล้างกันได้.คืออาจจะเป็นโทษที่ไม่ได้ใหญ่เกินไปก็หักล้างกันได้. และในกรณีที่ไม่เห็นด้วยก็คือถ้าเป็นความผิดโทษที่เป็นความผิดทั่วไปก็. อาจจะหนัก. อาจจะนำมาหักล้างกันไม่ได้. เพราะอย่างไรก็ตามความผิดมันก็คือความผิด

๒. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะช่วยส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับเด็กและเยาวชนหรือไม่อย่างไร

อาจจะช่วยส่งเสริมแต่ไม่ใช่กับทุกคนเนื่องด้วยปัจจัยหลายๆอย่าง อาจจะเนื่องด้วยความคิดของแต่ละบุคคลไม่สามารถเหมือนกันได้ ปัจจัยอื่นก็จะมาจากสภาพสังคม ครอบครัวที่สอนมาไม่เหมือนกัน

๓. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะมีผลกระทบต่อบุคคล องค์กร ชุมชนและสังคมอย่างไร

มีผลกระทบต่อ และแน่นอนว่าทุกคนมีความคิดที่ไม่เหมือนกันและแตกต่างกัน ซึ่งในทุกคนหรือบางคนอาจจะไม่เข้าใจในเครดิตทางสังคมนี้ ก็อาจจะทำให้มีการหลอมน้ำกัน เช่น ทำไมคนนั้นถึงได้ลดโทษ แล้วเราถึงไม่ได้ลดโทษ

๔. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการชักชวนให้บุคคลและองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมในการดำเนินงานระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

คิดเหมือนเพื่อนๆ กับครู การใช้สื่อโซเชียลเพราะว่าเข้าถึงในบุคคลส่วนใหญ่ แต่ถ้าบุคคลที่โซเชียลอาจจะไม่เข้าถึงก็ อาจจะโปสเตอร์แทนบอกหรืออะไรอธิบายว่าทำไมต้องใช้ระบบทางเครดิต

๕. ท่านคิดว่าจะใช้การจูงใจในระบบเครดิตทางสังคมด้วยการชมเชย ให้รางวัลและยกย่องเชิดชูเยาวชน

อย่างไรบ้าง จึงจะมีความเหมาะสม

อาจจะเหมือนโรงเรียนที่ชื่นชมนักเรียน ก็อาจจะมีเหมือนการให้รางวัลเหมือนกับที่คุณครูบอกให้

รางวัลก็อาจจะเป็นรางวัลที่เหมาะสมไม่มากเกินไปเพราะอาจจะทำให้นักเรียนคนอื่นคิดแตกแยก ออกมา...จริง ๆ แล้วก็ไม่ค่อยเข้าใจเท่าไรตัววัดที่จะให้ของรางวัล ก็ยังไม่เข้าใจว่าตัววัดด้วยอะไร อาจจะไปด้วยสมมุติความดีซึ่งบางคนแล้วอาจจะไม่ได้อยากทำ อาจจะเพื่อนๆ ทำหนูก็ต้องทำ ก็คือตามสังคม ประมาณนี้ รางวัลประเภทที่หนูอยากได้เพื่อเป็นแรงจูงใจในการทำความดี จริงๆ แล้วคนเรากล้าทำความดีก็ไม่จำเป็นต้องได้ของรางวัล คิดว่าไม่ได้อยากได้ขนาดนั้น แต่แน่นอนอยู่แล้วคะ ความคิดคนเราไม่เหมือนกันบางคนก็อาจจะอยากได้รางวัลเพื่อเป็นแรงจูงใจ สำหรับบางคนก็อาจจะไม่อยากได้ เพราะคิดว่าทำดีไปแล้วมันอยู่ที่จิตใจ ถ้าเราทำดีเราก็จะรู้สึกสบายใจ

๖. ท่านคิดว่าจะมีกิจกรรมอะไรบ้างที่จะเปิดโอกาสให้เยาวชนได้แสดงออกแบบเสรีเพื่อให้สามารถแสดง

พฤติกรรม ซึ่งสะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ยกตัวอย่างในเรื่องของการคิดที่ดี คือเนื่องจากปัจจุบัน โรงเรียนก็มีกำหนดขอบเขตไว้ว่า จะต้องทำอย่างนี้ซึ่งนักเรียนไม่ได้มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นของตนเองเลย ก็อยากให้นักเรียนได้มีความคิดหรือแชร์ความคิดเห็นว่าจะทำกิจกรรมไหนบ้าง ถ้าในเรื่องของความคิดขอยกตัวอย่าง การโหวตที่ได้มีการแสดงความคิดเห็นของแต่ละคนว่าคิดอย่างไรกับเรื่องนี้บ้าง ก็จะได้แสดงความคิดเห็นออกมา และเรื่องของความมีวินัยและรับผิดชอบต่อสังคมขอยกตัวอย่างการทำกรรมาญ เราจะต้องรับผิดชอบ

ร่วมกันทั้งกลุ่ม และก็ส่วนในเรื่องของความมีเมตตา ไม่มีกิจกรรมไหนที่จะทำให้เรามีความเมตตาโอนอ่อนอารีได้ เพราะมันเป็นพื้นฐานของทุกคนที่ได้มาจากสถาบันครอบครัว

๗. ท่านคิดว่าจะใช้การสื่อสารประชาสัมพันธ์อย่างไร ที่จะทำให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบเครดิตทางสังคม มีความรู้ความเข้าใจและร่วมมือกันในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว หนูก็ใช้สื่อโซเชียลเหมือนกันคะ. อาจจะเป็นพวก เว็บไซต์ application. อธิบายว่าทำไมจะต้องใช้แบบ

ข้อเสีย ประโยชน์มันมีอะไรบ้าง

๘. ท่านคิดว่าจะใช้มาตรการหรือวิธีการอย่างไร (อาทิ การจัดทำ ฐานข้อมูลแบบ Big Data, การ

ใช้ Application Social Credit) ที่จะทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำงานร่วมกันแบบบูรณาการในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

ถ้าถามถึงสมมติความดีจะต้องนำไปใช้ในตอนจบการศึกษา สำหรับหนูคิดว่าไม่จำเป็นคะ แต่ถ้ามีประโยชน์ก็อยากได้คะ. ในความคิดการทำสมมติความดีคือการบังคับ แต่มันก็คือเจตนาดีของโรงเรียน

๙. ประชาสัมพันธ์และสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทักษะคิดและพฤติกรรมให้กับเยาวชนอย่างไร เพื่อให้ เกิดการยอมรับและปฏิบัติ ตลอดจนเข้าร่วมกิจกรรมตามระบบเครดิตทางสังคม

น่าจะแบบอย่างให้เห็น ว่าถ้าเราทำแบบนี้จะได้อะไร ทำอย่างนี้จะได้อะไร. ก็ถ้าพูดถึงการชักชวนเพื่อนในกลุ่มเพื่อนก็อาจจะมีการพูดโน้มน้าวว่า. ไปทำโน้นทำนี้กัน. แต่ถ้าชวนไปทำความดีก็. จะไม่มีใครไป

๑๐. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

ในภาพของโรงเรียน. หนูมีความคิดเห็นเดียวกับครูคะ

๑๑. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการหรือช่องทางในการสื่อสารและรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

อย่างที่ พี่ใหม่. นอกนะคะ. ว่าให้คิดว่าทุกคนเป็นคนดีเริ่มต้นจากร้อย. แล้วค่อยเพิ่ม. ถ้าเป็นหนูเห็นว่า

คะแนนที่ ๑๐๐. แล้ว. เราก็อยากจะทำให้มันมั่นคงอยู่ตรงนั้น. แล้วก็จะไม่ทำผิด. แล้วถ้าเราทำดีเราก็จะ. ได้บวกอีก. เราก็จะรู้สึกดีใจว่าเราได้คะแนนเพิ่มเราจะไม่ทำให้ลดคะ. แล้วก็ให้นักเรียนได้มีสิทธิได้ออกความเห็น. หนูอยากทำใหม่. คุณครูอย่าบังคับอย่ากำหนดชั่วโมงประมาณนี้คะ

ผู้ให้ข้อมูล ๑๘

ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ท่านมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับเด็กและเยาวชนต่อไปนี้อย่างไร

คุณลักษณะ	ความคิดเห็น		ลำดับ ความสำคัญ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
๑. มีจิตสาธารณะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	✓		
๒. มีวินัยความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น	✓		
๓. มีความมัธยัสถ์ อดออมและอยู่อย่างพอเพียง	✓		
๔. มีความเมตตากรุณาและโอบอ้อมอารี	✓		
๕. มีความซื่อสัตย์สุจริต	✓		
๖. มีความเป็นพลเมืองดีของชาติและประชาคมโลก	✓		
๗. มีคุณธรรมและปฏิบัติตามหลักศีลธรรม	✓		
๘. มีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง	✓		

กรุณาระบุเหตุผลประกอบในการจัดลำดับความสำคัญ

ลำดับที่ ๑ มีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง เด็กและเยาวชนควรมีทักษะด้านการคิดที่ถูกต้องก่อนเป็นประการแรก เนื่องจากเด็กหรือเยาวชนถ้าเกิดทำผิดอาจจะเกี่ยวข้องกับอายุ ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องอาจจะยังเป็นผู้เยาว์ ซึ่งการคิดหรือการไตร่ตรองยังไม่เพียงพอ

ลำดับที่ ๒ มีวินัยความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น ซึ่งผู้เยาว์จำเป็นต้องมีวินัยในการอยู่ร่วมกันก่อนในสังคม ถ้าเขามีวินัยสังคมก็จะขัดเกลาเขาเองให้เป็นเป็นคนดีต่อไป

ลำดับที่ ๓ มีความเมตตากรุณาและโอบอ้อมอารี เราจะได้มาจากครอบครัวซึ่งเป็นสถาบันที่ใกล้ชิดกับผู้เยาว์มากที่สุด หรือเยาวชน มากที่สุด เมื่อเรามีความคิดที่โอบอ้อมอารี การที่เขาจะไปทำความผิดก็น้อยลง

ความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบเครดิตทางสังคมบนพื้นฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อสร้างคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการตักเตือนคืออาญา และมาตรการพิเศษแทนการ พินาศคดี (วิธีการจูงใจโดยการให้รางวัล การชมเชยและการยกย่องเชิดชู เพื่อให้เด็กและเยาวชนแสดง พฤติกรรมที่เหมาะสมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผ่านกิจกรรมและช่องทางการแสดงออกได้อย่างเสรีและ รู้สึกปลอดภัย)

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ถ้าประเทศไทยจะมีระบบเครดิตทางสังคม

ในความคิดของอาจารย์ มีทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ในแง่ของการเห็นด้วยคือเห็นด้วยให้ใช้กับเยาวชน เยาวชนที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ เนื่องจากว่าในเรื่องของทักษะการคิดของเยาวชน ยังมีความคิดหรือในการวินิจฉัยในความคิดถูกผิดบางอย่างที่ยังไม่ถูกต้อง ถ้ามีระบบเครดิตทางสังคมที่มีการให้รางวัลมีการชมเชยในแง่นี้ก็เห็นด้วย แต่ถ้าเป็นในแง่ที่ไม่เห็นด้วย ถ้าใช้กับผู้ที่บรรลุนิติภาวะแล้วพยายามทำความดีเพื่อมาลบล้างกับความผิดอันนี้ไม่เห็นด้วย เพราะว่าผู้ที่บรรลุนิติภาวะ ควรจะมีการวินิจฉัยหรือความคิดที่ถูกต้องได้แล้ว ถ้ามีการทำผิดก็ควรมีการดำเนินคดีอาญาหรือถูกพิพากษาไปตามขั้นตอนของกฎหมาย

๒. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะช่วยส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับเด็กและเยาวชนหรือไม่อย่างไร

ช่วยส่งเสริมเนื่องจากว่าความคิดเยาวชนนั้นเปลี่ยนได้ง่ายตามสภาพแวดล้อมภายนอก เช่น ถ้า เยาวชน อยู่ในที่อยู่อาศัย โรงเรียน สถานที่ทำงานเสริม ต่าง ๆ ระบบเครดิตทางสังคมจะทำให้เยาวชนไม่เสียประโยชน์ในอนาคต หากว่าเยาวชนถูกดำเนินคดีอาญา นอกจากนี้หากทำความดีแล้วได้เครดิตก็จะเป็นการสนับสนุนให้เยาวชนทำความดีแล้วจะเกิดประโยชน์และมีแรงจูงใจในการดำรงชีวิตในการทำงานต่อไปเรื่อย ๆ

๓. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะมีผลกระทบต่อบุคคล องค์กร ชุมชนและสังคมอย่างไร

ถ้าดูจากในภาพรวม บางองค์กร และชุมชนยังไม่เข้าใจว่า การกระทำผิดของเยาวชนทำไมถึงต้องได้รับ

โทษน้อยกว่าบุคคลธรรมดาในสังคม บางทีก็อาจจะยังไม่เข้าใจ ความโปร่งใสในกระบวนการยุติธรรม บางทีก็ไม่ใช่ที่ประจักษ์ บางทีก็เกิดการซื้อคดีได้ง่าย คดีไม่โปร่งใส แต่ทำไมมีการเหยียวยาวผู้ได้รับความเสียหาย หรือเยาวชนยังไม่ได้รับการอบรมที่ เหมือนว่าเพื่อการพัฒนา อันนี้คือผลกระทบบางอย่างที่คิดว่าระบบเครดิตทางสังคมกระทบต่อตรงนี้

๔. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการชักชวนให้บุคคลและองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมในการดำเนินกรระบบเครดิตทาง สังคมได้อย่างไร

ในมุมมองนี้จะชักชวนได้ ควรใช้สื่อในการประกาศให้สังคมทราบ เพราะเหตุใดจึงต้องใช้ระบบเครดิตทางสังคม ซึ่งบางทีในสังคมยังไม่เข้าใจว่าระบบเครดิตทางสังคมต้องทำอะไรบ้าง แล้วต้องมีการดำเนินชีวิตอย่างไรจึงเรียกว่ามีเครดิตทางสังคม ซึ่งบางทีเราอาจจะทำอยู่ในชีวิตประจำวันของเราอยู่แล้ว บางทีเราหยิบออกมาอธิบายไม่ได้หรือมาให้เครดิตตรงนี้ไม่ได้ ก็เลยมีแนวคิดว่าจะใช้สื่อในการประกาศเพราะเหตุใดจึงต้องใช้เครดิตทางสังคม และเพราะเหตุใดเยาวชนจึงได้รับโทษต่างจากบุคคลที่บรรลุนิติภาวะแล้ว คือจะต้องทำความเข้าใจกับสังคมให้มากขึ้นโดยมีการลงสื่อโดยเฉพาะในยุคโซเชียล หรือสื่อในช่องทางต่างๆ (วิธีการสร้างเครดิตสังคมทางโรงเรียน ซึ่งตอนนี้โรงเรียนก็พยายามทำให้ตรงนี้ให้เกิดขึ้นอยู่เหมือนกัน แต่บางทีทางโรงเรียนก็ไม่รู้ว่าเค้าเรียกว่าระบบเครดิตทาง

ทางสังคม ก็คือ ทางโรงเรียนก็จะมีสมุดบันทึกความดี คือใน ๑ ภาคเรียน นักเรียนจะมีชั่วโมงเรียน บันทึกความดีของตนเอง ๒๐ ชม. ต่อ ๑ ภาคเรียน เช่น เขาช่วยเหลือครูในการทำกิจกรรม แล้วคุณครูก็จะเซ็นรับรองให้ ก็เป็นแนวที่ทางโรงเรียนกำลังทำอยู่ ผลของการทำ คือ ผ่านกับไม่ผ่าน)

๕. ท่านคิดว่าจะใช้การจูงใจในระบบเครดิตทางสังคมด้วยการชมเชย ให้รางวัลและยกย่องเชิดชูเยาวชน

อย่างไรบ้าง จึงจะมีความเหมาะสม

มีความคิดเห็นในด้านนี้ว่าเราควรมีการชมเชย การชมเชยจะชมเชยก็ครั้งก็ได้ เมื่อคนที่ถูกชมเชยก็จะรู้สึกหัวใจพองโต แต่ว่าจะมองในเรื่องของการให้รางวัล การให้รางวัลคือก็จะมีทำให้หรือมีการกระทำที่พอประมาณ ถ้าเรามีการให้รางวัลทุกครั้ง เยาวชนก็จะมองว่าถ้าไม่ทำก็ไม่ได้รางวัล แต่ถ้าทำเราก็จะได้รางวัล อย่างที่โรงเรียนจะมีการยกย่องเชิดชูเกียรติของเยาวชนผลของนักเรียน เรียกว่ากิจกรรมทำดีเราเชิดชู จะให้นักเรียนในระดับชั้น ม.๓ ที่จบ ม.ต้น และ นักเรียนที่จะจบ ม.๖ คือในสามปี นักเรียนจะต้องมีการสะสมความดีของนักเรียน ไม่ว่าในด้านการเรียน ในด้านการช่วยเหลือผู้อื่น จิตใจโอบอ้อมอารีย์ ก็คือ ทางเราก็จะให้แบบพอประมาณไม่ได้ให้ทุกปีสามปี เราถึงจะให้ครั้งนึง แต่ในความชมเชยเราให้อยู่ประจำ ใครที่ไปแข่งขันอะไรมา หรือว่าช่วยครูบาอาจารย์ ทำความดีในโรงเรียน ก็จะมีการประกาศชมเชยนักเรียนอยู่เป็นประจำ แต่ถ้าในการชมเชยหรือให้รางวัลเชิดชูก็จะนาน ๆ ครั้ง อันนี้ก็ในแง่ของครู ลักษณะรางวัลที่ให้ ก็จะเป็นใบประกาศเกียรติคุณที่ใส่กรอบรางวัลให้กับนักเรียน และวิธีการวัดหรือการประเมิน จะให้ครูที่ปรึกษาเป็นคนดูแล และดูแลอย่างต่อเนื่องในระยะเวลาสามปี ขึ้นตอนหรือกระบวนแบบนี้เป็นนโยบายเฉพาะของโรงเรียน แต่ในโรงเรียนรอบ ๆ ที่ดูก็จะมีกิจกรรมคล้ายๆกัน แต่ว่าชื่ออาจแตกต่างกันออกไป

๖. ท่านคิดว่าจะมีกิจกรรมอะไรบ้างที่จะเปิดโอกาสให้เยาวชนได้แสดงออกแบบเสรีเพื่อให้สามารถแสดง

พฤติกรรม ซึ่งสะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์

กิจกรรมอย่างที่น่าเสนอไป ก็จะมีกิจกรรมทำดีเราเชิดชู ,สมุดบันทึกความดี ที่โรงเรียนเราดำเนินการอยู่ แต่ว่ากิจกรรมตรงนี้ ก็ยังมีความคิดเห็นเพิ่มเติมตรงที่ว่า ทำอย่างไรกิจกรรมที่ให้ให้นักเรียนทำเค้าจะเกิดจากความคิดของเค้าเอง คือจากตัวเค้าเองที่โรงเรียนไม่ต้องบังคับเค้า คือถ้าเราไม่บังคับเค้าก็ไม่ทำ เราบังคับให้เค้าทำความดีบางที่เค้าอาจจะไม่ยอมทำก็ได้ แต่ว่าครูบังคับ แต่ถ้าเรามองในมุมดีก็คือ เป็นการฝึกตัวเค้า ฝึกไปเรื่อย ๆ มันก็จะกลายเป็นความเคยชิน ว่าสิ่งนี้เรียกว่าความดี สิ่งนี้เรียกว่าสิ่งไม่ถูกต้อง แต่ถ้าเป็นการบังคับในมุมมองของครูก็ไม่อยากบังคับเหมือนกัน

๗. ท่านคิดว่าจะใช้การสื่อสารประชาสัมพันธ์อย่างไร ที่จะทำให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบเครดิตทางสังคม มีความรู้ความเข้าใจและร่วมมือกันในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

ก็ยังเป็นแนวคิดเดิมอยู่ว่า คงต้องใช้สื่อหลักในการประชาสัมพันธ์ถึงความจำเป็นว่าเห็นใด เราจึงจำเป็นต้องใช้ระบบเครดิตทางสังคม แล้วที่สำคัญต้องบอกความจำเป็นให้สังคมรู้เป้าหมายจริง ๆ ว่าเพราะอะไร และก็รูปแบบเนื้อหา ตรงนี้คงต้องให้ผู้เกี่ยวข้องไปดูว่าจะออกมาแนวไหนแต่ก็คงไม่พ้นคุณลักษณะ ๘ ประการที่เราคุยกัน ว่าถ้าเราทำแบบนี้จะส่งผลให้เยาวชนเป็นคนดีอย่างไร แต่ต้องเน้นคุณลักษณะ ๘ ประการตรงนี้จะ

๘. ท่านคิดว่าจะใช้มาตรการหรือวิธีการอย่างไร (อาทิ การจัดทำ ฐานข้อมูลแบบ Big Data, การ

ใช้ Application Social Credit) ที่จะทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องท างานร่วมกันแบบบูรณาการในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

สำหรับข้อมูลในแนวคิดของอาจารย์ วิธีการที่จะทำให้เราสามารถเก็บข้อมูลได้ คือในการจัดทำฐานข้อมูลจะต้องโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชน เนื่องจากว่าประเทศไทยเราไม่มีการพัฒนาระบบที่ดีในการทำ application บาง app ทำแล้วก็ไม่เสถียรก็เลิกใช้ไป การทำเว็บของแต่ละหน่วยงาน ของประเทศไทยเราบางที่ก็ค่อนข้างจะ เหมือนว่ามันล้มแต่เราจะควรจะมาคุยกันว่าการจัดทำฐานข้อมูล ทำอย่างไรจะดำเนินการต่อได้และสามารถตรวจสอบได้และโปร่งใส ซึ่งความโปร่งใสเป็นเรื่องสำคัญ

๙. ประชาสัมพันธ์และสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทักษะคติและพฤติกรรมให้กับเยาวชนอย่างไร เพื่อให้ เกิดการยอมรับและปฏิบัติ ตลอดจนเข้าร่วมกิจกรรมตามระบบเครดิตทางสังคม

ในมุมมองของครู เราจะมีวิธีการชักชวนอย่างไรให้เข้าร่วมกิจกรรมตามระบบเครดิต ทางสังคม ได้คิดว่าครูน่าจะมีอิทธิพลต่อความคิดของเด็ก คือจะต้องมีการโฆษณาโดยครูเพราะว่าครูอิทธิพล ต่อเด็กอยู่แล้วแหละไม่ว่าในระดับไหนก็ตาม โดยเราจะมีการประกาศทางโซเชียล ออนไลน์ ซึ่งมันเป็นช่องทางน่าจะเหมาะสมกับเด็กในยุคนี้ แต่ถึงอย่างไรก็ตามในการเชิญชวนให้เข้าร่วมกิจกรรมตามระบบเครดิตสังคม ผู้ที่เข้าร่วมจะต้องมีความตั้งใจเข้าร่วมกิจกรรม แล้วที่สำคัญจะเกิดจากเด็กเองที่จะอยากทำความดีในเรื่องของการเข้าถึงระบบเครดิตทางสังคม

๑๐. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

ในภาพของโรงเรียน เริ่มแรกเราก็จะมีสมุดบันทึกความดี สมุดบันทึกความดีก็จะเป็นการรวบรวมและ

แนะนำโดยครูที่ปรึกษา เมื่อถึงกำหนดเวลา ๑ ภาคเรียน ครูที่ปรึกษาก็จะรวบรวมสมุดบันทึกความดีของนักเรียนที่ตนเองรับผิดชอบ ก็จะมีการตรวจสอบว่านักเรียนเรามีการทำความดีแบบนี้ถูกต้องไหม ตรวจสอบทั้งเอกสาร ตรวจสอบทั้งความดีในเรื่องของที่นักเรียนทำ แล้วก็จะส่งไปที่ฝ่ายบริหาร

วิชาการ เพื่อที่จะได้รู้ว่านักเรียนแต่ละคนที่ทำความดีไว้ผ่านเกณฑ์ไหม แล้วทางวิชาการก็จะให้เกรดออกมา โดยให้เป็นเกรด ผ่าน / ไม่ผ่าน

ในภาพของสังคม ถ้าในมุมมองของอาจารย์ ในเรื่องเครดิตทางสังคมเราควรจะบันทึกโดยองค์กรที่

เกี่ยวข้องโดยเปิดเผย เหมือนกับทางโรงเรียนก็บันทึกไว้เปิดเผยเหมือนกัน ถ้าผู้ปกครองคนไหนอยากทราบว่าลูกของตนเองไม่ผ่านก็สามารถตรวจสอบได้เลย จากครูที่ปรึกษา หรือจากทางโรงเรียน ในภาพของสังคมก็เหมือนกัน อยากจะให้บันทึกไว้ในองค์กรที่เกี่ยวข้องโดยเปิดเผย ให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบได้ ถ้าประชาชนไม่สามารถตรวจสอบได้ด้วยตนเองเกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำ แน่นนอน เพราะว่าอยู่ ๆ มีคนทำผิดแล้วไม่ถูกพิพากษา หรือไม่ถูกดำเนินคดีแบบนี้ ปัญหาในสังคมก็จะเกิดขึ้น แน่นนอน ตรงนี้ในมุมมองของครู ยกตัวอย่างเช่น พนักงานในบริษัทหนึ่งมีร้อยคน ในบริษัทนี้ก็ต้องรู้โดยหัวหน้าว่าพนักงานของตนเองทำความดีอะไร มีเครดิตทางสังคมอะไร แล้วตนเองก็สามารถที่จะตรวจสอบได้เหมือนกัน

๑๑. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการหรือช่องทางในการสื่อสารและรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

สำหรับช่องทางในสื่อสารเพื่อให้สังคมรับทราบ น่าจะเป็นการให้ส่งคำร้องช่องทาง ทางอิเล็กทรอนิกส์ ๑ ช่องทาง อีกประเด็นหนึ่งก็คือ ให้มาร้องด้วยตนเองที่องค์กร องค์กรที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรื่องเครดิตทางสังคม ก็คือส่งคำร้องและ ร้องด้วยตนเอง ชั่วโมงในสมุดบันทึกความดีถูกกำหนดมาจากกระทรวงศึกษา และทางโรงเรียนไม่สามารถรับแก้ได้ ต้องเสนอไปทางต้นสังกัด

ผู้ให้ข้อมูล ๑๙

ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ท่านมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับเด็กและเยาวชนต่อไปนี้อย่างไร

คุณลักษณะ	ความคิดเห็น		ลำดับ ความสำคัญ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
๑. มีจิตสาธารณะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม			
๒. มีวินัยความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น			๓
๓. มีความมัธยัสถ์ อดออมและอยู่อย่างพอเพียง			
๔. มีความเมตตากรุณาและโอบอ้อมอารี			
๕. มีความซื่อสัตย์สุจริต			๒
๖. มีความเป็นพลเมืองดีของชาติและประชาคมโลก			
๗. มีคุณธรรมและปฏิบัติตามหลักศีลธรรม			
๘. มีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง			๑

กรุณาระบุเหตุผลประกอบในการจัดลำดับความสำคัญ

ลำดับที่ ๑ มีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง เพราะเด็กและเยาวชนควรจะมีทักษะการคิดหรือการบวนการที่ดีและถูก เพราะในสาส์นการคิดจะลงสู่การปฏิบัติที่ดีและถูก ซึ่งปัญหาในปัจจุบันอาจจะเกิดการที่เด็กและเยาวชนยังขาดกระบวนการคิดหรือไตร่ตรองที่ยังไม่เพียงพอ

ลำดับที่ ๒ มีความซื่อสัตย์สุจริต เด็กและเยาวชนควรมีความซื่อสัตย์สุจริตและยึดมั่นในสิ่งที่ถูก มีเจตนาที่บริสุทธิ์ไม่คดโกง และอาจจะสร้างเด็กและเยาวชนที่มีคุณภาพขึ้นมาในสังคม

ลำดับที่ ๓ มีวินัยความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น เด็กและเยาวชน ควรจะมีวินัยและรู้จักการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข และรู้จักการรับผิดชอบต่อสิ่งต่าง ๆ ที่ตนเองกระทำ

ความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบเครดิตทางสังคมบนพื้นฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อสร้างคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการต าเนินคดีอาญา และมาตรการพิเศษแทนการ พิพากษาคดี (วิธีการจูงใจโดยการให้รางวัล การชมเชยและการยกย่องเชิดชู เพื่อให้เด็กและเยาวชนแสดง พฤติกรรมที่เหมาะสมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผ่านกิจกรรมและช่องทางการแสดงออกได้อย่างเสรีและ รู้สึกปลอดภัย)

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ถ้าประเทศไทยจะมีระบบเครดิตทางสังคม

จากคำถามข้อ ๑ เห็นด้วยแต่ต้องใช้กับเด็กและเยาวชน เนื่องจากวุฒิภาวะทักษะกระบวนการคิดหรือปัจจัยอื่น ๆ ของเด็กและเยาวชน ยังมีการไตร่ตรองหรือพิจารณาในสิ่งต่าง ๆ ที่ยังไม่มากพอเท่ากับผู้ที่บรรลุนิติภาวะ

๒. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะช่วยส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับเด็กและเยาวชนหรือไม่อย่างไร

ช่วยส่งเสริมเนื่องจากเด็กและเยาวชนอยู่ในช่วงวัยที่สามารถเปลี่ยนความคิดหรือทักษะกระบวนการคิดได้มากกว่าวัยอื่น ๆ โดยอาจจะเกิดจากที่อยู่อาศัย โรงเรียน หรือสถานที่ส่งเสริมในตัวเด็กและเยาวชน ซึ่งระบบเครดิตทางสังคมจะทำให้เด็กและเยาวชนไม่เสียผลประโยชน์ในอนาคต และถ้าเด็กคนนั้นทำความดีก็จะสนับสนุนเค้าในอนาคตเช่นเดียวกัน

๓. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะมีผลกระทบกับบุคคล องค์กร ชุมชนและสังคมอย่างไร

ในส่วนข้อ ๓ ก็จะคล้ายกับ อาจารย์ ชุมชนและสังคมบางกลุ่มยังไม่เข้าใจเรื่องการกระทำ ความผิดของเด็กและเยาวชนว่าทำไมต้องได้รับโทษน้อยกว่าบุคคลธรรมดาที่บรรลุนิติภาวะ และเรื่องความโปร่งใสของกระบวนการยุติธรรมของเรายังไม่เป็นที่ประจักษ์ ในบางคดีก็ เป็นการดำเนินคดีที่ไม่เป็นธรรม และไร้อรรถประโยชน์ที่ได้รับความเสียหาย หรือเยาวชนไม่ได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาตัวเอง

๔. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการชักชวนให้บุคคลและองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมในการดำเนินการระบบเครดิตทาง สังคมได้อย่างไร

ในปัจจุบัน ก็จะมีการใช้สื่อในการประกาศและโฆษณา ว่าเพราะเหตุใดหรืออะไรเราจึงควรใช้เครดิตทางสังคมและทำไมเด็กและเยาวชนจึงควรได้รับโทษน้อยกว่าบุคคลธรรมดาที่บรรลุนิติภาวะ พร้อมบอกประโยชน์ที่เราจะได้รับอะไรจากที่ได้ใช้ระบบเครดิตทางสังคม เช่น เราจะได้รับเยาวชนที่มีคุณภาพหรือกระบวนการความคิดที่ดีขึ้น (คำถาม สมุดทำความดี : สมุดทำความดีที่ทำก็อยากจะทำไปให้คุณครูเพิ่มคะแนนให้

๕. ท่านคิดว่าจะใช้การจูงใจในระบบเครดิตทางสังคมด้วยการชมเชย ให้รางวัลและยกย่องเชิดชูเยาวชน

อย่างไรบ้าง จึงจะมีความเหมาะสม

สำหรับผม ผมคิดว่าในตัวเด็กก็จะมีทั้งด้านดี และไม่ดี แต่สำหรับคนที่อยู่ในด้านดีผมคิดว่า อาจไม่จำเป็นต้องให้รางวัลก็ได้เพราะเค้าอาจไม่ต้องการ ส่วนเด็กที่อยู่แบบช่วงกระบวนการพัฒนาความคิดเราสามารถให้รางวัลชมเชยได้ว่าการกระทำของเค้า ว่าดีหรืออย่างไร แบบให้รางวัลแบบพอประมาณหรือให้รางวัลตามความเหมาะสมของแต่ละอย่าง พอเป็นแบบอย่างให้เห็นว่าผลของการ

กระทำของเค้ามีผลอย่างไรกับตัวเค้าหรือการได้รับรางวัลของเค้า รางวัลก็อาจจะเป็นทุนการศึกษา หรืออุปกรณ์การเรียน หรือคะแนนจิตพิสัยที่เค้าจะได้

๖. ท่านคิดว่าจะมีกิจกรรมอะไรบ้างที่จะเปิดโอกาสให้เยาวชนได้แสดงออกแบบเสรีเพื่อให้สามารถแสดง

พฤติกรรม ซึ่งสะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สำหรับผม ผมคิดว่าเป็นกิจกรรมที่เด็กและเยาวชนได้คิดริเริ่มและมีความชื่นชอบ หรือสนใจ ในกิจกรรมนั้น ๆ โดยผ่านการปรึกษา ครู พ่อแม่ และผู้ใหญ่มาแล้วว่า ควรทำกิจกรรมนี้ไหมเพราะว่า หากสถานศึกษาหรือครอบครัวบังคับให้ทำก็จะเป็นไปไม่ได้ว่าเด็กคนนั้นและเยาวชน ทำความดีจากตัวเค้าเอง เช่น สมุดบันทึกความดี สำหรับตัวผม ผมคิดว่ามันไม่จำเป็น เพราะบางคนเค้าทำแค่ เอาแต่ ชั่วโมง จากที่ผมเคยฟังจากหลาย ๆ คน คือทำให้ครบก็แค่นั้น แต่จริง ๆ ตัวเด็กก็เหมือนเดิมไม่ได้มีอะไรเปลี่ยนแปลง ผมคิดว่าสมุดทำความดีไม่ได้ประเมินอะไรได้ขนาดนั้น อาจจะทำให้เด็กเครียดเพื่อเก็บชั่วโมงด้วยซ้ำ ในส่วนตัวผมกิจกรรมที่ผมอยากทำคือ เสริมสร้างนันทนาการ เช่น กิจกรรมร้องเพลง การเต้น หรือการแสดงดนตรี คือแต่ละคนจะมีกิจกรรมที่ตนเองชอบไม่เหมือนกัน นี่แหละครับผมอยากให้ทางโรงเรียนได้จัดเพื่อเสริมสร้างตัวเด็กได้มีความสุขในการอยู่ในโรงเรียน นอกเหนือจากกิจกรรมพวกนี้ ผมคิดว่าก็อาจจะเปิดโอกาสให้เด็กทำกีฬา หรือการแข่งขันนอกโรงเรียน อยากให้ทางโรงเรียนเปิดโอกาสได้ให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรม

๗. ท่านคิดว่าจะใช้การสื่อสารประชาสัมพันธ์อย่างไร ที่จะทำให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบเครดิตทางสังคม มีความรู้ความเข้าใจและร่วมมือกันในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

ในส่วนนี้ก็เห็นตรงกับของครูครับ ส่วนของบางครอบครัวหรือที่อยู่อาศัยยังไม่เข้าถึงสื่อโซเชียล ก็อยากจะให้แจ้งไปยังกำนัน หรือ ผู้ใหญ่ ในแต่ละพื้นที่ให้ลงกระจายข่าวว่าระบบเครดิตทางสังคมเป็นอย่างไรอธิบายให้เข้าใจในครอบครัวที่มีเด็กและเยาวชนอยู่ รูปแบบเนื้อหาที่จะเข้าถึง คือเราต้องมีความเป็นกันเองก่อน ไม่เป็นทางการมาก อธิบายว่าระบบเครดิตทางสังคมคืออะไร แล้วถ้าน้อง ๆ ทำแบบนี้จะได้รับผลอะไร หรือน้องจะได้ประโยชน์อะไรจากการกระทำในระบบเครดิตทางสังคม

๘. ท่านคิดว่าจะใช้มาตรการหรือวิธีการอย่างไร (อาทิ การจัดทำฐานข้อมูลแบบ Big Data, การใช้ Application Social Credit) ที่จะทำ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำงานร่วมกันแบบบูรณาการในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

ถ้าถามถึงสมุดความดีว่าจะต้องนำไปใช้ในตอนจบการศึกษา สำหรับผมคิดว่า คนทุกคนก็ต้องการผลประโยชน์ ถ้าเกิดมีผลประโยชน์กับตัวเราผมก็อยากได้ครับ แต่ผมก็ว่าสมุดบันทึกบางทีก็ไม่ได้ประเมินว่าเราทำความดีจริง ๆ เราควรดูที่การกระทำ ณ จุด ๆ นั้นมากกว่า ในความคิดการทำสมุดบันทึกความดีคือการบังคับ แต่มันก็คือเจตนาดีของโรงเรียน

๙. ประชาสัมพันธ์และสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทักษะคติและพฤติกรรมให้กับเยาวชนอย่างไร เพื่อให้ เกิดการยอมรับและปฏิบัติ ตลอดจนเข้าร่วมกิจกรรมตามระบบเครดิตทางสังคม

ผมก็คิดเหมือนอาจารย์ มีการประกาศทางโซเชียล ทางโฆษณาประชาสัมพันธ์โดยคุณครู ในโรงเรียน

อย่างที่บอก คุณครูย่อมมีอิทธิพลต่อเด็กในโรงเรียน แต่ก็ต้องขึ้นอยู่กับตัวเด็กคนนั้นว่าจะมีการตั้งใจ หรือมีความคิดที่จะทำความดี เริ่มด้วยจากตัวเค้าเองหรือเปล่า วิธีการในการชักชวนเพื่อนคือสิ่งแรก เราควรทำให้เค้าเห็นก่อนว่าผลที่เราทำในการช่วยเหลือครู มันมีผลดีต่อตัวเราอย่างไร

๑๐. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

ก็เหมือนของอาจารย์ ก็ในแต่ละกิจกรรมก็จะมีครูที่ดูแล หรือเห็นเหตุการณ์ไม่เหมือนกัน ก็จะมีครูท่านอื่นๆ ที่เป็นคนสังเกตการตัวเราด้วย

๑๑. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการหรือช่องทางในการสื่อสารและรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

สำหรับผม คิดเหมือน สุวิภาพร เลยครับต้องยกเลิกการกำหนดชั่วโมงไปแล้วถ้าจะคิดว่าบางคนทำไม่ทำมันขึ้นอยู่กับตัวบุคคล ว่าเค้าจะทำหรือไม่ทำ เค้าเห็นการกระทำนี้ดีหรือไม่ดี อยู่ที่ว่าเค้าจะคิดถึงอนาคตที่เค้าจะได้รับหรือไหมครับ

สิ่งแรกเลยในการกำหนดสิ่งต่าง ๆ ทางโรงเรียนอาจจะมีการประชุม โดยตัวแทนนักเรียน อาจจะเป็นสภานักเรียน แต่ปัญหาสภานักเรียนไม่ได้เห็นปัญหาของเด็กทุกคนในโรงเรียน ตัวแทนสภานักเรียนน่าจะไปประชุมกับครู เหมือนต้องมีตัวแทนนักเรียนเพื่อที่จะไปบอกข่าวหรือบอกปัญหาว่าเราต้องการให้เป็นไปในรูปแบบไหนมากกว่า

ผู้ให้ข้อมูล ๒๐

ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ท่านมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับเด็กและเยาวชนต่อไปนี้อย่างไร

คุณลักษณะ	ความคิดเห็น		ลำดับ ความสำคัญ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
๑. มีจิตสาธารณะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม			
๒. มีวินัยความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น			๒
๓. มีความมั่งคั่ง อุดมและอยู่อย่างพอเพียง			
๔. มีความเมตตากรุณาและโอบอ้อมอารี			๓
๕. มีความซื่อสัตย์สุจริต			
๖. มีความเป็นพลเมืองดีของชาติและประชาคมโลก			
๗. มีคุณธรรมและปฏิบัติตามหลักศีลธรรม			
๘. มีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง			๑

กรุณาระบุเหตุผลประกอบในการจัดลำดับความสำคัญ

ลำดับที่ ๑ มีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง ถ้าเราที่มีความคิดที่ดีความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น ก็จะดีตามมาเรื่อยๆ

ลำดับที่ ๒ มีวินัยความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น ถ้าเราที่มีความคิดที่ดีเราก็จะมีความรับผิดชอบต่อตนเองและบุคคลอื่น

ลำดับที่ ๓ มีความเมตตากรุณาและโอบอ้อมอารี ถ้าเราที่มีความเมตตากับคนอื่น คนอื่นก็จะมีความเมตตากับเรา

ความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบเครดิตทางสังคมบนพื้นฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อสร้างคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดาเนินคดีอาญา และมาตรการพิเศษแทนการ พิพากษาคดี (วิธีการจูงใจโดยการให้รางวัล การชมเชยและการยกย่องเชิดชู เพื่อให้เด็กและเยาวชนแสดง พฤติกรรมที่เหมาะสมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผ่านกิจกรรมและช่องทางการแสดงออกได้อย่างเสรีและ รู้สึกปลอดภัย)

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ถ้าประเทศไทยจะมีระบบเครดิตทางสังคม

เห็นด้วย เพราะเยาวชนยังขาดการตัดสินใจและยังมีวุฒิภาวะยังไม่มากพอ

๒. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะช่วยส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับเด็กและเยาวชนหรือไม่อย่างไร

คิดว่าส่งเสริมเพราะเยาวชนจะต้องมีพื้นฐานในความคิดของตัวเองอยู่แล้ว และมีการปลูกฝังสิ่งใหม่ๆ ที่ถูกต้องและดี คำก็สามารถคิดเองได้และก็นำไปใช้ได้

๓. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะมีผลกระทบกับบุคคล องค์กร ชุมชนและสังคมอย่างไร มีผลกระทบ เพราะ ว่า ชุมชน คนที่อายุมากกว่า หรือคนที่บรรลุนิติภาวะยังไม่เข้าใจความคิดของเยาวชนและใช้ระบบเครดิตทางสังคม มันอาจจะทำให้คนที่บรรลุนิติภาวะแล้ว อาจจะใช้เป็นช่องโหว่ในการสร้างความผิด ทำความผิดที่ตั้งใจ

๔. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการชักชวนให้บุคคลและองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมในการด าเนินการระบบเครดิตทาง สังคมได้อย่างไร เหมือนครูและเพื่อนๆ เลยกะคือใช้สื่อโซเชียลคือปัจจุบันคนในประเทศส่วนใหญ่จะใช้สื่อโซเชียลเป็นส่วนใหญ่ ส่วนคนที่ไม่มีก็จะใช้ไปสเตอร์

๕. ท่านคิดว่าจะใช้การจูงใจในระบบเครดิตทางสังคมด้วยการชมเชย ให้รางวัลและยกย่องเชิดชูเยาวชน

อย่างไรบ้าง จึงจะมีความเหมาะสม

ความคิดก็เหมือนครูและเพื่อนๆ เลยกะ อยากให้เน้นเป็นชมเชยมากกว่า เพราะถ้าให้เป็นรางวัลทุกครั้งไปมันก็น่าจะ เรื่องการเงินก็จะไม่ไหวกันคะ ไม่ว่าจะทางโรงเรียน หรือทางที่อื่นด้วยถ้าให้รางวัลก็ ให้แบบเล็ก ๆ น้อย ๆ ให้ตามความเหมาะสม

๖. ท่านคิดว่าจะมีกิจกรรมอะไรบ้างที่จะเปิดโอกาสให้เยาวชนได้แสดงออกแบบเสรีเพื่อให้สามารถแสดง

พฤติกรรม ซึ่งสะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์

กิจกรรมที่ทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็นได้ และแสดงออกทางการกระทำได้ ทางที่ดีก็อยากให้เด็กมีความคิดการแสดงออกโดยที่ครูไม่ต้องบังคับว่าจะต้องลงทำกิจกรรมนี้ ตัวอย่างกิจกรรมเช่น กิจกรรมของห้องสมุดก็จะมีการบันทึกการอ่าน แต่นักเรียนบางคนก็ไม่ได้ต้องการทำตรงนี้ แต่บันทึกตรงนี้ก็ไม่ได้ช่วยอะไร แคให้เรารู้ว่าเราไปอ่านมาแล้วเราก้บันทึก เพื่อให้ได้ครบตามที่โรงเรียนกำหนด

๗. ท่านคิดว่าจะใช้การสื่อสารประชาสัมพันธ์อย่างไร ที่จะทำให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบเครดิตทางสังคม มีความรู้ความเข้าใจและร่วมมือกันในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว เหมือนอาจารย์และเพื่อนเลยคะ

๘. ท่านคิดว่าจะใช้มาตรการหรือวิธีการอย่างไร (อาทิ การจัดท ำฐานข้อมูลแบบ Big Data, การใช้

Application Social Credit) ที่จะทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องท างานร่วมกันแบบบูรณาการในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

ถ้าถามถึงสมุดความดีว่าจะต้องนำไปใช้ในตอนจบการศึกษา ก็เหมือนกันค่ะถ้ามีประโยชน์ในการต่อมหาวิทยาลัยหนูก็อยากได้ค่ะ แต่ถ้ามันไม่มีประโยชน์ก็ไม่อยากได้ค่ะ ก็ไม่รู้จะเอาไปทำอะไร ในความคิดการทำสมุดบันทึกความดีคือการบังคับ แต่มันก็คือเจตนาดีของโรงเรียน

๙. ประชาสัมพันธ์และสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทักษะคติและพฤติกรรมให้กับเยาวชนอย่างไร เพื่อให้ เกิดการยอมรับและปฏิบัติ ตลอดจนเข้าร่วมกิจกรรมตามระบบเครดิตทางสังคม ก็เหมือนกับครูและเพื่อน ค่ะ ใช้สื่อทางออนไลน์ ถ้าเป็นเพื่อนด้วยกันถ้ามีคนหนึ่งทำ อีกคนก็ทำตาม เพราะว่าอยู่กลุ่มเดียวกันก็คุยกันง่ายอยู่แล้วค่ะ

๑๐. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

ความเห็นเหมือนครูเลยค่ะ

๑๑. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการหรือช่องทางในการสื่อสารและรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

จะทำอย่างไรให้เหมือนไม่ถูกบังคับในการสมุดบันทึกความดี ก็ไม่ต้องกำหนดชั่วโมงเพราะทุกคนก็ทำความดีกันอยู่แล้ว แต่ละคนก็ทำความดีแตกต่างกันออกไป ก็อาจจะมีคนทำบ้างไม่ทำบ้างในการที่ไม่กำหนดชั่วโมง เพราะไม่สามารถบังคับความคิดผู้อื่นได้

ผู้ให้ข้อมูล ๒๑

ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ท่านมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับเด็กและเยาวชนต่อไปนี้อย่างไร

คุณลักษณะ	ความคิดเห็น		ลำดับ ความสำคัญ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
๑. มีจิตสาธารณะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	/		๓
๒. มีวินัยความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น	/		๒
๓. มีความมธยัสถ์ อดออมและอยู่อย่างพอเพียง	/		
๔. มีความเมตตากรุณาและโอบอ้อมอารี	/		
๕. มีความซื่อสัตย์สุจริต	/		
๖. มีความเป็นพลเมืองดีของชาติและประชาคมโลก	/		
๗. มีคุณธรรมและปฏิบัติตามหลักศีลธรรม	/		
๘. มีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง	/		๑

กรุณาระบุเหตุผลประกอบในการจัดลำดับความสำคัญ

ลำดับที่ ๑ การมีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง เพราะทักษะกระบวนการคิด (Mindset) เป็นจุดเริ่มต้นของการกระทำ เมื่อคิดในสิ่งที่ดีและถูกต้องแล้ว ผลของการกระทำย่อมเป็นไปในทางที่ดีเช่นกัน

ลำดับที่ ๒ การมีวินัยรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น เพราะ การมีวินัยเป็นพื้นฐานของการประสบความสำเร็จในทุกสิ่ง หากมีวินัยในตนเองดีแล้ว ย่อมจะปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของสังคม ไม่ละเมิด และไม่ทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน

ลำดับที่ ๓ การมีจิตสาธารณะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ในสังคมนอกจากความสงบเรียบร้อยแล้ว มนุษย์ย่อมต้องมีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน การมีจิตสาธารณะต่อกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ร่วมกันพัฒนาสังคม ย่อมทำให้สังคมส่วนรวมน่าอยู่ยิ่งขึ้น

ความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบเครดิตทางสังคมบนพื้นฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (วิธีการจูงใจโดยการให้รางวัล การชมเชยและการยกย่องเชิดชู เพื่อให้เด็กและเยาวชนแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผ่านกิจกรรมและช่องทางการแสดงออกได้อย่างเสรีและรู้สึกปลอดภัย)

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ถ้าประเทศไทยจะมีระบบเครดิตทางสังคม

ข้าพเจ้ายังไม่เห็นด้วย เนื่องจากประเทศไทยยังขาดความพร้อมในการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลเครดิตทางสังคมของบุคคล ประกอบกับ ความเหลื่อมล้ำทางสังคมในการเข้าถึงระบบ

สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานของคนไทยยังไม่เท่าเทียมกัน สังคมยังคงเป็นระบบอุปถัมภ์ ซึ่งหากใช้ระบบเครดิตทางสังคม อาจเกิดความไม่เป็นธรรมอย่างแน่นอน ยกตัวอย่าง เช่น นาย ก. เป็นผู้เก็บข้อมูลประเมินผล เพื่อพิจารณาเครดิตของ นาย ข. และ นาย ค. ในการนำไปใช้ประเมินเกี่ยวกับมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาหรือพิจารณาคดี ปรากฏว่าข้อเท็จจริง นาย ข. นั้นรู้จักและสนิทสนมกับ นาย ก. เป็นการส่วนตัว ด้วยกรณีดังกล่าว อาจจะทำให้ นาย ก. พิจารณาเครดิตทางสังคม ของ นาย ข. ดีกว่า นาย ค.

๒. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะช่วยส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับเด็กและเยาวชนหรือไม่อย่างไร

ข้าพเจ้ามีความเห็นในทางกลับกันว่า ระบบเครดิตทางสังคมจะดีและนำมาใช้ให้เกิดประสิทธิผล (effectiveness) ได้นั้น จะต้องมีความพื้นฐานมาจากตัวบุคคล ซึ่งเด็กและเยาวชนจะต้องมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เสียก่อน ดังกล่าวแล้วในส่วนที่ ๒ คือ ต้องมีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง มีวินัยรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น และมีจิตสาธารณะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ฯลฯ

ดังนั้น ระบบเครดิตทางสังคมยังมีอาจส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับเด็กและเยาวชนได้ หากจะใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างบรรทัดฐานค่านิยมของสังคมได้นั้น เด็กและเยาวชนจะต้องมีจิตสำนึกที่ดี และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เสียก่อน

๓. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะมีผลกระทบต่อบุคคล องค์กร ชุมชนและสังคมอย่างไร

ข้าพเจ้าคิดว่า ผลกระทบสามารถแบ่งได้เป็น ๒ ประเด็น ดังนี้ ๑. เชิงบวก คือ การสร้างแรงจูงใจ (motivation) โดยการให้รางวัล (Reward) และการลงโทษ (Punishment) เมื่อไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม ย่อมทำให้บุคคล องค์กร และสังคมเกิดค่านิยมในการสร้างเครดิตของตนเองให้เป็นที่น่าพอใจ เพื่อต้องการเป็นที่ยอมรับและได้ผลตอบแทนจากสังคม ๒. เชิงลบ คือ หากระบบเครดิตทางสังคมขาดเสถียรภาพ (stability) และมาตรฐาน (standard) ในการวัดและประเมินผลเครดิต ย่อมจะเกิดการทุจริตในการสร้างเครดิตของบุคคล เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ตอบแทน ทำให้ไม่สามารถใช้ระบบดังกล่าว ในการสร้างบรรทัดฐานที่ดีของสังคมได้

๔. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการชักชวนให้บุคคลและองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมในการดำเนินการระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

ในความคิดของข้าพเจ้า ยังไม่เห็นด้วยกับระบบนี้ แต่หากจะให้ชักชวนบุคคลและองค์กรเข้าร่วมดำเนินการระบบเครดิตทางสังคม จะต้องสร้างแรงจูงใจ (motivation) โดยการให้รางวัล (Reward) หรือการลงโทษ (Punishment) เมื่อไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ กับบุคคลในองค์กร โดยจะต้องมีการเก็บสถิติไว้ให้ชัดเจน อย่างเป็นระบบ และประเมินผลด้วยความยุติธรรม

๕. ท่านคิดว่าจะใช้การจูงใจในระบบเครดิตทางสังคมด้วยการชมเชย ให้รางวัลและยกย่องเชิดชูเยาวชนอย่างไรบ้างจึงจะมีความเหมาะสม

ข้าพเจ้าคิดว่า อันดับแรกต้องวางระบบการจัดเก็บข้อมูลพฤติกรรมของเด็กหรือเยาวชนก่อน โดยอาจเริ่มจากในสถาบันการศึกษา ซึ่งระบบจะต้องมีมาตรฐาน เช่น การเก็บสถิติข้อมูลการมาโรงเรียนตรงเวลา ข้อมูลการเข้ามีส่วนร่วมกิจกรรมสันทนาการ ข้อมูลผลการเรียนและผลความประพฤติต่างๆ ฯลฯ โดยมีการพิจารณาอย่างสม่ำเสมอทุกเดือน แล้วมอบสิทธิพิเศษต่าง ๆ หรือมอบประกาศรางวัลชมเชย แต่ในความเห็นของข้าพเจ้า ยังไม่เห็นด้วยในการใช้ระบบนี้ เพราะ หากมาตรฐานในการเก็บรวบรวมข้อมูลและประเมินผลยังไม่ดีพอ ก็จะทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๖. ท่านคิดว่าจะมีกิจกรรมอะไรบ้างที่จะเปิดโอกาสให้เยาวชนได้แสดงออกแบบเสรีเพื่อให้สามารถแสดงพฤติกรรมซึ่งสะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ข้าพเจ้าคิดว่า กิจกรรมสันทนาการ เช่น กีฬา หรือ กีฬาระหว่างสถาบัน เป็นกิจกรรมที่เยาวชนสามารถแสดงออกแบบเสรีได้ เพราะ การเล่นกีฬา การนำเชียร์ การแปรอักษร สามารถสะท้อนได้ในหลายเรื่อง เช่น การมีน้ำใจนักกีฬา การปฏิบัติตามกฎกติกา ความพร้อมเพรียงสามัคคีของกองเชียร์ ความคิดสร้างสรรค์ในการแปรอักษร และเมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมแล้ว ก็ยังสามารถทำให้เห็นได้ถึงความรักดีชอบต่อส่วนรวม ในการดูแลรักษาสถานที่ การรักษาความสะอาด การระมัดระวังในการใช้อุปกรณ์ส่วนรวม ต่างๆ

๗. ท่านคิดว่าจะใช้การสื่อสารประชาสัมพันธ์อย่างไร ที่จะทำให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบเครดิตทางสังคม มีความรู้ความเข้าใจและร่วมมือกันในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

ข้าพเจ้าคิดว่า ในปัจจุบัน การติดต่อสื่อสารสามารถทำได้ง่ายและรวดเร็ว ทั้งทางสื่อโทรทัศน์หรือโซเชียลมีเดีย หากแต่สาระสำคัญอยู่ที่เนื้อหาของข่าวสาร ที่จะต้องสร้างค่านิยมและทัศนคติที่ถูกต้องให้แก่ผู้รับข่าวสารเสียก่อน หากสังคมมีค่านิยมและทัศนคติที่ผิด ก็ย่อมส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพ (stability) และมาตรฐาน (standard) ในการวัดประเมินผลเครดิต ดังนั้น การสื่อสารประชาสัมพันธ์ จะต้องมุ่งเน้นระบบความคิดที่ถูกต้องบนพื้นฐานของความเป็นจริง และเน้นการมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังที่กล่าวแล้ว จึงจะทำให้ระบบเครดิตเกิดประสิทธิผล

๘. ท่านคิดว่าจะใช้มาตรการหรือวิธีการอย่างไร (อาทิ การจัดทำฐานข้อมูลแบบ Big Data, การใช้ Application Social Credit) ที่จะทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำงานร่วมกันแบบบูรณาการในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

ข้าพเจ้าคิดว่า การบูรณาการในภาพรวม ระบบฐานข้อมูล (Database System) เป็นสิ่งสำคัญมากที่จะใช้ในการวิเคราะห์เครดิตของบุคคล เช่น ข้อมูลการฝ่าฝืนกฎหมายจราจร ข้อมูลการชำระหนี้บัตรเครดิต ข้อมูลการใช้ระบบอินเทอร์เน็ต ฯลฯ ซึ่งการจะนำข้อมูลแต่ละชนิดมาวิเคราะห์นั้น จะต้องมีความรู้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และการเข้าถึงข้อมูลจะต้องทำได้ไม่ยาก โดยไม่กระทบถึงสิทธิเสรีภาพของปัจเจกบุคคล ดังนั้น หากเป็นมาตรการระหว่างหน่วยงานจะต้องทำความเข้าใจบุคลากรในหน่วยงาน ให้มีความรู้ในการจัดเก็บข้อมูลอย่างมีคุณภาพมาตรฐาน มีการทำข้อตกลง (MOU) ระหว่างหน่วยงาน เพื่อเข้าถึงข้อมูลระหว่างกันได้อย่างรวดเร็ว

๙. ท่านคิดว่าจะประชาสัมพันธ์และสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทักษะคติและพฤติกรรมให้กับเยาวชนอย่างไรเพื่อให้เกิดการยอมรับและปฏิบัติ ตลอดจนเข้าร่วมกิจกรรมตามระบบเครดิตทางสังคม

ข้าพเจ้าคิดว่า การใช้สื่อโซเชียลมีเดีย เป็นเครื่องมือในการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะคติ และพฤติกรรมให้กับเยาวชน โดยผู้สร้างข้อมูลข่าวสาร จะต้องสร้างข้อมูลให้เห็นทั้งในแง่มุมเชิงบวก และเชิงลบ ของระบบเครดิตทางสังคม เพราะผู้รับข้อมูลข่าวสาร มีสิทธิที่จะตั้งคำถาม หรือไม่เห็นด้วยกับระบบดังกล่าว หากมีการให้ข้อมูลที่ครบถ้วนในทุกแง่มุม โดยมีการให้หลักทักษะคติที่ถูกต้อง เป็นแนวทางประกอบ เด็กและเยาวชนจะสามารถชั่งน้ำหนักวิเคราะห์ได้ เพราะ ในปัจจุบัน เด็กและเยาวชนไม่ชอบการชี้แนะ แต่จะชอบการแสดงเหตุผล ในสาระข้อเท็จจริง แล้วจะเป็นผู้วิเคราะห์ตัดสินเลือกด้วยตนเอง

๑๐. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

ข้าพเจ้าคิดว่า การตรวจสอบที่แม่นยำและทำได้ง่าย คือมีการจัดเก็บข้อมูลที่ดี มีคุณภาพ และเป็นระบบ โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้เป็นเครื่องมือ ในการรวบรวม ตรวจสอบ วิเคราะห์ผล แต่จะต้องควบคุมในขั้นตอนการเก็บข้อมูลให้มีคุณภาพ จึงจะสามารถทำให้ระบบดังกล่าวเกิดประสิทธิผล

๑๑. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการหรือช่องทางในการสื่อสารและรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

ข้าพเจ้าคิดว่า การใช้เทคโนโลยีเข้ามาเป็นสื่อกลางในการรับฟังความเห็น เช่น การตั้งกลุ่ม Line official ในการแจ้งข้อมูลข่าวสาร และรับฟังความคิดเห็นได้โดยตรง โดยมีเจ้าหน้าที่ในการโต้ตอบข้อซักถาม แบบ Two – way communication ในประเด็นที่จะต้องมีการใช้วิจารณญาณของมนุษย์ ส่วนในปัญหาข้อซักถามทั่วไป ก็สามารถใช้โปรแกรมปัญญาประดิษฐ์ (AI) เป็นผู้ตอบคำถามอัตโนมัติแบบ One – way communication

ผู้ให้ข้อมูล ๒๒

ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ท่านมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับเด็กและเยาวชนต่อไปอย่างไร

คุณลักษณะ	ความคิดเห็น		ลำดับ ความสำคัญ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
๑. มีจิตสาธารณะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม			๑
๒. มีวินัยความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น			๒
๓. มีความมัธยัสถ์ อดออมและอยู่อย่างพอเพียง			๓
๔. มีความเมตตากรุณาและโอบอ้อมอารี			
๕. มีความซื่อสัตย์สุจริต			
๖. มีความเป็นพลเมืองดีของชาติและประชาคมโลก			
๗. มีคุณธรรมและปฏิบัติตามหลักศีลธรรม			
๘. มีทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง			

กรณาระบุเหตุผลประกอบในการจัดลำดับความสำคัญ

ลำดับที่ ๑

ทั้ง ๘ ข้อนี้ มีความคิดและจิตใจอยู่ ๓ เรื่อง คือ ข้อ ๑ จิตสาธารณะ ข้อนี้คือความหมายของคุณธรรมที่แท้จริง เพราะคุณธรรม คือ การที่มีความคิดในจิตใจที่ทำให้เกิดประโยชน์ให้กับผู้อื่นและสังคมมาก เพราะฉะนั้นการที่นึกถึงจิตสาธารณะมันสะท้อนภาพของคุณธรรม และข้อ ๗ การมีคุณธรรม มันเป็นนามธรรม การปฏิบัติตามศีลธรรม คือ การปฏิบัติตามข้อห้าม ซึ่งมันจะไปเข้ากับเรื่องของการมีวินัย วินัย ก็คือ การปฏิบัติตามกฎระเบียบ ทั้งข้อห้ามและข้อปฏิบัติ ที่สมัยใหม่เขาเรียกว่า DO & DONE และมีความรับผิดชอบต่อสังคม สุดท้ายก็คือ ทักษะการคิดที่ดีและถูกต้อง ก็คือการคิดที่เป็นประโยชน์ต่อคนอื่นและต่อสังคม ซึ่งมันก็คือคุณธรรม เพราะฉะนั้น สรุปแล้ว ข้อ ๑ ข้อ ๗ ข้อ ๘ นั้นคือเรื่องเดียวกัน แต่มันเป็นสาระที่อธิบายไปในอีกมิติหนึ่ง แต่ถ้าจะให้มันเป็นคุณลักษณะจริงๆ ผมมองว่าตัวสำคัญที่สุด คือ ข้อ ๕ แต่เขาจะไม่ใช้คำว่าซื่อสัตย์สุจริต ในทางสากล เขาใช้คำว่า อินทรีคนีตี้ ซึ่งคำนี้แปลยาก แต่สังคมไทย ได้แปลในปี ๕๓ ตอนผมเป็นสมาชิกวุฒิสภา ใช้คำว่า ซื่อตรง ความซื่อตรง เป็นสิ่งที่ใกล้เคียงกับคำว่า อินทรีคนีตี้ อินทรีคนีตี้ เป็นเรื่องของการกระทำโดยมีความคิดไตร่ตรองไว้ก่อน แล้วเลือกปฏิบัติ ในสิ่งที่สะท้อนค่านิยม หรือคุณลักษณะที่คุณว่า อะไรก็แล้วแต่ที่ยึดถือมา และเอาสิ่งที่สะท้อนอันนั้นมาเป็นการปฏิบัติ มันจะสะท้อนคำว่าคุณธรรมและจริยธรรมพร้อมๆ กัน ด้วย

คำว่า อินทรีคนี่ดี ตอนนั้นก็มีการพูดจากันและวิเคราะห์กัน ตอนผมเป็นสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งเป็นการ สัมมนาในระดับประเทศ ตอนนั้นนายอภิสิทธิ์มาร่วมให้ความคิดเห็นด้วย และได้ถกเถียงกันว่า อินทรีคนี่ดี มันควรจะเป็นคำว่าอะไร เราก็ถกผลึกกันว่ามันน่าจะใกล้เคียงกับคำว่า ชื่อตรง คำว่า ชื่อตรงมันอยู่ทศพิธราชธรรม คือ คำว่า อาชวะ แล้วตัวที่ตามมาอีกตัวหนึ่งที่ใกล้เคียงกันมากของ ทศพิธราชธรรม คือ อวิโรธนะ รู้ว่าผิดและไม่ทำ ๒ อันนี้มันจะสะท้อนภาพของผู้นำ ตั้งแต่ ทศพิธราชธรรม และเป็นของไทยที่อยู่มาเนิ่นนาน เราไม่ได้เอามาเนิ่นกัน เพราะฉะนั้น คำว่า อินทรีคนี่ดี มันก็ใกล้เคียงคำว่า ชื่อตรง อีกอันหนึ่งคือ พระราชนิพนธ์หลักราชการของพระบาทสมเด็จพระ มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ท่านพูดถึงเรื่องความชื่อตรงได้ ๒ มิติ คือ ความชื่อตรงต่อหน้าที่ และความ ชื่อตรงต่อบุคคลทั่วไป คือ หลักราชการจะมี ๑๐ ข้อ แต่พูดถึงการชื่อตรงอยู่ ๒ เรื่อง คือเรื่องการ ชื่อตรงต่อหน้าที่ ในความชื่อตรงหน้าที่ พระองค์ได้ให้แนวคิดไว้ว่า อันแรกก็คือ ชื่อสัตย์สุจริต จะเห็นว่า ชื่อสัตย์สุจริตคือศัพท์ของคำว่าชื่อตรง และเป็นวิริยอุตสาหะ ทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายอย่างดี ที่สุดเท่าที่มีหนทางปฏิบัติได้ อีกอันหนึ่งที่พระองค์ได้เขียนไว้ในหลักราชการ คือ เรื่องของความชื่อตรงต่อบุคคลทั่วไป ซึ่งจริงๆแล้วพระองค์ท่าน หมายถึง การต้องชื่อตรงต่อประชาชน ทรงเขียนไว้ว่ารักษา คำมั่นสัญญาวาจาสัตย์ ทำตนให้เป็นที่น่าเชื่อถือศรัทธาและไว้วางใจ ไม่เปลี่ยนแปลงคำพูด ดังนั้น ภาพ ของคุณลักษณะที่เราอยากเห็นที่ทั่วโลกใช้กันอยู่ อินทรีคนี่ดี มันน่าจะใกล้เคียงชื่อสัตย์ชื่อตรงที่สุด ผม ว่าเรื่องนี้สำคัญที่สุด เพราะว่าชื่อตรงนั้น ถ้าเราดู อินทรีคนี่ดี คือการคิดและไตร่ตรอง ตามค่านิยมที่ ได้รับการปลูกฝัง โดยเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว คุณลักษณะอันนี้จะเป็นที่ยอมรับทั่วโลก ถ้าถามว่าผมว่าความชื่อสัตย์สุจริตที่เขียนมานี้ ผมจึงอยากขยายความให้มันเป็นความชื่อตรงอันแรก เลย เรื่องนี้ค่านิยมของกองทัพอากาศ ความชื่อตรงมาเป็นอันดับแรก และอันที่สองคือ งานหลวงมาก่อนงานราช พอจะอนุมานได้ว่า คำที่สำคัญที่สุดและน่าจะปลูกฝังที่สัดก็คือความชื่อตรงนั่นเอง ขยาย ความได้ตามที่กล่าวมา

ส่วนที่ ๒ เรื่องความรับผิดชอบ ความชื่อตรงแล้วขาดความรับผิดชอบมันก็คงไม่ได้ แต่สิ่งที่เรา มักจะนึกถึงความรับผิดชอบมันใกล้เคียงกับคำว่าวินัย แต่จริงๆแล้ววินัยเป็นพื้นฐานของคนในการที่จะ ทำในสิ่งต่างๆให้เป็นประโยชน์ของส่วนรวม และสิ่งสำคัญคือเรื่องของวินัยในตนเอง ก็คือความ รับผิดชอบนั่นเอง นั่นคือส่วนที่ ๒ ที่ผมมอง

ส่วนที่ ๓ ผมมองเรื่องความพอเพียง ความพอเพียงถ้าถามจริงๆ แล้ว ปรัชญาทางเศรษฐกิจ พอเพียงมาจากอะไร พอประมาณ มีเหตุมีผล มีภูมิคุ้มกัน ส่วนนี้มันมาจากตัวหลักธรรมะอีกข้อหนึ่ง คือ สัตตมยธรรม ๗ หรือที่เขาเรียกว่า สัตบุรุษ เป็นคนที่มีคุณลักษณะ ๗ ประการ รู้เหตุ รู้ผล รู้ตน รู้ ประมาณ รู้บุคคล รู้กาละ รู้ชุมชน ๗ รู้ นี้จะเป็นตัวกลับมาครอบเหิมมาเป็นพอประมาณ มีเหตุมีผลมี ภูมิคุ้มกัน ผมไม่ได้เป็นคนอ้างอิง ดังนั้น ถ้าเราสร้างคนที่เป็น สัตบุรุษ เราก็สามารถมาทำอะไรที่เป็น ลักษณะที่เป็นคนดีได้ ทำงานด้วยเหตุด้วยผลรู้เหตุรู้ผล รู้จักประมาณตนเอง อันนี้ผมถึงเรียกว่าความ พอเพียงที่เป็นตัวสำคัญ ที่จะเอามาเป็นตัวกำกับให้เรื่องของความชื่อตรงกับเรื่องของความรับผิดชอบ มันทำงานด้วยกันได้ ถ้าถามว่า ๑ ๒ ๓ หนึ่งในชื่อตรงแน่นอน ๒ กับ ๓ ผมให้เท่ากัน คนดี คือ สัตบุรุษ

ลำดับที่ ๒

ส่วนที่ ๒ เรื่องความรับผิดชอบ ความซื่อตรงแล้วขาดความรับผิดชอบมันก็คงไม่ได้ แต่สิ่งที่เรามักจะนึกถึงความรับผิดชอบมันใกล้เคียงกับคำว่าวินัย แต่จริงๆ แล้ววินัยเป็นพื้นฐานของคนในการที่จะทำในสิ่งต่างๆ ให้เป็นประโยชน์ของส่วนรวม และสิ่งสำคัญคือเรื่องของวินัยในตนเอง ก็คือความรับผิดชอบนั่นเอง นั่นคือส่วนที่ ๒ ที่ผมมอง

ลำดับที่ ๓

ส่วนที่ ๓ ผมมองเรื่องความพอเพียง ความพอเพียงถ้าถามจริงๆ แล้ว ปรัชญาทางเศรษฐกิจพอเพียงมาจากอะไร พอประมาณ มีเหตุมีผล มีภูมิคุ้มกัน ส่วนนี้มันมาจากตัวหลักธรรมะอีกข้อหนึ่ง คือ สัตมณุษยธรรม ๗ หรือที่เขาเรียกว่า สัตบุรุษ เป็นคนที่มีคุณลักษณะ ๗ ประการ รู้เหตุ รู้ผล รู้ตน รู้ประมาณ รู้บุคคล รู้กาละ รู้ชุมชน ๗ รู้ นี้จะเป็นตัวกลับมาคอรเวคมาเป็นพอประมาณ มีเหตุมีผลมีภูมิคุ้มกัน ผมไม่ได้เป็นคนอ้างเอง ดังนั้น ถ้าเราสร้างคนที่เป็น สัตบุรุษ เราก็สามารถมาทำอะไรที่เป็นลักษณะที่เป็นคนดีได้ ทำงานด้วยเหตุด้วยผลรู้เหตุรู้ผล รู้จักประมาณตนเอง อันนี้ผมถึงเรียกว่าความพอเพียงที่เป็นตัวสำคัญ ที่จะเอามาเป็นตัวกำกับให้เรื่องของความซื่อตรงกับเรื่องของความรับผิดชอบมันทำงานด้วยกันได้ ถ้าถามว่า ๑ ๒ ๓ หนึ่งในี่ซื่อตรงแน่นอน ๒ กับ ๓ ผมให้เท่ากัน คนดี คือ สัตบุรุษ

ความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบเครดิตทางสังคมบนพื้นฐานของพื้นที่เชิงนวัตกรรมเพื่อสร้างคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการต าเนนคคืออาญา และมาตรการพิเศษแทนการ พิพากษาคดี (วิธีการจูงใจโดยการให้รางวัล การชมเชยและการยกย่องเชิดชู เพื่อให้เด็กและเยาวชนแสดง พฤติกรรมที่เหมาะสมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผ่านกิจกรรมและช่องทางการแสดงออกได้อย่างเสรีและ รู้สึกปลอดภัย)

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ถ้าประเทศไทยจะมีระบบเครดิตทางสังคม

เห็นด้วยครับ ถ้าถามว่าเครดิตในประเทศไทยมีไหม มี แต่ผมอยากจะเรียกว่าเป็นโซเซียลเครดิตในเรื่องของเนกาทีฟ คือเรื่องของการตัดคะแนนความประพฤติของนักเรียน การลงโทษทางวินัย เป็นลักษณะของเครดิตทางลบ แต่ในแนวคิดของจีน เขาก็เอามาใช้ทั้งประเทศด้วย หลายคนบอกว่าระบบนี้ดี แต่ผมว่าอาจจะไม่เหมาะกับสังคมไทย แต่สิ่งที่เราน่าจะเอามาใช้ คือ การทำให้เกิดการยกย่องคนดี ดังนั้น จากที่เราคุยกัน คือสิ่งที่จะยกย่องต้องยกย่องสิ่งที่มีมันเกิดความชัดเจน ว่าคนนี้อย่างไร หลายคนมักจะพูดกันเสมอ คนดีศรีหน่วย แต่ในโลกนี้ไม่มีใครดีเลิศทุกอย่าง สิ่งที่เราควรยึดถือว่าความดีนั้นจะมีคุณลักษณะอย่างไร ปกติการที่จะสร้างให้เป็นคนดีนั้น มันจะต้องมีค่านิยม หรือคุณค่า ถ้าเราปลูกฝังค่านิยมของคนคนนี้ และคนนี้มีคุณลักษณะแบบนี้มันจะสะท้อนคุณค่า ดังนั้น จะต้องมีการกระบวนการที่เราจะสร้างค่านิยม การฝังเข้าไปในความคิด นั่นคือสิ่งที่เราจะต้องใช้คือการกล่อมเกล่าซึ่งมันเป็นเรื่องของเล็กจอนโตคือการหล่อหลอมขัดเกล่าให้เป็นคนดีในคุณลักษณะนั้น ทำให้เกิดคุณธรรม และอีกด้านหนึ่งที่เราจะนำมาสะท้อนค่านิยมอันนั้นที่เราเรียกว่า จริยธรรม ถ้ามีค่านิยมตัวนี้แล้วคุณก็จะทำแบบนี้ และไม่ทำแบบนี้ เป็น DO & DONE ซึ่ง DO & DONE นี้แหละที่เราจะนำมา

สะท้อนคุณค่าของคน อย่างเช่นคนเวียดนามเขาจะยึดคำสอนของโฮจิมิน ซึ่งจะสอนคนทั้งประเทศ ตั้งแต่เด็ก ซึ่งมีอยู่ ๕ ข้อ คือ

๑. รักชาติ รักประชาชน
๒. เรียนดี ทำงานดี
๓. สามัคคี มีวินัย
๔. รักษาอนามัยดี
๕. ถ่อมตัว ซื่อสัตย์ กล้าหาญ

ซึ่งในโรงเรียนของเวียดนามเขาจะมีผ้าพันคอสีแดง ถ้าเด็กคนไหนทำตามคำสอนของโฮจิมินได้ ก็จะได้ผ้าพันคอแดง ซึ่งจะเป็นที่ยอมรับในสังคมในการสร้างคุณธรรม ดังนั้น ถ้าเราเชื่อมโยงกับ สพฐ. เพื่อสร้างคุณธรรมและวินัยในเด็ก โดยที่มีการยกย่อง หรือมอบเครื่องหมายเพื่อการันตีในศักยภาพของคนๆนั้น ตั้งแต่เป็นนักเรียน เขาก็จะมีความภาคภูมิใจ ผมว่าแนวคิดที่คุณทำตรงกับวิธีที่ต่างประเทศเขาทำอยู่ก็ทำให้สำเร็จ อยู่ที่ความพึงประสงค์ที่เราต้องการทำนั้นคืออะไร

๒. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะช่วยส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับเด็กและเยาวชนหรือไม่อย่างไร

ในข้อ ๒ คุณถามว่ามันจะสำเร็จไหม ดีแน่ๆ ถ้าเขาทำ แต่ถามว่าจะทำอย่างไรที่จะให้ดี ผมคิดว่ามันมีระบบหนึ่งที่ใช้ใน สพฐ. คือเรื่องของโครงการคุณธรรม คนเราไม่จำเป็นต้องบอกให้เขาทำแบบนั้นแบบนี้เขาไม่ทำแน่นอน จะทำได้เองคือเขาต้องรู้ว่าทำแล้วได้อะไร ทำแล้วเกิดผลอะไร ดังนั้นจึงมีโครงการนี้ซึ่งทำมาในแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ สิ่งที่เกิดขึ้นคือเรามีกิจกรรมให้ทำ คือให้ทุกคนรวมกลุ่มกัน และหาปัญหาที่ยากแก่ ความดีที่ยากทำ จากปัญหาตรงนี้คุณทำความดีอะไร มันก็จะเป็นแนวทางที่จะทำ ซึ่งเขาจะรู้ว่าถ้าเขาไม่มีวินัยแล้วเขาไปทำแบบนั้นจะเกิดความเดือดร้อน เช่น กรณีของเด็กแว่นที่บุรีรัมย์ เด็กกลุ่มนี้มานั่งคุยกัน ระบบนี้ใช้ในชุมชน แต่ของนักเรียนเขาใช้ว่าโรงเรียนคุณธรรม หรือโครงการคุณธรรม เพราะฉะนั้นลองเอาแนวคิดโครงการคุณธรรมในแผนแม่บทลองทำดู มีหลายอันที่เขาคิดปัญหาเอง ซึ่งเราไม่ต้องชี้แนะ ให้เขาคิดเอง อย่างเช่น เด็กในเรือนจำ ทุกคนอาจจะจะมีปัญหาเหมือนกันที่เขาจะคิดเองได้ว่าทำไมถึงต้องมาอยู่ในจุดนี้ มันจะเป็นจุดที่ทำให้เขาเริ่มคิดได้ว่าจะต้องทำอะไรไม่ให้กลับเข้ามาตรงนี้อีก และต้องทำความดีอะไร เราก็จะใช้กระบวนการมีส่วนร่วมนี้ทำให้เขาเริ่มคิดและให้สัญญากับตัวเองว่าจะไม่ทำแบบเดิมอีก เพื่อให้บรรลุคุณธรรมอันพึงประสงค์ ผมคิดว่าถ้าเอาระบบนี้ไปเชื่อมได้เลย ซึ่งเราอาจจะใช้ได้ในบางสังคมเท่านั้น ที่สำคัญเราอาจจะต้องมีเครื่องหมายคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการทำความดีนั้น

๓. ท่านคิดว่าระบบเครดิตทางสังคมจะมีผลกระทบกับบุคคล องค์กร ชุมชนและสังคมอย่างไร

ผมว่าถ้าใช้เชิงบวกไม่มีปัญหา แต่ถ้าใช้เชิงลบเหมือนเงินมันจะมีปัญหา ซึ่งจะมี ๒ ลักษณะ คือคนไทยจะแก่งกันแบนกัน คนนั้นเป็นแบบนี้คนนี้เป็นแบบนี้ และอีกมุมคือคนไทยชอบอิจฉา แต่ก็ทำให้ค่อยๆทำ ผมว่าทั้งหมดนี้มันจะกลับมาสู่การสร้างสังคมที่ดี สังคมแรกที่จะต้องสร้างให้ดีคือ สังคมครอบครัว การสร้างสังคมที่ดีนั้นไม่ใช่การทำสังคมที่เปิดกติกา แต่เป็นสังคมที่ได้รับการหล่อหลอมในสิ่งที่ดี สิ่งที่สังคมไทยเรามีปัญหาอยู่ตอนนี้ คือ เราหา Role Model ไม่ได้ ทำอย่างไรที่ทำให้พ่อแม่เป็น Role Model ของลูกได้ ผู้บังคับบัญชาเป็น Role Model ให้คนในองค์กรได้ อันนี้ผมว่าเป็นโจทย์ใหญ่ที่เราจะสร้างสังคมที่ดีได้ วิธีการก็คือ การหล่อหลอม การให้ความรู้ที่ถูกต้อง และการกระทำที่ถูกต้อง บางครั้งการสอนไม่ใช่การสอนเพียงคำพูด แต่สอนด้วยการกระทำเป็นสิ่งที่สร้างสังคม การสร้างโซเชียลเครดิตนั้นเราจะต้องทำคนในสังคมให้เป็นตัวอย่างได้ โดยเฉพาะผู้นำในสังคม และผู้นำที่ทำให้เกิดปัญหาในสังคมมากๆ ก็คือ เน็ตไอดอล ซึ่งเป็นบุคคลสาธารณะ เราจะทำให้เกิดผลกระทบในแง่ของการทำความดี

๔. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการชักชวนให้บุคคลและองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมในการดำเนินการระบบเครดิตทาง สังคมได้อย่างไร

การชักชวนให้มาร่วมทำเครดิตทางสังคม ผมเรียกว่าทิศทางน่าจะไปทางกิจกรรมกลุ่ม แล้วหาคนที่มีความดีมาแนะนำและชี้แนะแนวทาง

๕. ท่านคิดว่าจะใช้การจูงใจในระบบเครดิตทางสังคมด้วยการชมเชย ให้รางวัลและยกย่องเชิดชูเยาวชน

อย่างไรบ้าง จึงจะมีความเหมาะสม

การจูงใจด้วยการชมเชยกยกย่อง หรือเครื่องหมายสัญลักษณ์การทำความดี ไม่จำเป็นต้องเป็นของมีค่ามีราคามากมาย แต่มีค่าทางจิตใจ อาจทำเป็นขั้นเป็นลำดับขั้นและมีเงื่อนไขกติกาให้ดูมีคุณค่ามีความหมาย

๖. ท่านคิดว่าจะมีกิจกรรมอะไรบ้างที่จะเปิดโอกาสให้เยาวชนได้แสดงออกแบบเสรีเพื่อให้สามารถแสดง

พฤติกรรม ซึ่งสะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สังคมไทยที่มีปัญหา คือ การไม่ค่อยรับฟัง บางอย่างคือต้องรับฟัง และต้องอดทน ตั้งแต่สมัยผมเด็กแม่ผมก็พร่ำสอนและพูดให้ผมฟังทุกวันจนผมเป็นตัวเป็นตนจนถึงทุกวันนี้ เพราะแม่เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผม และผมก็ยอมรับฟัง นั่นก็หมายถึงว่าพ่อแม่คือแบบอย่างที่ดี ที่จะทำให้เราเป็นมีความมุ่งมั่นเป็นคนดีได้ในสังคมได้ ดังนั้น เราควรจะเปิดเวทีรับฟังความเห็นในที่ที่เหมาะสม บางอย่างมันมีศิลปะหลายๆ อย่าง เด็กเขาก็มีความคิดของเขา ตอนนี้การสอนเราควรจะทำเป็นคลิปสอนในเรื่องต่างๆ ประมาณ ๑ นาทีก็ได้

๗. ท่านคิดว่าจะใช้การสื่อสารประชาสัมพันธ์อย่างไร ที่จะทำให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบเครดิต

ทางสังคม มีความรู้ความเข้าใจและร่วมมือกันในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

การสื่อสารต้องมาจากคนที่ เป็นแบบอย่างให้คนอื่นได้ ทั้งในครอบครัว องค์กร และชุมชน ช่วงแรก ๆ อาจจะลำบากในการที่จะให้คนมานั่งฟัง เพราะสังคมสมัยนี้ เป็นสังคมที่หยาบคาย อย่างไรก็ตามผู้ใหญ่ควรที่จะเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเยาวชน สื่อสารด้วยเหตุด้วยผลตั้งแต่ต้น และที่สำคัญต้องใช้วิธีการมีส่วนร่วมในสังคมเพื่อเป็นความร่วมมือกันในการขับเคลื่อนระบบ

๘. ท่านคิดว่า จะใช้มาตรการหรือวิธีการอย่างไร (อาทิ การจัดทำฐานข้อมูลแบบ Big Data, การใช้ Application Social Credit) ที่จะทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำงานร่วมกันแบบบูรณาการในการขับเคลื่อนระบบดังกล่าว

ผมไม่ค่อยเห็นด้วย เพราะสังคมไทยยังไม่พร้อม

๙. ประชาสัมพันธ์และสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทักษะคิดและพฤติกรรมให้กับเยาวชนอย่างไรเพื่อให้เกิด

การยอมรับและปฏิบัติ ตลอดจนเข้าร่วมกิจกรรมตามระบบเครดิตทางสังคม

การประชาสัมพันธ์และสร้างความรู้ ผมว่ามันจำเป็นมากๆ ผมว่าสังคมไทยต้องมองในมุมของ Generation ซึ่งใน Generation Y เป็น Gen ที่ถูกพ่อแม่ทอดทิ้งเพราะฉะนั้นเขาถึงมีความกล้าในตัวเองที่เขาจะทำได้ แต่ Generation Z เขาจะสุขุมกว่า Gen Y ดังนั้น คนที่อายุต่ำกว่า ๒๔-๒๕ ลงไปจนถึง ๑๐ ขวบ คนกลุ่มนี้ยังเป็นอนาคตของประเทศได้ แต่คน Gen Y อาจจะปรับยาก เพราะฉะนั้นเราอาจจะต้องมองทักษะคนที่จบมาเข้ารับราชการใหม่ หรือเข้าทำงานใหม่ แล้วหล่อหลอมด้วยกระบวนการใหม่ เพื่อให้เขาปลูกฝังปรับความคิดต่างๆ และในระดับโรงเรียนก็เช่นเดียวกัน

๑๐. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในระบบเครดิตทางสังคมได้อย่างไร

ผมว่ายังไม่อยากให้มีเกณฑ์ชี้วัดมาก เราน่าจะให้เขายอมรับด้วยตัวเขาเองด้วย DO & DONE ว่าเขาทำได้ไหม ถ้าเขายังทำไม่ได้ ก็ให้เขาคิดกับตัวเองว่ายังไม่พร้อมกับเรื่องนี้ แล้วยอมรับกับตัวเอง ก็จะไม่เกิดปัญหา แต่ถ้าเราเอาเกณฑ์มาจับคนไทยมักจะโก่ง แล้วมันก็จะไม่ได้ผล ดังนั้นตัวชี้วัดว่าจะให้มันเป็นในทิศทางไหน จึงต้องให้เป็นตัวเขาเองเป็นคนกำหนดว่าเกณฑ์ที่จะต้องได้รับรางวัลนั้นเป็นตัวเขาให้เขาประมาณและกำหนดกันเอง มันก็จะเป็นการเช็คบาลานซ์ให้กันและกัน

๑๑. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการหรือช่องทางในการสื่อสารและรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของ

ระบบ เครดิตทางสังคมได้อย่างไร

ช่องทางในการสื่อสารผมนึกไม่ออกเลย เรื่องแบบนี้เราต้องใช้เวลา ไม่ต้องรีบร้อน เราต้องสร้างให้เขาคิดและยอมรับระบบโซเชียลเครดิตที่พร้อมจะทำความดีขึ้น มันก็จะค่อยเป็นค่อยไป เราอาจจะใช้เวลาเป็นปีเพื่อให้เขาเปลี่ยนความคิด แต่เวลาคนเราจะเปลี่ยนความคิดบางทีแค่ช่วงเสี้ยว นาทีก็เปลี่ยนได้ แต่สำคัญเวลาตรงนั้นเราให้เขาได้ไหม

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์

๑. นางสาวคนพร ตะเภาพงษ์
ตำแหน่ง นักจิตวิทยาปฏิบัติการ สำนักงานประจำศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครปฐม
๒. นางสาวเบญจพร ศรีเมืองงาม
ตำแหน่ง นักจิตวิทยาปฏิบัติการ สำนักงานประจำศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครปฐม
๓. พ.ต.อ.ไพฑูรย์ พิทักษ์ธรรม
ตำแหน่ง รองผู้บังคับการตำรวจนครบาล ๙
กองบังคับการตำรวจนครบาล ๙ กองบัญชาการตำรวจนครบาล
๔. นายวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์
ตำแหน่ง ประธานคณะกรรมการคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา
๕. อาจารย์ศิริลักษณ์ แสงจันทร์
ตำแหน่ง อาจารย์ โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม
๖. ดร.สุบิน บุระรัชช
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม
๗. พลอากาศเอก วีรวิท คงศักดิ์
ตำแหน่ง รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง คณะอนุกรรมการด้านคุณธรรมและจริยธรรม ในคณะกรรมการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา
๘. นายอมร แสงไชย
ตำแหน่ง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครปฐม
๙. นางฉวีวรรณ เทียงธรรม
ตำแหน่ง หัวหน้าส่วนอำนวยการและการจัดการ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรุงเทพมหานคร
๑๐. นายชัยฤทธิ์ คงมา
ตำแหน่ง พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครปฐม
๑๑. นางสาวฐิติวรรณ พรหมจรรย์
นักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

ภาคผนวก ค (ต่อ)

รายชื่อผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์

๑๒. นายศุภเชษฐ์ เศรษฐะสิทธิ์

นักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

๑๓. นางสาวสุวิภาพร เขียวรี

นักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

๑๔. นายกามนิต เกลียวทอง

เยาวชนที่เข้ามาตรกรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี

๑๕. นางสาวธัญลักษณ์ ดิบุตซา

เยาวชนที่เข้ามาตรกรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี

๑๖. นางสาวกรรณก ตรีอินทร์ทอง

เยาวชนที่เข้ามาตรกรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี

๑๗. เด็กชายกรินทร์ ลำธาร

เยาวชนที่เข้ามาตรกรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี

๑๘. นางสาวปนัดดา หาญยิ่ง

เยาวชนที่เข้ามาตรกรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี

๑๙. นายพุมิเมธ สมหมาย

เยาวชนที่เข้ามาตรกรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี

๒๐. เด็กหญิงวารภรณ์ บุญกล้า

เยาวชนที่เข้ามาตรกรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี

๒๑. นายศิริศักดิ์ เส็งเจริญ

เยาวชนที่เข้ามาตรกรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี

๒๒. นางสาวปณิตา ทรัพย์พิเชษฐพงศ์

เยาวชนที่เข้ามาตรกรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี

ภาคผนวก ง
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ช่วยผู้ทรงคุณวุฒิ
ผู้บริหารและคณาจารย์ที่ปรึกษางานวิชาการและผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจเครื่องมือ

ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ช่วยผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษางานวิชาการ

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นักรบ ระวังการณ์
๒. พันเอกหญิง ปัทมา ขำเอี่ยม

ผู้บริหารและคณาจารย์ที่ปรึกษางานวิชาการ

๑. พลตรี ชำนาญ ช่างสาด	ผู้อำนวยการสถาบันจิตวิทยาความมั่นคง
๒. พันเอก อภิสสิทธิ์ วงศ์บัวแก้ว	รองผู้อำนวยการสถาบันจิตวิทยาความมั่นคง
๓. พันเอก อาชวกุล กาญจนาคม	รองผู้อำนวยการสถาบันจิตวิทยาความมั่นคง
๔. พันเอก กฤษกมล ธรรมานุกุล	ผู้อำนวยการกองวิทยาการ สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง
๕. นาวาอากาศเอก ปิยะ จารุอารยนันท์	ผู้อำนวยการกองการศึกษา สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง
๖. พันเอกหญิง พัชรินทร์ สุนทรวรรณ	รองผู้อำนวยการกองวิทยาการ สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง
๗. พันเอกหญิง ปัทมา ขำเอี่ยม	รองผู้อำนวยการกองการศึกษา สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง
๘. พันโทหญิง พงณา เปลี้นเกิด	หัวหน้าแผนกวิจัยและพัฒนาหลักนิยม กองวิทยาการ สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง

ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ

๑. ผศ.ดร.เนตร หงส์ไกรเลิศ	นักวิจัยชุมชน
๒. ดร.สมบูรณ์ แซ่เจ็ง	อาจารย์สอนด้านการวิจัย
๓. ดร.ณรงค์ฤทธิ์ นีละโยธิน	วิทยาการด้านเด็กและเยาวชน

ภาคผนวก จ
รายนามคณะผู้วิจัย

๑. นาวาเอกหญิง ภรรณิกา พิทักษ์ธรรม	เลขที่ ๑
๒. นายก้องภพ โพธิ์สุวรรณ	เลขที่ ๓
๓. นายชัยวุฒิ หลีกเมือง	เลขที่ ๑๔
๔. นายธนเดช เจริญวิภาค	เลขที่ ๒๑
๕. นายนิธิธร ทรัพย์อัคร	เลขที่ ๒๗
๖. นายปริญญา เพ็ญไพรัตน์กุล	เลขที่ ๒๙
๗. พันโท ปัญญา พรหมนุช	เลขที่ ๓๑
๘. นางสาวปารณีย์ ชุนวงษ์	เลขที่ ๓๒
๙. นางสาวเผ่าพงศ์ เอกสายธาร	เลขที่ ๓๓
๑๐. นาวาโท พรหมพงษ์ ตาบองศรีรักษ์	เลขที่ ๓๕
๑๑. นายพีระยุทธ สาธุกุล	เลขที่ ๔๑
๑๒. นายภาสันต์ เกาศุภธน	เลขที่ ๔๓
๑๓. นายศรัณย์รัฐ ศรีณยศสุนทร	เลขที่ ๕๙
๑๔. นาวาอากาศเอก ศีพัฒน์ นามวัฒน์	เลขที่ ๖๒
๑๕. นางสาวอริสรา เรื่องติลกรัตน์	เลขที่ ๘๒
๑๖. นางสาวอัจฉราพร บุญญพานิช	เลขที่ ๘๓
๑๗. นายอำนาจ สุภาณจนกุล	เลขที่ ๘๖

ภาคผนวก ฉ
ภาพประกอบการสัมภาษณ์

